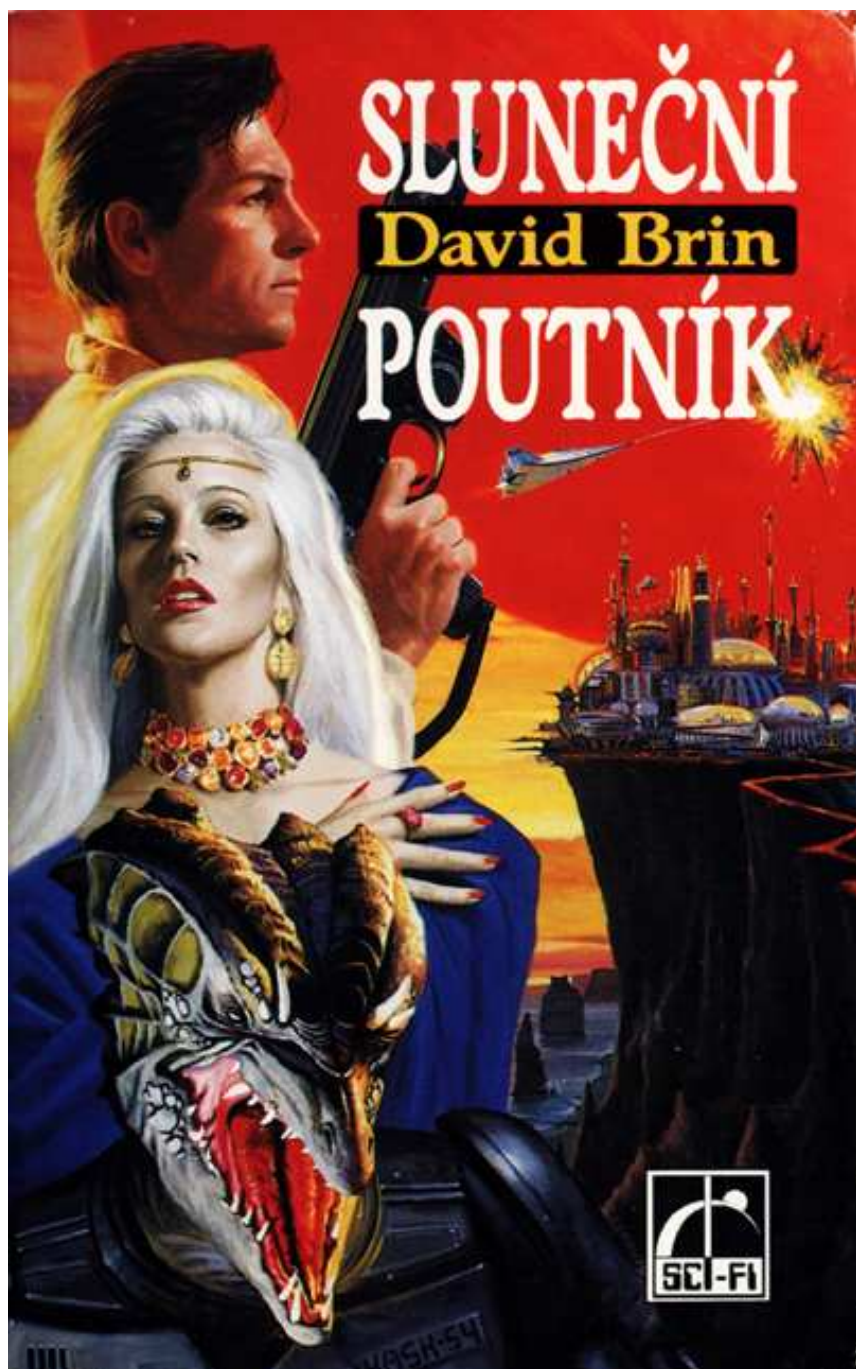

SLUNEČNÍ

David Brin

POUTNÍK

SLUNEČNÍ

David Brin

POUTNÍK

Laser

Název originálu: **SUNDIVER**

Obálka: **Michael G. Herring**

Grafická úprava obálky: **Petr Bauer**

Překlad: **David Hájek**

Redakce: **Helena Šebestová, Petra Nedvědová**

Copyright © 1980 by D. Brin

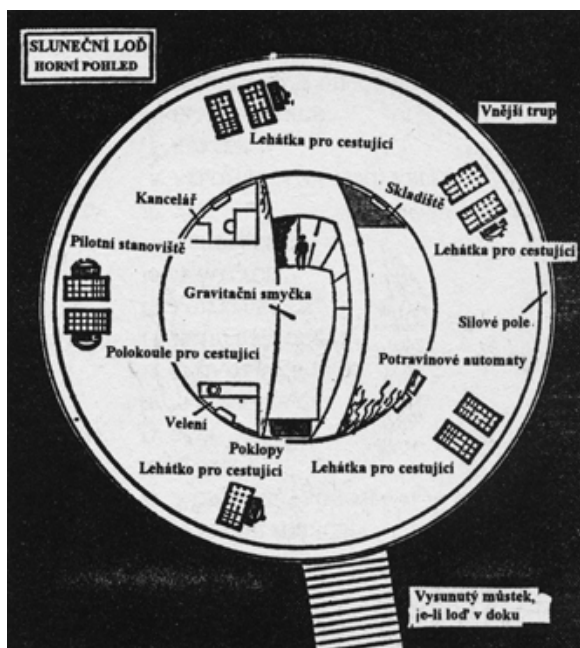
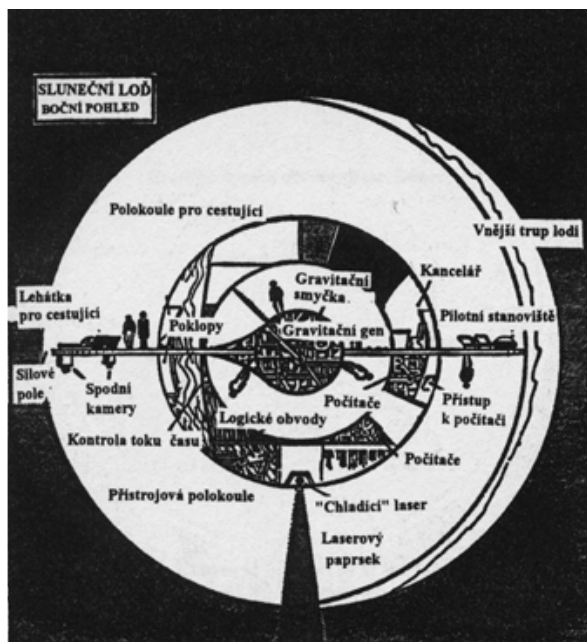
All Right Reserved

Copyright © 1995 for the Czech translation by D. Hájek

Copyright © 1995 for Cover by M. G. Herring

Copyright © 1995 for the Czech edition by

ISBN 80-85601-99-0

ČÁST I.

*... je rozumné doufat,
že v nepříteli vzdálené budoucnosti
bude v našich silách pochopit
tak jednoduchou věc, jakou je hvězda.*

A. S. Eddington, 1926

1.

KONEC VELRYBÍHO SNU

„Makakai, jsi připravená?“

Tichého vrnění motorů a ventilů kovového kokonu si Jacob nevšímal. Ležel klidně. Voda jemně šplouchala proti baňatému nosu jeho mechanické velryby. Čekal na odpověď.

Ještě jednou zkontroloval titěrné kontrolky na displeji přílby. Ano, rádio bylo v pořádku. Obyvatelka druhé waldo velryby, napůl ponořené jen několik metrů od něj, slyšela každé slovo.

Dnes byla voda výjimečně průzračná. Pohlédl pod sebe a spatřil, jak pod ním pomalu proplovává malý leopardí žralok. Příliš se sem, do hlubších vod šelfu, nehodil.

„Makakai... jsi připravená?“

Snažil se, aby to neznělo netrpělivě a aby nedal najevo napětí, které mu během čekání narůstalo v oblasti šíje. Zavřel oči a postupně přiměl neposlušné svaly relaxovat. Stále čekal, až se mu jeho žačka ozve.

„Jsssem... jdem na to!“ ozval se konečně elektronicky modulovaný kvičivý hlas. Slova zněla udýchaně, jako by byla vyslovovaná násilně, namísto vdechování.

Pěkný, dlouhý projev na Makakai. Cvičný stroj mladé delfínky viděl nedaleko od vlastního, jeho silueta se odrážela v zrcadlech lemuujících lícni kryt jeho přílby. Šedá kovová ocasní ploutev se ve vlnách pomalu zdvihala a zase klesala. Pod stále se měnící vlnkami zbrázděnou hladinou se ochable a lenivě pohybovaly umělé ploutve.

Je připravená, tak jako bude vždy, napadlo ho. Nastal čas zjistit, jestli technika dokáže odvyknout delfína velrybímu snu.

Opět bradou stiskl tlačítko mikrofonu. „Dobrá, Makakai. Jak waldo pracuje, víš. Napodobí a zesílí každý pohyb, který uděláš, pokud ale budeš chtít zapnout raketové motory, musíš dát povel anglicky. A

aby to bylo spravedlivé, já zase musím zapískat trinární kód, abych spustil ty svoje.“

„Jde ssse na to!“ sykla. Šedá ocasní ploutev jejího walda se vztyčila, se zaduněním udeřila o hladinu a zvedla gejzír slané vody.

Zamumlal modlitbu k Snílkovi, dotkl se spínače, čímž uvedl v činnost zesilovače na waldu Makakai i svém vlastním, a pak opatrně ohnul paže, aby uvedl do pohybu ploutve. Pokrčil nohy, mohutná ocasní ploutev se prudce zvedla a jeho stroj se okamžitě převalil a zanořil.

Snažil se chybu vykompenzovat, ale přehnal to a waldo odpovědělo ještě horším kotrmelcem. Bičování ploutví změnilo dočasně okolní vodu ve vířící masu bublin, dokud trpělivě, krok za krokem, nezískal opět správnou polohu.

Znovu se odrazil, opatrně, aby získal setrvačnost, pak se nahrbil a vykopl. Waldo se vzneslo mocným skokem nad hladinu moře.

Delfín byl téměř kilometr pozadu. V okamžiku, kdy dosáhl nejvyššího bodu oblouku, zahlédl Jacob, jak elegantně klesá z výšky deseti metrů, aby se hladce zanořil do vzedmutých vln.

Namířil čelo přílby k hladině a moře, jako zelená stěna, mu vyšlo vstříc. Náraz mu rozezvučel helmu, proťal změť chaluh vznášejících se ve vodě a na cestě do hlubin rozehnal v panice zlaté garibaldy.

Klesal příliš strmě. Zaklel a dvakrát kopl, aby to napravil. Masivní ocasní ploutev stroje bušila do okolní vody v rytmu pohybu jeho chodidel, s každým úderem mu proběhlo páteří chvění a tisklo ho to proti silné vycpávce oděvu. Ve správném okamžiku se opět prohnul a odrazil. Stroj vystřelil z vody.

V levém okně oslnivě zazářilo slunce a jeho jas pohltit tlumený svit drobného ovládacího panelu. Když sklonil hlavu, aby se opět s rachotem zanořil do třpytivé vodní masy, přílbový počítač tiše zavrčel.

Vpředu se rozprchlo hejno stříbřitých ančoviček a Jacob rozjařeně zavýskal.

Ruce mu sklouzly k vernierům raketových motorů a na vrcholu příštího oblouku zapískal trinární kód. Zabzučely motory a z boků vnějšího obalu se vynořila malá křídélka. Pak se s divokým zahřměním zažehl pomocný raketový pohon, a zatímco se těsně pod sviští-

cím strojem míhaly hřbety vln, Jacob cítil, jak mu náhlé zrychlení tlačí vycpanou přilbu vzhůru a svírá ho v týle.

S mocným šplouchnutím přistál nedaleko Makakai. Na uvítanou mu pronikavě zapískala v trinárním kódu. Jakob nechal raketové motory automaticky vypnout a vrátil se k čistě mechanickým skokům po jejím boku.

Nějakou dobu se pohybovali unisono. Makakai se s každým skokem stávala troufalejší a po dlouhé sekundy, než se opět zanořili, se točila ve spirálách a piruetách. Jednou, uprostřed skoku, ze sebe vysypala sprostou rýmovačku v delfínštině, pěkně oplzlý výtvor, Jacob ale doufal, že ho na doprovodném plavidle nahráli. Pointa mu totiž unikla v šplouchnutí na konci oblouku.

Zbytek školícího týmu je následoval ve vznášedle. Během každého skoku Jacob to mohutné plavidlo, nyní díky vzdálenosti zmenšené, na krátký okamžik zahlédl, než úder o hladinu pohltit všechno, kromě zvuku stříkající vody, kvičení sonaru Makakai a modrozeleného fosforeskujícího závoje za okny.

Jacobův chronometr ukazoval, že uplynulo deset minut. S Makakai nebude schopen držet tempo víc než půl hodiny, bez ohledu na to, jak velké zesílení používal. Lidské svaly a nervový systém nebyly na tento stereotyp skoků a dopadů konstruovány.

„Makakai, je čas vyzkoušet raketový pohon. Dej mi vědět, jestli jsi připravená a při příštím skoku je použijeme.“

Oba zajeli do vody. Zamával ocasní ploutví ve zpěněné mase, aby se připravil na další výskok. Vyskočili společně.

„Makakai, teď to myslím vážně. Jsi připravená?“

Stoupali v oblouku, a než její stroj opět proťal hladinu, přetočil se a za plastickým oknem zahlédl její malé oko. Následoval ji o zlomek později.

„Tak dobrá, Makakai. Když nechceš odpovědět, budeme s tím muset hned teď skončit.“

Hnal se vedle své žáčky, venku za okny se míhala modrá voda s mračny bublin.

Makakai se otočila ve vývrtce a místo, aby zamířila vzhůru k dalšímu skoku, zajela do hloubky. Přitom něco rychle, téměř na hranici

srozumitelnosti, brebentila v trinárním kódu... něco jako aby nekazil legraci.

Jakob nechal svůj stroj zvolna stoupat k hladině. „No tak, drahoušku, použij královskou angličtinu. Budeš ji potřebovat, pokud někdy budeš chtít, aby tvoje děti cestovaly do vesmíru. A ta je přitom *tak* výmluvná! No tak. Řekni Jacobovi, co si o něm myslíš.“

Následovalo několik vteřin ticha. Pak zpozoroval, že se pod ním něco velice rychle pohybuje. Vyrazilo to vzhůru a těsně, než to prorazilo hladinu, zaslechl řezavě výsměšný hlas Makakai:

„Chy-chyť mě, t-troubo! Já lé-é-tám!“

Při posledním slově její mechanická ocasní ploutev mocně mávla a Makakai vylétla z vody ve sloupci jasné záře. Se smíchem se zanořil, aby získal potřebný rozběh, a pak se vymrštil do vzduchu za svou žačkou.

V okamžiku, kdy dopil druhý šálek kávy, podala mu Gloria pruh papíru s křivkou grafu. Jacob se na ty klikyháky pokoušel zaostřit, ale oči mu plavaly po papíře v rytmickém dechu moře. Podal jí graf zpět.

„Prohlédnu si to později. Můžeš mi to zatím nějak shrnout? A taky si vezmu sendvič, pokud mě laskavě necháš, abych to pak uklidil.“

Hodila mu plátek žitného chleba s tuňákem a usadila se na opačném konci, ruce na hranách, aby vyvažovala kolébání lodě. Jako obvykle na sobě neměla skoro nic. Ta pěkná, skvěle obdařená mladá biologka s dlouhými černými vlasy byla skutečně téměř nahá.

„Myslím, že máme informaci o mozkové aktivitě jakou jsme chtěli, Jacobe. Nevím, jak jsi to dokázal, ale rozsah vnímavosti v angličtině je u Makakai přinejmenším dvojnásobek normálu. Manfred si myslí, že našel dostatek přidružených synaptických shluků, aby získal podporu pro příští sérii experimentálních mutací. Je tu pár uzlin, které chce zvětšit v levém mozkovém laloku Makakaina mláďete.“

Moje skupina je dostatečně spokojená s tím, co má. Makakaina obratnost s waldo velrybou dokazuje, že současná generace umí používat stroje.“

Jakob vzdychl. „Pokud doufáš, že tyto výsledky přesvědčí Konfederaci, aby zrušila příští generaci mutací, tak s tím nepočítej. Začíná se jich zmocňovat panika. Nemají v úmyslu být věčně závislí na pozorii a hudbě jako důkazu, že delfíni jsou inteligentní. Chtějí druh uživatelů nástrojů schopných analyticky uvažovat, použít slovní kód ke spuštění raketových motorů prostě nestačí. Dvacet ku jedné, že Manfred bude řezat.“

Gloria zrudla. „Řezat! Vždyť to jsou *lidé*, lidé s báječným snem, a my z nich naděláme inženýry a ztratíme rod básníků!“

Jakob odložil kůrku ze sendviče a z prsou si smetl drobky. Začal litovat, že vůbec promluvil.

„Já vím, já vím. I já bych si přál, aby to probíhalo trochu pomaleji. Podívej se ale na to takhle. Je možné, že jednoho dne budou ty ploutve schopny vyjádřit Velrybí sen slovy. Nebudeme potřebovat trinární soustavu, abychom hovořili o počasí, či domorodou slátaninu k filozofické diskuzi. Budou schopni následovat šimpanze a udělat na galaktiky dlouhý nos, zatímco my se budeme tvářit jako vážení dospělí.“

„Ale...“

Jakob zvedl ruku, aby ji přerušil. „Můžeme to nechat na později? Rád bych se na chvilku natáhl, a pak zašel dolů a trochu si popovídal s tou naší holčičkou.“

Gloria se na okamžik zamračila, pak se ale upřímně usmála. „Omlouvám se, Jacobe. Musíš být asi pořádně unavený. Ale aspoň dnes, konečně, nebyly žádné problémy.“

Jacob jí úsměv vrátil. Na jeho širokém obličejí vyvolal kolem úst a očí vrásky.

„Tak, tak,“ řekl a zvedl se. „Dnes nebyly žádné problémy.“

„Jo, abych nezapomněla, zatímco jsi byl tam dole, někdo ti volal. Byl to nějaký mimozemšťan! Johnnyho to tak rozrušilo, že málem zapomněl převzít vzkaz. Myslím, že tady někde bude.“

Odstrčila jídelní misky a sebrala útržek papíru. Podala mu ho.

Jacob pohlédl na vzkaz a svažil huňaté obočí. Kůži měl napjatou a tmavou díky kombinaci původu a vlivu slunečních paprsků a slané vody. Když se soustředil, měl tendenci přivírat tmavé oči, až zůstaly

jen úzké štěrbinky. Mozolnatou rukou se dotkl zahnutého indiánského nosu a snažil se vyluštit rukopis radiooperátora.

„Řekla bych, že tu víme všichni, že jsi pracoval s mimozemšťany,“ řekla Gloria. „Nikdy bych ale nečekala, že budeme mít jednoho na telefonu zrovna tady! Zvlášť takového, který vypadá jako gigantická hlávka brokolice a mluví jako ministr zahraničních věcí!“

Jacob sebou trhl.

„Volal některý z Kantenů? Sem? Nechal tu své jméno?“

„Mělo by být dole. Tak to je ten, co volal? Kanten? Obávám se, že tyto cizince tak dobře neznám. Poznala bych Cynthiana nebo Tymbrimina, tenhle byl pro mne ale nový.“

„Hm... Budu muset někomu zavolat. Misky zlikviduju později, ani se jich nedotýkej! Řekni Manfredovi a Johnnymu, že za chvíli přijdu dolů na kus řeči s Makakai. A ještě jednou díky.“ Usmál se a lehce se dotkl jejího ramene. Jakmile se však otočil, na jeho tvář se rychle vrátil znepokojený výraz.

Se vzkazem v ruce zamířil k přednímu palubnímu průlezu. Gloria se za ním chvíli dívala. Pak posbírala grafy. Ráda by věděla, co by to stálo, udržet zájem tohoto muže na déle než hodinu či noc.

Jacobovu kabinu představoval stěží obytný prostor s úzkým sklápěcím lůžkem, poskytoval mu však dostatek soukromí. Ze skříňky poblíž dveří vytáhl přenosný videofon a umístil ho na kavalec.

Nebyl žádný důvod předpokládat, že Fagin volal z jakéhokoli jiného důvodu, než že si chtěl popovídat. Měl, koneckonců, velký zájem o práci s delfíny.

Nicméně, již několikrát se stalo, že vzkazy cizinců nevedly k ničemu jinému než k problémům. Jacob zvažoval možnost na Kantenův telefonát nereagovat.

Po chvíli váhání však namačkal na číselníku přístroje kód a opřel se, aby se uvolnil. Upřímně řečeno, nedokázal si odepřít příležitost hovořit s mimozemšťanem, kdykoli a kdekoli.

Na obrazovce zazářila řada čísel v binárním kódu s údaji o poloze přenosné jednotky, kterou volal. Rezervace pro mimozemšťany, Baja. To dává smysl, napadlo Jacoba. Tam se totiž nachází Knihovna. Následovalo standardní varování osob pod dohledem před kontaktem s mimozemšťany. Jacob se znechuceně odvrátil. Jasně body statické

elektřiny vyplnily prostor nad pokrývkami a před obrazovkou, a pak se ve vzdálenosti několika palců objevil Fagin či jeho věrná podoba.

Mimozemšťan se skutečně do jisté míry *podobal* obří hlávce brokolice. Kolem sukovitého rýhovaného kmene se shlukovaly okrouhlé modrozelené výhonky do symetrických kouli. Tu a tam bylo několik větviček zakončeno drobounkými, křišťálově čirými krystalky, které společně tvořily trs kolem neviditelného dýchacího otvoru poblíž vrcholu.

Listoví se pohupovalo a krystalky nedaleko vršku cinkaly v proudu vzduchu, který tvor vydechoval.

„Bud’ zdrav, Jacobe,“ ozval se z prostoru Faginův plechový hlas. „Zdravím tě s radostí, vděčností a s důslednou nepřítomností formálnosti, na které ty tak často a energicky trváš.“

Jacob potlačil chuť se rozesmát. Fagin mu připomínal starodávného mandarína, jednak pro svůj flétnový přízvuk a jednak pro spleťtý úvod, který používal dokonce i v kontaktu se svými nejbližšími lidskými přáteli.

„Já zdravím tebe, příteli Fagine, a ve vši úctě ti přeji jenom to nejlepší. A teď, když je to za námi, a ještě, než řekneš jediné slovo, odpověď je ne.“

Krystaly měkce zazvonily. „Ach, Jacobe! Jsi tak mladý a tak pronikavě bystrý! Obdivuji tvůj důvtip a přímo neobyčejnou schopnost uhádnout důvod, proč ti volám!“

Jacob zavrtěl hlavou.

„Žádné lichocení ani skrytý sarkasmus, Fagine. Trvám na hovorové angličtině, protože to je jediná možnost, jak se nenechat napálit, když s tebou jednám. A ty víš velmi dobře, o čem právě mluvím!“

V gestu, parodujícím pokrčení ramen, se cizinec zatřásl. „Ach, Jacobe, musím se před tvou vůlí sklonit a uchýlit se k vysoce ceněné upřímnosti, na kterou by váš druh měl být velice hrdý. Je pravda, že je zde skutečně jistá laskavost, o kterou jsem měl tu troufalost požádat. Avšak teď, když jsi mi dal svou odpověď... založenou, bezpochyby, na jistých minulých nepříjemných událostech, z nichž, nicméně, většina nakonec dobře dopadla... nechám tu záležitost být.“

Smím se však otázat, jak pokračuje tvoje práce s tím hrdým druhem vazalů nazývaným ‘sviňuchy’?“

„Hm, ano, práce pokračuje velmi dobře. Dnes došlo k výraznému pokroku.“

„To je výborné, jsem si jistý, že bez tvé přítomnosti by se to nepodařilo. Slyšel jsem, že tvá práce zde je nepostradatelná!“

Jacob zavrtěl hlavou, aby si ujasnil myšlenky. Jakýmsi způsobem Fagin zase převzal iniciativu.

„No, je pravda, že jsem hned na začátku s problémem Vodní sfingy dokázal pomoci, ale od té doby nebyla moje role až zas tak výjimečná. Vždyť hergot, to, co tady poslední dobou dělám, by mohl dělat každý.“

„Ale, ale, to se mi nechce vůbec věřit!“

Jacob se zamračil. Naneštěstí to byla pravda. A během následujících dní bude jeho práce zde, ve Středisku pro pozvednutí druhu, ještě větším stereotypem.

Stovka expertů, někteří v oblasti psychologie sviňuch kvalifikovanější než on sám, čekala na příležitost. Jeho si Středisko pravděpodobně nechá dál, částečně z vděčnosti, avšak *chce* on skutečně zůstat? Jakkoli miloval delfíny a moře, zjistil, že je poslední dobou stále neklidnější.

„Fagine, je mi líto, že jsem byl na začátku tak hrubý. Rád bych slyšel, kvůli čemu jsi mi volal... za předpokladu, že bereš na vědomí, že moje odpověď je stále pravděpodobně ne.“

Faginovy výhonky zašustily.

„Měl jsem v úmyslu pozvat tě na malé, přátelské setkání s několika ctihodnými bytostmi rozličných druhů, abychom prodiskutovali jeden důležitý problém čistě intelektuální povahy. Setkání se bude konat tento čtvrtek v jedenáct hodin ve Středisku návštěvníků v Ensenadě. Svou přítomností se k ničemu nezavážeš.“

Jacob se tou myšlenkou chvilku zaobíral.

„Říkáš mimozemšťani? Kdo to bude? Čeho se setkání bude týkat?“

„Bohužel, Jacobe, nejsem oprávněn o tom hovořit, alespoň ne po videofonu. Detaily budou muset počkat, až se dostavíš, jestli se dostavíš, ve čtvrtek.“

Jacoba se okamžitě zmocnilo podezření. „Poslyš, ten ‘problém’ není politický, že ne? Jsi pekelně tajnůstkářský.“

Obraz cizince byl téměř nehybný. Jeho svěže zelená masa se jen zvolna čeřila, jako by přemítal.

„Nikdy jsem nepochopil, Jacobe,“ ozval se opět flétnový hlas, „proč se člověk tvého původu a vzdělání tak málo zajímá o souhru emocí a potřebuje to, co vy nazýváte ‘politikou’. Kdyby ta metafora byla vhodná, řekl bych, že ‘mám politiku v krvi’. V tvé je určitě.“

„Moji rodinu z toho vynech! Já chci jenom vědět, proč musím čekat do čtvrtka, abych zjistil, k čemu tohle všechno je!“

Kanten opět zaváhal.

„Jsou tu... jisté aspekty, které by se neměly sdělovat prostřednictvím éteru. Některé z ostrážitějších soupeřících frakcí vaší společnosti by ty informace mohly zneužít, kdyby... je zaslechly. Nicméně dovol, abych tě ujistil, že *tvá* účast bude čistě technická. Jsou to tvoje *znalosti*, které chceme využít, a taky zkušenosti, které využíváš ve Středisku.“

Velký kulový! pomyslel si Jacob. Chcete víc než jen tohle. Znal Fagina. Pokud se setkání zúčastní, Kanten toho bezpochyby využije, aby ho dostal do nějaké absurdně komplikované a nebezpečné záležitosti. Koneckonců, v minulosti mu to provedl už třikrát.

V prvních dvou případech to Jacobovi nevadilo. Tenkrát však byl jiný člověk, typ, který takové věci miluje.

A pak přišla Jehla. Ten nervový šok v Ekvádoru mu kompletně změnil život. Neměl nejmenší úmysl absolvovat něco podobného ještě jednou.

Přesto však cítil intenzivní nechuť zklamat starého Kantena. Fagin mu ve skutečnosti nikdy nelhal a byl to jediný mimozemšťan, z těch, co kdy potkal, který byl naprosto otevřený obdivovatel lidské kultury a historie. Třebaže Fagin byl fyzicky nejodlišnější bytostí, jakou znal, byl zároveň mimozemšťanem, který se nejúporněji snažil pochopit pozemšťany.

Řeknu-li Faginovi prostě pravdu, nebudu nic riskovat, napadlo ho. Pokud začne příliš tlačit, povím mu o svém duševním stavu – o pokusech s autohypnózou a těch podivných výsledcích, kterých jsem dosáhl. Nebude až zas tak tvrdě naléhat, odvolám-li se na jeho smysl pro fair play.

„Tak dobrá,“ vzdychl. „Vyhrál jsi, Fagine. Budu tam. Hlavně ale nepočítej s tím, že tam budu vystupovat jako hvězda večera.“

Faginův hvízdavý smích zazněl tónem dřevěných dechů. „S tím si nedělej starosti, příteli Jacobe! Konkrétně v této show si tě nikdo s hvězdou nesplete!“

Když krácel po horní palubě k prostoru vyhrazenému pro Makakai, stálo slunce ještě nad obzorem. Rýsovalo se bledé a oranžové mezi nepočetnými mraky na západě – dobrotivá koule bez tváře. Na okamžik stanul u zábradlí, aby vychutnal barvy západu a vůni moře.

Zavřel oči a nechal je, aby mu hrálo tvář a cítil, jak mu paprsky pronikají kůží s něžnou naléhavostí. Nakonec přehodil obě nohy přes zábradlí a skočil na dolní palubu. Svěží pocit navrácené energie téměř nahradil vyčerpání uplynulého dne. Začal si broukat úryvek jakési melodie – falešně, jak jinak.

Když Jacob dorazil, unavený delfín zvolna připlul k okraji bazénu. Makakai ho uvítala trinární básničkou v příliš rychlém tempu, aby jí rozuměl, zněla však roztomile přisprostle. Něco o jeho sexuálním životě. Delfíni říkali lidem sprosté vtipy už celá tisíciletí, než je člověk konečně začal chovat pro jejich inteligenci, řeč a začal jim rozumět. Makakai byla možná mnohem bystřejší než její předchůdci, napadlo Jacoba, její smysl pro humor byl však ryze delfíní.

„Takže,“ zahájil. „Hádej, kdo měl pěkně nabitý den.“

Cákla na něj, mnohem chaběji než obvykle, a řekla něco, co znělo hodně podobně jako „Kec-á-á-áš!“

Když si však sedl na bobek, aby ponořil ruku do vody a rozloučil se, připlula blíž.

2.

KOŠILE A KŮŽE

Před mnoha lety zplundrovaly dřívější severoamerické vlády hraniční pásmo, aby měly pod kontrolou pohyb do Mexika a zpět. Tam, kde se kdysi dotýkala dvě města, vznikla poušť.

Od Převratu a zničení despotické „byrokracie“ starých syndikátních vlád udržovaly orgány Konfederace toto území v podobě parků. Hraniční zóna mezi San Diegem a Tijuanou byla nyní jednou z nejrozsáhlejších zalesněných ploch jižně od Pendletonského parku.

Avšak odehrávala se tu změna. Zatímco směřoval v pronajatém voze po visuté dálnici na jih, viděl Jacob známky toho, že se onen pruh země vrací svému starému účelu. Po obou stranách silnice pracovaly skupinky dělníků; kácely stromy a ve stoyardových odstupech na východ i západ vztyčovaly štíhlé, barevně pruhované sloupy. Ty sloupy byly ostudné.

Odvrátil se. Tam, kde řada sloupů protínala dálnici, se rýsovala veliká, zelenobílá tabule.

Nová hranice: Baja – rezervace pro mimozemšťany

Obyvatelé Tijuany, kteří nejsou Občany,
se dostaví na městskou radnici, kde obdrží
štědrý vysídlenecký příspěvek!

Jacob zavrtěl hlavou a zavrčel: „Oderint, dum metuant¹⁾.“ Co má být, jestli někdo žije ve městě celý život. Nemá-li právo volit, musí uhnout z cesty, když přijde pokrok.

¹⁾ „Ať si nenávidí, jen když mají strach.“ (zásada despotů vůči ovládaným, podle Suetonia zásada císaře Caliguly).

Až se rezervace pro mimozemšťany opět rozrostou, mají zahrnout Tijuano, Honolulu, Oslo a pŕltuctu dalších měst. Padesát či šedesát tisíc osob pod jak dočasným, tak trvalým dohledem bude muset odejít, aby se tato města stala „bezpečná“ pro zhruba tisíc cizinců. Skutečné útrapy budou minimální, samozřejmě. Většina Země je mimozemšťanům ustavičně zakázána a ne-Občané mají stále ještě hodně místa. Vláša rovněž nabízí velké odškodnění.

Opět však byli na Zemi uprchlíci.

Na jižním okraji Pásma město náhle pokračovalo. Mnoho staveb kopírovalo španělský či španělský obrozenecký styl, avšak všeobecně město prozrazovalo architektonické experimentování typické pro moderní mexické město. Budovy měly bílý nebo modrý odstín. Dopraa po obou stranách dálnice naplňovala vzduch slabým elektrickým bzučením.

A nad celým městem, tak jako na hranici, symbolizovaly bílozelelé kovové tabule nastávající změnu. Avšak jedna, u dálnice, byla přestřikána černým sprejem. Ještě než zmizela z dohledu, Jacob na okamžik zahlédl kostrbatý nápis „Okupace“ a „Invaze.“

To udělal nějaký trvalý dohledář, napadlo ho. Občan, se stovkami legálních způsobů, jak vyjádřit svůj názor, by něco tak šíleného neudělal. A člověk pod dočasným dohledem, odsouzený za zločin na zkušební lhůtu, by nestál o prodloužení trestu. Bylo by mu jasné, že ho dopadnou.

Určitě nějaký ubohý trvalec čekající na vyhoštění dal volný průchod citům, aniž se staral o následky. Jakob s ním cítil. Onen t.d. bude touhle dobou pravděpodobně už ve vazbě.

Přestože se Jacob o politiku nijak zvlášť nezajímal, pocházel z rodiny s politickou minulostí. Jeho dva prarodiče se stali hrdiny při Převratu, kdy se malé skupince technokratů podařilo svrhnout Byrokracii. Rodinný postoj vůči Zákonu o dohledu představoval vehementní opozici.

V posledních letech si Jacob zvykl vyhýbat se vzpomínkám na minulost. Nicméně se mu nyní do mysli násilně vnutila jistá scéna.

Letní škola na pozemku klanu Alvarezů, v horách nad Caracase... přímo v domě, kde třicet let předtím spřádal Joseph Alvarez s

přáteli své plány... byl tam strýček Jeremey, který přednášel, zatímco Jacobovi vlastní i adoptovaní bratraci a sestřenice poslouchali, navenek uctivé výrazy, uvnitř udušení letní nudou. A vzadu, v rohu, se ošíval Jacob; toužil vrátit se do svého pokoje k „tajnému zařízení“, které sestavil s nevlastní sestrou Alicí.

Jeremey, příjemný a sebevědomý, tehdy ještě muž na počátku středního věku, byl sílícím hlasem ve Shromáždění Konfederace. Brzy měl stanout v čele klanu Alvarezů a vyšoupnout staršího bratra Jamese.

Strýc Jeremey hovořil o tom, jak stará byrokracie vydala nařízení, podle kterého bude každý člověk testován na „násilnické sklony“, a kdo neprojde, bude od té doby pod stálým dohledem – takzvaný Zákon o dohledu.

Jacob si přesně vzpomněl na slova, která strýc onoho odpoledne použil, když se Alice vplížila do knihovny a její dvanáctiletá tvářička zářila vzrušením jako hvězda, která má přejít v novu.

„...Nijak nešetřili úsilím, aby přesvědčili obyvatelstvo,“ promlouval Jeremey tichým, temným hlasem, „že tyto zákony značně zredukuje kriminalitu. A efekt se skutečně *dostavil*. Jedinci s vysílačkami v zádech si většinou rozmyslí, jestli chtějí dělat sousedům nepříjemnosti.

Tehdy, stejně jako nyní, byli Občané nadšení Zákonem o dohledu. Nedělalo jim žádné potíže zapomenout na skutečnost, že tím vyloučili každou zaběhlou ústavní záruku spravedlivého procesu. Většina z nich žila v zemích, kde stejně takovéto jemnůstky nikdy neměli.

A když tento zákon umožnil šťastnou náhodou Josephu Alvarezovi a jeho přátelům vyhodit ty byrokraty ze sedla – byli prostě ovlivnění Občané nadšení testováním ještě víc. V té době vůdcové Převratu nijak nestáli o celé záležitosti. Měli dost starostí se zakládáním Konfederace...”

Jacob měl pocit, že snad vykřikne. Před ním starý strýček Jeremey, donekonečna tlachající o letitých nesmyslech, zatímco Alice – šťastná Alice, na které byla řada, aby nesla riziko hněvu dospělých a poslouchala na zařízení, které napíchli na domovní vesmírný přijímač – Co asi slyšela?

Určitě to je kosmická loď! Bude to teprve třetí z těch úžasných pomalých lodí, které se kdy vrátily! To je jediné možné vysvětlení pro svolání vesmírných rezerv či celého toho mumraje ve východním křídle, kde dospělí mají laboratoře a kanceláře.

Jeremey stále ještě komentoval trvajících nedostatek soucítění veřejnosti, Jacob ho už ale nevnímal. Obličej měl strnulý a nehybný, jak se k němu Alice nakláněla a šeptala – ne, vzrušením mu přímo sípala do ucha.

„... *Cizinci*, Jacobe! Přivázejí mimozemšťany! V jejich vlastních lodích! Ach, Jaku, *Vesarius* přiváží íťýčka!“

Bylo to vůbec poprvé, kdy Jacob takové slovo slyšel. Často si lámal hlavu, jestli to byla právě Alice, kdo s tím tehdy přišel. Ve věku deseti let, vzpomínal, nevěděl, jestli „íťýčko“ není náhodou něco, co se jí.

Zatímco projížděl nad ulicemi Tijuany, napadlo ho, že tato otázka zůstává stále nezodpovězená.

Na několika významnějších křižovatkách byla odstraněna jedna rohová budova a místo ní instalovány duhově zbarvené toalety pro mimozemšťany. Jacob zahlédl několik nových nízkých autobusů s otevřenými střechami, zařízených na převážení lidí a cizinců, kteří se místo chůze plazili nebo se tyčili do výšky tří metrů.

Když míjel městskou radnici, všiml si asi tuctu demonstrujících Kůží. Či alespoň jako Kůže vypadali: lidé v kožešinách mávali plastickými napodobeninami oštěpů.

Kdo jiný by se v tomto počasí takto navlékl? Pustil autorádio hlasitěji a stiskl hlasovou předvolbu. „Místní zprávy. Klíčová slova: kůže, městská radnice, demonstrace.“

Jen s malým zpožděním promluvil zpoza palubní desky mechanický hlas se slabě zkreslenou modulací počítačem vyráběného přehledu zpráv. Jacoba napadlo, jestli se jim vůbec někdy podaří dát hlasu ten správný tón.

„Přehled zpráv.“ Umělý hlas měl oxfordský přízvuk. „Hlavní body: dnes je 12. ledna 2246, devět hodin čtyřicet jedna minuta. Dobrý den. Třicet sedm osob demonstruje před městskou radnicí v Tijuane legálním způsobem. Jejich oficiální stížnost se týká, souhrnně řeče-

no, expanze rezervace mimozemšťanů. Prosím o přerušení, přejete-li si být seznámeni s jejich zaregistrovaným protestním prohlášením ústně nebo formou faxu.“

Přístroj se odmlčel. Jacob přemýšlel, zda chce slyšet zbytek hlavních bodů zpráv. Protest Kůží proti tvrzení rezervací, že někteří lidé, přinejmenším, nejsou způsobilí k tomu, aby se stýkali s mimozemšťany, mu byl velmi dobře znám.

„Dvacet šest ze třiceti sedmi členů protestní skupiny nosí vysílače osob pod dohledem,“ pokračovala zpráva. „Zbytek jsou, samozřejmě, Občané. To odpovídá obecnému poměru jedné osoby pod dohledem na sto dvacet čtyři Občanů Tijuany. Podle vystupování a způsobu oblečení mohou být protestující nezávazně charakterizováni jako zastánci takzvané neolitické etiky, hovorově „Kůže“. Protože se žádný z občanů nedovolává práva na soukromí, lze s určitostí tvrdit, že třicet z oněch třiceti sedmi jsou obyvatelé Tijuany a zbytek návštěvníci...“

Jacob dloubl do tlačítka a hlas odumřel v polovině věty. Scéna u městské radnice zůstala daleko za ním, a i tak to byla už stará záležitost.

Spor kvůli expanzi rezervace pro mimozemšťany mu nicméně připomněl, že to jsou už téměř dva měsíce, kdy naposledy navštívil strýce Jamese v Santa Barbaře. Ten starý náfuka byl pravděpodobně až po svoje odstávající uši zabředlý do soudních pří ve prospěch poloviny všech děček v Tijuane. Kdyby však Jacob odjel na dlouhý výlet, aniž by se rozloučil, ať už s ním, nebo s ostatními strýčky, tetami, bratrance a sestřenicemi rozlezlého a ukřižového rodu Alvarezů, všiml by si toho..

Dlouhý výlet? *Jaký* dlouhý výlet? napadlo ho najednou. Vždyť já nikam nejedu!

Ovšem jistý koutek v jeho mysli, který si na podobné věci vyhradil, mezitím v onom setkání, které Fagin svolal, zachytil jakýsi pach. Měl zvláštní tušení a zároveň touhu ho potlačit. Ty pocity by byly velmi zajímavé, kdyby mu již nebyly tak důvěrně známé.

Po nějakou dobu jel v naprostém tichu. Město brzo ustoupilo otevřené krajině a proud vozidel se ztenčil až na úzký pramínek. Příštích

dvacet kilometrů ho slunce hrálo do pravé paže a v hlavě se mu skládala mozaika pochybností.

I přes neklid, který poslední dobou cítil, odmítal připustit, že je čas odejít ze Střediska. Práce s delfíny a šimpanzi byla vzrušující a mnohem umírněnější (po prvních bouřlivých týdnech aféry s Vodní sfingou), než jeho původní profese vyšetřovatele vědeckých zločinů. Personál Střediska byl oddaný věci, a na rozdíl od situace v mnoha jiných vědeckých akcích probíhajících v poslední době na Zemi měl vysokou morálku. Vykonávali práci, která měla nezměrnou vnitřní hodnotu a nestane se rázem zastaralou, až pobočka Knihovny v La Paz bude kompletně provozuschopná.

Důležitější však bylo, že získal přátele, a že ti se zhruba během posledního roku, kdy začal pomalý proces splétání rozpolcených oblastí své mysli, stali jeho oporou.

Zvláště Gloria.

Pokud zůstanu, budu s ní muset něco udělat, napadlo ho. A něco víc než jen to kamarádké hluboké oddechování, které jsme provozovali dosud. Dívčiny city začínají být zřejmé.

Před katastrofou v Ekvádoru, ztrátou, která ho přivedla do Střediska, kde v první řadě hledal práci a klid, by věděl co dělat a našel by k tomu i odvalu. Teď však byly jeho city bahniskem. Kladl si otázku, jestli vůbec ještě někdy přistoupí na víc než jen nezávazný milostný vztah.

Od smrti Tanii uplynuly dva dlouhé roky. Občas byl osamělý, a to i přes práci, přátele a fascinující hry, které hrál se svou myslí.

Krajina se změnila v kopcovitou a získala hnědou barvu. Jacob se pohodlně opřel, pozoroval ubíhající kaktusy a vychutnával pomalý rytmus jízdy. Dokonce i teď se jeho tělo nepatrně houpalo, jako by byl stále na moři.

Za kopci se modře třpytil oceán. Čím blíže ho klikatící se silnice přiváděla k místu setkání, tím víc si přál, aby byl zpět na palubě lodi a vyhlížel první oblý hřbet a vztyčenou ocasní ploutev každoroční migrace šedivek a naslouchal, zda se mu donese velrybí píseň vůdce.

Objel kopec a tam našel parkovací pruhy po obou stranách silnice nabitě nepřerušovanou řadou malých dvousedadlových elektromobi-

lů jako byl jeho vlastní. Na vrcholcích kopců, zdvihajících se před ním, stály desítky lidí.

Jacob vjel do automatické naváděcí dráhy po pravé straně, kde měl možnost jet pomalu a nesledovat přitom silnici. Copak se to tu asi děje? Po levé straně silnice vykládali dva dospělí a několik dětí vůz a brali si s sebou košíky s občerstvením a dalekohledy. Byli očividně vzrušení. Vypadali jako typická rodina na víkendovém pikniku, až na to, že všichni na sobě měli zářivě stříbrná roucha a zlaté amulety. Většina lidí na kopci byla oblečená podobně. Mnozí měli malé hvězdářské dalekohledy, namířené vzhůru podél silnice na něco, co Jacobovi zůstalo skryto za kopcem napravo.

Zástupy na *tomto* kopci se zase pyšnily výstrojí jeskynního člověka. Ti nefalšovaní Kromaňonci přistoupili ke kompromisu. Na podporu pazourkových seker a oštěpů si vzali vlastní dalekohledy, stejně jako náramkové hodinky, rádia a megafony.

Vůbec nepřekvapovalo, že se obě skupiny usadily na vrcholcích protilehlých kopců. Jediná věc, na které se Košile a Kůže kdy shodli, byla nenávisť k izolaci mimozemšťanů.

Nad dálnicí, přes prostor mezi oběma kopci, se klenula obrovská tabule.

BAJA KALIFORNIA – REZERVACE PRO MIMOZEMŠŤANY

Osobám pod dohledem vstup bez zvláštního povolení
zakázán.

Při první návštěvě rezervace se zastavte
v Informačním středisku.

Žádáme návštěvníky,
aby nevstupovali s fetiši a neolitickou výstrojí.
„Kůže“ odložte v Informačním středisku.

Jacob se usmál. Poslední pokyn znamenal velký den pro „médiu“. Na každém kanále běhaly kreslené scénky, znázorňující návštěvníky

rezervace, jak jsou nuceni stahovat si kůži, zatímco pár hadům podobných mimozemšťanů souhlasně přihlíží.

Na vrcholu kopce byly vozy namačkány jeden na druhém. Když Jacob dojel až k nim, otevřel se mu výhled na bariéru.

Přes širokou rozlohu pusté země, táhnoucí se od východu k západu, stála další řada pruhovaných sloupů, tentokrát kompletní. Na mnohých již vybledla barva, kulaté lampy na vrcholcích pokrývala vrstva prachu.

Všudypřítomné D-detektory zde fungovaly jako viditelné síto, dovolující Občanům pohyb v obou směrech, avšak varující osoby pod dohledem, aby zůstaly venku, a mimozemšťany, aby zůstali uvnitř. Byl to brutální způsob, jak připomenout skutečnost, kterou většina lidí obezřetně přehlížela, a sice, že velká část lidstva nosí voperované vysílače, protože jim větší část nedůvěřuje. A ta většina si nepřála kontakt mimozemšťanů s těmi, které psychologický test charakterizoval jako „náchylné k násilí“.

Bariéra očividně plnila svou funkci dobře. Vpředu zástupy po obou stranách houstly a kostýmy byly stále divočejší, dav se však zastavil v tlačenici nedaleko od řady detektorů. Někteří z Košil i Kůží byli pravděpodobně Občany, zůstávali však se svými přáteli na této straně – buď to ze slušnosti nebo snad z protestu.

Zástupy byly nejhustější právě na sever od bariéry. Tady Košile i Kůže nastavovali rychle projíždějícím motoristům transparenty.

Jacob se držel samonaváděcí dráhy a s očima zacloněnými před okolní září se rozhlížel kolem a vychutnával celou podívanou.

Mladý muž nalevo, zabalený od hlavy až k patě do stříbrného saténu, zdvihl poutač, který hlásal: „I lidstvo bylo pozvednuto: Pusťte naše bratrance mimozemšťany ven!“

A přímo naproti přes silnici držela žena transparent připíchnutý na oštěpu: „Můžeme si za to sami... Pryč s mimozemšťany!“

Tak *tady* byl celý ten rozpor v kostce. Celý svět čekal, aby poznal, zda mají pravdu zastánci Darwina nebo vyznavači von Dänikena. Kůže i Košile byli pouze fanatičtějšími okraji trhliny, která dělila lidstvo na dva filozofické tábory. Sporný bod: kde je původ *homo sapiens* jako myslící bytosti?

A bylo to jenom *tohle*, co Košile a Kůže reprezentovali?

První skupina stupňovala svou lásku k cizincům až téměř k pseudonáboženskému šílenství. Že by hysterická xenofilie?

Na druhé straně neolitové a jejich láska ke způsobu odívání jeskynního člověka a k pravěké tradici; bylo jejich volání po „nezávislosti na vlivu mimozemšťanů“ založeno na něčem podstatnějším – strachu z neznáma, z mocných cizinců? Že by xenofobie?

Jedním si byl Jacob jistý. Košile a Kůže spolu sdíleli odpor. Odpor vůči opatrné kompromisní politice Konfederace ve věci mimozemšťanů. Odpor vůči Zákonu o dohledu, který jich tolik držel v jakési formě izolace. Odpor vůči světu, ve kterém si už žádný člověk nebyl jistý svými kořeny.

* * *

Jacobovu pozornost upoutal starý neoholený muž. Seděl na bobku u silnice, hopsal a přitom ukazoval na zem mezi svými nohama a něco vykřikoval do prachu zvířeného davem. Když se k němu Jacob přiblížil, zpomalil.

Muž měl na sobě kožešinový kabátek a ručně šité kožené rajtky. Jak Jacob přijížděl, jeho křik a poskakování získávalo na zuřivosti.

„Pé-Dé!“ Ječel, jako by ze sebe chrлил strašlivou urážku. Na rtech se mu objevila pěna, opět ukázal na zem.

„Pé-Dé! Pé-Dé!“

Jakob, celý zmatený, přibrzdil a téměř zastavil.

Zleva mu přeletělo něco kolem obličeje a udeřilo do okna na místě spolujezdce.

Pak se ozvalo zadunění na střeše auta a během několika vteřin se na vůz sesypalo ohlušující krupobití oblázků.

Rychle vytáhl okénko na levé straně, vyhodil automatické řízení vozu a s trhnutím se rozjel. V chatrném kovovém a místy plastikovém povrchu vozítka se při každém nárazu projektilu udělal důlek. Náhle byla jeho boční okna plná civějících tváří; mladých, zatvrzelých tváří s pokleslými kníry. Mladíci běželi podél vozu, který jen líně nabíral rychlost, bušili do něj pěstmi a hulákali.

Vzdálený od bariéry jen pár metrů, usmál se a rozhodl se, že zjistí, co chtějí. Ubral nepatrně na rychlosti a otočil se, aby oslovil muže,

který běžel po jeho straně, dospívajícího mladíka, oblečeného podle hrdinů vědeckofantastických filmů dvacátého století. Zástup podél silnice byla rozmazaná šmouha transparentů a kostýmů.

Ještě než mohl promluvit, vůz se otřásl pod mocným úderem. V čelním skle se objevila díra a maličkou kabinu vozička zaplavil štiplavý kouř.

Jacob vypálil přímo k bariéře. Kolem se mihla řada pruhovaných sloupů a najednou byl sám. Ve zpětném zrcátku zahlédl, jak se jeho doprovod shlukl. Zatímco se vzdaloval, mladíci něco křičeli a hrozili mu pěstmi v rukávech futuristických hávů. Zašklebil se, otevřel okénko a zamával jim.

Jak tohle vysvětlím půjčovně vozů? přemítal. Mám snad říct, že jsem byl napaden ozbrojenci impéria Ming, nebo snad uvěřit pravdě?

Zavolat policii nepřicházelo v úvahu. Místní policejní stanice nebude schopná udělat jediný krok, aniž by nezačala s prověřováním vysílačů. A pár kousků se mezi tou záplavou bezpochyby ztratí. Kromě toho, Fagin ho žádal, aby byl při svém příjezdu na setkání nenápadný.

Stáhl okénka, aby vítr odvál kouř. Do otvoru po projektilu v čelním skle strčil koneček malíčku a pobaveně se usmíval.

Napadlo ho, že ve skutečnosti se mu to vlastně líbilo.

Jedna věc byla nechat proudit adrenalin, avšak *vysmívat* se nebezpečí bylo něco úplně jiného. Pocit rozjaření během aféry u bariéry ho znepokojil víc než záhadná zuřivost davu... bylo to znamení z jeho minulosti.

Uběhla minuta či dvě a pak z palubní desky zazněl tón.

Vzhlédl. Že by stopař? Tady v těch končinách? Vpředu, ve vzdálenosti necelého půl kilometru, zvedl muž u kraje silnice ruku do cesty vodičímu paprsku. Vedle něj ležely na zemi dvě cestovní tašky.

Jacob váhal. Avšak sem, do rezervace, měli přístup pouze Občané. Zajel k okraji, jen pár metrů za mužem.

Něco mu na tom chlapíkovi připadalo povědomé. Byl to baculatý růžolící mužíček v tmavošedém obleku obchodníků, a jak vlekl své těžké kabely k boku Jacobova vozu, mocné břicho mu trhavě poskakovalo. Když se sehnul k okénku na straně spolujezdce a jukl dovnitř, Jacob si všiml, že má zpocený obličej.

„Ach jo, to je ale pařák!“ zaúpěl. Hovořil standardní angličtinou s výrazným přízvukem.

„Není divu, že nikdo nepoužívá vodící dráhu!“ pokračoval, zatímco si utíral čelo kapesníkem. „Jezdíte rychle, abyste jim tu alespoň trochu zvedl vítr, nemám pravdu? Vy jste mi ale nějaký povědomý, už jsme se museli někdy setkat. Jmenuji se Peter LaRoque... nebo Pierre, chcete-li. Z *Les Mondes*.“

Jacob sebou trhl.

„Ach, ano. LaRoque. Už jsme se setkali. Já jsem Jacob Demwa. Nastupte si, já sice jedu jenom k Informačnímu středisku, ale dál už můžete jet autobusem.“

Doufal, že jeho pocity nebyly čitelné. Proč ho jen nepoznal, dokud jel? Nezastavil by.

Ne, že by proti tomu muži měl něco konkrétního... až na jeho neuvěřitelné ego a nevyčerpatelnou zásobu názorů, kterými každého při sebemenší příležitosti zavaloval. V mnoha směrech to byla jistě fascinující osobnost. V prodánikenovském tisku měl nepochybně mnoho stoupenců. Jacob četl několik jeho článků, a i když se mu nelíbil obsah, styl se mu zamlouval.

Avšak LaRoque býval členem tiskového spolku, který ho, potom co vyřešil záhadu Vodní sfingy, celé týdny naháněl; a navíc patřil k těm nejméně taktním. Konečný příběh v *Les Mondes* vyzněl příznivě a zároveň byl krásně napsaný. Za ty potíže to však nestálo.

Jacob byl rád, že se tisku nepodařilo vypátrat ho po předcházejícím ekvádorském fiasku, po tom průšvihy na Vanilové jehle. V té době by LaRoquea nesnesl.

A právě teď se mu nedařilo uvěřit LaRoqueovu očividně přehnanému „původnímu“ přízvuku. Byl ještě výraznější, než při jejich posledním setkání, bylo-li to vůbec možné.

„Demwa, no ano samozřejmě!“ zvolal mužíček. Nacpal zavazadla pod sedadlo a nastoupil. „Pisatel a dodavatel aforismů! Odborník přes záhady! Přijíždíte snad, abyste si hrál na hádanky s našimi nóbl meziplanetárními hosty? Nebo se jedete poradit do Knihovny v La Paz?“

Jacob znovu vjel do naváděcí dráhy a v duchu si přál vědět, kdo přišel s módou „původního přízvuku“, aby ho mohl uškrtit.

„Jsem tu jako konzultant a mezi mými posluchači budou i mimozemšťané, pokud máte na mysli tohle. Nemohu však zacházet do detailů.“

„Ach ano, tedy přísně tajné!“ pohrozil mu žertovně LaRoque prstem. „Takhle byste žurnalistu týrat neměl! Vaše záležitost se může stát mou záležitostí! Avšak vy, vy si určitě musíte říkat, co asi přivádí reportérské eso z *Les Mondes* do těchto pustých končin, nemám pravdu?“

„Po pravdě řečeno,“ řekl Jacob, „spíše mě zajímá, jak se stalo, že stopujete *uprostřed* těchto pustých končin.“

LaRoque vzdychl. „Pusté končiny, to je výstižné! Jak je to smutné, že ti vznešení cizinci, kteří nás zde navštěvují, trčí právě tady a v dalších pustinách, jako je třeba ta vaše Aljaška!“

„A Havaj a Caracas a Srí Lanka, sněmovny Konfederace,“ doplnil ho Jacob. „Jak se ale stalo, že vy...“

„Jak se stalo, že jsem sem byl poslán? Ano, samozřejmě, pane Demwa! Avšak snad bychom se mohli trochu pobavit vašimi proslulými schopnostmi dedukce. Třeba na to přijdete.“

Jacob potlačil zasténání. Naklonil se vpřed, aby vyvedl vůz z naváděcí dráhy, a přišlápl akcelerační pedál.

„Mám lepší nápad, pane LaRoque. Protože mi nechcete říct, kde jste se tu vzal, takhle uprostřed neznáma, snad budete ochotný objasnit mi malou záhadu.“

A Jacob mu vylíčil scénu u bariéry. Vynechal jen divoký konec a doufal, že si LaRoque nevšiml díry v čelním skle; pečlivě však popsal chování muže v podřepu.

„Ale samozřejmě!“ zvolal LaRoque. „To je přece jednoduché!“

„Víte, iniciály výrazu, který jste použil – „osoba pod trvalým dohledem“ – ta děsivá klasifikace, upírající člověku jeho práva, rodičovství, volební...“

„No jasně, už chápu! Šetřte dech.“ Jacob se na okamžik zamyslel. Jaké že to byly iniciály?

„Jo... myslím, že je to jasné.“

„Ano, ten ubožák vám to prostě jenom oplácel! Vy, občané, ho nazýváte Té-Dé... není to tedy spravedlivé, že on vás obviňuje z přílišné poslušnosti a domestikovanosti? Odtud to Pé-Dé!“

Jacob se proti své vůli rozesmál. Cesta se začala stáčet.

„Zajímalo by mě, proč se všichni ti lidé shromáždili u bariéry. Vypadalo to, jako když na někoho čekají.“

„U bariéry?“ zeptal se LaRoque. „Ach tak. Slyšel jsem, že je to každý čtvrtek. Mimoszemšťané vycházejí ze střediska, aby se podívali na ne-Občany a ti zase naopak přicházejí, aby se podívali na ně. Šaškárna, co? Člověk neví, co všechno může očekávat.“

Silnice obkroužila kopec a před nimi se vynořil cíl jejich cesty.

Informační středisko, ležící jen několik kilometrů severně od Ensenady, byl rozlehlý ohražený prostor s ubytovnami pro mimozemšťany, veřejnými muzei a za nimi schovanými ubikacemi pro hraniční hlídky. Před širokou parkovací plochou stála hlavní budova, kde návštěvníci, kteří zde byli poprvé, absolvovali školení o Galaktickém protokolu.

Stanice stála na malé rovince mezi silnicí a oceánem a byl z ní volný výhled na obojí. Jacob zaparkoval nedaleko hlavního vchodu.

LaRoque, zarudlý v obličeji, nad něčím hloubal. Náhle vzhlédl.

„Víte, já jsem si dělal legraci, když jsem mluvil o tom očekávání. Byla to jenom legrace.“

Jacob přikývl a v duchu se divil, co to do něj najednou vjelo. Zvláštní.

3.

GESTALT²

Jacob pomohl LaRoquemu odnést kabely na stanici autobusu, potom obešel hlavní budovu, aby se porozhlédl, kde by se venku posadil. Zbývalo mu deset minut.

V místě, kde byl výhled na malý přístav, objevil patio se stoly a lavicemi, zastíněné stromy. Vybral si jeden stůl, posadil se na něj a nohy položil na lavici. Dotyk chladného keramického povrchu a oceánská bríza mu pronikly oděvem, zchladily rozpálenou pokožku a z oděvu vysušily pot.

Několik minut seděl tiše a nechal ztuhlé svaly ramenou a beder, aby se postupně uvolnily. Pomalu se zbavoval strnulosti z jízdy. Soustředil se na malou plachetnici, výletní loďku, která měla kosatku a hlavní plachtu zelenější než samotný oceán. Dostával se do transu.

Vznášel se. Zkoumal jednotlivé oblasti těla, které mu vědomí odhalovalo, aby je pak vymazával z mysli. Soustředil se na svaly a zbavoval je napětí a vnímavosti. Končetiny pomalu ztrácely cit a vzdalovaly se mu.

Cítil vytrvalé svědění na stehně, ruce však zůstávaly v klíně a svědění nakonec samo od sebe zmizelo. Slaná vůně oceánu byla příjemná, avšak stejnou měrou rozptylující. Zahnal ji. S maximálním soustředěním se zaposlouchal do tlukotu srdce, až se stal natolik důvěrným a známým, že ho přestal vnímat.

A tak jako poslední dva roky, směřoval Jacob svůj trans do očištné fáze, ve které překvapující rychlostí v hojivé bolesti přicházely a zase odcházely obrazy, jak se dvě od sebe odtržené části snažily znovu splynout v jednu. Byl to proces, který mu nikdy nepřinášel potěšení.

² Gestalismus – idealistický směr v psychologii, jehož hlavním pojmem je tzv. gestalt (něm. osobnost, postava) a jež duševní jevy vykládá tzv. rysy mozkových dějů, odmítá členění psychiky na elementy a psychické funkce.

Byl téměř sám. Jediné, co zůstávalo, bylo pozadí hlasů, mumlání vzdálených útržků vět na hranici srozumitelnosti. Na okamžik měl pocit, že slyší Glorii a Johnnyho, jak se dohadují kvůli Makakai, a potom samotnou Makakai, brebentící něco nepodstatného ve slátanině angličtiny a trinárního kódu.

Jemně odvedl všechny zvuky pryč a čekal na ten, který přišel, jako obvykle, s předvídatelnou náhlostí: Taniin hlas volající něco, čemu nerozumí, zatímco padá, ruce doširoka rozpažené. Slyší ji i po zbytek toho dvacetimílového pádu, kdy je už jen maličkou tečkou, a pak zmizí... a pořád něco volá.

I tento slabý hlas nakonec odumřel, tentokrát ho však zanechal stísněnějšího, než jak býval obvykle.

Hlavou mu bleskla divoká, přehnaná verze incidentu v Hraniční zóně. Najednou byl zpět, tentokrát mezi „děčky“. Jakýsi muž s plnovousem, oblečený jako piktský šaman, mu nabízí dalekohled a naléhavě přikyvuje.

Jacob ho od něj bere a dívá se směrem, kterým muž ukazuje. Obraz je zkreslený teplem stoupajícím nad silnicí. Hned za řadou barevně pruhovaných sloupů táhnoucích se od horizontu k horizontu zastavuje autobus. Vypadá to, jako by každý sloup sahal až ke slunci.

Potom obraz zmizel. S nacvičenou lhostejností odolal Jacob pokušení o tom přemýšlet a dovolil, aby jeho mysl zachvátila naprostá prázdnota.

Ticho a temnota.

Setrval v hlubokém transu a spoléhal na vlastní vnitřní hodiny, které ho upozorní, až nastane čas vrátit se do skutečnosti. Pomalu se pohyboval mezi obrazci, ve kterých nenacházel žádné symboly, mezi povědomými rozsáhlými významy, které unikaly možnosti vyjádření a vzpíraly se paměti, a trpělivě pátral po klíči, o kterém věděl, že tam je a že ho jednou najde.

Čas byl teď jako každá jiná věc, ztracený v hlubším dění.

Chladnou temnotu náhle prostoupila pronikavá bolest a zahнала pryč odloučenost jeho mysli. Trvalo to okamžik, věčnost, která musela být setinou sekundy, než ji lokalizoval. Bolestí bylo jasné modré

světlo, které ho bodalo skrz víčka do hypnózy zcitlivělých očí. A v dalším okamžiku, než mohl zareagovat, zmizelo.

Jacob chvíli zápolil s vlastním zmatkem. Zatímco mu v hlavě jako rachejtle explodovaly panické otázky, snažil se soustředit výhradně na návrat k vědomí.

Jaký výplod podvědomí bylo to modré světlo? Neurotický koutek, který se brání tak zuřivě, musí nutně znamenat potíže! Na jaký skrytý strach to narazil?

Jak se vynořoval z hlubiny, vracela se mu schopnost slyšet.

Vpředu zaslechl kroky. Rozpoznal je mezi zvuky větru a moře, avšak v jeho transu budily dojem, jako by je vydávaly měkké polštářky pštrosích nohou obuté do mokašínů.

Několik vteřin po iluzorní světelné záři hluboký trans konečně pominul. Otevřel oči. Ve vzdálenosti několika metrů před ním stál vysoký cizinec. Jacob okamžitě zaznamenal, že je vysoký, bílý a že má ohromné červené oči.

Na krátký okamžik jako by se naklonil svět.

Rychle se zachytil okraje stolu, aby se přidržel, hlava mu poklesla. Zavřel oči.

Nějaká vidina! pomyslel si. Měl pocit, že mu hlava proletí zeměkoulí a vyletí na opačné straně!

Protřel si oči a pak opatrně vzhlédl.

Cizinec tam byl pořád. Je tedy skutečný. Byl to humanoid, přinejmenším dva metry vysoký. Většinu jeho štíhlého těla zakrývala dlouhá stříbrná róba. Ruce, složené v gestu zdvořilého vyčkávání, měl dlouhé, bílé a lesklé.

Na útlém krku seděla velká kulatá, dopředu nachýlená hlava. Červené vypouklé oči bez víček a rty cizincových úst byly skutečně ohromné. Dominovaly celému obličejí, na němž ještě několik dalších drobných orgánů sloužilo účelům, které Jacob neznal. Tento druh byl pro něj nový.

Z očí mu vyzařovala inteligence.

Jacob si odkašlal. Stále ještě musel zápolit s návaly závratí.

„Promiňte... Vzhledem k tomu, že jsme nebyli představeni, nevím... nevím, jak vás mám oslovit. Domnívám se však, že jste tady, abyste mě doprovodil.“

Velká bílá hlava hluboce přikývla.

„Patříte ke skupině, se kterou chce Kantén Fagin, abych se setkal?“

Cizinec opět přikývl.

Předpokládám, že to znamená ano, pomyslel si Jacob. Rád bych věděl, jestli umí mluvit, ať už se za těmi ohromnými pysky skrývá jakýkoli možný či nemožný mechanismus.

Ale proč tu ta bytost jen tak stojí? Je snad v jejím postoji něco...?

„Mám to chápat tak, že váš druh má statut vazalů, a že čekáte na povolení promluvit?“

„Rty“ se lehce pootevřely a Jacob zahlédl něco zářivého a bílého. Cizinec opět přikývl.

„Dobře tedy, tak, prosím, mluvte! My lidé jsme pověstní zanedbáváním protokolu. Jak se jmenujete?“

Jeho hlas byl překvapivě hluboký. Unikalo ze sotva otevřených úst se zřetelným šišláním.

„Jmenuji se Culla, šire. Děkuji. Byl jsem poslán, abyste nežabloudiv. Kdybyste šel laškově se mnou, ostatní čekají. Nebo, přejete-li si, můžete pokračovat v meditaci až do doby, kterou štanovíte.“

„Ne, ne, pojďme. Samozřejmě.“ Jacob se nejistě zvedl. Na okamžik zavřel oči, aby zbavil mozek posledních dozvuků transu. Dříve nebo později bude muset to, k čemu došlo, když byl mimo, nějak roztrdit, teď to však musí počkat.

„Vědte mě.“

Culla se otočil a pomalu a plynule zamířil k postrannímu vchodu Informačního střediska.

Culla patřil očividně k „vazalskému“ druhu – druhu, jehož období podřízenosti svému „patronskému“ druhu dosud nevypršelo. Taková rasa si v galaktické strkanici o pozici stála dost nízko. Jakkoli zůstávaly jemňůtky galaktických záležitostí pro Jacoba záhadou, byl rád, že jedna šťastná náhoda získala pro lidstvo lepší, třebaže nejistou pozici na žebříčku hierarchie.

Culla ho vedl po schodech k širokým dubovým dveřím. Bez vyzvání je otevřel, předešel Jacoba a vstoupil do jednací místnosti.

Kromě dvou lidí a Cully zahlédl Jacob ještě dva cizince: jeden byl malý a srstnatý, druhý ještě menší a podobný ještěrce. Seděli na pol-

šťářích mezi několika rozložitými keřovitými parkosy a velkým oknem s výhledem na záliv.

Snažil si ujasnit dojmy z cizinců, ještě než si ho všimnou, měl na to však jen okamžik, neboť někdo vyslovil jeho jméno.

„Jacobe, příteli! Jak je od tebe laskavé, že přicházíš, aby ses s námi podělil o svůj čas!“ Byl to Faginův flétnový hlas. Jacob se rychle rozhlédl.

„Fagine, kde...“

„Tady jsem.“

Pohlédl zpět ke skupině u okna. Lidé a srstnatý mimozemšťan se právě zvedali. Ještěrkovitý cizinec zůstával na svém polštáři.

Jacob se podíval pozorněji a najednou v jednom z „parkosů“ poznal Fagina. Stříbřitý vrcholový porost starého Kantena jemně cinkal, jako kdyby se zvedla bríza.

Jacob se usmál. Kdykoli se setkali, představoval Fagin problém. U humanoidů člověk vyhledal obličej nebo něco, co sloužilo stejnému účelu. Vyhledat v neobvyklých rysech cizinců místo, na které se soustředit, většinou vyžadovalo jen malou chvíli.

Téměř vždycky se našla část anatomie, kterou bylo možno naučit se oslovovat jako sídlo pozornosti. U lidí a velmi často i u mimozemšťanů tím místem byly oči.

Kantenové oči neměli. Jacob se domníval, že jasně stříbrné věcičky, které vydávaly zvuk jako malinkaté rolničky, byla Faginova světelná čidla. Pokud tomu tak bylo, stejně to nestačilo. Musel se dívat na Fagina jako takového, nejenom na jakýsi vrcholek jeho ega. Jacoba to nutilo zamyslet se nad tím, co je více nepravděpodobné: buď, že má toho cizince rád bez ohledu na jeho handicap, nebo že se před ním stále cítí nesvůj i přes celé roky vzájemného přátelství.

Faginův tmavý listnatý trup se k němu od okna blížil v sérii obrátů, čímž se postupně dostávaly do popředí jednotlivé kořenové oddeny. Jacob mu věnoval jednu středně formální úklonu a čekal.

„Jacobe Alvarezí Demwo, a-Člověk, ul-Delfín-ul-Šimpanz. Vítáme tě. Tato ubohá bytost je potěšena, že dnes opět cítí tvou přítomnost.“ Fagin hovořil jasně, avšak s jakousi neovladatelnou zpěnavou kadencí, díky které zněl jeho přízvuk jako směsice švédštiny s kan-

tonskou čínštinou. V delfínštině či trinárním kódu se vyjadřoval mnohem lépe.

„Fagine, a-Kanten, ab-linten-ab-Siqul-ul-Nish, Mihorki Keephu. Těší mě, že tě opět vidím,“ pronesl Jacob a uklonil se.

„Tyto ctihodné bytosti zde přišly, aby si s tebou vyměnily vědomosti a moudrost, příteli Jacobe,“ řekl Fagin. „Doufám, že jsi připraven na oficiální představování.“

Jacob se připravil, aby se soustředil na spleť jmen druhů jednotlivých cizinců přinejmenším stejně jako na jejich zevnějšek. Rodová a mnohonásobná jména vazalů mu prozradí nemálo o statutu každého. Kývl na Fagina, aby začal.

„Nyní tě, Jacobe, oficiálně představím Bubbacubovi, a-Pil, ab-Kisa-ab-Soro-ab-Hul-ab-Puber-ul-Gello-ul-Pring, z Knihovnického institutu.“

Předstoupil jeden mimozemšťan. Jacobův první dojem byl: čtyřnohý, šedivý mēďa na hraní. Avšak široký čumák a vějíř řas kolem očí mu ten dojem vyvrátil.

Tak tohle byl Bubbacub, ředitel pobočky Knihovny! Pobočka Knihovny v La Paz pohlcovala téměř veškerý přebytek obchodní bilance, který Země od kontaktu nashromáždila. Nicméně, velká část obrovského úsilí přizpůsobit mrňavou „předměstskou“ pobočku lidským referentům byla dotovaná obrovitým galaktickým Knihovnickým institutem jako charitativní výpomoc „zaostalé“ lidské rase, aby mohla dohonit zbytek galaxie. Vedoucí pobočky Bubbacub byl jedním z nejdůležitějších cizinců na Zemi! Jméno jeho druhu zároveň prozrazovalo vysoký statut, dokonce ještě vyšší než Faginův!

„Ab“ něco počtvrté znamená, že Bubbacubova rasa byla pozvednuta jinou, která byla dále pozvednuta dalším a pořád dál nazpět, až k mýtickým počátkům prapředků... a že tato čtveřice „rodičovských generací“ stále žije kdesi v galaxii. Pocházet z takového řetězce znamenalo jistý statut v roztroušené galaktické kultuře, jejíž každý přežívající druh (s lidstvem jako jedinou pravděpodobnou výjimkou) byl pozvednut z polointeligentního divoštví některým z dřívějších, vesmírem putujících druhů.

„Ul“ říkalo, že druh Pil naopak odchoval dvě nové vlastní rasy. I to se podílelo na celkovém statutu.

Jediná věc, která galaktikům zabránila kompletní zavrhnutí „sirotčí“ lidské rasy, byla šťastná skutečnost, že si člověk odchoval dvě vlastní inteligentní rasy ještě předtím, než *Vesarius* zprostředkoval kontakt Země s civilizacemi mimozemšťanů.

Cizinec se lehce uklonil. „Jmenuji se Bubbacub.“

Hlas zněl uměle. Vycházel z disku zavěšeného na Pilově krku.

Vodor! Rasa Pilů tedy potřebovala mechanickou pomůcku, aby mohla hovořit anglicky. Z jednoduchosti celého zařízení, mnohem menšího, než ta používaná cizími návštěvníky, jejichž rodnými jazyky je cvrlikání a kvíkání, Jacob usoudil, že Bubbacub ve skutečnosti dokáže vyslovovat lidská slova, avšak ve kmitočtu za hranicí lidské vnímavosti. Došel k závěru, že je schopný ho slyšet.

„Jmenuji se Jacob. Vítejte na Zemi.“ Přikývl.

Bubbacubova ústa se několikrát mlčky otevřela a zase zavřela.

„Děkuji vám,“ zabzučel vodor krátkými, odsekávanými slovy. „Těší mě, že jsem zde.“

„A mne, že vám mohu být k službám jako hostitel,“ dodal Jacob a uklonil se o zlomeček hlouběji, než jak viděl Bubbacuba, když předstupoval. Cizinec o pár kroků ustoupil, zdálo se, že je spokojený.

Fagin se vrátil k představování.

„Tyto ctihodné bytosti jsou tvé rasy.“ Haluzka s trsem lístků ukázala neurčitě směrem ke dvojici lidí. K šedovlasému gentlemanovi v tvídovém obleku a pohledné vysoké brunetě středního věku po jeho boku.

„A nyní vás představím,“ pokračoval Fagin, „neformálně, způsobem, kterému vy, lidé, dáváte přednost.“

Jacobe Demwo, tohle je doktor Dwayne Kepler z expedice Sluneční poutník, a tohle doktorka Mildred Martinová z katedry parapsychologie Univerzity v La Paz.“

Keplerově tváří dominoval řádný knír ve tvaru řídké. Usmál se, ale Jacob byl příliš ohromený, než aby na jeho žoviálnost odpověděl něčím delším než jednoslabičným hlesnutím.

Takže expedice Sluneční poutník! Výzkumy na Merkuru a ve sluneční chromosféře vyvolávaly poslední dobou ve Shromáždění Konfederace neustálé dohady. Frakce „Adaptovat se a přežít“ tvrdí, že je

holý nesmysl utrácet tolik za znalosti, které se dají získat v Knihovně, když by takto ušetřené peníze uživily několikanásobně větší počet nezaměstnaných vědců na náhradních projektech přímo tady na Zemi. Frakce „Soběstačnost“ si nicméně dosud zatím prosazuje svou, bez ohledu na urážky ze strany dänikenovského tisku.

Jacobovi ale ten *nápad*, posílat lidi a kosmické lodě do nitra hvězdy, připadal jako šílenství nejvyššího stupně.

„Kant Fagin vás nadšeně doporučoval,“ řekl Kepler. Velitel Slunečního poutníka se usmíval, oči měl však zarudlé, po okrajích naběhlé, zřejmě následkem skrytých starostí. Stiskl Jacobovi ruku, a zatímco hovořil, rychle mu s ní pumpoval. Hlas měl hluboký, zřetelně se mu však chvěl.

„Jsme tady na Zemi jenom na krátkou chvíli. Je to vlastně vyslyšená modlitba, že se Faginovi podařilo přesvědčit vás, abyste se s námi setkal. Opravdu doufáme, že se k nám budete moci na Merkuru připojit a přispět svými znalostmi v oblasti mezidruhových kontaktů.“

Jacob sebou překvapeně trhl. Tak to teda ne, tentokrát ne, ty listnatá přišero! Měl chuť se obrátit na Fagina a sežehnout ho pohledem, ale dokonce i neformální mezilidská společenská pravidla vyžadovala, aby se těmto lidem věnoval a konverzoval s nimi. Tak tedy Merkur!

Obličej doktorky Martinové nenuceně vykouzlil příjemný úsměv, když si s ní však třásl rukou, vypadala lehce otráveně.

Jacoba napadlo, jestli by se mu podařilo zeptat se, co má parapsychologie společného s fyzikou Slunce, aniž by to vypadalo, že ho to zajímá, Fagin mu to však znemožnil.

„Nyní vás vyruším, což v neformální konverzaci je mezi lidskými bytostmi obecně považováno za přijatelné, když nastane pauza. Je zde ještě jedna vážená bytost, kterou je třeba představit.“

No nazdar, pomyslel si Jacob, doufám, že tenhle mimozemšťan nepatří mezi citlivky. Otočil se k místu, kde ještěrci podobný mimozemšťan vstával, vpravo před mnohobarevnou nástěnnou mozaikou. Zvedl se z polštáře a vydal se k nim na svých šesti nohách. Byl necelý metr dlouhý a asi dvacet centimetrů vysoký. Prošel kolem Jacoba bez jediného pohledu a otřel se Bubbacubovi o nohu.

„Ahem,“ řekl Fagin. „*Tohle* je domácí mazlíček. Osobnost, se kterou tě seznámím, je onen ctěný vazal, který tě přivedl do této místnosti.“

„Ach tak, promiňte,“ zakřenil se Jacob a hned se přinutil nasadit vážný výraz.

„Jacobe Demwa, a-Člověk, ul-Delfín-ul-Šimpanz, prosím, seznámte se s Cullou, a-Pring, ab-Pil-abKisa-ab-Soro-ab-Hul-ab-Puber, asistentem Bubbacuba v oblasti Knihoven a zástupce Knihovny v projektu Sluneční poutník.“

Podle Jacobova očekávání se jeho jméno skládalo pouze ze jmen patronymických druhů. Pringové nemají žádnou vlastní vazalskou rasu.

Nicméně, pocházejí z linie Puber-Soro a jednoho dne získají jako příslušníci této staré a mocné druhové posloupnosti vysoký statut. Všiml si, že Bubbacubův druh také pochází z linie Puber-Soro, a teď by si rád vzpomněl, jestli ten Pila a Pring jsou Patron a Vazal.

Cizinec předstoupil, nenabídl však ruku k podání.

Měl dlouhé, štíhlé paže zakončené protáhlýma chapadlovitýma rukama s šesti prsty. Budily dojem křehkosti. Šířil kolem sebe slabý odér, tak trochu připomínající vůni čerstvě posečené trávy, který nebyl vůbec nepříjemný.

Culla se uklonil a jeho obrovské vypouklé oči na okamžik zazářily. Mimozešťanovy „rty“ se našpulily a předvedly bílé, zářící předměty na způsob hlavic golfových holí, jeden nahoře a druhý dole.

„Cvak!“ srazily s porcelánovým zachrastěním částečně chápavé rty oba bílé sekáčky k sobě.

Tohle nemůže být přátelské gesto tam, odkud pochází, otrásl se Jacob. Cizinec zřejmě vyvalil své ohromné klofáky v imitaci lidského úsměvu. Dojem byl zneklidňující a současně fascinující.

Zajímalo ho, k čemu asi slouží. Zároveň doufal, že Culla bude držet své... rty sevřené i v budoucnosti.

Lehce přikývl a řekl: „Jacob Demwa.“

„Jmenuji še Culla, šire,“ odpověděl cizinec. „Vaše Země je veliče příjemná.“ Jeho veliké červené oči byly už zase matné a bez výrazu. Vrátil se na místo.

Bubbacub je odvedl zpět k polštářům u okna. Pak se ten maličký Pil rozvalil a své čtyři symetrické ruce nechal volně viset po stranách polštáře. Jeho „mazlíček“ ho napodobil a stočil se vedle něj.

Kepler se předklonil a váhavě promluvil.

„Mrzí mě, že jsme vás vytrhli z důležité práce, pane Demwa. Jsem si vědom, že jste maximálně zaneprázdněn... pouze doufám, že se nám podaří přesvědčit vás, že náš vlastní malý... problém je hoden vašeho času a vašich schopností.“ Ruce doktora Keplera spočívaly pevně spletené v klíně.

Doktorka Martinová sledovala Keplerovu vážnost s výrazem mírně pobavené trpělivosti. Byly tu jisté nuance, které Jacobovi dělaly starosti.

„Doktore Keplere, Fagin vám nepochybně řekl, že od smrti mé ženy se ‘záhadnými případy’ již nezabývám a že v současné době mám spoustu práce, pravděpodobně příliš mnoho, než abych se mohl zúčastnit dlouhé cesty mimo planetu...“

Keplerův obličej zvadl. Náhle měl ve tváři tak sklíčený výraz, že to Jacoba dojalo.

„...Nicméně,“ pokračoval, „protože Kant Fagin je vnímavý jedinec, rád vyslechnu každého, na koho mě odkáže, a rozhodnu se podle charakteru případu.“

„Ach, uvidíte, že vás tenhle případ zaujme! Celou dobu říkám, že potřebujeme nezávislý pohled na celou věc. A samozřejmě, teď, když pověřenci odsouhlasili, že si můžeme přivést konzultanty...“

„Ale, no tak, Dwayne,“ přerušila ho doktorka Martinová. „Teď jste nespravedlivý. Jako konzultantka jsem přece před šesti měsíci nastoupila já, a Culla přišel s podporou Knihovny ještě dříve. Bubbacub právě s laskavým porozuměním souhlasil, že Knihovna podporu projektu ještě zvýší a že s námi na Merkur osobně poletí. Myslím, že Pověřenci jsou víc než štedří.“

Jacob vzdychl.

„Byl bych rád, kdyby mi někdo vysvětlil, o co tady běží. Třeba vy, doktorko Martinová, snad mi můžete říct, v čem spočívá vaše práce na... Merкуру.“ Zjistil, že slova „Sluneční poutník“ mu nějak nejdou přes rty.

„Jsem konzultantka, pane Demwa. Byla jsem přizvána, abych vykonávala psychologické a parapsychologické testy na posádce a životním prostředí na Merkuru.“

„Jestli se nemýlím, souvisí to s problémem, o kterém se zmínil doktor Kepler.“

„Správně. Zpočátku se mělo za to, že ony jevy nejsou nic než podvod či nějaký druh masové halucinace. Vyloučila jsem obě tyto možnosti. Nyní je jasné, že jsou opravdové a že k nim skutečně ve sluneční chromosféře dochází.“

V posledních měsících si připravuji experimenty se silami psí, které jsou součástí jednotlivých ponorů. Také vypomáhám jako terapeutka u několika členů personálu expedice; vypětí a stresy doprovázející tento druh slunečního výzkumu poznamenaly nemálo lidí.“

Zdálo se, že Martinová ví, o čem mluví, v jejím postoji však bylo něco, co Jacoba odpuzovalo. Možná uštěpačnost. Napadla ho otázka, na čem dalším je založen její vztah ke Keplerovi. Je snad také jeho osobní terapeutkou?

Znamená to, že je tady jenom proto, aby uspokojil vrtoch sklíčeného významného muže, který musí zůstat provozuschopný? Ta myšlenka nebyla nijak vábná. Ani vyhlídka na to, že bude vtažen do politikaření.

A co Bubbacub, ředitel celé pobočky Knihovny na Zemi – co *ten* má společného s jakýmsi záhadným pozemským projektem? V jistém směru byl tento maličký Pil kromě tymbrimiského velvyslance jedním z nejdůležitějších mimozemšťanů na planetě. Vedle jeho Knihovnického institutu, největší a nejvlivnější z galaktických organizací, vypadal Faginův Institut pokroku jako tamburína vedle tympánů. Neřekla Martinová, že právě *on* letí na Merkur?

Bubbacub civěl do stropu a zjevně konverzaci ignoroval. Ústa se mu pohybovala, jako by si zpíval na vlnové délce lidským bytostem neslyšitelné.

Cullovovy jasné oči sledovaly maličkého šéfa Knihovny. Možná, že ten zpěv slyšel, nebo možná i on byl znuděný dosavadním průběhem rozhovoru.

Kepler, Martinová, Bubbacub, Culla... Nikdy by ho nenapadlo, že se ocitne v místnosti, kde právě Fagin bude nejméně podivný!

Kanten šustil poblíž. Byl zjevně rozčilený. Jacob by rád věděl, k čemu vlastně v projektu Sluneční poutník došlo, že je z toho tak rozrušený.

„Doktore Keplere, snad by bylo i možné, že bych vyšetřil čas a pomohl vám... jak říkám, snad.“ Jacob pokrčil rameny. „V první řadě by však bylo dobré vědět, o co se jedná!“

Kepler se rozzářil. „Ach, copak jsem to neřekl? To je tím, že se na to poslední dobou snažím nemyslet... jaksi to vždycky obejít, abych tak řekl.“

Vypjal se a zhluboka se nadechl.

„Pane Demwa, zdá se, že na Slunci straší.“

ČÁST II.

*V prehistorických a raných dobách
byla Země navštívena neznámými bytostmi
z vesmíru. Tyto neznámé bytosti vytvořily
lidskou inteligenci záměrnou genetickou mutací.
Mimozemšťané tak zušlechtili hominidy
„k obrazu svému“. Proto se také my
podobáme jim a ne oni nám.*

Erich Von Däniken
Vzpomínky na budoucnost

*Ušlechtilé duševní činnosti jako
náboženská víra, altruismus a morálka
jsou výsledkem evoluce a vycházejí
z fyzické podstaty.*

Edward O. Wilson
O lidské přirozenosti
Harvard University Press

4.

ZDÁNLIVÝ OBRAZ

Nová loď nesla jméno *Bradbury*. Technika, kterou používala, byla daleko pokročilejší než na jejích předchůdcích na obchodních linkách, neboť startovala z nulové nadmořské výšky, poháněná vlastní energií, místo aby se dopravila na stanici na vrcholku jedné z rovníkových „jehel“, zavěšených pod gigantickým balonem. *Bradbury* byl ohromná koule, podle dřívějších měřítek titánsky masivní.

Byla to Jacobova první cesta na palubě lodi, poháněné miliardou let starou vědou galaktiků. Z vestibulu oddělení první třídy pozoroval, jak se Země propadá a Baja Kalifornie se nejdříve mění v hnědé žebro pevniny, rozdělující dvě moře, a pak jen v pouhý prst natažený podél pobřeží Mexika. Byl to pohled, který bere dech, zároveň však Jacoba tak trochu zklamal. V řevu zrychlujícího tryskáče či pomalém majestátu plující vzducholodi bylo více romantiky. A během těch několika dřívějších příležitostí, kdy opustil Zemi, kdy stoupal a vracel se v balonu, mohl pozorovat jiné lodě, zářivé a spěchající na své cestě vzhůru k energetické stanici či zpět dolů tlakovaným interiérem jehly.

Žádná z těch fantastických jehel ho nikdy nenudila. Tenké keramické stěny udržovaly v těchto dvacetimílových věžích tlak rovný atmosférickému tlaku na hladině moře. Byly pomalované gigantickými výjevy – obrovitými ptáky ve střemhlavém letu či pseudovědeckofantastickými bitvami převzatými z časopisů dvacátého století.

Nikdy to nepůsobilo klaustrofobicky.

Přesto byl rád, že je na palubě *Bradburyho*. Někdy, možná z nostalgických důvodů, navštíví Čokoládovou jehlu na vrcholu Mt.Keňa. Ale tu druhou, tu v Ekvádoru – Jacob doufal, že Vanilovou jehlu už nikdy neuvidí.

Co na tom sejde, že ta obrovská věž je vzdálená od Caracasu jen co by kamenem dohodil. Co na tom sejde, že by ho přivítali jako hrdinu, kdyby tam někdy zavítal, jako muže, který zachránil jediný zážrak techniky na Zemi a udělal dojem dokonce i na galaktiky.

Když se odvrátil, aby se porozhlédl po lodním baru, Země už byla bohatší o jasný kotouč. Najednou zatoužil po společnosti. Byl to stav, který mu byl při nástupu na palubu cizí. Ve Středisku si užil svoje, když se omlouval Glorii a ostatním. Makakai mu udělala scénu. Kromě toho, mnoho vědeckých materiálů týkajících se fyziky Slunce, které si objednal, nedorazilo včas a bude muset být na Merkur zasláno. A konečně, stále nedokázal pochopit, jak se jim vůbec podařilo přemluvit ho, aby se zúčastnil.

Ted' krácel hlavní chodbou, v rovníkové části lodi, dokud nenašel našlapaný, tlumeně osvětlený salon. Prodíral se kolem hloučků cestujících, kteří hovořili a popíjeli, až dorazil k baru.

V salonu se tlačilo asi padesát lidí; velkou část tvořili smluvní pracovníci, jedoucí za kvalifikovanou prací na Merkur. Spousta jich měla již vypito a hlasitě se bavili se sousedy nebo prostě civěli. Opustit Zemi bylo pro některé těžkou zkouškou.

V jednom rohu, stranou od nich, odpočívalo na polštářích několik mimozemšťanů. Jeden, jakýsi Cynthian s lesklou srstí a silnými slunečními brýlemi, seděl naproti Cullovi, jehož velikánská hlava mlčky přikyvovala, zatímco slámkou mezi ohromnými rty opatrně usrkával z něčeho, co vypadalo jako láhev vodky.

Poblíž cizinců stálo několik lidí, což bylo typické pro xenofily, kteří viseli na každém slůvku odposlouchávané konverzace mimozemšťanů a dychtivě čekali na příležitost klást otázky.

Jacob zvažoval možnost prodrat se davem do rohu s mimozemšťany. Ten Cynthian by mohl být někdo, koho zná. Tam bylo ale příliš mnoho lidí. Místo toho se rozhodl opatřit si něco k pití a zjistit, jestli se někdo nepustil do vyprávění příběhů.

Brzy nato se přidal ke skupině lidí. Naslouchali jistému důlnímu inženýrovi, který vyprávěl vesele přehnanou historku o explozích a záchranných akcích v hlubokých Hermetských dolech. Přestože musel napínat uši, aby ho v tom hluku slyšel, cítil, že bez obtíží dokáže

ignorovat nastupující bolest hlavy... alespoň než vyslechne konec příběhu, když mu náhle někdo vrazil palec do žeber.

Leknutím sebou trhl.

„Demwa! Jste to vy!“ vykřikl Pierre LaRoque. „To je ale náhodička! Tak my cestujeme spolu! Teď tedy vím, že tu vždycky bude někdo, s kým si budu moct vyměnit pár duchaplností!“

Byl oblečený do volné lesklé róby a s vážným výrazem bafal z dýmky, ze které stoupal modrý, beznikotinový dým.

Jacob se pokusil usmát, ale díky cizí noze, která mu právě přišláp-la jeho vlastní, to vyznělo spíše jako zaskřípění zubů.

„Zdravíčko, LaRoque. Proč vy letíte na Merkur? Nezajímaly by vaše čtenáře spíše zprávy o peruánských vykopávkách nebo...“

„Nebo podobné vzrušující důkazy, že naši primitivní předchůdci byli vychováni pradávnými astronauty?“ přerušil ho LaRoque. „Tak, tak, Demwo, brzy přijde důkaz natolik přesvědčivý, že i Kůže a nedůvěřivci, co sedí v Radě Konfederace, uznají, že se mýlí!“

„Vidím, že vy sám nosíte Košili,“ řekl Jacob a ukázal na LaRoqueovu stříbřitou tuniku.

„Poslední den pobytu na Zemi jsem si oblékl *róbu* Dänikenovy společnosti, na počest těch, kteří nám umožnili létat do kosmu.“

LaRoque vzal dýmku i skleničku jednou rukou a druhou napnul řetěz se zlatým medailonem, který měl kolem krku.

Jacoba napadlo, že výsledný efekt je na dospělého muže tak trochu teatrální. V porovnání s Francouzovým drsným vystupováním se róba i klenot zdály poněkud zženštilé. Chtě nechtě však musel uznat, že to ladí s jeho příšerným přízvukem.

„Ale no tak, LaRoque,“ zasmál se Jacob. „Vždyť i vy musíte připustit, že jsme se do kosmu dostali vlastními silami. A mimozemšťany jsme objevili *my*, ne oni nás.“

„Nepřipouštím vůbec nic!“ vzplál LaRoque. „Až dokážeme, že jsme hodni patronů, kteří nám v šeré minulosti dali inteligenci, až nás oni sami uznají, teprve *pak* poznáme, jak hodně nám celou tu dobu skrytě pomáhají!“

Jacob jen pokrčil rameny. Nic nového ve sporu mezi Kůžemi a Košilemi. Jedna strana trvá na tom, že člověk by měl být hrdý na své jedinečné dědictví, kdy jeho druh vznikl vlastní evolucí a inteligence

se mu dostalo od samotné přírody na savanách a pobřeží východní Afriky. Druhá strana tvrdí, že homo sapiens – stejně jako každá jiná známá rasa sofontů – je částí řetězce genetického a kulturního pozvedávání, které se táhne daleko do bájných prvních dní galaxie, do doby prapředků.

Mnozí, stejně jako Jacob, byli v tomto konfliktu názorů úzkostlivě neutrální, avšak lidstvo a vazalské rasy lidstva čekali na výsledek se zájmem. Archeologie a paleontologie se od Kontaktu staly novou, významnou módou.

Nicméně, LaRoqueovy argumenty byly tak staré a zvětralé, že by se daly použít na strouhanku. A bolest hlavy byla čím dál tím horší.

„To je ovšem velice zajímavé, LaRoque,“ řekl, zatímco se prodíral kolem něj. „Snad bychom to mohli prodiskutovat někdy jindy...“ Avšak LaRoque ještě neskončil.

„Víte, vesmír je plný neandrtálského sentimentu. Lidé na našich lodích budou raději nosit zvířecí kůže a vrčet jako lidoopi! Nesnášejí starší rasy a seč můžou, urážejí rozumné lidi, kteří žijí v pokoře!“

Na zdůraznění svého postoje bodal LaRoque troubelem dýmky do vzduchu směrem k Jacobovi. Ten ustupoval, stále se však snažil zůstat zdvořilý, i když to šlo jen s těžkostí.

„No, řekl bych, že zacházíte trochu daleko. Tím chci říct, že mluvíte o *astronautech*! Emocionální a politická stabilita jsou nejdůležitější kritéria při jejich výběru...“

„Jo, pozor! Co vy o těchhle věcech můžete vědět! Děláte si legraci, ne? Já o ‘emocionální a politické stabilitě’ astronautů náhodou něco vím!“

Někdy vám o tom něco řeknu,“ pokračoval. „Jednou vyjde celá ta věc najevo. Záměr Konfederace izolovat velkou část lidstva od starších ras a od dědictví mezi hvězdami! Všechny ty ubohé ‘neseriózní’ lidi! Pak už ale bude příliš pozdě zacelit vzniklou trhlinu!“

LaRoque zabafal a vypustil oblak modrého beznikotinového kouře k Jacobovi. Jacob cítil, že se o něj pokouší zavraždit.

„Jasně, LaRoque, jak myslíte. Jednou mi o tom musíte vyprávět.“ Zamířil ven.

LaRoque se ještě chvíli zlostně mračil, pak se zašklebil a poplácal Jacoba, který se mezitím dral ke dveřím, po zádech.

„Tak, tak,“ řekl. „Jednou vám o tom budu vyprávět. Ted' byste si ale měl lehnout. Nevypadáte vůbec dobře! Tak nazdárek!“ Plácl Jacoba ještě jednou a zmizel v baru.

Jacob odešel k nejbližšímu oknu a opřel si hlavu o skleněnou tabulku. Byla chladná a pomohla mu zmírnit pulzující bolest za čelem. Když otevřel oči a pohlédl ven, Země už nebyla v dohledu... pouze rozsáhlá oblast hvězd zářících nehybným světlem na pozadí temnoty. Ty jasnější byly obklopeny difrakčními paprsky, které mohl, přimhouřil-li oči, prodlužovat nebo zkracovat. Až na tu jasnost se celkový dojem nijak nelišil od nočního pozorování hvězd na poušti. Nemrkaly, byly to však tytéž hvězdy.

Jacob věděl, že by měl cítit něco víc. Hvězdy při pohledu z kosmu by měly být tajemnější... „filozofičtější“. Jedna z věcí, které si dokázal nejlépe vybavit z doby svého dospívání, byl asolopsistický hukot hvězdných nocí. Vůbec se nepodobal oceánickému pocitu, kterého ted' dosahoval hypnózou. Bylo to jako napůl vybavené sny z jiného života.

V hlavní společenské místnosti našel doktora Keplera, Bubbacuba a Fagina. Kepler ho vyzval, aby se k nim připojil.

Skupina se usadila na polštářích poblíž vyhlídkových oken. Bubbacub si s sebou přinesl šálek něčeho, co vypadalo (a podle náhodného závanu) i páchlo odporně. Fagin se pomalu sunul a vrtěl na kořenových oddencích. Nenesl nic.

Zakřivený obvod lodi obíhala řada oken. Ve vestibulu byla přerušena velikým kruhovým diskem, připomínajícím gigantické kulaté okno, které sahalo od podlahy až ke stropu. Jeho plochá strana vyčnívala do místnosti asi jednu stopu. Ať už bylo uvnitř cokoli, zůstalo to skryto za obložením.

„Jsme rádi, že jste rozhodl,“ vyštěkl Bubbacub prostřednictvím vodoru. Rozvalil se na jednom z polštářů a potom, co pronesl tuto větu, ponořil čumák do šálku a přestal brát Jacoba i ostatní na vědomí. Jacoba napadlo, jestli se Pil *snaží* být společenský, nebo jestli se ke svému šarmu dostal přirozenou cestou.

Protože neměl nejmenší představu o Bubbacubově skutečném pohledu, bral ho, jako že je „on“. Přesto že Bubbacub nenosil žádný

oděv, až na vodor a malý váček, to, co Jacob zahlédl z cizincovy anatomie, celý dojem ještě zkomplikovalo. Věděl už, například, že Pílové jsou vejcorodí a že svá mláďata nekojí. Ovšem od hrdla až k rozkroku se jim jako knoflíky od košile táhla řada něčeho, co vypadalo jako bradavky. Nedokázal si vůbec představit, k čemu slouží. Datasit se o nich nezmiňovala. Objednal si úplnější přehled z Knihovny.

Fagin a Kepler hovořili o historii slunečních lodí. Faginův hlas byl huhňavý, neboť jeho vrcholový porost a dýchací otvor se otíraly o panely zvukotěsného obložení stropu. (Jacob doufal, že Kantén nemá sklony ke klaustrofobii. Pak ovšem, čeho se taková mluvící zelenina může obávat? Snad aby ji něco neohryzalo, napadlo ho. Dupal nad sexuálními zvyklostmi rasy, jejíž způsob milování vyžaduje prostředníka na způsob jakéhosi ochočeného čmeláka.)

„Takže tyto úžasné improvizace,“ říkal právě Fagin, „vám bez sebemenší pomoci zvenčí umožnily dopravit jakési kontejnery s přístroji přímo do fotosféry! To je skutečně ohromující a divím se, že po těch letech zde o tomhle vašem dobrodružném období před Kontaktem vůbec nevím!“

Kepler jen zářil. „Musíte pochopit, že projekt s batysférami byl pouze... začátek, dlouho před tím, než jsem přišel na svět. Když byl v období před Kontaktem vyvinut laserový pohon pro hvězdolety, bylo možné vysílat ke Slunci roboty řízené sondy, které se dokázaly vznášet, a prostřednictvím termodynamiky využívání laseru o vysoké teplotě byly schopny zbavovat se přebytečného tepla a chladit svůj vnitřek.“

„Takže už nescházelo mnoho, abyste mohli posílat lidi!“

Kepler se smutně usmál. „Hmm, snad. Pracovalo se na tom. Avšak poslat živé bytosti ke Slunci a zase zpět nebyla otázka pouze žáru a gravitace. Největší překážkou byly turbulence!

Bylo by krásné vědět, zda bychom ten problém dokázali vyřešit.“ Keplerovi se na okamžik rozzářily oči. „Plány byly.“

„Jenže potom *Vesarius* potkal tymbrijské lodě v souhvězdí Labutě,“ řekl Jacob.

„Správně. Takže to nikdy nezjistíme. Plány byly sestaveny v době, kdy jsem byl ještě chlapec. Dneska jsou beznadějně zastaralé. A stejně na tom už nesejde... Pravděpodobně bychom se nevyhnuli

ztrátám, dokonce i na lidských životech, pokud bychom to dělali bez stáže... Kontrola toku času je klíčem k Slunečnímu poutníku a já určitě nejsem ten, kdo by si mohl stěžovat na výsledky.“

Vědcova tvář se náhle zachmuřila. „Tedy, až dosud.“

Kepler se odmlčel a civěl na koberec. Jacob ho chvilku pozoroval, pak si zakryl ústa a zakašlal.

„Dokud je o tom řeč, všiml jsem si, že v datasíti není o slunečních duších žádná zmínka a dokonce ani ve speciální zprávě z Knihovny... a to mám povolení 1-AB. Tak mě napadlo, jestli byste mohl postrádat některé z vašich hlášení, týkajících se této věci, abych si je mohl během cesty prostudovat.“

Kepler nervózně pohlédl stranou.

„Dosud jsme nebyli připraveni odvézt příslušná data z Merkuru, pane Demwa. Jsou tu... jistě politické aspekty spjaté s tímto objevem, které, ehm, oddalují vaše informování až do doby příjezdu na základnu. Jsem si jistý, že všechny vaše otázky budou zodpovězeny tam.“ Vypadal tak nefalšovaně zahanbený, že se Jacob rozhodl nechat tu věc protentokrát plavat. Nebylo to však dobré znamení.

„Dovolil bych si dodat jednu informaci,“ ozval se Fagin. „Od našeho setkání, Jacobe, došlo k dalšímu ponoru a jak nám bylo řečeno, tentokrát byl zpozorován pouze ten první, prozaičtější druh Solariánů. Nikoli ta druhá odrůda, která působí tolik starostí doktoru Keplerovi.“

Jacob byl stále zmatený úspěchaným výkladem, který Kepler již dříve poskytl na téma dvou typů dosud zpozorovaných slunečních bytostí.

„Mám to chápat tak, že tenhle typ je ten býložravý?“

„Nikoli býložravý!“ odpověděl Kepler. „Magneožravý. Živí se energií magnetického pole. Nicméně, tenhle typ nám začíná být poměrně dobře známý ...“

„Já vás teď přeruším!“ ozval se Fagin a jeho vrcholové výhonky zašustily o strop. „Co nejpokorněji prosím o prominutí, že se vměšuji do vašeho rozhovoru, naléhavě vás však vyzývám ke zdrženlivosti. Blíží se k nám někdo cizí.“

Jacob se otočil ke dveřím, tak trochu šokován, že *vůbec něco* dokáže přimět Fagina, aby někomu skočil do řeči. Se smutkem si při-

tom uvědomil, že tohle je další důkaz, že se ocitl v politicky napjaté situaci, a že stále neví, jaká jsou pravidla.

Nic neslyším, napadlo ho. Pak se ve dveřích objevil Pierre LaRoque, jeho normálně růžolící obličej byl ještě zarudlejší, v ruce držel sklenku. Jakmile spatřil Fagina a Bubbacuba, úsměv, se kterým přišel, se ještě prohloubil. Vstoupil a bodře plácl Jacoba po zádech, načež trval na tom, aby byl okamžitě představen.

Jacob odevzdaně pokrčil rameny.

Představování prováděl pomalu. Na LaRoqueho to udělalo dojem a hluboce se Bubbacubovi uklonil.

„Ab-Kisa-ab-Soro-ab-Hul-ab-Puber! A dva vazalové, kteří to byli, Demwo? Jello a ještě někdo? Je mi ctí seznámit se se sofontem z linie Soro osobně! Studoval jsem jazyk vašich předků, kterým jednoho dne možná ukážeme, že jsou i našimi! Sorský jazyk je tolik podobný protosemitskému a také protobantuskému!“

Vějíře řas nad Bubbacubovýmá očima se naježily a prostřednictvím vodoru Pil vychrlil zvuky v komplikovaném, nesrozumitelném proslovu plném aliterací. Hned nato mu začaly rychle cvakat čelisti a bylo slyšet vysoce posazené vrčení, napůl zesílené vodorem.

Za sebou Jacob uslyšel Fagina, jak odpovídá jakýmsi mlaskavým, brumlavým jazykem. Bubbacub se k němu otočil, černá očka mu žhnula, když odpovídal hrdelním zavrčením a pahýlovitou paží prudce mávl směrem k LaRoquemu. Při trylku, který pak vydal Kanten, přeběhl Jacobovi mráz po zádech.

Bubbacub se otočil jako na obrtlíku a bez jediného slova na adresu lidí vypochodoval z místnosti.

Na krátký okamžik zavládlo tíživé ticho, LaRoque mlčel. Pak polhlédl na Jacoba, na tváři žalostný výraz. „Co jsem udělal špatně, prosím vás?“

Jacob vzdychl: „Možná se mu nelíbilo, že ho nazýváte svým bratrance, LaRoque.“ Obrátil se na Keplera, aby změnil téma. Vědec zíral na dveře, kterými Bubbacub odešel.

„Doktore Keplere, pokud s sebou nemáte žádné specifické údaje, snad byste mi mohl půjčit nějaké materiály týkající se základů fyziky Slunce a historie samotného Poutníka.“

„S radostí, pane Demwa,“ přikývl Kepler. „Do večere je budete mít.“ Zdálo se, že je duchem někde úplně jinde.

„Já také!“ vykřikl LaRoque. „Jsem akreditovaný novinář a požaduji základní informace o vašem hanebném podniku, pane řediteli!“

Po chvíli zděšení pokrčil Jacob rameny. To se musí LaRoquemu nechat. Nestydatost a houževnatost se dají snadno zaměnit.

Kepler se usmál, jako kdyby to přeslechl. „Prosím?“

„Jaká bezmezná domýšlivost je váš „sluneční projekt“. Bere peníze, které by mohly jít na zúrodnění pouští na Zemi, nebo do větší Knihovny pro náš svět!

Taková *ješitnost*, studovat něco, co naši moudřejší předchůdci dokonale pochopili ještě dřív, než jsme byli opicemi!“

Kepler zrudl. „Podívejte se, pane, Konfederace tento výzkum financuje...“

„Jakýpak výzkum! Kopírování je to. Vy objevujete to, co už je v galaktických Knihovnách a nás všechny zostuzujete, protože děláte z lidí hlupáky!“

„LaRoque...“ spustil Jacob, ale ten člověk nebyl k zastavení.

„A Konfederace? Nacpala je do rezervací, jako kdysi v minulosti nacpali do rezervací americké indiány! Pobočku Knihovny drží z dosahu lidí! Dovolí, aby tato absurdnost, pro kterou se nám každý směje, stejně jako nárokování si spontánní inteligence, trvaly nerušeně dál!“

Kepler ucouvl pod prudkostí LaRoqueova útoku. Z tváře mu zmizela všechna barva a začal koktat.

„Já... já si nemyslím...“

„Poslyšte, LaRoque! Nechte toho!“

Jacob ho popadl za rameno, natočil ho a důrazně mu zašeptal do ucha.

„No tak, člověče, přece nás nechcete zostudit v přítomnosti cti-hodného Fagina, nebo snad ano?“

LaRoque vyvalil oči. Přes Jacobovo rameno přicházelo slyšitelné, vzrušené šustění Faginova vrcholového listoví. Konečně LaRoque vychladl.

Rozpaky, druhé v pořadí, mu již musely stačit. Zamumlal na adresu cizince omluvu, Keplera sežehl planoucím pohledem a vzdálil se.

„Díky za ty zvláštní efekty, Fagine,“ řekl Jacob, když LaRoque odešel.

V odpověď se mu dostalo tichého a krátkého hvízdnutí.

5.

REFRAKCE

Ze vzdálenosti čtyřiceti milionů kilometrů bylo Slunce spoutaným peklem, kypícím v černém prostoru. Už nebylo tím zářivým puntíkem, který děti na Zemi berou jako samozřejmost a nenuceně a podvědomě se mu vyhýbají pohledem. Na vzdálenost milionů mil přitahovalo. Člověk cítil nutkavou potřebu vzhlednout, ta potřeba však byla nebezpečná.

Z *Bradburyho* mělo velikost pěticentu drženého stopu před očima. Ten děsivý přízrak byl příliš jasný, než aby se dal snést v nezmenšené intenzitě. Vrhout jen „letmý pohled“ na tuto kouli, což občas někdo na Zemi udělal, znamenalo říkat si o slepotu. Kapitán dal příkaz polarizovat stázové clony a uzavřít běžné vyhlídkové otvory.

Lyotovo okno ve společenské místnosti zůstalo nezakryté, takže cestující mohli pozorovat Životadárce bez nebezpečí újmy na zdraví.

Na svém pozdně nočním putování k automatu na kávu se Jacob, napůl probuzený z přerušovaného spánku v titěrné soukromé kajutě, na chvíli zastavil před kulatým oknem. Několik minut civěl ven, tvář bez výrazu, stále v polospánku, když ho náhle vytrhl šišlavý hlas.

„Takhle vypadá vaše Šlunče ž afélie oběžné dráhy Merkuru, Jacobe.“

Culla seděl u karetního stolku ve spoře osvětlené místnosti. A hned za ním, nad řadou prodejních automatů, žhnuly číslice nástěnných hodin. Ukazovaly 04:30.

Jacobův rozespalý hlas se jen ztěžka prodíral ven. „To už... hmm... to už jsme tak blízko?“

Culla přikývl. „Ano.“

Cizincovy ústní drtiče byly schovány. Vždy, když se snažil vyslovit sykavku, jeho velké chápavé rty se našpulily a uniklo mezi nimi

písknutí. V tlumeném světle místnosti se mu v očích odrážela rudá záře z vyhlídkového okna.

„Do příjezdu nám zbývají už jenom dva dny,“ řekl cizinec. Ruce měl zkřížené před sebou na stole. Volné záhyby stříbrného hávu pokrývaly polovinu povrchu.

Jacob se otočil, aby znovu pohlédl do okna, a nepatrně se zapotácel. Sluneční koule se mu třepotala před očima.

„Jste v pořádku?“ otázal se Pring starostlivě a začal se zvedat.

„Ano, jistě, děkuji,“ zvedl Jacob ruku. „Jsem prostě groggy. Skoro jsem nespál. Potřebuju kafe.“

Šouravým krokem zamířil k automatům, na půli cesty se však zastavil, otočil se a znovu civěl na obraz sluneční výhně.

„Vždyť je červený!“ zabrblal překvapeně.

„Mám vám říct proč žatímčo ší obšťaráte to kafe?“

„Ano, buďte tak laskav.“ Jacob se obrátil k otvorům automatů s obcerstvením a zkoumal, který asi tak bude na kávu.

„Lyotovo okno propuští světlo jenom v monochromatické formě,“ začal Culla. „Je vyrobeno z velkého počtu kulatých plátů; některé jsou polarizátory, některé světelnými retardéry. Vzájemně se dají natáčet, aby bylo možno přesně vyladit vlnovou délku, která šmí pronikat dovnitř.“

Je to velice jemné a důmyslné zařízení, podle galaktických měřítek ničméně došti žaštaralé... něco jako ‘švýčary’, které někteří lidé nepřestávají nošit i v elektronickém věku. Až vaši lidi žvládnou Knihovnu, takovéhle... ‘rubegoldbergoviny’³⁾? ... budou archaičké.“

Jacob se předklonil a civěl na nejbližší automat. Vypadal, jako že je na kávu. Měl průsvitná dvířka a za nimi malou rampičku, v jejímž dně byla odtoková mřížka. Zmáčkne-li správné tlačítko, na rampičku by měl spadnout kelímek na jedno použití a potom by z jakési mechanické tepny měla prýštit horká černá tekutina, o kterou mu šlo.

Zatímco mu Cullův hlas drněl v uších, vydával Jacob zdvořilé zvuky: „Hmm, aha... ano, rozumím.“

³⁾ Pozn. překl. Něco, co je neuvěřitelně komplikované a nepraktické; podle amerického výrobce kreslených filmů.

Vlevo svítilo zelené tlačítko. Jacob ho bez rozmýšlení stiskl a pak mechanismus kalným zrakem pozoroval. Ted'! Ozvalo se zabzučení a cvaknutí! A je tu kelímek! Jenže... sakra, co je tohle?

Do kelímku spadla ohromná žlutozelená tableta.

Jakob zvedl dvířka a kelímek vyndal. V příštím okamžiku protekl místem, kde stál původně kelímek, proud horké tekutiny a zmizel v odtokovém kanálku.

Pochybovačně se na tabletu v kelímku mračil. Ať už to bylo cokoliv, kafe to nebylo. Protřel si oči, nejdřív jedno a pak druhé, a vrhl na tlačítko, které stiskl, obviňující pohled.

Ted' si všiml, že u tlačítka byl nápis: „Mimozemšťanská kombinovaná výživa.“ Z otvoru pro ukládání dat pod nápisem trčela magnetická karta. Podél okraje vyčnívajícího konce měla vytištěna tato slova: „Pring: Doplněk výživy – kumarinový proteinový komplex“.

Jacob rychle pohlédl na Cullu. Ten se díval na Lyotovo okno a pokračoval ve výkladu. Na zdůraznění skutečnosti ukazoval rukou ve směru dantovské sluneční záře.

„Tohle je červená alfa čára vodíku,“ řekl. „Veliče užitečná spektrální čára. Místo, abyšme byli žavaleni ohromným množstvím zbytečného světla že všech hladin Šlunce, můžeme se teď dívat pouze na ty oblasti, kde še vodík absorbuje nebo emituje víc, než je normální...“

Culla ukázal na skvrnitý povrch Slunce. Byl posetý tmavými červenavými skvrnami a vějířovitými oblouky.

Jacob o nich četl. Vějířovité oblouky jsou „filamenty“. Při pohledu na sluneční okraj na pozadí okolního prostoru jsou to právě ty útvary, které jsou sledovány už od okamžiku, kdy byl poprvé použit teleskop během zatmění. Culla ted' zjevně vysvětloval, jak tyto útvary vypadají z frontálního pohledu.

Jacob zvažoval situaci. Už od začátku cesty Culla nekonzumoval své pokrmy společně s ostatními. Maximálně příležitostně srkal slámkou vodu nebo pivo. Přestože neuvedl žádné důvody, Jacob mohl dojít pouze k závěru, že tento tvor má vůči veřejnému stravování zábrany, jejichž původ bude skryt v jejich kultuře.

Když se to tak vezme, pomyslel si Jacob, s těma golfovýma hlavičkama místo zubů to *může* být drobet choulostivá záležitost. Očividně

jsem sem vrazil, když se chystal snídat a je příliš zdvořilý, než aby se o tom zmínil.

Krátce pohlédl na tabletu, která stále ležela na dně kelímku. Spustil tabletu do kapsy saka a zmačkaný kelímek hodil do odpadkového koše.

Ted' si všiml tlačítka s nápisem „Káva – černá.“ Smutně se usmál. Snad by bylo nejlepší nechat kávu kávou a neriskovat, že se Culla urazí. Avšak mimozemšťan nic nenamítal a zatímco se Jacob věnoval občerstvovacím automatům, *zůstal* otočený zády.

Když přišel Jacob blíž, Culla vzhlédl. Lehce pootevřel ústa a Jacob na okamžik spatřil bělost porcelánu.

„Jste ted' méně... groggy?“ otázal se cizinec starostlivě.

„Ano, jsem, ehm jsem, děkuji... také děkuji za to vysvětlení. Vždycky jsem si myslel, že Slunce je hladké... až na sluneční skvrny a protuberance. Ale řekl bych, že ve skutečnosti je pěkně složité.“

Culla přikývl. „Doktor Kepler je odborník. Od něj še vám doštane lepšího vysvětlení, až še š námi žůčáštňte ponoru.“

Jacob se zdvořile usmál. Jak pečlivě jsou galaktičtí vyslanci vy-cvičeni! Když Culla přikývne, říká mu to gesto něco? Nebo je naučen, aby to v jistých okamžicích a na jistých místech dělal, je-li ve společnosti lidí?

Zúčastním se ponoru!?

Rozhodl se, že Cullu nepožádá, aby mu tu poznámku zopakoval.

Lepší bude nepokoušet štěstí, pomyslel si.

Začal zívat. Ještě včas se však vzpamatoval a zívnutí potlačil. Radši ani nepomyslet, co podobné gesto znamená na Pringově domácí planetě! „Myslím, Cullo, že se vrátím do svého pokoje a pokusím se ještě trochu spát. Díky za rozhovor.“

„Bylo mi veliče velkým potěšením, Jacobe. Dobrou noc.“

Vlekl se chodbou a měl co dělat, aby se dostal do pokoje dřív, než tvrdě usne.

6.

RETADRACE A DIFRAKCE

Okny proudilo měkké perleťové světlo a ozařovalo tváře těch, kteří pozorovali, jak pod klesající lodí klouže planeta Merkur.

Téměř všichni, kdo nebyli vázáni nějakými povinnostmi, stáli ve společenské místnosti u řady vyhlídkových oken, přilákáni děsivou krásou planety. Hlasy zněly tlumeně a rozhovory se omezovaly na skupinky soustředěné kolem oken. Jediný zvuk, který byl povětšinou slyšet, bylo slabé praskání, jehož původ se Jacobovi nepodařilo identifikovat.

Povrch planety byl rozrytý a rozbrázděný krátery a dlouhými koryty. Stíny vrhané horami Merkurů byly vlivem vakua pronikavě černé, v ostrém kontrastu s jasnými odstíny stříbra a hnědi. Planeta se v nejednom směru podobala Měsíci.

Rozdíl tu však byly. Z jedné oblasti byl v jakémsi historickém kataklyzmatu vytržen obrovský kus terénu. Vzniklá jizva tvořila na straně proti Slunci řadu hlubokých rýh. Podél okraje reliéfu se výrazně táhl terminátor; vyznačoval ostrou hranici mezi dnem a nocí.

Dole, v místech, kam stín nepadá, prší déšť sedmi různých druhů ohně. Protóny a rentgenové paprsky, pronikající magnetosférou planety, i obyčejné oslepující sluneční světlo spolu s dalšími smrtícími specialitami mění povrch Merkurů v místo tak nepodobné Měsíci, jak je to jen možné.

Vypadalo to jako místo, kde je možné spatřit duchy. Jako očistec.

Vybavily se mu verše jakéhosi Japonce, z období před vznikem básnické formy haiku, které četl zrovna před měsícem:

V hlavě se mi kupí stále více smutných myšlenek
s příchodem večera; neboť tehdy
objeví se tvoje zjevení -

aby mluvilo, jak mluvit jsem tě znal.

„Říkal jste něco?“

Jacob se s trhnutím probral z lehkého transu a zjistil, že vedle něj stojí Dwayne Kepler.

„Ne, to nic. Tady máte to sako,“ řekl a podal přeloženou součást oděvu Keplerovi, který si ji od něj s úšklebkem vzal.

„Promiňte, ale příroda dokáže udeřit v nejméně romantických okamžicích. V opravdovém životě musí vesmírní cestovatelé také chodit na záchod. Zdá se, že Bubbacub shledal tento velurový materiál neodolatelným. Pokaždé, když si sako sundám, abych si odskočil, po návratu zjistím, že na něm usnul. Už jsem se rozhodl, že mu nějaké opatřím, až se vrátíme na Zemi. A teď, o čem jsme to hovořili, než jsem odešel?“

Jacob ukázal na povrch pod nimi. „Zrovna jsem přemýšlel... teď už chápu, proč astronauti říkají Měsíci ‘dětské pískoviště’. Tady skutečně musíte být opatrnější.“

Kepler přikývl. „To ano, ale je to pořád mnohem lepší, než pracovat na nějakém pitomém projektu na Zemi jenom kvůli udržení zaměstnanosti!“ Kepler se na okamžik odmlčel, jako kdyby se chystal říct něco jedovatého. Vášně však vyprchala dřív, než byl schopen pokračovat. Otočil se k oknu a ukázal na scenerii pod nimi. „První pozorovatelé, Antoniodi a Schiaparelli, tuto oblast nazývali Charit Regio. Támhle ten obrovský starý kráter se jmenuje Goethe.“ Ukázal ke změní temnějšího materiálu na jasné pláni. „Je velice blízko severnímu pólu, a pod ním je systém jeskyní, které umožnily zřízení základny Hermes.“

Kepler byl dokonalost sama, zrovna teď byl úctyhodným učencem gentlemanem – až na okamžiky, kdy mu jeden nebo druhý konec dlouhého světlého kníru zabloudil do úst. Jak se přibližovali Merkuru a základně Slunečního poutníka, kde byl šéfem, jeho nervozita jako by ustupovala.

Avšak tu a tam během cesty, zvláště když se konverzace stočila k otázce pozvedání druhů nebo Knihovně, objevil se na jeho tváři výraz člověka, který toho má hodně co říct, ale neví jak. Byl to nervóz-

ní, *rozpačitý* výraz, jako by měl strach vyjádřit své názory z obavy, že bude pokárán.

Po chvilce přemítání Jacoba napadlo, že část důvodu zná. Přestože šéf Poutníka neřekl nic určitého, čím by se prozradil, Jacob byl přesvědčen, že Dwayne Kepler je věřící.

Uprostřed období mezi Kontaktem s mimozemšťany a následným sporem Košili a Kůží došlo k rozpolcení organizovaného náboženství.

Dänikenovci obrátili svou víru k jakési mocné (nikoli však všemocné) rase, která zasáhla do vývoje člověka a není vyloučené, že to učiní znova. Stoupenci neolitické etiky kázali hmatatelnou přítomnost „lidské duše“.

A samotná *existence* tisíců vesmírem cestujících ras, z nichž jen málo vyznává něco na způsob zásad starých pozemských náboženství, žalostně poškodila představy o všemocném, antropomorfickém Bohu.

Většina formálních vyznání bud zvolila jednu nebo druhou stranu v konfliktu Košile-Kůže, nebo se změnila ve filozofický teizmus. Armády věrných z větší části přeběhly pod jiné korouhve a ti, co zbyli, zůstali uprostřed té víryv zticha.

Jacob si často říkal, jestli třeba nečekají na znamení.

Je-li Kepler věřící, vysvětluje to částečně jeho opatrnost. V poslední době panuje mezi vědci citelná nezaměstnanost. Kepler určitě nechce riskovat, že se jeho jméno objeví na seznamu a že tím získá pověst fanatika.

Jacoba napadlo, že je zahanbující, když to ten muž cítí takhle. Bylo by zajímavé znát jeho pohled na věc. Respektoval však Keplerovu zjevnou touhu po soukromí v této záležitosti.

Co však přitahovalo Jacobův profesionální zájem, byl způsob, jakým se na Keplerových duševních problémech může podílet izolace. V mysli toho muže se odehrávalo něco víc než jen filozofické dilema, něco, co tu a tam oslabovalo jeho výkonnost v roli vedoucího a jeho sebevědomí v roli vědce.

Psycholožka Martinová byla s Keplerem často a pravidelně mu připomínala, aby si nezapomněl vzít své léky z lahviček s různobarevnými pilulkami, které nosil po kapsách.

Jacob cítil, že se vrací staré zvyky, nijak neutopené posledními klidnými měsíci ve Středisku pro pozvednutí druhů. Rád by věděl, co je to za pilulky, a také, jaké je *skutečné* poslání Mildred Martinové v projektu Slunečního poutníka.

Martinová zůstávala pro Jacoba záhadou. Během rozhovorů na palubě lodi se mu nepodařilo proniknout její zatraceně přátelský odstup. Pobavená blahosklonnost, kterou mu projevovala, byla stejně výrazná jako Keplerova přehnaná důvěra, kterou v něj skládal. Myšlenky této brunety se pohybovaly někde jinde.

Martinová a LaRoque z okna téměř nevyhlédli. Martinová místo toho hovořila o svém výzkumu v oblasti vlivu barev a záře na psychotické chování. Jacob o tom slyšel už na setkání v Ensenadě. První věc, kterou Martinová udělala, když se připojila k expedici, bylo, že se postarala, aby psychogenické vlivy prostředí byly zredukovány na minimum, pro případ, že by se onen „jev“ ukázal jako vidina způsobená stresem.

Její přátelství s LaRoquem během cesty narůstalo, jak celá unesená naslouchala jednomu rozporuplnému příběhu o ztracených civilizacích a minulých návštěvnících na Zemi za druhým. LaRoque na její pozornost reagoval zmobilizováním výřečnosti, kterou byl pověstný. Několikrát jejich soukromé diskuze ve společenské místnosti přilákaly dav cestujících. Jednou nebo dvakrát poslouchal i Jacob. Když se LaRoque snažil, dokázal ve svých posluchačích probudit nemalou dávku citlivosti.

Přesto se Jacob v blízkosti toho muže necítil tak klidně jako v přítomnosti jiných pasažérů. Dával přednost společnosti otevřenějších tvorů, jako byl například Culla. Postupně si toho cizince oblíbil. Bez ohledu na jeho ohromné, zvláštní oči a neuvěřitelný chrup, onen Pring měl v mnoha směrech podobné záliby jako on sám.

Culla byl nevyčerpatelným zdrojem bezelstných otázek na téma Země a lidstvo, z nichž většina se týkala způsobu, jakým lidé zacházejí s rasami svých vazalů. Když se dozvěděl, že Jacob ve skutečnosti spolupracuje na projektu pozvednutí šimpanzů, delfínů a v posled-

ní době i psů a goril na úroveň druhů s plně rozvinutou inteligencí, začal se k Jacobovi chovat dokonce s ještě větší úctou.

Culla se ani jednou nevyjádřil o pozemské technice jako o archaické či zastaralé, třebaže každý věděl, že je v Galaxii pro svou bizarnost jedinečná. Koneckonců, žádná jiná rasa, kam až živá paměť sahá, nemusela vynalézt úplně všechno z ničeho, od nuly. O to se stará Knihovna. Culla hovořil velice nadšeně, pokud šlo o prospěch a pomoc, které Knihovna přinese jeho lidským a šimpanzím přátelům.

Jednou mimozemšťan následoval Jacoba do lodní tělocvičny a ohromnými červenými kotouči očí pozoroval, jak se Jacob věnuje vytrvalostnímu kondičnímu cvičení, jednomu z několika, které během cesty provozoval. Při odpočinku Jacob zjistil, že Pring již ovládl umění vyprávět pikantní anekdoty. Rasa Pringů má nepochybně podobné sexuální zvyklosti jako současné lidstvo, neboť, jak vidno, pointa „...a teď se jenom handrkujeme o cenu,“ měla pro oba stejný význam.

A právě vtipy, víc než cokoli jiného, přiměly Jacoba, aby si uvědomil, jak daleko od domova se tenhle pringský diplomat nachází. Přemítal, jestli se Culla cítí tak osamělý, jak by se cítil on sám na jeho místě.

V jejich následné diskuzi, zda je lepší značka piva Tuborg či L-5, měl Jacob co dělat, aby si uvědomil, že tohle je cizinec a ne šišlavá, přehnaně zdvořilá lidská bytost. Celá věc se však vyjasnila, když v průběhu konverzace náhle shledali, že je rozděluje nepřekonatelná propast.

Jacob vyprávěl příběh o starém třídním boji na Zemi, který Culla nepochopil. Pokusil se vyjádřit pointu čínským příslovím: „Ročník se vždy oběsí ve dveřích svého hospodáře.“

V cizincových očích se náhle objevilo ostré světlo a Jacob poprvé zaslechl, jak se z Cullových úst ozývá vzrušené drkotání. Chvilku jenom zíral, a pak se rychle rozhodl změnit téma.

Přesto však, dalo by se říci, měl Culla ze všech mimozemšťanů, se kterými se Jacob setkal, něco, co se nejvíc podobalo lidskému smyslu pro humor. S výjimkou Fagina, samozřejmě.

A teď, zatímco se blížili k přistání, stál Pring mlčky poblíž svého patrona a jeho výraz, stejně jako Bubbacubův, byl opět nečitelný.

Kepler Jacobovi lehce poklepal na rameno a ukázal k oknu. „Už za malou chvílku uzavře kapitán stázové clony a začne omezovat rychlost, kterou loď nechává dovnitř pronikat prostoročas. Uvidíte, že doprovodné efekty jsou velice zajímavé.“

„Myslel jsem, že loď jistým způsobem nechává klouzat strukturu prostoru kolem, jako při jízdě na surfu.“

Kepler se usmál.

„Kdepak, pane Demwa. To je obecně rozšířený omyl. Prostorový surfing je jen fráze používaná popularizátory. Hovořím-li o prostoročase, nemám tím na mysli „strukturu“. Prostor není materiál.

Ve skutečnosti, blížíme-li se k nějaké planetární singularitě – zkreslení prostoru způsobenému planetou – musíme přijmout stále se měnící metrickou soustavu či komplex parametrů, kterým měříme čas i prostor. Je to jako když na nás příroda chce, abychom postupně měnili délku našich metrů a rychlost hodinek, jakmile se přiblížíme k nějaké mase.“

„Mám to chápat tak, že kapitán řídí rychlost našeho přibližování tím, že umožní, aby se tato změna odehrávala pomalu?“

„Přesně tak! Dříve byla adaptace samozřejmě intenzivnější. To se soustava adaptovala buďto nepřetržitým brzděním raketovými motory až do okamžiku přistání, nebo srážkou s planetou. Dneska prostě nadměrnou soustavu navineme jako roli látky ve stázi. A je to! Zase ta ‘materiálová’ analogie!“

Kepler se zakřenil.

„Jeden z užitečných vedlejších produktů je komerční druh neutronia, avšak hlavní důvod je, abychom se dostali bezpečně dolů.“

„Takže až začneme cpát prostor do jakéhosi pytle, co vlastně uvidíme?“

Kepler ukázal k oknu.

„Právě to můžete vidět.“

Venku zhasínaly hvězdy. Pozorovali, jak ta fantastická záplava jasných zářících bodů, které pronikaly dokonce i ztemnělými clonami, zvolna bledne. Za chvílku jich zbývalo již jen pár, mdlých, proti okolní temnotě okrově zbarvených.

Planeta pod nimi se také měnila.

Světlo odrážející se od povrchu Merkuru již nebylo ostré a pronikavé, barvilo se do oranžova. Povrch byl temný.

A také se přibližoval. Pomalu, ale viditelně se horizont zplošťoval a jak *Bradbury* stále klesal, objekty na povrchu, dříve jen stěží rozeznatelné, byly stále zřetelnější.

Rozsáhlé krátery se otevřely a v jejich nitru se objevily menší krátery. A zatímco loď klesala kolem rozeklaného okraje jednoho z nich, všiml si Jacob, že je pokryt ještě menšími dolíky, z nichž každý se podobá těm větším.

Uzounký výsek obzoru planety zmizel za pohořím a Jacob ztratil smysl pro perspektivu. Minuty plynuly a povrch pod nimi zůstával stejný. Dokáže vůbec uhádnout, jak vysoko se právě nachází? Je ten objekt pod námi hora, nebo bludný kámen, nebo snad v příští vteřině či dvou přistaneme a tohle je jenom kus kamene?

Cítil, že jsou blízko. Zdálo se mu, že šedivé stíny a oranžové útvary hornin jsou dostatečně blízko, že by se jich mohl dotknout.

A protože očekával, že loď každým okamžikem dosedne, byl nemálo překvapen, když se jim vyřítil v ústřety otvor v zemi, aby je v zápětí pohltil.

Zatímco se připravovali k vystupování, Jacob si s hrůzou vzpomněl, co udělal, když během sestupu, kdy držel Keplerovo sako, upadl do lehkého transu.

Tajně a s mimořádnou obratností prošacoval kapsy Keplerova oděvu a od každého léku si vzal jeden vzorek a aniž rozmazal otisky prstů, také krátký zbytek tužky.

Teď mu nepatrně vydouvaly postranní kapsu, na tvaru saka to však znát nebylo.

Takže je to tady, zaúpěl.

Tentokrát, pomyslel si a zaťal zuby, to vyřeším sám! Nestojím o pomoc svého druhého já. Nehodlám se nikam vloupávat!

Udeřil se pěstí do stehna, aby zahnal svrbivý, *spokojený* pocit v prstech.

ČÁST III.

Přechodová zóna mezi korunou a fotosférou (povrch Slunce viděný v bílém světle) se jeví během zatmění jako jasné červený kruh kolem Slunce a je proto nazývána chromosférou. Při podrobnějším pozorování chromosféry je patrné, že není tvořena homogenní vrstvou, ale rychle se měnící strukturou filamentů. K popisu tohoto jevu byl použit termín „hořící prerie“. Až do vzdálenosti několika tisíc kilometrů z ní opakovaně vystřelují četné proudy žhavého plynu nazývané „spikule“, trvají však poměrně krátce. Červená barva je způsobena převažující přítomností záření H-alfa čáry vodíku. Pochopit, co se odehrává v tak složité oblasti, je nesmírně obtížné...

Harold Zirín

7.

INTERFERENCE

Doktorka Martinová opustila svoje apartmá a vydala se provozními chodbami do Sekce mimozemšťanů. Chápala svoje chování jako rozvážnost, nikoli lstivost. Ke hrubým, nedokončeným zdem bylo svorkami připevněno potrubí a komunikační kabely. Klapání jejích kroků se neslo tmavou chodbou, hermeský kámen se leskl vysráženými vodními parami a byl cítit vlhkou skálou.

Dorazila k hermeticky uzavřeným dveřím, nad kterými svítilo zelené světlo; byl to zadní vchod do obývacích prostor jednoho z mimozemšťanů. Stiskla čidlo vedle dveří a ty se okamžitě otevřely.

Ze dveří se vylila zelenkává záře – napodobený svit hvězdy vzdálené mnoho parseků. Jednou rukou si zastínila oči a druhou sáhla do brašničky na boku pro sluneční brýle. Nasadila si je a nahlédla do místnosti.

Na stěnách si všimla pavučinových tapiserií visutých zahrad a jakéhosi cizího města vystavěného na okraji skalního srázu. Město se tisklo k rozeklanému útesu a působilo mihotavým dojmem jako při pohledu skrz vodopád. Doktorka Martinová měla pocit, že téměř slyší vysoké tóny hudby lkající těsně za hranicí slyšitelnosti. Je to snad tím, že sotva popadá dech? Že má podrážděné nervy?

Bubbacub vstal z vypoštětávaného lůžka, aby ji přivítal. Kolébal se jí vstříc na pahýlovitých nohách, šedý kožich se mu leskl. V actiovém světle a G-poli místnosti o hodnotě jedna celá pět ztratil Bubbacub veškerou roztomilost, kterou na něm Martinová shledávala předtím. Pilův postoj na křivých končetinách prozrazoval napětí.

Pohyb cizincových úst připomínal krátké, úsečné štěkání. Hlas z vodoru, který měl zavěšený na krku, zněl klidně a zvučně, třebaže slova byla odsekávaná a izolovaná. „Vý-borně. Jsem rád, že jste přišla.“

Martinové se ulevilo. Zdálo se, že představitel Knihovny je v pohodě. Lehce se uklonila.

„Zdravím vás, Pile Bubbacube. Přišla jsem, abych se zeptala, zda máte další zprávy z pobočky Knihovny“

Bubbacub předvedl ústa plná jak jehly ostrých zubů. „Pojďte dál a sed-něte. Ano, dobře, že se na to ptáte. Mám nový fakt. Pojd'-te však dál, nej-dříve něco snězte a vy-pijte.“

Když Martinová prošla přechodovým G-polem prahu, na tváři se jí usadila grimasa – pokaždé to byl zneklidňující zážitek. Uvnitř místnosti měla pocit, že váží sedmdesát kilo.

„Ne, děkuji, právě jsem jedla. Posadím se však.“ Zvolila si křeslo konstruované pro lidské bytosti a opatrně se do něj usadila. Sedmdesát kilo je víc, než by měl člověk vážit!

Pil se rozvalil na polštářích naproti ní, medvědí hlavu stěží nad úrovní končetin, a pozoroval ji malýma černýma očkami.

„Spojil jsem se s La Paz pomocí maseru. O slunečních duších neříkají nic. Ani zmínka. Možná, že Po-bočka je příliš malá. Je to malá, malá po-bočka, jak už jsem řekl. Avšak ně-kteří lidští předsta-vitelé přiklá-dají nedo-statku faktů velkou důle-žitost.“

Martinová pokrčila rameny. „S tím bych si starosti nedělala. To jenom dokazuje, jak málo úsilí bylo vynaloženo na projekt Knihovny. Větší pobočka, taková, o jakou se moje skupina už dlouho zasa-juje, by nepochybně měla lepší výsledky.“

„Požá-dal jsem Pilu o data. V hlavní po-bočce žádný zmatek být ne-může!“

„To je dobře,“ přikývla souhlasně Martinová. „Co mě však zne-pokojuje, je, co se Dwayne chystá podnikat během tohoto zdržení. Už teď ze sebe chrlí napůl praštěné nápady, jak s těmi Duchy komu-nikovat. Obávám se, že během svého tápání tam dole najde nějaký způsob, jak ty psí-bytosti urazit do té míry, že veškeré vědění Knihovny napáchané škody už nenapraví. Je nezbytně nutné, aby Země udržovala se svými nejbližšími sousedy dobré vztahy!“

Bubbacub zvedl o kousek hlavu a položil si pod ni krátkou paži. „Vy se sna-žíte dok-tora Ke-plera vy-léčit?“

„Samozřejmě,“ odpověděla škrobeně. „Po pravdě řečeno, marně se celou dobu snažím pochopit, jakým způsobem unikl Zákonu o do-

hledu. Dwayneova mysl je plná chaosu, třebaže připouštím, že jeho D-hodnoty jsou v mezích přípustných křivek. Na Zemi absolvoval tachisto-test.

Myslím, že jeho stav je nyní velmi dobře stabilizován. Co mě však nemálo dráždí, je snaha přijít na to, v čem spočívá jeho zásadní problém. Jeho maniodepresivní stavy se podobají „civilizačnímu šílenství“ z konce dvacátého a začátku jedenadvacátého století, kdy společnost byla téměř rozložena následkem vlivů životního prostředí na psychiku. To v době svého vrcholu téměř zničilo průmyslovou civilizaci a vedlo k období represe, které lidi dnes eufemisticky nazývají ‘byrokracií’.

„Ano. O sebe-vražedném po-kusu vaší rasy jsem četl. Zdá se mi ale, že období po tom, o čem jste právě mluvila, bylo období pořádku a míru. To však není moje věc. Máte štěstí, že vaše rasa je nezpůsobilá dokonce i k sebe-vraždě.

Ale neodbíhejme. Co s Keple-rem?“

Pil na konci otázky nezvedal hlas, prováděl však něco se svým čumákem... bylo to jakési našpuhlení kožních záhybů, které mu sloužily místo rtů... což prozradilo, kdy se táže, či spíše kdy *vyžaduje* odpověď. Martinové přeběhlo po zádech mrazení.

Je tak arogantní, pomyslela si. A jak se zdá, všichni ostatní si myslí, že to je jenom jakási zvláštnost jeho osobnosti. Je možné, že jsou slepí k moci a hrozbě, kterou tato bytost svou přítomností na Zemi představuje?

Ve svém civilizačním šoku vidí malého, človíčka podobného medvídku. A dokonce *roztomilého*! Jsou snad můj šéf a jeho přátelé v Radě Konfederace jediní lidé schopní poznat na první pohled démona z vesmíru?

A tak je to najednou na mně, abych zjistila, nač přijde chlácholení takového démona, zatímco Dwayneovi bráním, aby si pouštěl hubu na špacír a zároveň se snažím být tou, která přijde s *rozumným* řešením, jak navázat kontakt se slunečními duchy! Ifni, pomoz přece sestře!

Bubbacub stále čekal na odpověď.

„Tedy, vím určitě, že Dwayne je rozhodnutý rozlousknout tajemství slunečních duchů bez pomoci mimozemšťanů. Někteří členové

jeho personálu jsou v tom směru vyslovení radikálové. Nehodlám zajít tak daleko, abych tvrdila, že někdo z nich patří ke Kůžím, jejich hrdost si však stojí pěkně vysoko.“

„Dokážete mu za-bránit v uná-hlených akcích?“ zeptal se Bubbacub. „*Dělá* ne-čekané kroky.“

„Myslíte to přizvání Fagina a jeho přítele Demwy? Zdají se být neškodní. Demwovy zkušenosti s delfíny mu dávají vzdálenou, i když možnou šanci být užitečný. A Fagin má prostě talent dobře vycházet s cizími rasami. Důležité je, že Dwayne má někoho, koho může zavalit svými paranoidními představami. Promluvím s Demwou a požádám ho, aby měl pochopení.“

V momentálním klubku paží a nohou se Bubbacub posadil. Uvelebil se v nové poloze a pohlédl Martinové přímo do očí.

„Na nich mi ne-záleží. Fagin je pa-sivní ro-mantik. Demwa vypadá jako hlupák. Jako všichni Fagi-novi přá-telé.“

Ne, jde mi o ty dva, kteří teď dělají pro-blémy zde na zá-kladně. Ne-věděl jsem, když jsem sem přišel, že tu je šim-panz, který patří k perso-nálu. On a ten no-vinář vystr-čili drápky, sotva jsme sedli do prachu. Toho novi-náře per-sonál zá-kladny pře-hlíží a on dělá spoustu roz-ruchu. A ten šimp se celou dobu drží Cully... a snaží se ho ‘libe-rali-zovat’ aby...“

„Byl snad Culla neposlušný? Myslela jsem, že jeho závislost je...“

Bubbacub se vymrštil ze svého místa, odhalil špičaté zuby a zasyčel.

„Nepřerušovat, lidská bytosti!“ Vůbec poprvé slyšela Martinová Bubbacubův skutečný hlas, vysoko posazené kvičení. Neslo se nad rachotem vodoru a protivně ji zabodalo v uších.

Na okamžik byla Martinová příliš ohromená, než aby se dokázala pohnout.

Bubbacubova našponovaná póza se postupně uvolňovala. Během minuty byl jeho naježený kožich opět téměř hladký.

„Omlou-vám se, Marti-nová. Neměl bych se rozčilovat kvůli takovému ne-význam-nému přeru-šení oby-čejnou nevy-spělou rasou.“

Martinová zvolna vydechla. Snažila se, aby to nebylo slyšet.

Bubbacub se opět posadil. „Abych odpo-věděl na vaši o-tázku. Ne, Culla ví, kde je jeho místo. Ví velmi dobře, že jeho rasa zů-stane zá-vislá na mé podle paren-tálního práva ještě dlou-hou dobu.

Přesto je špatné, že doktor Jeffrey šíří mýtus o právech bez povinností. Vy lidé se mu-síte naučit držet své do-mácí mi-láčky v poslušnosti, neboť jenom díky láska-vosti nás star-ších ras jsou vůbec nazý-váni vazal-skými so-fonty.

A kdyby *oni* ne-měli být so-fonty, kdy byste byli vy, lidé?“

Bubbacubovy zuby krátce zazářily, pak se jeho ústa s cvaknutím zaklapla.

Martinová cítila, že má sucho v krku. Svá slova volila opatrně. „Lituji každé urážky, které jsem se snad dopustila, Pile Bubbacube. Promluvím s Dwaynem a snad se mu podaří přesvědčit Jeffreya, aby si dal pohov.“

„A ten no-vinář?“

„Ano, s Pierrem také promluvím. Jsem si jistá, že tím nemyslí nic zlého. Už nebude dělat žádné problémy“

„Tak je to správné,“ řekla Bubbacubova hlasová skříňka tiše a mimozemšťan nechal své podsadité tělo, aby se opět pohodlně sesulo.

„Máme ve-liké spo-lečné cíle, vy i já. Věřím, že mů-žeme pracovat jako jeden. Neza-pomeňte však na jedno: naše pro-středky se mohou lišit. Prosím, abyste udě-lala, co je ve vašich silách, nebo budu nucen, jak vy ří-káte, zabít dvě mouchy jednou ranou.“

Martinová opět přikývla. Byl to takový chabý pohyb.

8.

REFLEX

Zatímco se LaRoque s vervou pouštěl do jednoho ze svých výkladů, nechal Jacob své myšlenky volně plynout. Ten človíček se na každý pád teď spíše snažil udělat dojem na Fagina, než jakkoli zabodovat nad Jacobem. Napadlo ho, zda by litování mimozemšťana, že je nucen poslouchat, nebylo hříšné antropomorfizování.

Seděli v malém vozítku, které projíždělo tunely všemi směry, nahoru i dolů. Dva Faginovy kořenové oddenky pevně svíraly nízké madlo, které běželo několik centimetrů nad podlahou. Jacob s LaRoquem se drželi jiného, které pro změnu obíhalo vnitřek vozítka ve větší výšce.

Zatímco vozítko hladce klouzalo vpřed, Jacob poslouchal jen na půl ucha. LaRoque se stále držel námětu, který načal ještě na palubě *Bradburyho*: že ti chybějící patroni Země... mýtické bytosti, které údajně před mnoha tisíci lety začaly s duševním pozvedáním člověka a pak to vzdaly a nechaly to zpoloviny nedokončené... byly nějakým způsobem spjaté se Sluncem. A LaRoque si myslel, že tou rasou mohou být právě sluneční duchové.

„Všechno, co k tomu potřebujete, najdete v pozemských náboženstvích. Skoro v každém je Slunce něčím posvátným! Je to jedna ze společných nitek, která vede všemi civilizacemi!“

LaRoque široce rozpráhl paže, jako by chtěl obsáhnout velikost své myšlenky.

„Je to tak *logické*,“ konstatoval. „To by také vysvětlovalo, proč je pro Knihovnu tak obtížné vysledovat naše předky. Jistě, rasy solárního typu byly známy již dříve... Proto je taky tenhle ‘výzkum’ tak stupidní. Ovšem není pochyb o tom, že *jsou* vzácné a že nikoho dosud nenapadlo obohatit Knihovnu o tento vzájemný vztah, který by mohl vyřešit dva problémy najednou!“

Potíž byla v tom, že ta myšlenka se dala zatraceně těžko vyvrátit. Jacob si v duchu povzdychl. *Samozřejmě*, že spousty primitivních pozemských civilizací vyznávaly kdysi kult Slunce. Slunce je tak zjevně zdrojem tepla, světla a života, je to věc se zázračnou mocí! Vidět ve své hvězdě vlastnosti živého tvora je bezpochyby společné stadium, kterým primitivní národy prostě projít *musí*.

A právě tady spočíval problém. „Primitivních národů“, srovnatelných s lidstvem, bylo v Galaxii poskrovnu; většinu obyvatel tvořila zvířata, lovci-sběrači v pre-vnímavém stadiu (nebo analogické typy) a plně pozvednuté rasy sofontů. Jen výjimečně se objevil případ „stojící mezi“, jako byl člověk – očividně opuštěný svým patronem, aniž se mu dostalo patřičného výcviku, aby mohl svou nově získanou vnímavost využít.

V těchto vzácných případech se nové výkonné mozky ze svého ekologického útočiště obvykle rychle osvobodily. Vymýšlely podivné vědecké paskvily – bizarní pravidla příčiny a následku, pověr a mýtů. Bez vůdčí ruky patrona vydržely takovéto „štěněcí“ rasy jen krátce. To, že bylo lidstvo v současné době všeobecně známé, bylo zčásti díky tomu, že přežilo.

Tento mimořádný nedostatek jakýchkoli jiných druhů s podobnými zkušenostmi, aby je bylo možno porovnat, usnadnil formulování zevšeobecňujících teorií a znesnadnil jejich vyvrácení. A protože mezi ostatními druhy neexistovaly žádné další příklady uctívání Slunce, které by byly známé malé pobočce v La Paz, mohl LaRoque tvrdit, že ony tradice lidské rasy byly vzpomínkou na proces pozvedání, který nebyl nikdy dokončen.

Jacob ještě chvíli napůl poslouchal – pro případ, že by LaRoque řekl něco nového. Většinu času však nechal své myšlenky poletovat volně.

Od přistání uběhly dva dlouhé dny. Musel se smířit s neustálým přejížděním z oblastí základny s vyladěnou gravitací do jiných, kde převážovala slaboučká síla Merkuru. Následovalo četné představování personálu základny, většinu jmen však okamžitě zapomněl. Potom Kepler někoho určil, aby ho zavedl do jeho apartmá.

Jak se ukázalo, šéflékař základny Hermes nadšeně fandil procesu duševního pozvedání delfínů. Byl víc než ochotný přezkoumat Keplerovy léky a byl nemálo překvapen, že jich je tolik. Potom trval na uspořádání večírku, na kterém, jak se zdálo, se každý ze zdravotnického oddělení chtěl ptát na Makakai. Tedy mezi přípitky. Z toho důvodu těch otázek nakonec až zas tolik nebylo.

Vůz zastavil před dveřmi, které se otevřely do obrovské podzemní jeskyně, kde byly udržovány a skladovány sluneční lodě. Jacobův mozek pracoval v pomalém tempu. Náhle však, na prchavý okamžik, jako by se zdálo, že se samotný prostor zakřivil a co bylo horší, každý z nich tam byl dvakrát!

Zdálo se, že se protější stěna jeskyně vydula až do kulaté bubliny, vzdálené jen pár metrů. A v místě, kde byla nejbližší, stál jakýsi dva a půl metru vysoký Kanten, malý, ve tváři zarudlý mužíček a vysoký, robustní, snědý muž, který na něj civěl s nejstupidnějším výrazem, s jakým se kdy setkal.

Náhle si Jacob uvědomil, že hledí na trup jedné ze slunečních lodí, na nejdokonalejší zrcadlo ve sluneční soustavě. Ten žasnoucí muž se zjevnou kocovinou byl jeho vlastní odraz.

Dvacetimetrová sférická loď byla tak dokonalým zrcadlem, že bylo těžké určit její tvar. Teprve když si všiml ostré hrany okraje a způsobu, jakým zobrazené podoby ubíhaly v křivce, dokázal zaostřit oči na něco, co by se dalo charakterizovat jako skutečný předmět.

„Moc pěkné,“ připustil LaRoque neochotně. „Půvabný, odvážný křišťál, založený na omylu.“ Zvedl titěrnou kameru a přešel těleso zleva doprava.

„Mimořádně působivé,“ dodal Fagin.

To jo, pomyslel si Jacob. A taky velký jak kráva.

Jakkoli byla loď velká, v jeskyni se zdála zanedbatelná. Vysoko nad jejich hlavami se klenul hrubý skalnatý strop a ztrácel se v mlžnatém oparu kondenzující vlhkosti.

Prostor, kde stáli, byl dost úzký, táhl se však doprava, minimálně do vzdálenosti jednoho kilometru, a pak se stácel mimo dohled.

Stáli na plošině, která je dopravila do úrovně rovníku lodě nad pracovní podlaží hangáru. Pod nimi stála malá skupinka lidí, v porovnání se stříbrnou koulí titěrná.

Dvě stě metrů nalevo byla dvojice masivních vakuových dveří, nejméně sto padesát metrů širokých. Ty, předpokládal Jacob, jsou součástí přechodové komory, která ústí tunelem na nehostinný povrch Merkuru, kde v obrovských přírodních jeskyních odpočívají gigantické meziplanetární lodě jako je *Bradbury*.

Na dno jeskyně vedla z plošiny rampa. Právě tam hovořil Kepler se třemi muži v kombinézách. Nedaleko stál Culla. Jeho společníkem byl dobře oblečený šimpanz. Honosil se monoklem a stál na židli, aby byl v úrovni Cullových očí.

Šimpanz poskakoval, až se židle otrásala, a zuřivě si tloukl do jakéhosi přístroje na hrudi. Pringský diplomat ho pozoroval s výrazem, který se Jacob naučil brát jako přátelskou zdvořilost. V Cullově postoji však bylo ještě něco jiného, něco, co ho překvapilo... byla to určitá pohodlnost, uvolněnost v držení těla v přítomnosti šimpanze. Jacob si nikdy nevšiml, že by takto vystupoval, když hovořil s člověkem, Kantenem, Cynthianem nebo obzvláště s Pilem.

Kepler nejdříve uvítal Fagina, pak se obrátil k Jacobovi.

„Jsem rád, že se prohlídky zúčastníte, pane Demwa,“ řekl a potřásl mu rukou. Pevnost jeho stisku Jacoba překvapila. Potom k sobě zavolal šimpanze.

„Tohle je doktor Jeffrey, první zástupce svého druhu, který je plnoprávným členem vesmírného výzkumného týmu a zatraceně schopným pracovníkem. Právě jeho loď si prohlédneme.“

Jeffrey se zašklebil úsměvem téměř vyvrácené čelisti, příznačným pro druh superšimpanzů. Dvě století genetického inženýrství zaznamenaly změny ve stavbě lebky a pánevního oblouku, změny modelované podle lidského vzoru, neboť ten bylo nejsnadnější napodobit. Vypadal jako velice chlupatý, malý hnědý muž s dlouhými rukama a velkými vyčnívajícími zuby.

Další výsledek genetiky byl znát, když mu Jacob potřásl rukou. Šimpanzův palec, schopný plně se postavit proti ostatním prstům, ho pevně stiskl, jako by chtěl Jacobovi připomenout, že je zde, znak člověka.

Tam, kde Bubbacub nosil vodor, Jeffrey měl zařízení s černými vodorovnými klávesami pro pravou i levou ruku. Uprostřed byla prázdná obrazovka dvacet na deset centimetrů.

Superšimpanz se uklonil a prsty se mu rozeběhly po klávesách. JSEM RÁD, ŽE VÁS POZNÁVÁM. DOKTOR KEPLER ŘÍKÁ, ŽE PATŘÍTE K TĚM SPRÁVNÝM CHLÁPKŮM.

Jacob se zasmál. „Díky moc, Jeffe. Snažím se jím být, i když pořád ještě nevím, co se ode mne očekává!“

Jeffrey propukl v pověstný vřeštivý smích šimpanzů a pak poprvé promluvil. „To zjisssstíte už brzy!“

Byl to téměř skřek, Jacob však užasl. Řeč byla i pro tuto generaci superšimpanzů stále něčím neskutečně obtížným, Jeffova slova však byla velmi zřetelná.

„Až skončíme naši prohlídku, vezme doktor Jeffrey tuhle nejnovější sluneční loď na jeden z ponorů,“ řekl Kepler. „Jen co se kapitán deSilva vrátí z průzkumného letu s naší další lodí.“

Mrzí mě, že tu kapitán nebyl, aby se s námi setkal po našem přiletu s *Bradburym*. A teď, jak se zdá, zatímco my se budeme věnovat našim instruktážím, opustí nás Jeff. Bude to nicméně napínavé, až zítra odpoledne, zhruba v době, kdy budeme hotovi, dostaneme jeho první hlášení.“

Kepler se začínal otáčet k lodi. „Neopomněl jsem někoho představit? Jeffe, vím, že s Kantem Faginem jste se seznámili už dříve. Zdá se, že Pil Bubbacub naše pozvání odmítl. S panem LaRoquem se už znáte?“

Šimpanzovy pysky se zkroutily nechutí. Odfrkl si, odvrátil se a pohlédl na svůj odraz na trupu lodi.

LaRoque nasupeně zíral, v brunátné tváři výraz rozpaků.

Jacob potlačil chuť se zasmát. Žádný div, že se superšimpanzům říkalo šaškové! Pro jednu zase někdo s menší dávkou taktu než LaRoque! Setkání těch dvou v jídelně včera večer se už stalo legendou. Jacob litoval, že tam nebyl.

Culla položil útlou ruku se šesti prsty na Jeffreyův rukáv. „Pojďme, příteli-Jeffreyi. Ukážeme panu Demwovi a jeho přátelům tvou loď.“ Šimpanz pohlédl nevraživě na LaRoquea, pak zpět na Cullu a Jacoba a náhle se mu obličej roztáhl do širokého šklebu. Vzal oba dva za ruce a táhl je ke vchodu do lodě.

Když skupina dosáhla vrcholu další plošiny, přišli ke krátké lávce. Přemost'ovala mezeru před vstupem do interiéru onoho zrcadlového

glóbu. Jacobovi chvílku trvalo, než si zvykl na šero uvnitř. Potom si všiml ploché paluby, která se táhla od jednoho konce lodi k druhému.

Byl to kruhový disk z tmavého, pružného materiálu a vznášel se v úrovni rovníku lodi. Jediné přerušení rovného povrchu tvořil asi půltucet akceleračních lehátek a křesel, umístěných v rovině s palubou v pravidelných vzdálenostech po jejím obvodu. Některá měla skromné panely s přístroji. Přesně uprostřed byla kopule o průměru sedmi metrů.

Kepler poklekl k jednomu řídicímu panelu a dotkl se spínače. Stěna lodi napůl zprůsvitněla. Ze všech stran dovnitř vniklo tlumené světlo jeskyně a ozářilo interiér. Kepler vysvětlil, že osvětlení interiéru je drženo na minimu, aby se zabránilo reflexům na vnitřním povrchu sférického pláště, které by mohly mást jak zařízení, tak posádku.

Lod', uvnitř té téměř dokonalé skořápky, vypadala jako jednoduší model planety Saturn. Široká paluba tvořila „prstenec“. „Planeta“ vystupovala nad i pod palubu ve dvou polokoulích. Povrch horní polokoule, té, kterou teď Jacob viděl, byl přerušen několika vstupy a úložnými prostory. Z toho, co četl, se dozvěděl, že v centrální kouli je veškeré strojní zařízení, které loď pohání, včetně regulátoru toku času, generátoru gravitace a chladicího laseru.

Přešel k okraji paluby. Vznášela se na silovém poli, čtyři nebo pět stop od zakřiveného trupu, který se klenul do výše s nezvyklou nepřítomností kontrastů světla a stínu.

Zaslechl své jméno a otočil se. Skupina stála u jednoho vstupu do kopule. Kepler na něj mávl, aby se k nim připojil.

„Teď si prohlédneme přístrojovou polokouli. Říkáme jí ‘odvrácená strana’. Buďte opatrný, jedná se tu o gravitační smyčku, tak ať vás to moc nepřekvapí.“

Ve dveřích Jacob ustoupil stranou, aby nechal projít Fagina, avšak mimozemšťan naznačil, že raději zůstane nahoře. Kromě toho, Kantén vysoký sedm stop by se necítil příliš dobře v sedm stop vysokém průchodu. Jacob následoval Keplera dovnitř.

A vzápětí chtěl uskočit! Kepler nad ním strmě stoupal po trase, která se před nimi zdvihala jako úsek svahu uzavřený mezi pažením.

Podle úhlu jeho těla Jacob soudil, že musí každým okamžikem spadnout. Nedokázal pochopit, jak může udržovat rovnováhu!

Kepler však pokračoval v chůzi po eliptické dráze a zmizel za krátkým horizontem. Jacob se dotkl rukama pažení po obou stranách a udělal jeden zkusmý krok.

Nepocítil žádnou ztrátu rovnováhy. Posunul druhou nohu vpřed. Stále byl dokonale vzpřímený. Další krok. Ohlédl se.

Dveře za ním se k němu nakláněly. Kopule v sobě evidentně uzavírala pole pseudogravitace v tak malém prostoru, že zasahovalo do vzdálenosti pouhých několika yardů. Bylo tak rovnoměrné a úplné, že oklamalo i jeho vnitřní ucho. V průchodu stál jeden technik a pobaveně se křenil.

Jacob pevně zaťal zuby a pokračoval po elipse a snažil se nemyslet na to, že se pomalu obrací hlavou dolů. Sledoval nápisy na tabulkách na stěnách a podlaze, po které šel. V půli cesty prošel kolem vstupního otvoru s nápisem KOMPRESE ČASU.

Elipsa končila v mírném spádu. Když dorazil k východu, neměl pocit, že je vzhůru nohama a přestože věděl, co ho čeká, neubránil se zaúpění.

„Ne, to ne!“ zasténal a rukama si zakryl oči.

Pár metrů nad jeho hlavou ubíhala všemi směry podlaha hangáru. Kolem podpěrné konstrukce lodi se pohybovali montéři jako mouchy po stropě.

S rezignovaným povzdechem vykročil, aby se připojil ke Keplerovi, který stál u okraje paluby a pozorně hleděl do vnitřností jakéhosi komplikovaného zařízení. Vědec vzhlédl a usmál se.

„Právě jsem uplatnil šéfovskou výsadu šťourat a slídit. Samozřejmě, že loď byla kompletně prověřena, rád si však věci prohlížím.“ Láskyplně zařízení poplálal.

Kepler odvedl Jacoba na kraj paluby, kde byl jev převráceného prostoru ještě výraznější. Zamlžený strop jeskyně bylo vidět hluboko „pod“ nohama.

„Tohle je jedna z multipolarizačních kamer, které jsme instalovali krátce po tom, co jsme spatřili duchy koherentního světla.“ Kepler ukázal na několik identických přístrojů rozmístěných po obvodu paluby. „Duchy se nám podařilo rozeznat ve směsici světelných hladin

v chromosféře, protože, jakkoli se rovina polarizace stěhovala, dokázali jsme ji vypátrat a ukázat, že koherence světla je skutečná a s časem neměnná.“

„Proč jsou všechny kamery tady dole? Nahoře jsem neviděl žádnou.“

„Zjistili jsme, že živí pozorovatelé a přístroje vadí jeden druhému, nacházejí-li se ve stejné rovině. Z toho i dalších důvodů lemují zařízení okraj roviny tady dole a my, nezkušení, putujeme v té druhé polovině.“

Jak vidíte, můžeme vyhovět oběma tím, že postavíme loď tak, aby okraj paluby byl v rovině jevu, který chceme pozorovat. Ukázalo se to jako ideální kompromis; a protože gravitace není žádný problém, můžeme se naklonit pod jakýmkoli úhlem a můžeme zařídit, aby byl výhled jak živých, tak mechanických pozorovatelů stejný, aby bylo možno výsledky porovnat.“

Jacob se snažil představit si loď nakloněnou pod úhlem a zmítanou v bouřích sluneční atmosféry, zatímco cestující a posádka v klidu přihlížejí.

„Později jsme s tímto uspořádáním měli menší potíže,“ pokračoval Kepler. „Tahle novější a menší loď, kterou si bere Jeff, prodělala jisté modifikace, takže doufáme, že už brzy... Á! Tady jsou naši přátelé...“

Ze dveří se vynořili Culla s Jeffreyem, šimpanzův napůl opičí napůl lidský obličej byl zkřivený opovržením.

Na obrazovku na hrudi natukal:

„MISTR HNUS PŘECHÁZÍ RAMPU.
ZPARCHANTĚLEJ KOŠILÁŘ.“

Culla tiše na šimpanze promluvil. Jacob to jen stěží zaslechl. „Mušíš mluvit š úctou, příteli Jeffe. Pan LaRoque je člověk.“

To Jeffreyho popudilo a s četnými chybami začal vyťukávat, že má tolik úcty jako každý druhý šimpanz, ale že nehodlá lézt do zadku žádnému konkrétnímu člověku a zvláště takovému, který nehraje žádnou roli v procesu pozvedání jeho druhu.

„TO SKUTEČNĚ MUSÍŠ TRPĚT VŠECHNY BUBBACUBOVY PINDY JENOM PROTO, ŽE JEHO PŘEDCHŮDCI VÁM PŘED MILIONEM LET PROKÁZALI LASKAVOST?“

Pringovy oči vzplály jako žhavé uhlíky, mezi masitými rty se na okamžik bíle zablesklo. „Proším, příteli Jeffe, vím, že to myšlíš dobře, ale Bubbacub je můj patron. Vaší raše dali lidé švobodu. Moje raša musí sloužit. Tak to na světě chodí.“

Jeffrey si odfrkl. „Však se ještě uvidí,“ zaskřehotal.

Kepler vzal Jeffreyho stranou a požádal Cullu, aby Jacoba provedl po lodi. Ten Jacoba odvedl na protější stranu polokoule, aby mu ukázal zařízení, které umožňuje navigovat loď jako batysféru v polotekuté plazmě solární atmosféry. Odstranil několik krytů, aby mu předvedl holografické paměťové jednotky.

Stázový generátor řídí tok času a prostoru tělesem sluneční lodi, takže divoké zmítání v chromosféře se těm uvnitř zdá jako něžné pohupování. Základní fyzikální principy generátoru zůstávaly vědcům na Zemi srozumitelné jen zčásti, nicméně vláda trvala na tom, aby byl postaven lidskýma rukama.

Cullovovy oči žhnuly a jeho šišlavý hlas prozrazoval hrdost na nové technické vymoženosti, které Knihovna přinesla na Zemi.

Logické obvody, řídicí generátor, vypadaly jako směsice skleněných vláknitých filamentů. Culla vysvětloval, že tyčky a vlákna uchovávají optické informace mnohem hustěji než jakékoli dřívější pozemské technologie a také rychleji reagují. Dívali se, jak nejbližší tyčkou poletují nahoru a dolů modré interferenční obrazce, kmitající shluky jiskřících dat. Jacobovi to připadalo, jako kdyby zařízení téměř ožívalo. Pod dotykem Cullovvy ruky se pohnul laserový spínač toku dat a oba pak nekonečné minuty civěli na živočišné pulzování informací, které byly krví zařízení.

Třebaže Culla musel vidět vnitřnosti počítače nesčetněkrát, zdálo se, že je stejně unesen jako Jacob; velké, nehybné oči mu svítily a soustředěně meditoval.

Nakonec vrátil kryt na místo. Jacob si všiml, že vypadá unaveně. Určitě je přepracovaný, napadlo ho. Skoro nemluvili a pomalu se vraceli kolem kopule, aby se přidali ke Keplerovi a Jeffreyovi.

I když mu to moc neříkalo, Jacob se zájmem poslouchal, jak šimpanz a jeho šéf diskutují o jakési nepřilíš podstatné kalibraci jedné z kamer.

Potom se Jeffrey omluvil, že má ještě nějakou práci v jeskyni, a opustil je. Po chvíli ho následoval i Culla. Oba muži ještě pár minut zůstali a hovořili o strojním vybavení, pak Kepler naznačil Jacobovi, aby šel první a vydali se zpět po gravitační smyčce.

V půli cesty zaslechl vpředu náhlý rozruch. Někdo křičel v návalu vzteku. Snažil se ignorovat, co mu oči říkaly o zakřiveném gravitačním ohybu a zrychlil krok. Nicméně, gravitační smyčka nebyla míněna pro rychlou chůzi. Poprvé zaznamenal matoucí změt' přitažlivých sil, jak na něj působily různé části komplikovaného pole.

Na vrcholu oblouku zakopl o uvolněný panel podlahy. Panel a několik šroubů se rozlétly po zakřiveném chodníku. Snažil se udržet rovnováhu, avšak díky ochromující perspektivě začal v polovině eliptické dráhy vrávorat. Když se s pocitem vděčnosti dopracoval k východu na horní straně paluby, Kepler ho dohonil.

Křik přicházel z vnějšku lodi.

U základny rampy Fagin rozvášněně mával větvičkami a několik pracovníků spěchalo k LaRoqueovi a Jeffreyovi, kteří se drželi v zápasnickém objetí.

V obličeji brunátný LaRoque funěl a všemožně se snažil vymanit z Jeffreyova sevření. Zaťal pěst a udeřil, avšak bez viditelného efektu. Šimpanz vřískal, cenil zuby a pokoušel se o lepší hmat, aby soupeřovu hlavu dostal na úroveň své vlastní. Ani jeden si nevšiml, že se kolem shromáždil dav. Ruce, které se je snažily od sebe odtrhnout, ignorovali.

Jacob se hnal dolů, když si všiml, že si LaRoque uvolnil jednu paži a sáhl po kameře, kterou měl zavěšenou na šňůrce na opasku.

Prodral se k zápasícím a bez zaváhání vyrazil tvrdým úderem novináři kameru z ruky a druhou se natáhl a sevřel chlupy v týle šimpanzovy hlavy. Vší silou trhl a poslal Jeffreyho do náruče Keplera a Cully.

Šimpanz nepřestával bojovat. Jeho dlouhé opičí paže se vzpíraly sevření přemožitelů. Pohazoval hlavou a ječel.

Jacob za sebou ucítil pohyb. Rychle se otočil a otevřenou dlaní udeřil útočícího LaRoquea do hrudi. Ten s hlasitým „Uff!“ přistál na zemi.

Jacob se natáhl po kameře na novinářově opasku ve stejném okamžiku, kdy po ní chňapl LaRoque. Šňůrka se přetrhla. A zatímco se LaRoque snažil zvednout, muži ho odtáhli stranou.

Jacob zvedl ruce. „Tak dost!“ vykřikl a postavil se tak, aby na sebe LaRoque a Jeffrey neviděli. LaRoque si úzkostlivě ohmatával hlavu, muže, kteří ho drželi, nebral na vědomí, oči mu zlostně plály.

Jeffrey se stále ještě snažil vysvobodit. Culla a Kepler ho však drželi pevně. Za nimi bezmocně hvízdal Fagin.

Jacob vzal šimpanzův obličej do dlaní. Jeffrey na něj vycenil zuby a zavrčel.

„Šimpanzi Jeffreyi, poslouchajte, co vám řeknu! Jsem Jacob Demwa. Jsem lidská bytost. Jsem inspektor v projektu pozvedání živočišných druhů. Musím vám říct, že se chováte nevhodným způsobem... chováte se jako zvíře!“

Jeffreyova hlava poskočila, jako kdyby dostal facku. Na okamžik na Jacoba omámeně zíral, tvář napůl výhružně zkřivenou, pak jeho hluboké, hnědé oči uhnuly. Konečně v sevření Cully a Keplera zvadl.

Jacob dál držel šimpanzovu chlupatou hlavu a druhou rukou mu uhlazoval rozčuchanou srst. Jeffrey se roztřásl.

„Jen klid,“ řekl jemně. „Prostě se snaž dát dohromady. Všichni si tě poslechneme, až nám poviš, co se stalo.“

Jeffrey se celý chvěl, potom zvedl ruku ke svému dorozumívacímu displeji. Chvilku mu trvalo, než pomalu natůkal: „JE MI TO LÍTO.“ Vrhł na Jacoba pohled, který potvrzoval, že to tak skutečně myslí.

„To je v pořádku,“ řekl Jacob. „Omluvit se vyžaduje skutečnou osobnost.“

Jeffrey se napřímil. V pečlivé ukázce klidu kývl na Keplera a pak na Cullu. Ti ho pustili a Jacob ustoupil.

Přes všechny své úspěchy při jednání jak s delfíny, tak se šimpanzi se trochu styděl za povýšenecký způsob, jakým na Jeffreyho mluvil. Použít na šimpanzího vědce patronský přístup byl risk, který vyšel. Z toho, co Jeffrey řekl již dříve, Jacob usuzoval, že chová nemalou úctu k lidskému patronství, šetří si ji však jen pro některé lidi. Jacob byl rád, že se mu ty rezervy podařilo najít, i když na to nebyl nijak zvlášť pyšný.

Jakmile Kepler viděl, že je Jeffrey klidný, chopil se iniciativy.

„Co se tu k čertu dělo!“ zahřměl a upřel na novináře planoucí pohled.

„To zvíře mě napadlo!“ vykřikl LaRoque. „Zrovna se mi podařilo překonat strach a opustit to hrozné místo, dal jsem se do řeči s úctyhodným Faginem, když po mně ta bestie skočila, mrštná jako tygr, a musel jsem bojovat, abych si zachránil život!“

„LŽE. CHYSTAL SABOTÁŽ. NAŠEL JSEM UVOLNĚNÝ PANEL OD KOMPRESY ČASU. FAGIN ŘEKL, ŽE KDYŽ NÁS TEN ČMUCHAL SLYŠEL PŘÍCHÁZET, VYŠEL NAJEDNOU VEN.“

„Omlouvám se za svůj nesouhlas!“ zazněl Faginův flétnový hlas. „Nepoužil jsem hanlivý výraz ‘čmuchal’, pouze jsem odpověděl na dotaz a konstatoval...“

„Sstrávil tam hodinu!“ přerušil ho nahlas Jeffrey a samou námahou křivil obličej.

Nebohý Fagin, pomyslel si Jacob.

„Už jsem ti to řekl předtím,“ křičel na něj LaRoque. „To šílené místo mě děsí! Skoro celou dobu jsem se tiskl k podlaze! Poslouchej, ty mrňavej vopičáku, nech si svoje urážky. Schovej si je pro své kumpány v korunách stromů!“

Šimpanz zavřískl a Culla s Keplerem se vrhli vpřed, aby ty dva k sobě nepustili. Jacob přešel k Faginovi, nevěděl, co na to říct.

Přes hluk vřavy mu Kanten vlídně řekl: „Zdá se, že vaši patroni, ať už to byl kdokoli, museli být vskutku jedineční.“

Jacob otupěle přikývl.

9.

VZPOMÍNKA NA ALKU VELKOU

Jacob pozorně sledoval skupinu u paty rampy. Culla a Jeffrey, každý po svém způsobu, vážně hovořili s Faginem. Poblíž se shromáždila malá skupina personálu základny... snad aby unikli LaRoqueho neodbytnému vyzvídání.

Od momentu, kdy zuřivá hádka skončila, pochodoval po jeskyni a pronásledoval otázkami ty, co byli v práci a stěžoval si těm, kteří nebyli. Nějakou dobu byl bezmezně vzteklý, že mu byla odebrána kamera, a jenom zvolna se dostával do stavu, který by Jacob nazval předstupněm mrtvice.

„Ani nevím, proč jsem ji LaRoqueovi sebral,“ řekl Jacob Keplerovi, zatímco ji tahal z kapsy. Štíhlá kamera byla vybavená bludištěm titěrných tlačítek a příslušenství. Vypadala jako dokonalý reportérský nástroj, kompaktní, snadno ovladatelná a očividně velmi drahá.

Podal ji Keplerovi. „Myslím, že jsem měl za to, že po ní sahá jako po zbraní.“

Kepler vsunul kameru do kapsy. „Stejně si ji zkontrolujeme, jen tak pro všechny případy. Mezitím bych vám rád poděkoval za to, jak jste celou záležitost vyřídil.“

Jacob pokrčil rameny. „Nijak si to nevysvětľujte špatně. Mrzí mě, že jsem obešel vaši autoritu.“

Kepler se zasmál. „To jsem sakra rád, že jste to udělal! Já, bych teda určitě nevěděl, co dělat!“

Jacob se usmál, nepřestával se však cítit nesvůj.

„Co chcete udělat teď?“

„Teď? Teď půjdu zkontrolovat Jeffův systém komprese času, abych měl jistotu, že je všechno v pořádku. Ne, že bych si myslel, že není. I kdyby se LaRoque v té mašině šťoural, čeho by dosáhl?“

Všechny obvody jsou instalované speciálními nástroji. On nic takového neměl.“

„Ale když jsme přecházeli po gravitační smyčce, panel *byl* uvolněný.“

„To ano, ale třeba byl LaRoque jen zvědavý. Po pravdě řečeno, ani by mě nepřekvapilo, kdyby ho uvolnil sám Jeff, aby měl záminku pustit se do něj!“

Vědec se zasmál. „Nebud'te z toho tak šokovaný. Kluci zůstanou kluky. A sám víte, že i ten nejdokonalejší šimpanz pendluje mezi extrémním puntíkářstvím a uličnictvím školáka.“

Jacob věděl, že tomu tak skutečně je. Stále se však divil, proč Kepler zaujímá k LaRoqueovi, kterým nepochybně opovrhuje, tak shovívavý postoj. Že by tak dychtil po příznivém ohlasu v tisku?

Kepler ještě jednou poděkoval a odešel. Zamířil zpět k lodi a cestou vyzvedl Cullu a Jeffreye. Jacob si našel místo, kde nikomu nevařil a posadil se na prázdnou přepravku.

Z vnitřní kapsy saka vytáhl svazek papírů.

V ranních hodinách dorazily ze Země masergramy pro většinu pasažérů z *Bradburyho*. Jacob měl co dělat, aby se nesmál, když zachytil spiklenecké pohledy mezi Bubbacubem a Millie Martinovou, když si šel Pil vyzvednout svou vlastní zakódovanou zprávu.

Během snídaně seděla mezi Bubbacubem a LaRoquem a snažila se dělat prostředníka mezi pozemšťanovou trapnou xenofilií a povznesenou podezíravostí představitele Knihovny. Zdálo se, že se všemožně snaží překlenout propast, která mezi nimi zeje. Jakmile však dorazila poselství, zůstal LaRoque sám, zatímco ona a Bubbacub spěchali po schodech vzhůru.

To pravděpodobně novinářovu rozpoložení nepomohlo.

Jacob dojedl a zvážil možnost návštěvy zdravotnické laboratoře, místo toho si však šel vyzvednout vlastní masergramy. Byly to materiály z Knihovny, které si odnesl do svého apartmá a položil na stůl, než se uvelebil ke čtecímu transu. Byla to hromada víc než stopu vysoká.

Čtecí trans byla metoda, jak absorbovat velký počet informací v krátkém čase. V minulosti se mnohokrát osvědčil. Jeho jedinou nevýhodou bylo, že vyřazoval kritické schopnosti. Informace zůstanou

uloženy, avšak materiál musí být znovu normálně přečten, aby se vše vybavilo.

Když opět přišel k sobě, všechny papíry měl navršený po levé straně. Byl si jistý, že jsou přečtené. Informace, které absorboval, mu pochodovaly na hranici podvědomí a jednotlivé útržky rozmarně, nepozvány a dosud nezávislé na celku, mu tancovaly před očima. Ještě minimálně týden se s pocitem *déja vu* bude znovu dozvídat věci, které si přečetl během transu. Pokud nechce zůstat dezorientovaný příliš dlouho, měl by se co nejdřív začít brodit materiálem normálním tempem.

Nyní, usazen na plastické přepravce v jeskyni slunečních lodí, probíral se nazdařbůh papíry, které si přinesl. Provokující fragmenty informací se čtením stávaly důvěrně známé.

...Rasa Kisa, čerstvě osvobozená ze závislosti na rase Soro, objevila planetu Pila krátce po nedávné migraci galaktické kultury do tohoto kvadrantu. Vystaly zjevné důkazy, že planeta byla dočasně obydlena jinou rasou zhruba dvě stě milionů let předtím. Do galaktických archivů bylo tedy zaneseno, že Pila byla v minulosti po šest set tisíc let osídlena druhem Mellin (viz přehled; Mellin – vymřelý druh).

Vzhledem k tomu, že planeta Pila ležela ladem delší dobu, než je stanoveno, byla úředně odhadnuta a podle běžné praxe zaregistrována jako kolonie Kisy, třída C (dočasné zabrání, ne více než na dobu tří milionů let, dovolen minimální zásah do biosféry).

Na planetě Pila objevila Kisa presofontský druh, který pojmenovala podle planety jeho původu...

Jacob se snažil představit si rasu Pilů, jak vypadala před příjezdem Kisy, a začátky jejího pozvedání. Primitivní lovci a sběrači kořínků, o tom nemůže být pochyb. Byli by na tom stejně dnes, po půl milionu let, kdyby se druh Kisa nikdy neobjevil? Nebo by se vyvinuli, jak někteří pozemští antropologové stále tvrdí, že je možné, v jiný druh inteligentní civilizace bez vlivu patronů?

Záhadná zmínka o vymřelém druhu „Mellin“ ukázala, jak velké časové rozmezí pokrývá starodávná civilizace galaktiků a její neuvěřitelná Knihovna. Dvě stě milionů let! Před tak dávnou dobou osídlila planetu vesmírem putující rasa, která se na ní usadila na šest tisíc

století, zatímco Bubbacubovi předchůdci byli bezvýznamná zvířata žijící v doupatech.

Dalo se předpokládat, že Mellinové platili příspěvky a měli vlastní pobočku Knihovny. Patříčně respektovali (i když možná spíše slovně než skutky) rasu patronů, která je odchovala dlouho předtím, než kolonizovali Pilu, a třeba i oni, na oplátku, odchovali jakýsi slibný druh, na který při svém příjezdu narazili... biologické bratrance Bubbacubova lidu... kteří touhle dobou pravděpodobně už také vymřeli.

Náhle Jacobovi podivné galaktické zákony o osidlování a migraci začaly dávat smysl. Nutily jednotlivé druhy, aby na své planety pohlížely jako na dočasné domovy, aby je opatrovaly pro budoucí rasy, jejichž momentální forma může být nedokonalá a křehká. Žádný div, že se leckdo z galaktiků mračil na výsledky, kterých lidstvo na Zemi dosáhlo. Pouze vliv Tymbrimiů a dalších přátelsky nakloněných ras umožnil lidstvu získat od nepružného a ve věci životního prostředí fanatického Migračního institutu své tři kolonie na Cygnu. Kromě toho bylo štěstí, že se *Vesarius* vrátil včas s dostatečným varováním pro lidstvo, aby ihned pohřbilo důkazy některých svých zločinů! Jacob byl jedním z necelé stovky tisíc lidí, kteří věděli, že kdysi existoval takový tvor jako kapustňák, obří lenochod či orangutan.

Skutečnost, že se oběti člověka mohly jednoho dne stát myslícími druhy, byla něco, co byl Jacob, víc než většina lidí, ochoten uznat a vyjádřit nad tím politování. Myslel na Makakai, na velryby a na jejich záchranu na poslední chvíli.

Zvedl papíry a vrátil se ke čtení. Další povědomý úryvek se stal známou skutečností. Týkal se druhu Calla.

...kolonizována expedicí z Pily. (Pilové, po tom, co pohrozili svému patronskému druhu Kisa, že se obrátí na Soro s žádostí o vyhlášení džihádu, dosáhli zrušení svého vazalství.) Když pak získali licenci na planetu Pring, ujali se osidlování s více než povrchní pozorností k ustanovením o minimálním zasahování do biosféry, daným smlouvou. Od příjezdu Pilů na Pring pozorují inspektoři Migračního institutu, že druh Pila přijal nadprůměrná opatření na ochranu domorodého druhu, jehož presofontský potenciál se zdá slibný. Mezi druhy, ohroženými

vyhubením v důsledku založení kolonie, jsou genetičtí předchůdci rasy Pring, jejichž druhové jméno je zároveň jménem planety jejich původu...

Jacob si v duchu udělal poznámku, aby si zjistil víc o pilanských džihádech. V galaktické politice jsou Pilové agresivní konzervativci. Džihády, neboli „svaté války“ jsou údajně posledními východisky, jak vnutit tradice rasám Galaxie. Tradice mají na starosti instituty, ale jejich vynucování ponechávají na rozhodnutí většiny nebo nejsilnějšímu.

Jacob si byl jistý, že zmínky pocházející z Knihovny budou plně spravedlivých svatých válek a „politováníhodných“ případů. Svědectví o tom, kdy nějaký druh použil tradici jako záminku k rozpoutání války o moc nebo z důvodů nenávisti, tam bude jen málo.

Historii většinou píší vítězové.

Rád by věděl, na základě jaké stížnosti získali Pilové nezávislost na Kisech. Rád by věděl, jak takový Kisa vypadá.

Náhle sebou trhl, neboť se ozvalo hlasité zazvonění a jeho ozvěna rozechvěla prostory celé jeskyně. Ještě třikrát se ozvalo stejné zařinčení. Rezonovalo uvnitř kamenných zdí a nakonec ho přinutilo zvednout se.

Všichni montéři v dohledu přestali pracovat a pohlédli na mamutí dveře vedoucí přes přechodovou komoru a tunel na povrch planety.

S hlubokým zaduněním se dveře daly do pohybu. V mezeře, která se pomalu šířila, nebylo zprvu vidět nic než černou tmou. Pak se objevilo něco velkého a jasného a začalo to strkat do rozevírajících se křídel jako štěně, když netrpělivě šťouchá čumákem, aby urychlilo otvírání a smělo dovnitř.

Byla to další jasně zrcadlová bublina, stejná jako ta, kterou si právě prohlédl, jen o něco větší. Vznášela se nad podlahou tunelu, jako by byla nehmotná. Lehce se pohupovala v prostoru a když se cesta uvolnila, vplula do vysoko klenutého hangáru, jako by ji tam zavál poryv větru. Na jasném povrchu se odrážely skalní stěny, lidé a strojní zařízení.

Jak se loď blížila, bylo slyšet slabé hučení a praskání. Pracovníci se shromáždili kolem nedaleké podpěrné konstrukce.

Zatímco Jacob přihlížel, kolem se přehnali Culla s Jeffreyem. Šimpanz na něj blýskl zářivým úsměvem a mávl, aby šel s nimi. Jacob mu úsměv vrátil a následoval je. Cestou přeložil papíry a vsunul je do kapsy. Hledal Keplera. Protože šéfa slunečního projektu nebylo nikde vidět, nejspíš zůstal na Jeffreyově lodi, aby dokončil inspekci. Nová loď mezitím domaněvrovala nad své hnízdo a se syčivými a praskavými zvuky začala pomalu klesat. Její zrcadlový povrch se třpytil do takové míry, že bylo těžké uvěřit, že loď nezáří vlastním světlem. Jacob se zastavil vedle Fagina na okraji davu. Společně sledovali, jak se loď usazuje.

„Zdá se, že jsi hluboce ponořen do svých myšlenek,“ ozval se Faginův flétnový hlas. „Prosím, omluv moji dotěrnost, hodnotím ale jako společensky přijatelné neformálně se dotázat na jejich povahu.“

Jacob stál dost blízko Fagina, aby zachytil jakýsi slabý odér, něco jako oregano. Kousek od něj se lehce čerilo mimozemšťanovo listoví.

„Myslím, že jsem zrovna přemýšlel o tom, odkud loď právě připlula,“ odpověděl. „Pokoušel jsem se představit si, jaké to tam dole asi je. Já – prostě to nedokážu.“

„Nebud' z toho frustrovaný, Jacobe. I já jsem naprosto ohromený a není v mých silách pochopit, čeho jste vy pozemšťané tady dosáhli. Čekám na svou první cestu s pokornou nadějí.“

Jen mě zase zostud', ty zelenej parchante, pomyslel si Jacob. Já se ještě pořád snažím najít způsob, jak se tý šílený cestě vyhnout a ty tady blábolíš, jak hrozně *toužíš* jet!

„Nechci tě nazývat lhářem, Fagine, mám ale zato, že to s tou diplomací trochu přeháníš, když tvrdíš, že na tebe projekt udělal dojem. Podle galaktických měřítek je jeho technologie z časné doby kamenné. A nesnaž se mi namluvit, že před námi ještě nikdo nepodnikl ponor do hvězdy! V téhle galaxii jsou sofonti volně v pohybu už téměř miliardu let. Všechno, co stálo za to udělat, bylo uděláno přinejmenším trilionkrát!“

Během řeči mu v hlasu zazníval náznak trpkosti. Intenzita vlastních citů Jacoba překvapila.

„To je nepochybně pravda, příteli Jacobe. Nepředstírám, že Sluneční poutník je unikátní. Jenomže jsem se s něčím podobným dosud

nesetkal. Rozumné rasy, se kterými jsem v kontaktu, se spokojují se studiem svých sluncí na dálku a porovnáváním výsledků s údaji zanesenými v Knihovně. Pro mne je tohle dobrodružství ve své nejryzejší formě.“

Z lodi začal sjíždět obdélníkový výřez, aby vytvořil můstek vedoucí k okraji podpěrné konstrukce.

Jacob se zamračil.

„Ale ponory s živou posádkou přece *musely* být prováděny už předtím! Vždyť je to tak zřejmé, dříve nebo později se o to pokusit, je-li prokázáno, že to je možné. Nevěřím, že jsme první!“

„O tom nejsou téměř žádné pochyby, samozřejmě,“ řekl Fagin pomalu. „Pokud nikdo jiný, pak to určitě byli prapředci. Neboť se říká, že ti dělali všechno, než odešli. Avšak tolik národů vykonalo tolik věcí, že je velmi těžké být si v čemkoli jistý.“

Jacob nad tím mlčky dumal.

Zatímco se fragment sluneční lodi blížil k rampě, přistoupil k nim Kepler, na tváři široký úsměv.

„Á! Tady jste. Vzrušující, že ano? Každý chce být při tom! A takhle to je pokaždé, když se někdo vrátí ze Slunce, a to i z tak krátkého průzkumného ponoru, jako byl tenhle!“

„Ano,“ řekl Jacob. „Je to velice vzrušující. Ehm. Je tu něco, na co bych se vás rád zeptal, doktore Keplere, máte-li chvíli. Říkal jsem si, jestli jste náhodou nepožádal pobočku Knihovny v La Paz o informace na vaše sluneční duchy. S podobným úkazem se určitě setkal ještě někdo další a jsem si jistý, že by velice pomohlo, kdybychom měli...“

Jeho hlas odumřel, když viděl, jak Keplerův úsměv pohasl.

„To byl důvod, proč nám byl v první řadě přidělen Culla, pane Demwa. Bylo to chápáno jako zkušební projekt, aby se zjistilo, jak dobře jsme schopni spojit nezávislý výzkum s omezenou pomocí ze strany Knihovny. Dokud jsme stavěli loď, plán fungoval dobře; musím se přiznat, že galaktická technika je něco fantastického. Avšak od té doby nám Knihovna v podstatě nijak nepomohla.

Je to skutečně velice komplikované. Doufal jsem, že se k tomu dostaneme zítra, až skončí vaše kompletní instruktáž, ale jak vidíte...“

Kolem nich se zvedla vlna hlasitého jásotu a dav se pohnul vpřed. Kepler se rezignovaně usmál.

„Později!“ zakřičel.

Na vrcholu konstrukce stáli tři muži a dvě ženy a mávali na jásající dav. Vysoká štíhlá blondýnka s nakrátko ostříhanými rovnými vlasy zahlédla Keplera a věnovala mu široký úsměv. Zamířila dolů a zbytek posádky ji následoval.

Očividně byla oním kapitánem základny Hermes, o kterém Jacob v posledních dvou dnech sem tam slýchal. Jeden lékař ji na včerejším večírku nazval nejlepším kapitánem, kterého kdy měla stanice Konfederace na Marsu. Potom toho starouše přerušil mladší muž s komentářem, že kromě toho je také „rafinovaná mrška...“ Jacob měl zato, že má na mysli její mentální schopnosti. Když však pozoroval, jak svižně sestupuje po strmé rampě (budila dojem, že je skoro ještě děvče), uvědomil si, že poznámka mohla klidně mít ještě jiný lichotivý význam.

Dav se rozestoupil a ona zamířila k šéfovi slunečního projektu, ruce natažené k uvítání.

„Jsou v pořádku!“ řekla. „Šli jsme dolů, do tau dva v první aktivní oblasti, a byli tam! K jednomu jsme se dostali na osm set metrů! Jeff nebude mít žádné problémy. Bylo to největší stádo magnetožravců, jaké jsem kdy viděla!“

Jacob si uvědomil, že má hluboký a melodický hlas. Sebejistý. Bylo však těžké zařadit její přízvuk. Výslovnost se zdála zvláštní, staromódní.

„Skvělé! Vynikající!“ přikyvoval Kepler. „Kde jsou ovce, tam musí být ovčáci, co?“

Vzal ji za ruku a otočil se, aby ji představil Faginovi a Jacobovi.

„Přátelé, tohle je Helene deSilva, kapitán Konfederace zde na Merkuru a moje pravá ruka. Bez ní bych byl ztracen. Helene, pan Jacob Alvarez Demwa, gentleman, o kterém jsem se vám zmínil prostřednictvím maseru. S Kantenem Faginem jste se samozřejmě už setkala před několika měsíci na Zemi. Pokud vím, od té doby jste si vzájemně vyměnili několik maserogramů.“

Kepler se lehce dotkl její paže a dodal: „Teď musím běžet, Helene. Ze Země přišlo několik vzkazů, které je třeba vyřídit. Už je odkládám dost dlouho, abych tu byl na váš příjezd, takže bych měl radši jít. Jste si jistá, že všechno šlo hladce a posádka je odpočínutá?“

„Jistě, doktore Keplere, všechno je v nejlepším pořádku. Na zpáteční cestě jsme spali. Přijdu za vámi, až bude čas vyprovodit Jeffa.“

Vedoucí expedice pozdravil Jacoba a Fagina, odměřeně kývl na LaRoquea, který stál dostatečně blízko, aby slyšel, ale ne zas tak blízko, aby se choval zdvořile. Kepler odešel k výtahům.

Helene deSilva se zdvořile uklonila Faginovi a v jejím gestu bylo více vřelosti než v objetí většiny lidí. Vyzařovala z ní radost, že Fagina zase vidí a nijak nešetřila slovy, aby to dala najevo.

„A tohle je pan Demwa,“ řekla a podala Jacobovi ruku. „Kant Fagin o vás hovořil. Vy jste ten neohrožený mladík, který se vrhl z výšky ekvádorské jehly, aby ji zachránil. To je příběh, který musím slyšet z úst samotného hrdiny!“

V Jacobově nitru se cosi sevřelo jako vždy, když padla zmínka o Jehle. Zamaskoval to smíchem.

„Věřte mi, že ten skok nebyl úmyslný! Po pravdě řečeno, radši bych se s vámi vypravil na jeden malý solární opékací výlet, než to absolvovat ještě jednou!“

Žena se zasmála, zároveň si ho však změřila zvláštním, *hodnotícím* pohledem, který se Jacobovi chtěl nechtěl líbil, přestože ho mátl. Náhle zjistil, že se mu jaksi nedostává slov.

„Ehm... nicméně, připadá mi trochu nezvyklé být nazýván ‘mladíkem’ někým tak mladým, jak se zdáte být vy sama. Musíte být velice schopný člověk, bylo-li vám nabídnuto velení takového druhu, ještě než se vám stačily objevit první starostlivé vrásky.“

DeSilva se opět usmála. „Jak galantní! To je od vás velice milé, vážený pane, ve skutečnosti však mám neviditelné vrásky – odpovídají šedesáti pěti letům starosti. Byla jsem mladším důstojníkem na Calypso. Možná si vzpomenete, vrátili jsme se do naší soustavy před pár lety. Je mi přes devadesát!“

„Ach!“

Posádky hvězdoletů byly velice zvláštní odrůdou lidí. Bez ohledu na to, jaký byl jejich subjektivní věk, po návratu domů si klidně mohli najít práci... samozřejmě, pokud se rozhodli dál pracovat.

„Ovšem v tom případě se k vám musím chovat s respektem, na který máte nárok, babi.“

DeSilva o krok ustoupila, hrdě zvedla hlavu a přivřenýma očima na něj kysele pohlédla. „Nemusíte zacházet přehnaně daleko opačným směrem! Pracuji velmi tvrdě na tom, abych byla stejně ženou jako důstojníkem a gentlemanem, než aby se mi chtělo hupsnout ‘zpod paragrafu‘ rovnou do sociální jistoty. Pokud první přitažlivý muž, který se po měsících objeví a který není pod mým velením, o mně začne přemýšlet jako o nepřístupné staré dámě, mohla bych dojít k názoru, že si zaslouží uvrhnout do želez!“

Polovinu jejích náražek tvořily nerozluštitelné archaismy (Co k čertu znamená ‘zpod paragrafu?’), význam však byl víceméně jasný. Jacob se zašklebil a zvedl ruce v gestu dobrovolné kapitulace. Helene deSilva mu z nějakého důvodu připomínala Taniu. Nebylo to jen vnější podobou. Cítil vnitřní chvění, neurčité a těžko definovatelné. Zdálo se však, že stojí za to ho respektovat.

Jacob tu představu odehnal. Filozoficko-emocionální ptákoviny. Byl v tom velmi dobrý, když na to přišlo. Holým faktem bylo, že komandantka základny je zatraceně pěkný kus ženské.

„Budiž,“ řekl. „A k čertu s tím, kdo první řekne: ‘Dost, to stačí!’.“

DeSilva se zasmála. Vzala ho lehce za paži a otočila se k Fagino-vi.

„Pojďte, chtěla bych, abyste se oba seznámili s posádkou lodi. Pak se pustíme do příprav na Jeffův odjezd. Loučení s ním je zážitek. I když jede na krátkou cestu, jako bude tahle, vždycky brečí a objímá každého, kdo je poblíž, jako by se už nikdy neměl vrátit!“

ČÁST IV.

Pouze se solární sondou je možné získat informace o rozmístění masy a úhlovém momentu v nitru Slunce... získat záběry s vysokou rozlišovací schopností... zachytit neutrony uvolněné při jaderných procesech odehrávajících se na slunečním povrchu nebo v jeho blízkosti... (nebo) určit, jak je urychlován sluneční vítr.

A konečně, díky přenášečím a sledovacím systémům a, možná, palubnímu vodíkovému maseru... stane se solární sonda zdaleka nejlepší použitelnou platformou pro pátrání po nízkofrekvenčních gravitačních vlnách z kosmologických zdrojů.

Výňatek ze zprávy předběžného semináře NASA
o solární sondě

10.

ŽÁR

Jako karamelové spirálky a ochmýření hádci splývaly na růžovém, mlhavém pozadí okrové stíny; jako by byly zavěšené na neviditelných provázcích. Řada chomáčkovitých tmavých oblouků, každý jako načechraný pletenec plynných jazýčků, ubíhala do dálky, každý vzdálenější oblouk byl díky perspektivě menší než předchozí, až se ten poslední rozplynul ve vířící rudé miazmě.

Jacob zjistil, že je obtížné zaostřit na jakýkoli detail zaznamenaného holografického obrazu. Temné filamenty a úzké jazyky plazmy, tvořící viditelnou topografii střední chromosféry, byly ošidné pokud šlo o tvar i strukturu.

Nejbližší filament téměř vyplnil levý bližší roh projekčního prostoru. Kolem neviditelného magnetického pole, klenoucího se nad sluneční skvrnou téměř tisíc kilometrů pod ním, se vinula chomáčkovitá vlákna temnějšího plynu.

Vysoko nad místem, kde většina vyprodukované sluneční energie uniká do prostoru v podobě světla, mohl náhodný pozorovatel rozeznat detaily na desítky tisíc mil. Přesto bylo těžké zvyknout si na představu, že magnetický oblouk, na který se právě díval, je veliký asi jako Norsko. Byl to jen jeden článeček řetězce, který se klenul na dvě stě tisíc kilometrů nad skupinou slunečních skvrn.

A ve srovnání s mnoha jinými, které viděli, byl tenhle nedochůdce.

Tato úžasná podívaná se rozkládala na vzdálenost čtvrt milionu kilometrů. Výjev byl zaznamenán před několika měsíci, nad aktivní oblastí, která mezitím již dávno zmizela, a loď, která ho zaznamenávala, si udržovala bezpečnou vzdálenost. Důvod se stal zřejmým, když vrchol toho gigantického pohádkového oblouku vyšlehl do nejstrašnější ze solárních událostí, chromosférické erupce.

Chromosférická erupce je nádherná a děsivá – vřící a kypivý maelstrom oslnivé záře, který představuje elektrický zkrat o mohutnosti daleko za hranicemi lidského chápání. Dokonce ani sluneční loď by nepřežila náhlý nápor neutronů s vysokou energií z jaderných reakcí poháněných erupcí, částic imunních vůči elektromagnetickým štítům lodi. Bylo by to příliš velké množství neutronů, než aby se daly zbrzdit časovou kompresí. Z toho důvodu zdůrazňuje šéf slunečního projektu fakt, že chromosférické erupce se obvykle dají předpovídat a je tedy možné se jim vyhnout.

Jacob by to ujištění shledal povzbudivějším, kdyby tam nebylo to slůvko „obvykle.“

Jinak byla instruktáž dost rutinní záležitostí a Kepler s posluchači rychle proběhl problematiku fyziky Slunce. Jacob se s většinou materiálů seznámil již dříve, na palubě *Bradburyho*, avšak projekce skutečných ponorů do chromosféry byly, jak musel připustit, fantastickou vizuální pomůckou. Bylo-li velmi těžké uvědomit si velikosti objektů, které viděl, nemohl z toho Jacob vinit nikoho než sebe.

Kepler se stručně zmínil o základní dynamice slunečního nitra, nitra té skutečné hvězdy, na níž chromosféra tvořila jen tenkou slupku.

Hluboko v jádru pohání nepředstavitelná váha sluneční masy vznik jaderné reakce za žáru a tlaku a brání té gigantické kouli plazmy, aby se smrštila vlivem své vlastní gravitace. Tlak udržuje těleso „nafouknuté“.

Energie, uvolňovaná procesy v jádru, se pomalu propracovává k povrchu, někdy jako světlo a někdy jako konvektivní výměna žhavé hmoty spodních vrstev za chladnější, přicházející shora. Prostřednictvím záření, konvekce a opětovného záření dosáhne energie jen kilometry slabé vrstvy známé jako *fotosféra* „sféra světla“, kde konečně nachází svobodu a navždy opouští domov a vydává se do vesmíru.

Hmota uvnitř hvězdy je tak hustá, že náhlá katastrofa v jejím nitru by potřebovala miliony let, aby se projevila jako změna v množství světla opouštějícího povrch.

Slunce ovšem nekončí fotosférou; hustota hmoty s výškou zvolna klesá. Kdyby se počítaly i ionty a elektrony, které bez přestání proudí do vesmíru v podobě slunečního větru – aby na Zemi vyvolaly polární záře a tvarovaly plazmové ohony komet – dalo by se říci, že Slunce v podstatě nemá skutečnou hranici, že se doslova dotýká ostatních hvězd.

Během zatmění Slunce září podél okraje Měsíce *koróna*. Její jazyky, které se na fotografické desce zdají tak hebké, jsou tvořeny elektrony zahřátými na miliony stupňů, jsou však rozptýlené a téměř tak řídké (a slunečním lodím neškodné) jako sluneční vítr.

Mezi fotosférou a korónou leží *chromosféra*, „sféra barvy“... místo, kde staré dobré Slunce provádí poslední úpravy svého světla, kde mu dává svůj spektrální rukopis, jak ho pak vidí lidé na Zemi.

Zde teplota náhle prudce klesá na své minimum, na „pouhých“ několik tisíc stupňů. Pulzování fotosférických granulačních polí vysílá vzhůru chromosférou gravitační čeřiny, něžně brnkající na struny prostoročasu do vzdálenosti milionů kilometrů, a nabitě částice, jedoucí na vrcholcích Alfvénových vln, se v mocném větru ženou pryč.

Tohle je doména projektu Slunečního poutníka.

V chromosféře si hrají na honěnou sluneční magnetická pole a v pomíjivých procesech vznikají jednoduché chemické sloučeniny. Zvolí-li se správná vlnová pásma, je možné vidět na neuvěřitelné vzdálenosti. A k vidění je toho spousta.

Kepler byl ve svém živlu. Vlasy i knír mu ve ztemnělé místnosti zářily červenavým odleskem světla, unikajícího z projekčního prostoru. Štíhlou hůlkou dálkového ovládání upozorňoval posluchače na jednotlivé zvláštnosti chromosféry, jeho hlas zněl sebejistě.

Vysvětlil proces cyklu sluneční skvrny, střídavého rytmu vysoké a nízké magnetické aktivity, která převrací polaritu každých jedenáct let. Magnetická pole se „vyboulí“ ze slunečního povrchu a vytvářejí složité smyčky ve chromosféře – smyčky, které někdy mohou být zpozorovány při pohledu na stopy temných filamentů ve vodíkovém světě.

Filamenty se stáčely kolem magnetických siločar a zářily komplexem indukovaných elektrických proudů. Zblízka vypadaly méně chmýřovitě, než si Jacob původně myslel. Po celé délce oblouku se táhly jasné a temné rudé pruhy, vzájemně do sebe zapletené, někdy vířily v komplikovaných vzorech, dokud se některý z uzlů nezatáhl a kolem se nerozstříkly zářivé kapičky jako horký olej z pánve.

Byla to ochromující krása, nicméně z té její monochromatické červeně Jacoba nakonec rozbolely oči. Odvrátil se od projekce a polhlédl na zeď předváděcí místnosti.

Ty dva dny, které uplynuly od chvíle, kdy jim Jeffrey zamával na rozloučenou a vydal se s lodí ke Slunci, byly pro Jacoba směsicí radosti a zklamání. Určitě však byly nabitě.

Včera viděl hermeské doly. Obrovské, navrstvené žíly vyplňovaly rozsáhlé jeskyně vyhloubené severně od základny hladkými, všemi barvami hrajícími škraloupy čistého kovu. Jacoba svou krásou úplně vyděsily. Stál a v úžasu zíral na zdánlivě trpasličí stroje a lidi, jak se zakusují do svahů. Ohromení, které se ho zmocnilo... jak nad krásou toho gigantického pole ztuhlé taveniny, tak nad smělostí těch malinkatých lidiček, kteří si je dovolili rušit kvůli jeho pokladu, v sobě ponese do konce života.

Příjemné také bylo odpoledne strávené ve společnosti Helene deSilva. V salonu jejího apartmá zlomila pečeť na láhvi cizí brandy, jejíž cenu si Jacob ani netroufal hádat, a celou ji spolu vypili.

Během několika hodin si komandantku základny oblíbil pro její důvtip, rozsah zájmů a stejně tak pro její roztomile archaický koketní šarm. Vzájemně si sdělili příběhy okrajové důležitosti a s tichým souhlasem si ty nejlepší schovali na jindy. Vyprávěl jí o své práci s Makakai a vysvětloval, jak mladou delfínku přesvědčil – prostřednictvím hypnózy, úplatků (nechal ji hrát si s „hračkami“ jako třeba wal-dovelrybou) a lásky – aby se soustředila na druh abstraktního myšlení, které lidé používají místo (nebo jako doplněk) snění kytovců.

Popsal, jak potom začal být velrybí sen pomalu chápán... za použití filozofií Hopiů a australských domorodců, které pomohly přeložit tento naprosto cizí pohled na svět do něčeho mlhavě přístupného lidskému rozumu.

Helene deSilva poslouchala způsobem, který z Jacoba sám mámil slova. Když skončil vyprávění, zářila uspokojením a hned oplátila příběhem o temné hvězdě, při kterém mu hrůzou téměř vstávaly vlasy na hlavě.

O Calypso hovořila, jako by to byla matka, dítě a milenec v jednom. Lod' a její posádka byli jejím světem sice jenom tři roky subjektivního času, ale po návratu na Zemi se stali pojítkem s minulostí. Z těch, kteří zůstali na Zemi při její první cestě do kosmu, se pouze ti nejmladší dožili návratu Calypso a jsou nyní staří.

Když jí byla nabídnuta dočasná práce v projektu Slunečního poutníka, neváhala a skočila po tom. Přestože vědecké dobrodružství solární expedice plus šance získat nějaké ty velitelské zkušenosti byly samy o sobě dostatečnými důvody, Jacob měl pocit, že za jejím rozhodnutím vězí ještě něco jiného.

Přestože se snažila nedat to najevo, Helene očividně nesouhlasila s oběma extrémny chování, kterými byly vracející se posádky hvězdodletů známé – klášterní izolovanost před světem nebo bouřlivé požitkářství. „Plachost“ bylo jediné slovo, kterým by se dalo nazvat to něco, co vykukovalo zpoza jak této řeči a schopnostmi obdařené vnější osobnosti, tak i z té rozesmáté a hravé ženy uvnitř. Jacob se těšil, že během svého pobytu na Merkuru toho na ní objeví ještě více.

Večeře však byla odložena. Doktor Kepler svolal formální banket a, jak už to v takových situacích chodí, Jacoba za celý večer nic kloudného nenapadlo, zatímco ostatní se samou zdvořilostí a lichotkami mohli přetřhnout.

Avšak největší rozčarování mu způsobil samotný Sluneční poutník.

Jacob se snažil vyzvědět něco od deSilvy, Cully a možná tuctu techniků základny, aby se mu pokaždé dostalo zhruba stejné odpovědi.

„Samozřejmě, pane Demwa, ale nebylo by lepší pohovořit si o tom po přednášce doktora Keplera? Bude to pak mnohem jasnější...“

Bylo to velice podezřelé.

V jeho pokoji na něj stále čekal stoh dokumentů z Knihovny. Při normálním vědomí si z něj vždy hodinu četl. Úmorně se hromadou

propracovával a jednotlivé útržky se okamžitě stávaly důvěrně známými, jakmile na ně v textu narazil.

...ani není známo, proč je druh Pring binokulární, když žádná z dalších domorodých životních forem planety nemá více než jedno oko. Všeobecně se předpokládá, že tyto a další rozdíly jsou výsledkem genetické manipulace pilských kolonistů. Přestože Pilové nejsou ochotni odpovídat na otázky nikoho jiného kromě představitelů institutů, připouštějí, že adaptovali druh Pring ze stromového zvířete na sofanta schopného chodit a sloužit na jejich farmách a ve městech.

Unikátní uspořádání chrupu Pringů má svůj původ v jejich dřívější formě stromových býložravců. Vyvinul se jako nástroj uzpůsobený k okusování vysoce výživné svrchní kůry stromů na jejich domovské planetě; kůra slouží namísto plodů jako orgán produkující výtrusy u mnoha rostlin planety Pring...

Tak taková je historie Cullova podivného chrupu! Poznáním jeho účelu ztratila představa Pringových golfových hlavic zčásti na své nechutnosti. Skutečnost, že jejich funkce je vegetariánská, byla vyložene ukliďující.

Zatímco se opětovně probíral článkem, se zájmem si uvědomil, jak dobrou práci zde pobočka Knihovny odvedla. Originál byl pravděpodobně napsán desítky, jestli ne stovky světelných let daleko od Země a dlouho před Kontaktem. Sémantická zařízení v pobočce v La Paz zjevně získávala na obratnosti převádět cizí slova a výrazy do anglických smysluplných vět, i když, samozřejmě, něco se mohlo v překladu ztratit.

Skutečnost, že Knihovnický institut byl při programování těchto zařízení, po oněch prvních katastrofálních pokusech bezprostředně po Kontaktu, nucen požádat o lidskou pomoc, byla zdrojem alespoň malého zadostiučinění. Protože byli zvyklí překládat pro druhy, jejichž všechny jazyky byly odvozeny ze stejné obecné tradice, byli mimozemšťané zprvu vyděšení „nestálou a nepřesnou“ strukturou všech lidských jazyků.

Zoufale úpěli (nebo cvrlikali, drnkali či něčím pleskali) nad rozsahem totálního, kontextově roztěkaného stavu zmatku, do kterého upadla zvláště angličtina. Latina, nebo ještě lépe pozdně neolitická

indoevropština se svou vysoce organizovanou strukturou skloňování a pádů, by byla zřejmě dostala přednost. Lidé však tvrdošíjně odmítali změnit kvůli Knihovně svůj *lingua franca*, (nicméně jak Kůže tak Košile začínali indoevropštinu z legrace studovat – každý z vlastních důvodů) a místo toho vyslali nejbystřejší mužské a ženské mozky cizincům na pomoc.

Pringové slouží ve městech i na farmách na téměř všech pilských planetách, kromě domovské planety Pila. Slunce Pily, F3 trpaslík, je pro tuto generaci odchovaných Pringů evidentně příliš jasné. (Slunce Pringů je F7.) To je také důvod uvedený k pokračujícímu genetickému výzkumu Pilů v oblasti vizuálního ústrojí druhu Pring dlouho po tom, co by jejich šlechtitelská licence normálně vypršela...

...Pilům je dovoleno kolonizovat pouze světy třídy A, prosté života a vyžadující formování terénu, avšak osvobozené od omezovacích opatření Institutů tradice a migrace. Stáli v čele několika džihádů a zjevně si nepřejí, aby se jejich vazalové ocitli v pozici, kdy by je přiváděli do nesnázi špatným zacházením s nějakým starším obydleným světem...

Údaje o Cullově rase toho prozrazovaly spoustu o galaktické civilizaci. Bylo to fascinující, avšak způsoby zacházení, o kterých hovořily, v něm vyvolaly nepříjemný pocit. Z jakéhosi nevysvětlitelného důvodu se cítil osobně zodpovědný.

A právě v tomto stadiu opětovného pročítání ho zastihlo pozvání na dlouho očekávanou přednášku doktora Keplera.

Nyní seděl v předváděcí místnosti a v duchu si říkal, kdy se ten člověk dostane k jádru věci. Co jsou ti magnetožravci? A co mají lidé na mysli, když mluví o „druhém typu“ Solarianů... kteří si se slunečními loděmi hrají na honěnou a v antropomorfních podobách dělají na jejich posádky výhružná gesta.

Jacob pohlédl do holografického projekčního prostoru.

Filament, který si Kepler vybral, se mezitím zvětšil a vyplnil projekční prostor a expandoval dál, až sám divák cítil, že je do té chomáčovitě, běsnící masy ponořen. Detaily byly stále zřetelnější – zkroutené shluky plazmy, které prozrazovaly sbíhání magnetických siločar, chumly připomínající páru, které se objevovaly a zase mizely, jak horké plyny vstupovaly do viditelného pásma kamery a opět

ho opouštěly, a skupiny jasných bodů, které tancovaly na vzdálené hranici viditelnosti.

Kepler udržoval plynulý monolog, někdy na Jacoba příliš odborný, vždy se však vracel k jednoduchým metaforám. Hlas měl pevný a sebevědomý a přednášení mu očividně působilo potěšení.

Ukázal na blízký plazmový jazyk: silný, zkroucený, temně rudý pás, ovinutý kolem několika oslnivě zářivých bodů. „Zpočátku se mělo zato, že to jsou běžné kompresní žhavé skvrny,“ řekl. „Než jsme se na ně pořádně podívali. Pak jsme zjistili, že se spektrem není něco v pořádku.“

Kepler použil tlačítko v rukojeti ukazovátka, které zaměřil na střed subfilamentu.

Jasně skvrny začaly narůstat. Obraz expandoval a objevovaly se menší body.

„Jistě si pamatujete,“ pokračoval Kepler, „že ty žhavé body, které jsme viděli předtím, byly červené, třebaže to byla velmi jasná červeně. To proto, že v okamžiku, kdy se tyto záběry pořizovaly, byly filtry lodi vyladěny tak, aby vpustily jenom velmi úzké pásmo vln, soustředěné na vodík alfa. Už teď můžete vidět věc, která nás zaujala.“

Je to tak, skutečně, pomyslel si Jacob.

Jasně body zářily zelenavým odstínem!

Blikaly jako směrovky a měly barvu smaragdů.

„Existuje ovšem několik pásem v zelené a modré, které nejsou filtrem vyřazeny tak účinně jako většina. Ale alfa čára je obvykle se vzdáleností kompletně vytlačí. Kromě toho, tahle zelená dokonce ani není jedním z těch pásem!

Určitě si dokážete představit, jaké bylo naše zděšení. Přes clony tuto barvu nemohl vyslat žádný tepelný zdroj. Aby se dostalo skrz, muselo by světlo z těchto objektů být nejenom neuvěřitelně jasné, ale zároveň totálně monochromatické, o teplotě milionů stupňů!“

Jacob se narovnal ze zhroucené pozice, kterou během přednášky zaujal; jeho zájem se konečně probudil.

„Jinými slovy,“ řekl Kepler, „musely to být lasery.“

„Existují způsoby, kdy může ve hvězdě dojít k přirozenému vzniku laserových paprsků,“ pokračoval Kepler. „Nikdo to však nikdy

předtím nezaznamenal na našem Slunci, a tak jsme se tam vypravili, abychom to zjistili. A to, co jsme našli, je nejneuvěřitelnější forma života, jakou si kdo dokáže představit!“

Vědec pohnul regulátorem na ukazovátku a zobrazený záběr se začal přesouvat.

Z přední řady hlediště se ozvalo tlumené zazvonění. Bylo vidět, jak Helene deSilva zvedá telefonní sluchátko a tiše do něj promlouvá.

Kepler se soustředil na svou přednášku. Jasně body narůstaly, až byly patrné jako malinkaté světelné kroužky, stále však byly příliš malé, aby se daly rozeznat v detailu.

Náhle se mumlání deSilvy, která stále ještě telefonovala, doneslo až k Jacobovi.

Dokonce i Kepler se odmlčel a čekal, zatímco ona zahrnovala osobu na druhém konci přidušenými otázkami.

Pak položila sluchátko a její obličej byla nehybná maska železného sebeovládání. Jacob sledoval, jak vstává a kráčí k místu, kde stál Kepler, nervózně otáčeje ukazovátkem. Lehce se předklonila, aby mu něco pošeptala do ucha. Ředitel Slunečního poutníka zavřel oči, a když je opět otevřel, byly naprosto bez výrazu.

Najednou začali všichni mluvit najednou. Culla opustil místo v přední řadě, aby se připojil k deSilvě. Jacob ucítil závan vzduchu, jak se uličkou přehnala doktorka Martinová, aby stanula Keplerovi po boku.

Jacob vstal a obrátil se k Faginovi, který stál poblíž v uličce. „Fagine, zjistím, co se děje. Ty tu, když tak, počkej.“

„To nebude nutné,“ zazněla flétna kantského filozofa.

„Co tím chceš říct?“

„Slyšel jsem, co bylo řečeno komandantce Helene deSilva do telefonu, příteli Jacobe. A nejsou to dobré zprávy.“

Jacob v duchu vykřikl. Vždycky nezúčastněnej, co? Ty zatracenej intelektuálskej baklažáne, *samozřejmě*, že to nejsou dobré zprávy!

„Tak co se sakra děje!“ zasyčel.

„Je mi to co nejupřímněji líto, příteli Jacobe, avšak zdá se, že sluneční loď vědce šimpanze Jeffreyho byla ve chromosféře vašeho Slunce zničena!“

11.

TURBULENCE

V okrovém světle holografické projekce stála doktorka Martinová po boku Keplera, pořád dokola opakovala jeho jméno a pohybovala mu rukou před prázdnýma očima. Posluchači se nahnuli na podium a bez ustání brebentili. Mimosmšťan Culla stál sám proti Keplerovi a jeho ohromná kulatá hlava se lehce kývala mezi útlými rameny.

Jakob na něj promluvil.

„Cullo...“ zdálo se, že ho Pring neslyší. Veliké oči měl bez výrazu a Jacob slyšel jakési drnčení, jako by zpoza Cullových masitých rtů přicházel zvuk drkotajících zubů.

Zamračil se na zlověstné rudé světlo, které proudilo z projekčního prostoru. Přešel k místu, kde stál Kepler ve stavu šoku, a jemně mu odebral dálkové ovládání. Martinová, která se marně snažila přivolat Keplerovu pozornost, si ho vůbec nevšimla.

Po několika zkušebních pokusech s regulátorem se Jacobovi podařilo nechat obraz zmizet a rozsvítit světla. Takto se celá situace zdála lépe zvládnutelná. Museli si toho všimnout i ostatní, neboť kakofonie hlasů odumřela.

DeSilva na něj od telefonu pohlédla a všimla si, že drží ukazovátko s ovládáním. Úsměvem mu poděkovala. Pak se vrátila zpět k hovorům a dál páčila stručné otázky na osobu na opačném konci linky.

Přiběhl lékařský tým s nosítky.

Pod vedením doktorky Martinové Keplera jemně položili na plátno nosítek a davem shromážděným u dveří ho odnesli pryč.

Jacob se obrátil ke Cullovi. Faginovi se podařilo přistrčit za představitele Knihovny židli a pokoušel se ho přimět, aby se posadil. Když se Jacob přiblížil, šustění větviček a vysoký flétnový tón ustaly.

„Myslím, že je v pořádku,“ zarecitoval Kantén. „Je to vysoce emocionální jedinec a obávám se, že bude nadměrně truchlit nad ztrátou svého přítele Jeffreya. Je to častá reakce vývojově mladších druhů na smrt někoho, se kterým došlo ke sblížení.“

„Neměli bychom s tím něco udělat? Je schopen nás vnímat?“

Zdálo se, že Cullovovy oči hledí do prázdna. Avšak tyto oči Jacobovi nikdy v podstatě nic neprozradily. Drkotání v mimozemšťanových ústech neustávalo.

„Myslím, že nás slyší,“ odpověděl Fagin.

Jacob vzal Cullu za ruku. Byla velmi tenká a na dotyk měkká. Zdálo se, že v ní není žádná kost.

„No tak, Cullo,“ řekl. „Hned za vámi je židle. Všem by se nám ulevilo, kdybyste se teď posadil.“

Cizinec se snažil odpovědět. Obrovské rty se pootevřely a drkotání bylo náhle velice hlasité. Zabarvení očí se mu lehce změnilo a rty se opět zavřely. Nejistě přikývl a nechal se vmanipulovat na židli. Kulatá hlava mu pomalu klesla do útlých dlaní.

Emocionální neemocionální, v tak silné cizincově reakci na smrt přítele – šimpanze – který by byl, až do poslední buňky svého těla, vždycky jenom cizincem, bytostí, jejíž vzdálení, rybám podobní předkové plavali v jiném moři než ti jeho a v anaerobickém překvapení užasle civěli do paprsků úplně jiné hvězdy, bylo něco záhadně tajuplného.

„Věnujte mi chvílku pozornosti, prosím vás!“ Na stupínku stála deSilva.

„Pro ty, kteří to dosud neslyšeli. Předběžné zprávy uvádějí, že jsme zřejmě ztratili loď doktora Jeffreya v aktivní oblasti J-12, poblíž sluneční skvrny Jana. Zdůrazňuji, že to je pouze předběžná zpráva a následné potvrzení bude muset počkat, dokud si neprojdeme telemetrií, kterou jsme přijímali až do okamžiku nehody.“

Ze vzdáleného konce místnosti mával LaRoque, aby připoutal pozornost deSilvy. V ruce držel malou steno-kameru, jiný model než ten, který mu byl odebrán v jeskyni se slunečními loděmi. Jacoba překvapilo, že mu ji Kepler ještě nevrátil.

„Slečno deSilvo,“ přerušil ji LaRoque. „Bude možné, aby se přezkoumání telemetrie zúčastnil tisk? Měl by se učinit záznam pro veřejnost.“ V LaRoqueově vzrušení zdánlivě zanikl jeho přízvuk. Bez něj znělo anachronické oslovení: „Slečno deSilvo,“ velice neobvykle.

Odmlčela se, aniž na něj přímo pohlédla. Zákon o svědectví hovořil jasně, pokud šlo o bránění veřejnosti v přístupu k informacím týkajícím se událostí, které nenesly „pečeť“ Úřadu pro registraci tajemství. Dokonce i lidé z ÚRT, zodpovědní za řádné dodržování zákona, odmítali něco takového dovolit. LaRoque ji měl očividně v hrsti, nijak však netlačil. Zatím.

„Dobrá. V galerii nad řídicím střediskem je místo pro každého, kdo se chce zúčastnit... *kromě*,“ pohledem zpražila hlouček obsluhy základny, který se shromáždil u dveří, „těch, kteří mají co na práci,“ dokončila se zdviženým obočím. U východu okamžitě propukla strkanice a hemžení.

„Sejdeme se za dvacet minut,“ řekla na závěr a sestoupila z pódia.

Personál Kolonie Hermes okamžitě začal opouštět místnost. Jedinci v oblečení pozemšťanů, nedávní i noví návštěvníci, odcházeli pomaleji.

LaRoque už byl pryč, nepochybně na cestě k maserové stanici, aby poslal svůj příběh na Zemi.

Zbýval Bubbacub. Ten malý medvědu podobný cizinec hovořil před začátkem přednášky s doktorkou Martinovou, sám se jí však nezúčastnil. Jacob by rád věděl, kde se Bubbacub po dobu přednášky zdržoval.

Přidali se k němu Helene deSilva s Faginem.

„Culla je náš malý mimozemšťánek,“ řekla tiše Jacobovi. „Rád vtipkoval, že vychází s Jeffreyem tak dobře proto, že si oba stojí nízko na společenském žebříčku a taky proto, že oba dva teprve nedávno slezli ze stromů.“ Pohlédla lítostivě na Cullu a položila mu ze strany ruku na hlavu.

Vsadím se, že je to uklidňující, pomyslel si Jacob.

„Smutek je primární privilegium mládí,“ řekl Fagin a jeho listí šustilo jako ostny ježovky v proudu.

DeSilva nechala ruku klesnout. „Jacobe, doktor Kepler zanechal písemné instrukce v tom smyslu, že kdyby se mu něco stalo, mám jednotlivé kroky konzultovat s vámi a Faginem.“

„Cože?“

„Ano. Samozřejmě, že ten pokyn má jen velmi malou právní hodnotu. Jediné, co skutečně musím udělat, je pouštět vás na naše pracovní porady. Jakýkoli váš příspěvek však nepochybně bude užitečný. Celou dobu doufám, že zvláště vy dva se zúčastníte telemetrické přehrávky.“

Jakob její přístup ocenil. Jako komandantka základny ponese břemeno všech rozhodnutí, která budou dnes přijata. Nicméně z těch, kteří měli nezanedbatelné slovo a byli zrovna na Merkuru, byl La-Roque nepřátelský, Martinová projekt nijak zvlášť nepodporovala a Bubbacub byl záhadou. Pokud se Země měla dozvědět přesné vyličení současných událostí, bude v jejím zájmu mít také pár přátel.

„Samozřejmě,“ ozvala se Faginova flétna. „Bude nám oběma ctí být vašemu týmu nápomocní.“

DeSilva se otočila ke Cullovi a zeptala se ho, jestli bude v pořádku.

Ten po chvílce zvedl hlavu a pomalu přikývl. Drkotání mezitím ustalo, oči však zůstávaly bez výrazu, jen tu a tam mu v nich váhavě poblikávaly jasné body. Vypadal zuboženě, ale i vyčerpaně.

DeSilva odešla, aby pomohla s přípravami na telemetrickou přehrávku. Krátce nato důležitě přifuněl do místnosti Pil Bubbacub, lesklou srst kolem krátkého tlustého krku naježenou do kolárku. Když promluvil, ústa se mu krátce a trhavě zaškubala a vodor na jeho hrudi hlasitě zaburácel.

„Slyšel jsem, co se stalo. Je ne-zbytné, aby se každý zúčastnil telemetrické přehrávky, takže vás tam doprovodím.“

Pak se pohnul, aby viděl za Jacoba, a zahlédl Cullu, nepřítomně sedícího na chatrné skládací židli.

„Cullo!“ zavolal. Pring vzhlédl, zaváhal, a pak udělal gesto, kterému Jacob nerozuměl. Zdálo se, že vyjadřuje snažnou prosbu a zápor.

Bubbacub se naježil. V rychlém sledu vydal sérii mlaskavých zvuků a vysokých kvíknutí. Culla se okamžitě s vrávoráním zvedl.

Nato se k nim Bubbacub obrátil zády a krátkými, ráznými kroky zamířil z místnosti...

Za ním šel Jacob s Faginem a Cullou. Odněkud shora, kde měl Fagin „hlavu“, přicházela podivná hudba.

12.

GRAVITACE

Místnost pro telemetrii byla díky automatizaci malá. Pod velkou obrazovkou tvořil pouhý tucet řídicích panelů dvě řady. Za zábradlím, na zvýšené galerii, pozorovali přizvaní hosté, jak operátoři pečlivě kontrolují nahraná data.

Tu a tam se nějaký muž či žena předklonili a zblízka pozorovali jakýsi detail na obrazovce v marné naději, že je důkazem, že loď stále existuje.

Helene deSilva stála nedaleko dvojice panelů nejbližší galerii. Odtud se nahrávky posledních Jeffreyových poznámek zobrazovaly na optickém displeji.

Objevila se řada slov tvořená úhozy na klávesnici vzdálené čtyřicet milionů kilometrů, hodiny předtím, než se to stalo.

CESTA PROBÍHÁ HLADCE, ŘÍZENÍ JE AUTOMATICKÉ...
BĚHEM TURBULENCE JSEM MUSEL SNÍŽIT ČASOVÝ FAKTOR
DESETI... NAOBĚDVAL JSEM SE ZA DVACET SEKUND,
HA HA...

Jacob se usmál. Dokázal si představit, jakou švandu měl malý šimpanz z časového rozdílu.

DOLŮ KOLEM BODU TAU JEDNA... ČÁRY POLE SE
VPŘEDU SBÍHAJÍ... PŘÍSTROJE ŘÍKAJÍ, ŽE TU JE STÁDO,
PŘESNĚ JAK ŘÍKALA HELENE... KOLEM STOVKY... ZATÍM
KONČÍM...

Pak se z reproduktoru ozval Jeffreyův lidoopí hlas, chraplavý, neočekávaný.

„Jen počkejte, až to povím těm na stromech. První sólo cesta na Slunce! Pukni závistí, Tarzane!“

Jeden člen personálu se začal smát, pak ztichl. Konec věty zazněl jako vzlyk.

Jacob sebou trhl. „Tím chcete říct, že tam byl úplně sám?“

„Myslela jsem, že to víte!“ DeSilva vypadala překvapeně. „Ponory jsou dneska dokonale automatizované. Jenom počítač dokáže nastavit stázová pole dostatečně rychle, aby zabránil turbulenci, schopné rozmašírovat cestujícího na kaši. Jeff... měl dva: jeden na palubě a laserový paprsek z té velké mašiny tady na Merkuru. Stejně, co zmůže člověk, než že se tu a tam něčeho dotkne?“

„Proč ale zvyšovat riziko?“

„To byl nápad doktora Keplera,“ odpověděla, jako by se tak trochu bránila. „Chtěl vědět, jestli to jsou pouze lidské struktury psí, které způsobují, že duchové prchají nebo dělají výhružná gesta.“

„K tomuhle jsme se v instruktaži nikdy nedostali.“

Smetla si z čela pramínek blondatých vlasů.

Ano, ovšem, při našich prvních setkáních s magnetožravými jsme nikdy neviděli žádného pastýře.

A když se tak stalo později, dívali jsme se z dálky, abychom určili jejich vztah k ostatním bytostem.

A když jsme se konečně přiblížili, pastýři prostě nejdříve utekli. Potom se jejich chování radikálně změnilo. Zatímco většina prchala, jeden nebo dva se obloukem dostali nad loď, *mimo* rovinu paluby s přístroji, a přiblížili se k trupu!“

Jacob zavrtěl hlavou: „Nejsem si jistý, jestli tomu rozumím...“

DeSilva rychle pohlédla na nejbližší panel, k žádné změně však nedošlo. Jediné údaje z Jeffovy lodi byla solonomická data – běžné údaje o podmínkách na Slunci.

„Je to takhle, Jacobe. Loď tvoří plochá paluba uvnitř téměř dokonale reflexivního pláště. Gravitační motory, generátory stázového pole a chladicí laser se nacházejí v menším sférickém prostoru uprostřed paluby. Nahrávací přístroje lemují okraj paluby „spodní“ strany, zatímco lidé obývají „horní“ stranu, takže obojí mají ničím nerušený výhled na cokoli v rovině paluby. Jenže my jsme nepočítali s ničím, co se bude úmyslně vyhýbat našim kamerám!“

„Jestliže se ti duchové dostali ze zorného úhlu vašich přístrojů tím, že vám zmizeli nad hlavami, proč jste prostě neotočili loď? Máte přece úplnou kontrolu nad gravitací.“

„To jsme zkoušeli. Prostě zmizeli! Nebo, co je ještě horší, zůstali viset nahoře, bez ohledu na to, jak rychle jsme se otáčeli. Prostě se pohybovali s námi! A právě tehdy začali někteří vídat ty odporné antropoidní podoby!“

Náhle opět vyplnil prostor Jeffreyův křaplavý hlas.

„Hele! Tady je celá smečka ovčáckých psů a nahánějí ty toroidy! Jdu tam a trochu je naštvu! Pěkný pejsánkové!“

Helene pokrčila rameny.

„Jeff byl vždycky nedůvěřivec. Nikdy v žádném stínu neviděl postavu a pastýřům vždycky říkal „ovčácký psi“, protože v jejich chování neviděl nic, co by prozrazovalo inteligenci.“

Jacob se kysele usmál. Opovržení superšimpanzů psí rasou byla jedna z nejhumornějších stránek jejich posedlosti napodobovat. Kromě toho možná zmírňovalo jejich přecitlivělost vůči onomu zvláštnímu vztahu, vztahu psa a lidské bytosti, který předznamenal jejich vlastní. Mnoho šimpanzů si drželo psy jako domácí miláčky.

„On ty magnetožravce nazýval toroidy?“

„Ano, vypadají jako obrovské koblihy. Byl byste to viděl, kdyby ta přednáška... nebyla přerušena.“ Smutně zavrtěla hlavou a sklopila oči.

Jacob přešlápl. „Jsem si jistý, že jsme udělali, co jsme mohli...“ začal. Pak si uvědomil, že to zní hloupě. DeSilva přikývla a opět se otočila k panelu, náhle zaneprázdněná, nebo to alespoň předstírala, odečítáním technických dat.

Bubbacub ležel rozvalený na polštáři po levé straně, nedaleko bariéry galerie. V rukou držel knižní formu playbacku a byl totálně zabrán do cizích znaků, které se odshora dolů míhaly na titěrné obrazovce. Když se ozval Jeffreyův hlas, zvedl Pil hlavu a poslouchal, pak upřel záhadný pohled na Pierra LaRoquea.

LaRoque zaznamenával „historický okamžik“ a oči mu jenom zářily. Příležitostně promluvil tichým vzrušeným hlasem do mikrofonu vypůjčené steno-kamery.

„Tři minuty,“ oznámila deSilva zastřeným hlasem.

Minutu se nic nedělo. Potom se na obrazovce opět objevila velká písmena.

TI PRŔOLOVÉ TEĎKA MÍŘÍ KE MNĚ! NEBO ALESPON PÁR Z NICH. PRÁVĚ JSEM ZAPNUL KAMERY PRO ZÁBĚRY ZBLÍZKA... CO TO! NĚJAK SE TO TU N-N-NAKLÁNÍ! ZABLOKOVALA SE ČASOVÁ KOMPRESE!!

„Dou na palubu!“ zazněl náhle hluboký, skřehotavý hlas. „Jedu rychle nahoru... Náklon se zvětšuje! „S“ padá!... mimozemšťané! Vždyt’...“

Ozvalo se krátké a prudké zapraskání statické elektřiny a po něm ticho následované hlasitým syčením, jak operátor přidal na výkonu. A pak už nic.

Dlouhou dobu nikdo nepromluvil. Potom jeden operátor vstal ze svého stanoviště.

„Imploze potvrzena,“ řekl.

Přikývla. „Děkuji vám. Připravte prosím souhrn dat pro odeslání na Zemi.“

Kupodivu nejsilnější Jacobovou emocí byl pocit palčivé hrdosti. Jako pracovník Střediska pro pozvednutí druhů si všiml, že Jeffrey žhavil klávesnici i v posledních okamžicích svého života. Místo, aby podlehl strachu, udělal hrdé, obtížné gesto. Jeff-pozemšťan promluvil hlasitě.

Jacob se o tom chtěl někomu zmínit. Jestli to někdo dokáže pochopit, pak je to Fagin. Zamířil k místu, kde Kantén stál, ale ještě než tam dorazil, ozval se Pierre LaRoque.

„Hlupáci!“ sykl ostře novinář a s nevěřícím výrazem zíral kolem sebe.

„A já jsem největší hlupák ze všech! Když už nikdo, tedy já jsem měl vidět, jak je nebezpečné poslat ke Slunci jen tak samotného šimpanze!“

Místnost ztichla. Tváře plné překvapení se obrátily na LaRoquea, který v rozmáchlém gestu rozpažil.

„Copak to nevidíte? To jste všichni slepí? Jestli jsou Solariané našimi předky, a o tom není téměř pochyb, pak je to zcela jistě stálo

spoustu úsilí po celá ta tisíciletí se nám vyhýbat. Přesto jim zřejmě nějaký vzdálený cit dosud bránil, aby nás zničili!

Snažili se varovat vás a vaše sluneční lodě způsoby, kterých jste si nemohli nevšimnout, vy však dál vstupujete do zakázaného území. Jak tedy mají tyto mocné bytosti reagovat, když k nim vtrhnou vazalové rasy, kterou oni sami opustili? Co jste vůbec očekávali, že udělají, když jim tam najednou vpadne jakýsi *opičák*...!“

Několik pracovníků základny se hněvivě vztyčilo. DeSilva musela zvýšit hlas, aby je zarazila. Stála proti LaRoquemu, ve tváři kamenný výraz sebekontroly.

„Pane, buďte, prosím, té dobroty a dejte vaši zajímavou hypotézu na papír, s minimem urážek, vedení bude jenom potěšeno, bude-li ji moci uvážít.“

„Ale...“

„A to je prozatím v téhle věci *všechno*! Budeme mít spoustu času promluvit si o tom později!“

„Ne, nemáme ani trochu času.“

Všichni se otočili. Ve dveřích, v zadní části galerie, stála doktorka Martinová. „Myslím, že bychom to měli prodiskutovat hned teď“,“ řekla.

„Je doktor Kepler v pořádku?“ zeptal se Jacob.

Přikývla. „Právě jsem se vrátila od jeho lehátka. Podařilo se mi dostat ho z šoku a teď spí. Ale ještě než usnul, dost naléhavě žádal, aby se teď hned uskutečnil další ponor.“

„Hned teď! Proč? Neměli bychom počkat, dokud nebudeme vědět s jistotou, co se přihodilo Jeffreyho lodi?“

„Ale my víme, co se přihodilo Jeffreyho lodi!“ odpověděla ostře doktorka Martinová. „Zaslechla jsem, co říkal pan LaRoque, zrovna když jsem vstoupila, a způsob, jakým jste přijali jeho myšlenku, mě vůbec nepotěšil! Všichni jste tak úzkoprsí a sebejistí, že nejste schopni poslechnout si nový pohled na věc!“

„Tím chcete říci, že si skutečně myslíte, že duchové jsou našimi patrony?“ zeptala se deSilva nevěřicně.

„Možná jsou, možná nejsou. Avšak zbytek jeho vysvětlení dává smysl. Koneckonců, dělali Soloriané někdy předtím něco víc, než že

jen hrozili? A teď najednou zaútočili. Proč? Nemůže to být tím, že necítí žádné výčitky, zabijí-li zástupce tak nevyspělého druhu?“

Zavrtěla smutně hlavou.

„Sami víte, že to je jenom otázka času, než si lidé začnou uvědomovat, jak hodně se budou muset adaptovat! Faktem je, že každá jiná rasa, která dýchá kyslík, schvaluje statutární systém... přísnou hierarchickou stupnici založenou na věkové nadřazenosti, síle a rodokmenu. Mnohým z vás se to nelíbí. Tak se však věci mají! A pokud nechceme jít cestou neevropských ras devatenáctého století, musíme se prostě naučit způsobu, jakým jiné, silnější druhy chtějí, aby se k nim ostatní chovali!“

Jacob se zasmál.

„Tím říkáte, že je-li zabit šimpanz a lidským bytostem je vyhrožováno nebo jsou přehlíženy, potom...“

„Potom se zřejmě Solariané nechtějí zahazovat s dětmi či ochočenými zvířaty...“ operátor bušil pěstí do panelu. Přerušil ho hněvivý pohled deSilvy. „...ale mohli by být ochotni hovořit s delegací, ve které by byli zástupci starších, zkušenějších druhů. Koneckonců, myslíte si, že to poznáme, když to nezkusíme?“

„Culla byl s námi při většině ponorů,“ brblal operátor. „A to je školený velvyslanec!“

„Ve vši náležitosti účtě k Pringu Cullovi,“ řekla Martinová a nepatrně se vysokému cizinci uklonila, „je třeba uznat, že pochází z velmi mladé rasy. Téměř tak mladé, jako je naše vlastní. Je zřejmé, že ho Solariané nepovažují za o nic hodnějšího pozornosti než nás.“

Proto navrhuji, abychom využili bezprecedentní přítomnosti představitelů dvou starobylých a úctyhodných ras zde na Merkuru. Měli bychom pokorně požádat Pila Bubbacuba a Kanta Fagina, aby se k nám připojili v posledním pokusu o navázání kontaktu!“

Bubbacub se pomalu zvedl. Rozvážně se kolem sebe rozhlédl, dobře si vědom toho, že Fagin počká, když promluví jako první. „Pokud lidské by-tosti ří-kají, že mě na Slunci potře-bují, pak, bez ohledu na zjevná nebe-zpečí primi-tivních slu-nečních lodí, jsem ochoten přijmout.“

Samolibě se vrátil na polštář.

Fagin zašustil a zavzdychal. „I já, velice rád přijímám. Skutečně, vykonával bych jakoukoli namáhavou práci, jen abych si zasloužil to nejposlednější lehátko na takové lodi. Ovšem nedokážu si představit, jak mohu být nápomocen. S radostí se však zúčastním.“

„S tím ovšem *já* nesouhlasím!“ vykřikla deSilva. „Odmítám přijmout politické aspekty přítomnosti Pila Bubbacuba a Kanta Fagina na palubě lodi, obzvláště po té nehodě! Vy, doktorko Martinová, hovoříte o dobrých vztazích s mocnými cizími rasami, ale dokážete si představit, co by se stalo, kdyby tam *zahynuli* na lodi pozemšťanů?“

„Ale to jsou jenom řeči!“ řekla Martinová. „Jestli si s tím někdo dokáže poradit tak, aby Země nenesla žádnou vinu, jsou to tihle sofonti. Koneckonců celá Galaxie je nebezpečné místo. Jsem si jistá, že případně zanechají prohlášení nebo něco takového.“

„Pokud jde o mne, takové dokumenty již existují,“ řekl Fagin.

Také Bubbacub vyjádřil velkodušnou ochotu riskovat svůj život na primitivní lodi a zbavil všechny odpovědnosti. Když mu začal LaRoque děkovat, Pil se odvrátil. Dokonce i Martinová se přidala k ostatním, žádajícím, aby byl laskavě zticha.

DeSilva pohlédla na Jacoba. Ten pokrčil rameny.

„Hm, vždyť máme čas. Dejme tady operátorům příležitost prověřit údaje z Jeffova ponoru a nechme doktora Keplera, aby se zotavil. Mezitím můžeme předložit tuto myšlenku Zemi k případným připomínkám.“

Martinová si povzdychla. „Kéž by to bylo tak jednoduché, vy jste to však nedomyslel do konce. Nemyslíte, že pokud se máme pokusit uzavřít se Solariany mír, měli bychom se vrátit ke stejné skupině, kterou Jeffova návštěva takto rozdráždila?“

„No, nejsem si jistý, že to z toho nutně vyplývá, ale možné to je.“

„A jak tam dole ve sluneční atmosféře chcete najít tu stejnou skupinu?“

„Předpokládám, že se prostě vrátíte do stejné aktivní oblasti, kde se to stádo pase... aha, už chápu, co máte na mysli.“

„Vsadím se, že ano,“ usmála se. „Žádný trvalý ‘sluncepis’, podle kterého by se dala vytvořit mapa, neexistuje. Aktivní oblasti a samotné skvrny mizí během několika týdnů! Slunce nemá samo o sobě žádný povrch, pouze rozdílné hladiny a hustoty plynu. Vždyť dokon-

ce rovník rotuje rychleji než ostatní šířky! Jak vůbec dokážeme najít stejnou skupinu, pokud nevyrazíme hned teď, dřív, než se škoda napáchaná Jeffovou návštěvou nerozšíří na celou hvězdu?“

Jacob pohlédl nejistě na deSilvu. „Myslíte, že může mít pravdu, Helene?“

Ta obrátila oči v sloup. „Kdo ví. Možná. Je to problém k zamyšlení. Vím však, že se nepustíme do žádné zatracené akce, dokud na tom doktor Kepler nebude dostatečně dobře, abychom ho mohli vyslechnout.“

Doktorka Martinová na ni zlostně pohlédla. „Už jsem vám to řekla! Dwayne souhlasil, aby se okamžitě zorganizovala další výprava!“

„A já si to od něj vyslechnu osobně!“ odpověděla deSilva rozpaleně.

„V pořádku, Helene, už jsem tady.“

Ve dveřích, opřený o veřej, stál Dwayne Kepler. Po boku měl hlavního lékaře Lairda, který ho podpíral a zároveň upíral přes místnost planoucí pohled na doktorku Martinovou.

„Dwayne! Jak to, že jste venku z postele! Chcete dostat infarkt?“ Martinová k němu rázně vykročila, rozhněvaná a znepokojená, on ji však mávnutím ruky zastavil.

„Jsem v pořádku, Millie. Jen jsem naředit ten lék, co jste mi dala, to je vše. V malé dávce skutečně pomůže, takže vím, že jste to myslela dobře. Akorát prostě nepomohl vyřadit mě ze hry!“

Kepler se chabě uchechl. „Nicméně, jsem rád, že jsem nebyl příliš mimo, abych přišel o váš brilantní proslov. Zaslechl jsem většinu ze dveří.“

Martinová zrudla.

Jacob si oddechl, rád, že se Kepler nezmínil o roli, kterou sehrál on. Po tom, co přistál a byl mu přidělen prostor v laboratoři, nebyl důvod ztrácet čas a nepustit se do analyzování vzorků Keplerovy sbírky léků, které mu uzmul ještě na *Bradburym*.

Nikdo se naštěstí neptal, kde ty vzorky získal. Ačkoli šéflékař základny, když byl požádán o konzultaci, vyjádřil pocit, že se mu některé dávky zdají trochu vysoké, nakonec se ukázalo, všechny léky,

až na jeden, jsou standardní přípravky pro léčení mírných manických stavů.

Ta jedna látka však zůstala v Jacobově podvědomí; o jednu záhadu, kterou je třeba vyřešit, víc. Co může mít Kepler za problémy, že vyžadují silné dávky silného anticoagulantu? Lékaře Lairda to popudilo. Proč mu Martinová předepsala Warfarin?

„Jste si jistý, že je vám natolik dobře, abyste tu zůstal?“ zeptala se deSilva Keplera a pomohla doktorovi dovést ho k židli.

„Jsem v pořádku,“ odpověděl. „Kromě toho, jsou tu jisté věci, které nepočkají.“

Především si vůbec nejsem jistý Milliinou teorií, že Duchové uvítají Pila Bubbacuba a Kanta Fagina s větším nadšením, než jaké předvedli nám ostatním. Víím však, že v žádném případě na sebe nevezmu odpovědnost, abych jim dovolil ponor! A to z toho důvodu, že kdyby tam byli zabiti, nebylo by to rukama Solarianů... zodpovědní by byli lidé! Ted' hned by ovšem měl následovat další ponor... samozřejmě, že bez našich vážených mimozemských přátel... a měl by se uskutečnit ve stejné oblasti, tak jak se o tom zmínila Millie.“

DeSilva zavrtěla energicky hlavou. „Vůbec s vámi nesouhlasím, doktore Keplere! Buďto byl Jeff zabit duchy, nebo se něco stalo s jeho lodí. A já si myslím, že to je to druhé, jakkoli nerada to musím přiznat... Měli jsme všechno předem prověřit...“

„Ale o tom není pochyb, že to bylo lodí,“ přerušil ji Kepler. „Duchové nikoho nezabili.“

„Co jste to řekl?“ vykřikl LaRoque. „Copak jste slepý, člověče? Jak můžete popírat zjevná fakta?“

„Dwayne,“ promluvila Martinová měkce. „Jste příliš vyčerpán, než abyste o tom ted' mohl přemýšlet.“

Kepler jen mávl rukou.

Jacob ho oslovil: „Promiňte, doktore Keplere, ale zmínil jste se o nebezpečí ze strany lidí. Komandantka deSilva má zřejmě zato, že jste měl na mysli, že Jeffovu smrt způsobila nějaká chyba v přípravě jeho lodi. Nebo hovoříte o něčem jiném?“

„Chci vědět jen jediné,“ řekl Kepler pomalu. „Ukázala telemetrie, že Jeffova loď byla zničena kolapsem stázového pole?“

Předstoupil operátor, který hovořil již dříve. „No ovšem... ano, pane. Jak to víte?“

„Nevěděl jsem to,“ usmál se. „Jen jsem dobře hádal, jakmile jsem pomyslel na sabotáž.“

„Cože!?“ vykřikli téměř společně Martinová, deSilva a LaRoque.

A najednou to Jacob viděl. „Vy myslíte během prohlídky...?“ Otočil se a pohlédl na LaRoqueho. Martinová sledovala jeho pohled; překvapením vyjekla.

LaRoque ustoupil, jako by dostal ránu. „Vy jste šílenec!“ vykřikl. „A zrovna tak vy!“ ukázal prstem na Keplera. „Jak bych mohl provést něco se zařízením, když mi celou tu dobu, co jsem byl na tom šíleným místě, bylo nanic?“

„Jen klid, LaRoque,“ ozval se Jacob. „Já jsem nic neřekl a jsem si jistý, že doktor Kepler jen tak spekuluje.“ Dokončil větu tázacím tónem a se zdviženým obočím pohlédl na Keplera.

Kepler zavrtěl hlavou. „Obávám se, že to myslím vážné. LaRoque strávil hodinu v blízkosti Jeffových gravitačních generátorů, aniž byl někdo nablízku. Při kontrole generátorů jsme se zaměřili na jakékoli vnější poškození, které by mohlo být způsobené manipulováním holýma rukama, ale nic jsme nenašli. Teprve později mě napadlo prohlédnout si kameru pana LaRoquea. Když jsem to udělal, zjistil jsem, že má drobný doplněk, maličký akustický omračovač!“

Z kapsy tuniky vytáhl malou kameru.

„*Takhle* byl předán Jidášův polibek!“

LaRoque zrudl. „Ten patří k běžné výbavě novinářů – z důvodů sebeobrany. Dokonce jsem na něj zapomněl. A nikdy by nemohl poškodit takovou ohromnou mašinu!“

A vůbec, jste vedle! Tenhle terra-šovinista a archeo-náboženský ztřeštěnec, který málem zničil veškeré šance setkat se s našimi patrony jako s přáteli, se mě opovážuje obvinít ze zločinu, pro který neexistuje žádný motiv! To *on* zavraždil ubohou opici, a teď chce hodit vinu na někoho jiného!“

„Mlčte, LaRoque,“ řekla deSilva klidně. Obrátila se ke Keplerovi.

„Uvědomujete si, co říkáte, pane? Občan by se nedopustil zločinu jen tak z nechuti k nějakému jedinci. Pouze osoba pod dohledem by dokázala zabít, aniž by k tomu měla naléhavý důvod. Napadá vás ně-

jaká *skutečná* příčina, proč by pan LaRoque měl provést tak strašnou věc?“

„Nevím,“ pokrčil Kepler rameny a hleděl upřeně na LaRoquea. „Občan, který se cítí oprávněn zabít, má stejně později výčitky. Zdá se, že pan LaRoque ničeho nelituje, takže je buď nevinný, nebo je dobrý herec... nebo je přece jenom dohledářem!“

„No tohle!“ vykřikla Martinová. „To je vyloučené, Dwayne. A vy to víte. Každý kosmodrom je přeplněný D-čidly a je jimi vybavena i každá loď! Ted' byste se měl panu LaRoqueovi omluvit!“

Kepler se zakřenil.

„Omluvit? Přinejmenším vím, že LaRoque lhal, když tvrdil, že měl v gravitační smyčce „závratě“. Poslal jsem na Zemi masergram. Chtěl jsem na něj posudek od jeho novin. Přímo s radostí mi vyhověli.“

Zdá se, že pan LaRoque je školený astronaut! Službu opustil ze 'zdravotních důvodů' – to je obrat, který se často používá, jestliže osobní test pracovníka ukáže vzestup na úroveň blízkou hodnotám pro osoby pod dohledem a je nucen vzdát se práce s utajovanými skutečnostmi!

Nemusí to nic dokazovat, znamená to však, že LaRoque má dostatek zkušeností s kosmickými loděmi, než aby byl „vyděšený k smrti“ v Jeffově gravitační smyčce. Jediné, co si přeju je, kéž bych si tuhle nesrovnalost uvědomil včas a varoval Jeffa.“

LaRoque protestoval a Martinová něco namítala, ale Jacob si všiml, že mínění lidí v místnosti se obrací proti nim. DeSilva sledovala LaRoqueho očima s mrazivým leskem šelmy, který Jacoba tak trochu vyděsil.

„Malý okamžik,“ zvedl ruku. „Vždyť si přece můžeme ověřit, jestli tady na Merkuru nejsou nějaké osoby pod dohledem bez vysílačů. Navrhují, abychom všichni poslali obraz sítnice na Zemi k ověření. Pokud pan LaRoque není v seznamu osob pod dohledem, bude na doktoru Keplerovi, aby vysvětlil, proč by si Občan měl myslet, že má důvod vraždit.“

„Dobře tedy, u všech svatých, a udělejme to hned!“ zavrčel LaRoque. „Avšak pod podmínkou, že se to nebude týkat jenom mne!“ Náhle Kepler vypadal, jako by si už nebyl tak jistý.

Aby se Kepler cítil lépe, dala deSilva rozkaz snížit gravitaci na celé základně na úroveň hodnoty Merkuru. Řídící středisko odpovědělo, že přechod se uskuteční asi za pět minut. Přistoupila k interkomu a ohlásila identifikační test zaměstnancům i návštěvníkům, a pak odešla, aby dohlédla na přípravy.

Ti, kdo byli v místnosti pro telemetrii, se začali vytrácet k výtahům. LaRoque, bradu zdviženou ve výrazu vrcholného mučednictví, se držel blízko Keplera a Martinové, jako by demonstroval nedočkavost vyvrátit obvinění vznesená proti němu.

Oni tři plus Jacob a další dva zaměstnanci čekali na příjezd kabiny výtahu, když došlo ke změně gravitace. Stalo se to zrovna na dost nešikovném místě, neboť změna vyvolala pocit, jako když podlaha prudce klesá.

Všichni byli na změny gravitace zvyklí – mnoho míst Základny Hermes nemělo úroveň pozemského G, ale přechod se obvykle uskutečňoval ve stázích řízených průchodech, což sice nebylo o nic příjemnější než tohle, ale díky obeznámenosti méně znepokojivé. Jacob těžce polkl a jeden operátor lehce zavrával.

Náhle se LaRoque divoce vrhl po kameře v Keplerově ruce. Martinová vyjekla a Kepler překvapeně hekl. Operátor, který po novináři hmátl, dostal pěstí do obličeje. LaRoque sebou mrskl jako akrobat a rozběhl se chodbou, v ruce znovuzískanou kameru. Jacob a druhý operátor se instinktivně pustili do pronásledování.

Objevil se záblesk a Jacob ucítil pronikavou bolest v rameni. Uskočil, aby se vyhnul dalšímu ochromujícímu zásahu, když něco v jeho podvědomí promluvalo:

„To je v pořádku, nech to na mně. Tohle je moje práce.“

Stál v chodbě a vyčkával. Zpočátku to bylo vzrušující, teď se to však změnilo v hotové peklo. Chodba na okamžik ztemněla. Prudce se nadechl a natáhl ruku, aby se opřel o hrubou zeď, než se mu vyjasní vidění.

Byl sám v jedné ze servisních chodeb, s dozívající bolestí v rameni a se zbytky hlubokého, téměř samolibého pocitu uspokojení, které se rychle rozplývalo jako prchající sen. Obezřetně se rozhlédl kolem a povzdychl si.

„Takže sis to vzal na starost a myslíš, že to vyřídíš beze mne, je to tak?“ zavrčel. Rameno ho pálilo, jako by právě přicházelo k sobě.

Jacob vůbec netušil, jak se jeho druhé já dostalo na svobodu, ani proč se to snažilo vyřídít bez pomoci hlavní osobnosti. Muselo se však dostat do potíží, když se tak náhle vzdalo.

Pocítil k té představě odpor. Mr. Hyde byl na své nedostatky háklivý, nakonec však stejně kapituloval.

To je všechno? Paměť z posledních deseti minut se mu rázem vrátila v plné síle. Zasmál se. Jeho amorální Já narazilo na nepřekonatelnou bariéru.

Pierre LaRoque byl v místnosti na konci chodby. Uprostřed chaosu, který následoval, když se zmocnil kamery, byl pouze Jacob schopný držet se mu v patách a sobecky si to nechával jen pro sebe.

Hrál si s LaRoquem jako kočka s myší a nechal ho, aby si myslel, že unikl pronásledování. Jednou dokonce, když už byl příliš blízko, nasměroval stíhací oddíl pracovníků základny jinam.

Ted' si na sebe LaRoque v kabině s výstrojí dvacet metrů od vnější přechodové komory navlékal skafandr. Už tam byl pět minut, a než s tím bude hotov, uplyne přinejmenším dalších deset. To byla ta nepřekonatelná bariéra. Mr. Hyde nemohl čekat. Byl jenom uzlíkem pudů, nikoli osobou, to *Jacob* měl tu trpělivost. Takhle si to totiž naplánoval.

Znechuceně si odfrkl, ne však bez vnitřního hryznutí. Není tomu tak dávno, co podobné pudy byly jeho každodenní součástí. Bolest, kterou působilo čekání té malé, umělé osůbce, vyžadující okamžitou odměnu, dokázal pochopit.

Minuty ubíhaly. Mlčky pozoroval dveře. Dokonce i ve stavu naprosté bdělosti začínal být netrpělivý. Držet ruku mimo kliku dveří ho stálo nemálo úsilí.

Ta se začala otáčet. Jacob ustoupil, ruce podél těla.

Dveře se pootevřely a mezerou vykoukla průhledná bublina přílby vesmírného skafandru. LaRoque pohlédl doleva a potom doprava. Když spatřil Jacoba, vycenil zuby, téměř jakoby zasyčel. Dveře se otevřely úplně a novinář vyšel ven, v ruce tyč z plastického materiálu na výztuže.

Jacob zvedl ruku. „Stůjte, LaRoque! Chci s vámi mluvit. Stejně nemůžete utéct.“

„Nechci vám ublížit, Demwo. Zmizte!“ LaRoqueův hlas, přicházející z reproduktoru na jeho hrudi, se nervózně chvěl. Výhruzně napřáhl plastický obušek.

Jacob zavrtěl hlavou. „Je mi líto, ale přechodovou komoru na konci chodby jsem vyřadil z provozu, ještě než jsem tady na vás začal čekat. Uvidíte, že ve skafandru bude cesta k další dlouhá.“

LaRoque zkrivil tvář. „Ale proč? Nic jsem neudělal! A zvlášť vám ne!“

„To se ještě uvidí. Zatím si promluvme. Nezbyvá moc času.“

„Však já promluvím!“ zaječel LaRoque. „A to tímhle!“ Nakročil a mávl tyčí.

Jacob uhnul a chtěl zvednout obě ruce, aby popadl novináře za zápěstí. Zapomněl však na svoje ochrnuté rameno. Levá ruka mu jen tak chabě povylétla do poloviny cesty za svým cílem, pravá vystřelila vzhůru, aby úder odrazila, místo toho však dostala zásah. Zoufale se vrhl vpřed, hlavu mezi rameny, a obušek se mihl jen několik palců nad ním.

Alespoň že kotoul byl perfektní. Snížená gravitace mu pomohla vyskočit opět hbitě na nohy. Otočil se a přikrčil. Automaticky zahradil cestu bolesti z ošklivé zhmožděnin, jeho paže však pozbyla citu. LaRoque se v tom neohrabaném obleku otočil rychleji, než Jacob očekával. Co to Kepler říkal o tom, že LaRoque byl astronaut? Na to není čas. Už jde zase na věc.

Tyč divoce udeřila z náprahu až kdesi za hlavou. LaRoque ji držel obouruč ve stylu kendo; žádný problém odrazit ji, jen kdyby Jacob mohl použít ruce. Uhnul před úderem a zabořil hlavu LaRoqueovi do břicha. Nepřestával tlačit, dokud oba nenarazili do zdi chodby. „Uff,“ vyhekl LaRoque a upustil tyč.

Jacob ji odkopl a uskočil.

„Nechte toho, LaRoque!“ lapal těžce po dechu. „Chci s vámi jenom mluvit... Nikdo nemá dostatek důkazů, aby vás mohl z čehokoli usvědčit, proč tedy utíkat? Stejně není kam!“

LaRoque zavrtěl smutně hlavou. „Je mi líto, Demwo.“ Po přehnaném přízvuku nebylo ani stopy. S napřaženými rukama se po něm vrhl.

Jacob uskočil vzad, aby dosáhl potřebné vzdálenosti a pomalu počítal. Když napočítal do pěti, klesla mu víčka a zůstaly jen úzké štěrbin. Na krátký okamžik byl Jacob Demwa kompletní. Ustoupil a v mozku si načrtl křivku od špičky své boty k protivníkově bradě. Špička sledovala oblouk ve švihu, který jako by se protáhl na celé minuty. Úder se zdál lehký jako peříčko.

LaRoque vylétl do vzduchu. Ve svém stavu absolutna pozoroval, jak postava ve skafandru pomalu padá nazad. Vcítil se do ní a jakoby to byl on sám, kdo vodorovně letí vzduchem a pak se snáší v hanbě a bolesti, až ho do zad i přes tlumok udeří tvrdá podlaha.

Potom trans přešel a on najednou LaRoquemu povoloval přílbu... stáhl ji a pomáhal mu posadit se zády ke zdi. LaRoque tiše plakal.

Jacob si všiml, že novinář má u pasu připnutý balíček. Odtrhl ho a začal rozbalovat, a když mu v tom LaRoque bránil, odstrčil mu ruce.

„Takže,“ našpulil Jacob rty. „Vy jste se nepokusil použít proti mně omračovač, protože kamera je příliš cenná. Tak si říkám, proč asi? To možná zjistím, až si tuhle věc přehraju.“

Tak jdeme, LaRoque,“ vstal a zvedl muže na nohy. „Půjdeme k přehrávacímu zařízení. Ledaže byste mi chtěl nejdřív něco říct?“

LaRoque zavrtěl hlavou a pokorně se nechal vést, Jacobovu ruku na své paži.

V hlavní chodbě, zrovna když se Jacob chystal odbočit k fotolaboratoři, je objevila skupina vedená Dwaynem Keplerem. Dokonce i ve snížené gravitaci se vědec ztěžka opíral o paži zdravotníka.

„Á! Tak vy jste ho chytil! Výborně! To dokazuje všechno, co jsem říkal! Ten člověk se snažil uniknout spravedlivému potrestání! Je to vrah!“

„To se ještě uvidí,“ řekl Jacob. „Jedinou věc, kterou tohle dobrodružství dokazuje je, že dostal strach. Dokonce i Občan se může uchýlit k násilí, když zpanikaří. Co bych však rád věděl je, kam měl namířeno. Venku není nic než sežehnutá skála! Možná, že byste měl pro jistotu poslat ven několik mužů, aby se kolem porozhlédli.“

Kepler se zasmál.

„Nemyslím, že měl někam namířeno. Dohledáři nikdy pořádně nevědí, kam jdou. Jednají na základě pudů. Chtěl prostě uniknout z uzavřeného prostoru jako každé štvané zvíře.“

LaRoqueův obličej nezměnil výraz, jakmile však padla zmínka o pátrání na povrchu, ucítil Jacob, jak novináři ztuhla paže, a když Kepler ten nápad zavrhl, opět ochabla.

„Vy tedy trváte na té myšlence o vraždě,“ řekl Jacob Keplerovi, když zahýbali k výtahům. Kepler kráčel pomalu.

„Jaký měl ale motiv? Ubohý Jeff, nikdy neublížil ani mouše! Takový slušný, bohabojný šimpanz! Kromě toho, k případu vraždy spáchané Občanem nedošlo v Soustavě už deset let! Jsou asi tak časté jako zlaté meteory!“

O tom měl Jacob své pochyby. Statistiky byly spíše výpovědí o policejních metodách než čímkoli jiným. Nic však neřekl.

U výtahů Kepler krátce promluvil do nástěnného komunikačního zařízení. Téměř okamžité dorazilo ještě několik mužů a převzali LaRoqueho od Jacoba.

„Mimochodem, našel jste kameru?“ zeptal se Kepler.

Jacob krátce váhal. Na okamžik ho napadlo, že ji zatají a později ji jako objeví.

„Ma camera a votre oncle!“ vykřikl LaRoque a prudce se natáhl po Jacobově zadní kapse. Muži ho strhli zpět. Jiný přistoupil a natáhl ruku. Jacob mu kameru neochotně vydal.

„Co říkal?“ zeptal se Kepler. „Jakým to bylo jazykem?“

Jacob pokrčil rameny. Přijel výtah a vyhrnuli se další lidé, včetně Martinové a deSilvy.

„Byla to jen kletba,“ řekl. „Řekl bych, že se mu nezamlouvá váš původ.“

Kepler se hlasitě rozesmál.

13.

POD SLUNCEM

Komunikační dóm připadal Jacobovi jako bublina přilepená v asfaltu. Kolem polokoule ze skla a stáže vydával povrch Merkuru tlumeně jiskřivou zář. Průzračnost odraženého slunečního světla ještě zdůrazňovala pocit uzavření v kouli křišťálu, polapené v bažině, neschopné uniknout do čistoty vesmíru.

Z nevelké vzdálenosti i samotné skály vypadaly podivně. V tom žáru a pod nepřetržitým bombardováním částicemi slunečního větru vznikaly neobvyklé minerály. Aniž oči věděly proč, zůstávaly zmatené nad různobarevným prachem a zvláštními tvary krystalů. A také tam byly *kaluže*. Myšlenkám na ně se však člověk vyhýbal.

A ještě něco tam bylo, nad obzorem, co vyžadovalo pozornost. Slunce. Bylo velice matné, oslabené mocnými clonami. Ta žlutavě bílá koule vypadala jako zlatá pampeliška rostoucí na dosah ruky, jako žhnoucí mince. Temné skvrny tvořily celé shluky; rozbíhaly se vějířovitě na sever a jih od rovníku. Povrch měl jemnost struktury těsně za hranicí rozeznatelnosti.

Přímý pohled do Slunce vyvolal v Jacobovi zvláštní pocit odtržení od reality. Ztlumené, avšak nikoli do červena, zalévalo sluneční světlo přítomné v dómu aktivizující září. Dotečky paprsků jako by laskaly Jacobovi čelo.

Bylo to, jako by vystavil (na způsob nějakého pravěkého ještěra hledajícího víc než jen teplo) každou část svého ega pánu kosmu a cítil pod těmi plameny sílu, která ho přitahuje, potřebu jít k ní.

Měl pocit nepříjemné jistoty. Něco v té výhni žije. Něco strašlivě starého a lidem strašlivě vzdáleného.

Pod dómem stáli muži a stroje na desce ze slitiny křemíku a železa. Jacob zaklonil hlavu, aby si prohlédl ohromný stožár, který pro-

cházel středem prostoru a z vrcholu stázového štítu čněl do žhavým sluncem zalitého Merkuru.

Na jeho špici byly masery a laser, které udržovaly základnu Hermes v kontaktu se Zemí a prostřednictvím sítě synchronních satelitů, obíhajících patnáct milionů kilometrů nad povrchem, sledovaly sluneční lodě na jejich cestě do Heliova maelstromu.

Paprsek maseru byl právě vytížen. Jeden obraz sítnice za druhým letěl rychlostí světla do počítačů doma na Zemi. Bylo lákavé představit si, že jede na tom paprsku a vrací se zpět k modré obloze a modrým vodám.

Snímač sítnice bylo malé zařízení připojené k optickému laseru Knihovnou navrženého počítačového systému. Snímač byl v podstatě dvojice velkých okulárů, ke kterým testovaný člověk přitiskl obličej. Zbývajících práci udělal optický paprsek.

Ačkoli mimozemšťanů se pátrání po osobách pod dohledem netýkalo (neexistoval způsob, jak je posuzovat a samozřejmě pro těch několik tisíc jedinců ve sluneční soustavě neexistovaly záznamy sítnicových kódů), Culla trval na tom, aby byl zahrnut. Tvrdil, že jako Jeffreyův přítel má právo zúčastnit se, jakkoli symbolicky, vyšetřování smrti šimpanzího vědce.

Měl však problémy napasovat své ohromné oči na očnice. Dlouhou dobu zůstal nehybný, a pak, když zazněl hudební akord, odstoupil od zařízení.

Operátor nastavil výšku okulárů pro Helene deSilvu.

Pak přišel na řadu Jacob. Počkal, až bude upravena výška očních, a pak přitiskl nos, tváře a čelo proti opěrkám a otevřel oči.

Uvnitř svítila modrá tečka. Nic víc. Jacobovi něco připomínala, nedokázal však určit co. Zdálo se, že se otáčí a jiskří a uniká možnosti analýzy. Byla jako světlo něčí duše.

Pak mu hudební akord oznámil, že to je všechno. Odstoupil a uvolnil přístroj Keplerovi, který, opřený o paži Millie Martinové, zaujal jeho místo. Když se míjeli, vědec se na Jacoba usmál.

Tak tohle mi to připomínalo! pomyslel si. Ta tečka byla jako třpyt v lidských očích.

No ano, to souhlasí. Dneska počítače už pomalu dokáží přemýšlet. Jsou i takové, které mají mít smysl pro humor. Proč tedy ne i tohle?

Dejte počítačům jiskrné oči a ruce, které si můžou dát vbok. Nechte je vrhat významné pohledy nebo takové, které by zabíjely, kdyby pohledy zabíjet dokázaly. Proč by ty stroje na sebe neměly začít brát podobu těch, které absorbují?

LaRoque se odevzdal snímači se sebevědomým výrazem. Když skončil, povzneseně a mlčky seděl pod upřenými pohledy Helene deSilvy a několika pracovníků základny.

Zatímco se všichni, kdo měli něco společného se slunečními loděmi, postupně střídali u snímače, nechala velitelka sluneční flotily přinést obcerstvení. Mnoho techniků brblalo, že museli přerušit práci. Když tak Jacob celé to procesí pozoroval, musel přiznat, že to není vůbec žádná maličkost. Nikdy by ho nenapadlo, že Helene bude chtít prověřit každého bez výjimky.

Ve výťahu, při cestě vzhůru, podala deSilva částečné vysvětlení. Poslala Keplera a LaRoquea různými kabinami a jela společně s Jacobem.

„Jedna věc mě mate,“ řekl Jacob.

„Jenom jedna?“ usmála se pochmurně.

„Tak dobře, jedna věc víc než ostatní. Jestliže doktor Kepler obviňuje LaRoquea ze sabotáže na Jeffově lodi, proč odmítá, aby se Bubbacub a Fagin zúčastnili příštího ponoru, bez ohledu na výsledek tohoto vyšetřování? Pokud je LaRoque vinen, znamená to, že další ponor bude dokonale bezpečný, zůstane-li LaRoque mimo.“

DeSilva na něj chvilku zamyšleně hleděla.

„Domnívám se, že je-li na téhle základně někdo, komu můžu důvěřovat, jste to vy, Jacobe. Řeknu vám tedy, co si myslím.“

Doktor Kepler nikdy nechtěl při tomto projektu žádnou pomoc ze strany mimozemšťanů. Jistě chápete, že to, co vám říkám, je přísně důvěrné, obávám se však, že obvyklá rovnováha mezi humanismem a xenofilií, kterou si většina pracovníků v kosmu osvojí, se v jeho případě mohla narušit víc, než je zdrávo. Prostředí a výchova jsou příčinou jeho rozhořčené opozice vůči dänikenovské filozofii a předpokládám, že to vede k částečné nedůvěře k cizincům. Kromě toho, Knihovna vyhodila z práce spoustu jeho kolegů. Pro člověka, který miluje výzkum tak jako on, to muselo být velice tvrdé.

Neříkám tím, že patří ke Kůžím nebo k něčemu takovému! S Faginem vychází velice dobře a pokud jde o ostatní mimozemšťany, své city dokáže skrývat. Mohl by však říci, že dostal-li se na Merkur jeden nebezpečný člověk, mohl by i další, a použít tak bezpečnost našich hostů jako záminku k tomu, aby je nepustil na palubu lodí.“

„Ale Culla se zúčastnil téměř každého ponoru.“

DeSilva pokrčila rameny.

„Culla se nepočítá, je to vazal. Víím však jedno; ukáže-li se, že to je pravda, nezbude mi, než jednat bez souhlasu doktora Keplera. Všem lidem na této základně je právě prověřována totožnost a Bubbacub s Faginem se zúčastní příštího ponoru, i kdyby to bylo za cenu toho, že bych je musela unést! Nehodlám dovolit, aby se rozšířily sebemenší řeči, že lidské posádky jsou nespolehlivé!“

Zaťala zuby a přikývla. V té chvíli si Jacob pomyslel, že její zlověstná vize je přehnaná. I když dokázal pochopit její pocity, tvářit se tak přísně jí neslušelo. Zároveň ho napadlo, jestli je Helene naprosto upřímná, pokud jde o její motivaci.

Muž u terminálu maseru odtrhl proužek papíru se zaznamenanou zprávou a odnesl ho deSilvě. Zatímco ji četla, zavládlo napjaté ticho.

Pak se ponuře obrátila k několika statným zaměstnancům, kteří stáli poblíž.

„Zadržte pana LaRoquea. Má být vrácen příští lodí.“

„Z čeho jsem obviněn!“ vykřikl LaRoque. „Na to nemáte právo, vy, vy neandrtálko! Postarám se, abyste za tu urážku zaplatila!“

DeSilva na něj pohlédla, jako by byl nějaký hmyz. „Prozatím jste obviněn z toho, že jste si nezákonně odstranil vysílač osoby pod dohledem. Později, možná, budou následovat další obvinění.“

„To jsou lži! Nic než lži!“ zaječel LaRoque a vyskočil. Jeden z mužů ho popadl za paži a dusícího se vzteky vlekl k výtahům.

Aniž jim věnovala jediný pohled, obrátila se deSilva na Jacoba. „Pane Demwa, loď bude připravena do tří hodin. Půjdu to oznámit ostatním.“

Spát můžeme cestou. Ještě jednou děkuji za to, jak jste tu věc dole vyřídil.“

Odvrátila se dřív, než stačil něco říct a tichým hlasem vydávala rozkazy pracovníkům základny, kteří se shlukli kolem. Pod efektivitou jejího vystupování se skrýval hněv nad právě obdrženou zprávou: dohledář ve vesmíru!

Jacob několik minut pozoroval, jak se dóm pomalu vyprazdňuje. Smrt, divoká honička a nyní těžký zločin. Takže co, pomyslel si, jestliže jediný těžký zločin dosud *prokázaný* je takový, kterého bych se já pravděpodobně dopustil, kdybych se někdy stal trvalcem... znamená to, že je velmi pravděpodobné, že LaRoque způsobil i tu smrt.

Jakkoli toho muže nesnášel, nikdy by ho nenapadlo, že bude schopen chladnokrevné vraždy, ani když vezme v úvahu ty hrozné údery plastickou tyčí.

V podvědomí Jacob cítil, jak si to druhé já se škodolibou radostí mne ruce... amorálně se těší ze záhadného obratu a komplikací, které v případě Poutníka nastaly, a hlasitě se domáhá vypuštění na svobodu.

Na to zapomeň.

Nedaleko výtahů k němu přistoupila doktorka Martinová. Zdálo se, že je v šoku.

„Jacobe... vy, vy si nemyslíte, že by Pierre dokázal zabít toho malého troubu, vidíte? Chci tím říct, že on má šimpanze docela rád!“

„Je mi líto, ale zdá se, že důkazy ukazují na něj. Zákon o dohledu se mi nelíbí o nic víc než vám, ale lidé, kterým byl tento statut přiznán, *jsou* schopni snadno se dopustit násilí, a že si pan LaRoque odstranil vysílač, *je* nezákonné.“

S tím si ale nedělejte starosti, oni to na Zemi vyřeší. LaRoqueovi se zcela určitě dostane řádného procesu.“

„Ale... on už byl nespravedlivě obviněn!“ vyhrkla. „On není dohledářem a není ani vrahem! Mohu to prokázat!“

„To je ovšem vynikající! Máte ten důkaz zde?“

Náhle se však zamračil. „Ale zpráva ze Země říká, že *je* osobou pod dohledem!“

Kousla se do rtu a odvrátila se. „Ta zpráva je padělek.“

Jacob k ní pocítil lítost. Ta vrcholně sebevědomá psycholožka tu v šoku blekotala a zoufale se chytala za vlasy přitažených možností. Bylo to ponižující, přál si, aby byl někde jinde.

„Vy máte důkaz, že ta maserová zpráva je lež? Můžu ho vidět?“

Martinová na něj pohlédla. Náhle se zdála velice nejistá, jako by váhala, jestli má říct víc.

„Ten... personál tady. Vy jste tu zprávu viděl? Ta žena... jenom nám ji přečetla. Ona i ostatní Pierra nenávidí...“

Hlas jí odumřel, jako by věděla, že její argument je chabý. Koneckonců, pomyslel si Jacob, mohla deSilva tu zprávu při čtení zfalšovat a s jistotou vědět, že ji nikdo nebude chtít vidět? Nebo, co se toho týče, dala by LaRoqueovi příležitost, aby na ní vysoudil poslední penny, které si vysloužila za sedmdesát let, jenom kvůli nevraživosti?

Nebo se Martinová chystala říct něco víc?

„Měla byste jít do svého apartmá a trochu si odpočinout,“ řekl jí jemně, „a o pana LaRoquea si nedělejte starosti. Soud na Zemi bude potřebovat víc důkazů, než má teď, aby ho mohl usvědčit z vraždy.“

Martinová ho nechala, aby ji odvedl k výtahu. Tam se ohlédl. DeSilva byla zaneprázdněna svými podřízenými, Keplera mezitím odvedli dolů. Culla stál zasmušile poblíž Fagina, společně se tyčili nad všemi ostatními v sále pod tím úžasným žlutavým kotoučem Slunce.

Když se dveře otevřely, napadlo ho, jestli tohle je skutečně dobrý způsob, jak zahájit cestu.

ČÁST V.

Život je nástavbou fyzikálního světa. Biologické systémy mají jedinečné vlastnosti, přesto však musí uposlechnout omezení vynucených fyzikálními a chemickými vlastnostmi prostředí a samotných organismů...evoluční řešení biologických problémů jsou... ovlivněná fyzikálně-chemickou podstatou prostředí.

Robert E. Ricklefs
Ecology
Chiron Press

14.

NEJHLUBŠÍ OCEÁN

Projekt Ikarus, jak to bylo nazváno, byl čtvrtý vesmírný program tohoto jména a první, na který se to hodilo. Dlouho před narozením Jacobových rodičů před Převratem a Dohodou, před Ligou energetických družic, dokonce před plným rozkvětem staré byrokracie – se dědeček NASA rozhodl, že by bylo zajímavé spustit do Slunce ožehitelné sondy a zjistit, co se stane.

Zjistili, že když se sondy přiblížily, stala se podivná věc, sondy shořely.

V době amerického „Indiánského léta“ se nic nepovažovalo za nemožné. Američani budovali kosmická města – odolnější sonda tedy nemůže být žádný velký problém!

Z materiálů, které snesly neslýchané zátěže a jejichž povrch odrážel téměř všechno, byly vytvořeny vnější pláště. Magnetická pole odváděla řídkou, avšak děsivě žhavou plazmu koróny a chromosféry podél trupů pryč. Mocné komunikační lasery pronikaly atmosférou Slunce obousměrnými svazky paprsků s příkazy a informacemi.

Přesto lodě shořely.

Jakkoli dobrá byla zrcadla a izolace, jakkoli rovnoměrně distribuovaly supravodiče žár, zákony termodynamiky zůstávaly v platnosti. Dříve nebo později se žár z oblasti s vyšší teplotou přemístí tam, kde je teplota nižší.

Sluneční fyzikové mohli dál odevzdaně nechávat hořet jednu sondu za druhou výměnou za pomíjivé výtrysky informací, kdyby Tina Merchant nepřišla s jinou metodou.

„Proč nechladíte?“ zeptala se. „Máte k dispozici veškerou energii, kterou potřebujete. Můžete pohánět chladicí zařízení a převádět žár z jedné části sondy do druhé.“

Její kolegové odpověděli, že se supravodiči není vyrovnávání tepla žádný problém.

„Kdo tu mluví o vyrovnávání tepla?“ zeptala se kráska z Cambridge. „Správně byste měli vzít všechn nadbytečný žár z té části lodi, kde jsou přístroje a nahnat ho do části, kde nejsou.“

„A ta shoří!“ řekl na to jeden kolega.

„Ano, ale mohli bychom udělat sérii těchto ‘skládek žáru’,“ řekl jiný inženýr, o něco bystřejší. „A poté je jednu po druhé vysypat...“

„Ne, ne, vy jste to tak úplně nepochopili.“ Trojnásobná laureátka Nobelovy ceny připochoďovala k tabuli a nakreslila kruh a dovnitř ještě jeden.

„Tady!“ ukázala na vnitřní kruh. „Ten váš žár pošete sem, dokud nebude, na krátký okamžik, *žhavější* než plazma v okolí lodi. Potom, než tam stačí napáchat škodu, ho vyklopíte do chromosféry.“

„A jak,“ otázal se jakýsi renomovaný fyzik, „si myslíte, že se to provede?“

Tina Merchant se usmála, jako kdyby už viděla, že dostává cenu za astronautiku. „Jakže? Vy mě všichni překvapujete!“ odpověděla tehdy. „Na palubě máte komunikační laser, který dosahuje teploty milionů stupňů! Použijte ho!“

Tak začal věk solárních batysfér. Dny a týdny se vznášely sondy zčásti díky vztlaku a zčásti balancováním na vrcholcích výtrysků svých chladících laserů, setrvaly a monitorovaly nepatrné změny na Slunci, které formovaly klima na Zemi.

Kontakt znamenal konec této éry. Brzy se však narodí *nový* typ sluneční lodě.

Jacob přemýšlel o Tině Merchant. Napadlo ho, jestli by ta mimořádná žena byla pyšná nebo jenom zmatená, kdyby stanula na palubě sluneční lodi a klidně si plula nejdivočejšími bouřemi této vznětlivé hvězdy. Možná by řekla „No samozřejmě!“ Jak však mohla vědět, že k jejím znalostem se bude muset přidat mimozemská věda, aby se člověk mohl do těch bouří vydat?

Ta směsice v Jacobovi příliš důvěru nevzbuzovala.

Věděl, samozřejmě, že tato loď má za sebou už pár tuctů úspěšných sestupů. Nebyl důvod domnívat se, že zrovna tenhle výlet bude nebezpečný.

Až na to, že jiná loď, zmenšená replika téhle, za záhadných okolností selhala právě před třemi dny.

Jeffova loď teď pravděpodobně byla plujícím mrakem rozpouštějících se kousíčků kermetu a ionizovaných plynů, rozptýlených v milionech kubických mil slunečního maelstromu. Snažil se představit si chromosférické bouře tak, jak je viděl ten šimpanzí vědec v posledních okamžicích života, nechráněný časoprostorovými poli.

Zavřel oči a jemně si je promnul. Celou dobu civěl do Slunce a téměř nemrkal.

Ze své vyhlídky v pozorovacím lehátku v úrovni paluby viděl téměř celou sluneční hemisféru. Polovinu oblohy vyplňovala chomáčovitá, zvolna se otáčející koule měkkých odstínů červené, černé a bílé. Ve vodíkovém světle zářilo všechno karmínem; nad okrajem hvězdy na pozadí vesmíru se klenul sotva patrný delikátní oblouk protuberance; tmavé, pohyblivé pásy filamentů; utopené, černající se sluneční skvrny s vlastní hloubkou stínu a okrajem polostínu.

Topografie Slunce má téměř nekonečnou rozmanitost a strukturu. Od záblesků, příliš rychlých, aby se daly sledovat pouhým okem, až k pomalé, majestátní rotaci, všechno, na co pohlédl, bylo v pohybu.

Přestože se hlavní rysy měnily hodinu od hodiny, dokázal už rozeznat nespočetné pomalejší pohyby. Nejrychlejší bylo pulzování pralesů vysokých, štíhlých „spikulí“ na okrajích velkých skvrnitých aktivních zón. Pulzování se opakovalo vždy po několika sekundách. Věděl, že každá spikule zaujímá plochu tisíců čtverečních mil.

Nějaký čas Jacob strávil u teleskopu na odvrácené straně. Pozoroval mihotavé jazyky superžhavé plazmy, šlehající z fotosféry jako prudké fontány, i sluneční gravitaci, mocné vlny zvuku a hmoty, které unikají Slunci, valí se prostorem a mění se v korónu a sluneční vítr.

Uvnitř bariér ze spikulí pulzovaly v komplikovaném rytmu ohromné granule, jak žár z nitra zakončoval milion let trvající cestu formou konvekce, aby náhle unikl jako světlo.

Ty se pak shlukovaly do gigantických polí, jejichž oscilace byly základními mody téměř dokonale sférického Slunce – zvoněním hvězdného zvonu.

A nad tím vším, jako širé, hluboké moře, vzduché nad oceánským dnem, plula chromosféra.

Analogie mohla být nadsazená, ale oblasti turbulence nad spikulemi si člověk mohl představit jako korálové útesy a řady velkolepých chomáčovitých filamentů, sledující cesty magnetických poli, jako pásy chaluh, lehce se pohupujících v příboji. Co na tom záleží, že každý růžový oblouk je několikanásobně větší než Země!

Jacob odtrhl pohled od té vřící koule. Jestli budu pořád takhle civět, napadlo ho, nebudu tady vůbec nic platnej. Rád bych věděl, jak se tomu brání ostatní!

Ze svého místa měl přehled po celé ploše paluby – až na malý prostor za čtyřicet stop vysokou kopulí v jejím středu.

V kopuli se otevřel otvor a palubu zalil proud světla. Vynořily se dvě siluety – muž následovaný vysokou ženou. Jacob nemusel čekat, až se jeho oči adaptují, aby rozeznal postavu komandantky deSilvy.

Helene k němu přistoupila s úsměvem a se zkříženými nohama se posadila poblíž jeho lehátka.

„Dobré jitro, pane Demwa. Doufám, že jste v noci spal dobře. Čeká nás rušný den.“

Jacob se zasmál. „Právě jste jedním dechem třikrát naznačila, že tu snad existuje něco jako noc. Tady přece nemusíte udržovat zdání a zajišťovat východ Slunce.“ Kývl směrem, kde Slunce vyplňovalo polovinu oblohy.

„Lod' rotuje, aby osmihodinová noc dala pozemským plavcům šanci spát,“ odpověděla.

„S tím jste si nemusela dělat starosti,“ řekl Jacob. „Já dokážu usnout kdykoli. Je to moje nejcennější schopnost.“

Úsměv na tváři Helene se rozšířil. „Nijak nás to neobtěžovalo. Ale, když tak o tom mluvíte, helionauti mají odjakživa tradici otočit lod' před závěrečným sestupem jedenkrát kolem dokola a nazvat to nocí.“

„Tak vy už máte i tradice? Po dvou letech?“

„Tahle tradice je mnohem starší! Datuje se do doby, kdy si nikdo nedokázal představit jiný způsob, jak se vydat ke Slunci, než...“ odmlčela se.

Jacob hlasitě zaúpěl.

„Než vyrazit v noci, kdy není takový hic!“

„Vy jste to pochopil!“

„Filamentární dedukce, drahý Watsone.“

Ted' bylo na ní, aby zaúpěla. „Skutečně, u těch, kdo navštěvují Helia, budujeme jisté cítění tradice. Založili jsme Klub polykačů ohně. Na Merkuru projdete zasvěcovacím obřadem. Bohužel vám nemohu říct, jak obřad probíhá... doufám ale, že umíte plavat!“

„Nemám, kam bych unikl, kapitáne. Bude mi ctí stát se polykačem ohně.“

„Výborně! A nezapomeňte, že mi stále dlužíte příběh o tom, jak jste zachránil Vanilovou jehlu. Nikdy jsem vám vlastně neřekla, jak ráda jsem viděla tu starou obludnost, když se Calypso vrátila, a chci si to vyslechnout od člověka, který ji zachránil.“

Jacob civěl kamsi mimo velitelku sluneční flotily. Na okamžik měl pocit, že slyší hvízdání větru a něčí volání... hlas člověka, který padá a vykřikuje nesrozumitelná slova... Otřásl se.

„Jistě, schovám si ho pro vás. Na to, abych ho vyprávěl, když jen takhle tlacháme, je příliš osobní. Při záchraně jehel byl totiž ještě někdo jiný, někdo, o kom si třeba ráda poslechnete.“

Ve výrazu Helene deSilvy bylo něco jako soucit, naznačovalo to, že už ví, co se v Ekvádoru přihodilo, a nechá ho, aby o tom hovořil, až sám bude chtít.

„Už se na to těším. A nakonec mě napadá ještě jeden příběh pro vás. Je o „zpěvavých ptáčích“ na Omnivariu. Zdá se, že planeta je tak tichá, že lidští osadníci musí být velice opatrní, jinak ptáci napodobí jakýkoli zvuk, který zaslechnou. To má velice zajímavý dopad na milostné chování osadníků, zvláště žen, podle toho, jestli chtějí dělat reklamu „schopnostem“ svých partnerů podle prastarého způsobu, nebo zůstat diskrétní!“

Ted se však musím vrátit ke svým povinnostem. A taky nechci hned prozradit celý příběh. Dám vám vědět, až dosáhneme první turbulence.“

Jacob vstal spolu s ní a pozoroval ji, jak kráčí k velitelskému stanovišti. Loď na cestě do sluneční chromosféry byla pravděpodobně neobvyklým místem na propadnutí kouzlu ženské chůze, ale dokud mu nezmizela z dohledu, necítil Jacob potřebu odvrátit zrak. Obdi-

voval se pružnosti a vláčnosti, které členové mezihvězdných posádek vštípili svým končetinám.

K čertu, nejspíš to dělá úmyslně. Tam, kde to nekolidovalo s jejím povoláním, pěstovala si očividně Helene deSilva libido jako koníčka.

V jejím chování vůči němu však bylo něco zvláštního. Zdálo se, že mu důvěřuje víc, než k čemu by normálně opravňovaly ty nevelké příspěvky, které poskytl společenství na Merkuru, a těch pár přátelských rozhovorů. Možná jí o něco jde. Jestli ano, nedokázal si představit, o co.

Na druhé straně v době, kdy lidé opustili Zemi a vydali se na mezihvězdný let v Calypso, více udržovali přirozené intimní vztahy. Jejím instinktům by byl možná ochotnější důvěřovat někdo vychovaný v některé z O'Nielových kolonií v období sebepozorování vyvolané ho politickou blamáží než dítě vysoce individualistické Konfederace.

Rád by věděl, co jí Fagin o něm napovídal.

Jacob zamířil k centrální kopuli, v jejíž vnější stěně byl vchod do kabinky se záchodem.

Když vyšel ven, cítil se probuzenější. Na druhé straně kopule narazil u potravinových a nápojových automatů na doktorku Martinovou. Postávala s oběma dvounohými cizinci. Usmála se na něj a Cullovy oči se rozzářily přátelstvím. Dokonce Bubbacub zavrčel prostřednictvím vodoru svůj pozdrav.

Stiskl tlačítka pro pomerančovou šťávu a omeletu.

„Víte, Jacobe, včera večer jste šel spát příliš brzy. Když jste odešel, Pil Bubbacub nám vyprávěl několik neuvěřitelných příběhů. Byly šokující, skutečně!“

Jacob se Bubbacubovi lehce uklonil.

„Omlouvám se, Pile Bubbacube. Byl jsem velmi unavený, jinak bych si nadšeně poslechl víc o těch úžasných galacticích a zvláště pak o skvělých Pilech. Jsem si jistý, že příběhů je nevyčerpatelné množství.“

Martinová po jeho boku ztuhla, avšak Bubbacub se potěšením nafoukl. Jacob si byl vědom, že urazit toho maličkého cizince by bylo nebezpečné. Věděl však už, že pilský velvyslanec nepozná v žádné přehnané lichotce urážku. Nedokázal si odříct neškodné rýpnutí.

Martinová trvala na tom, aby šel jíst s nimi, na místo, kde lehátka byla zvednuta pro stolování. Dva z čtyřčlenné posádky deSilvy již jedli opodál.

„Viděl někdo Fagina?“ zeptal se Jacob.

Doktorka Martinová zavrtěla hlavou. „Ne, obávám se, že je už víc než dvanáct hodin na odvrácené straně. Nechápu, proč se k nám tady nepřidá.“

Takováhle zdrženlivost nebyla Faginovi podobná. Když šel Jacob předtím do přístrojové hemisféry, aby použil teleskop, a našel tam Fagina, Kanten téměř nepromluvil. Nyní komandantka zakázala přístup do druhé části lodi všem, kromě onoho mimozemšťana, který ji teď měl sám pro sebe.

Jestli se Fagin neobjeví do oběda, budu žádat vysvětlení, pomyslel si Jacob.

Poblíž hovořila Martinová s Bubbacubem. Tu a tam se přidal jedním nebo dvěma slovy Culla, vždy však s falešně přehnaným respektem. Zdálo se, že Pring má mezi obrovitými rty stále nějakou tubu s tekutinou. Pomalu usrkával a zatímco Jacob jedl svou porci, systematicky konzumoval obsah jedné nápojové tuby za druhou.

Bubbacub se vrhl do vyprávění příběhu o svém předkovi, příslušníku rodu Soro, který se před nějakým tím milionem let zúčastnil jednoho z mála mírových kontaktů mezi volně pohyblivou civilizací dýchačů kyslíku a tajemnou paralelní kulturou ras dýchajících vodík, které koexistují v galaxii.

Po eóny existovalo mezi kyslíkáři a vodíkáři málo či dokonce žádné porozumění. Kdykoli mezi nimi došlo ke konfliktu, zahynula nějaká planeta. Někdy i víc. Štěstím bylo, že neměli téměř nic společného, takže konflikty byly vzácné.

Příběh byl dlouhý a spletitý, Jacob však musel v duchu uznat, že Bubbacub je skvělý vypravěč. Bubbacub dokázal být šarmantní a duchaplný, pokud byl středem pozornosti.

Zatímco Pil živě líčil tyto skutečnosti, do kterých jen hrstka lidí kdy nahlédla: nekonečnou cizotu a krásu hvězd a různorodost věcí, které sídlily na bezpočtu planet, nechal Jacob volně vznášet svou představivost. Začal Helene deSilvě závidět.

Bubbacub vnímal věc Knihovny velmi intenzivně. Byl to motor vědění a tradice, který sjednocoval všechny ty, kteří dýchali kyslík. Poskytoval kontinuitu a ještě více, neboť bez Knihovny by nebyly mosty mezi druhy. Války by nebyly vedeny s rezervou, ale do úplného vyhubení. Planety by byly zdevastovány, jejich zdroje vyčerpány.

Knihovna a ostatní volně propojené Instituty sloužily jako prevence proti genocidě jejich členů.

Bubbacubův příběh dospěl k vrcholu a on dopřál svým ohromným posluchačům několik minut ticha. Konečně se dobromyslně zeptal Jacoba, jestli by neměl zájem poctit je nějakým vlastním příběhem.

To Jacoba zaskočilo. Možná, že podle lidských měřítek vedl zajímavý život, určitě však ne pozoruhodný! A o čem z historie by tak mohl hovořit? Pravidla byla očividně taková, že to musel být příběh buď z vlastní zkušenosti, nebo dobrodružství některého z předků nebo týkající se předků.

Zatímco se potil v křesle, zvažoval možnost vyprávět příběh o nějaké historické postavě; třeba o Marcu Polovi nebo Marku Twainovi. Martinovou by to však nejspíš nezajímalo.

Pak tu byla úloha, kterou sehrál jeho dědeček Alvarez při Převratu. Příběh by však šel poměrně hluboko do politiky a Bubbacub by jeho mravní přínos chápal jako vyloženě podvrtný. Jeho nejlepší příběh byl spojen s jeho osobním dobrodružstvím na Vanilové jehle, ten však byl příliš osobní, příliš plný bolestných vzpomínek, aby se o ně teď a tady rozdělil. Kromě toho, slíbil ho Helene deSilvě.

Jaká škoda, že nebyl přítomen LaRoque. Ten bojovný mužíček by byl pravděpodobně schopen nepřestat mluvit, dokud by ty plameny před nimi nevyhasly.

Náhle dostal zlomyslný nápad.

V dějinách přece jenom existovala postava, která byla jeho přímým předkem a jejíž příběh by mohl být dostatečně vhodný. Zábavné na tom bylo, že příběh mohl být interpretován ve dvou rovinách. Byl zvědavý, jak až daleko může zajít, aniž se jistým posluchačům nerozsvítí.

„Tedy, vlastně,“ začal pomalu. „V dějinách Země byl muž, o kterém bych vám rád vyprávěl. Zajímavý je proto, že sehrál roli v kon-

taktu mezi 'primitivní' kulturní a technickou civilizací a takovou, která ji dokázala porazit téměř v každém ohledu. Vám všem je přirozeně jasné, o čem je řeč. Od Kontaktu historikové nehovoří téměř o ničem jiném.

Osud toho indiána poskytuje morální ponaučení o této době. Filmy dvacátého století oslavující „ušlechtilého rudého muže“ se dneska uvádějí výlučně pro zasmání. Jak nám Millie připomněla ještě na Merkuru, a jak každý doma na Zemi ví, odvedl rudý muž v přizpůsobování se příchodu Evropanů nejhorší práci ze všech postižených kultur. Jeho chvástává hrdost mu bránila studovat účinné metody bílého muže tak dlouho, dokud nebylo příliš pozdě, tedy pravý opak úspěšného „kooptování“ které použilo Japonsko koncem devatenáctého století... Je to příklad, který frakce „Přizpůsobit se a přežít“ nepřestává připomínat všem, kdo jsou dneska ochotni poslouchat.“

Povedlo se. Všichni ho mlčky sledovali. Cullovy oči jasně zářily a dokonce Bubbacub, jindy lhostejný, nespouštěl z Jacoba svá očička jako korálky. Nicméně, když se zmínil o frakci P & P, Martinová sebou trhla. A ejhle.

Kdyby tu byl LaRoque, nelíbilo by se mu, co tu říkám, pomyslel si Jacob. Ale LaRoqueova úzkost by nebyla ničím ve srovnání s tou, kterou by zažívalo jeho alvarezské příbuzenstvo, kdyby ho někdy slyšelo takhle mluvit!

„Samozřejmě, že selhání indiánů v procesu adaptace nebyla výlučně jejich chyba,“ pokračoval Jacob. „Mnoho učenců má zato, že civilizace západní polokoule prožívaly periodickou stagnaci, která se naneštěstí náhodou shodovala s příchodem Evropanů. A skutečně, ubozí Mayové právě ukončili občanskou válku, během které opustili svá města a nechali je spolu s vladaři a knížaty upadat. Když dorazil Kolumbus, chrámy byly z větší části opuštěné. Samozřejmě, populace se zdvojnásobila a bohatství a obchod se během 'Zlatého věku Mayů' zečtyřnásobily, to jsou však sotva platná měřítká vyspělosti kultury.“

Opatrně, chlapče. S tou ironií to zas nepřeháněj.

Jacob si všiml, že jeden z posádky, chlapík jménem Dubrowsky, se stáhl stranou. A jenom on měl možnost vidět sardonický úšklebek

na mužově tváři. Ostatní, jak se zdálo, poslouchali se zájmem prostým jakéhokoli podezření, ačkoli v případě Cully a Bubbacuba se to dalo těžko určit.

„No a ten můj předek byl indián. Jmenoval se Se-quo-yi a byl příslušníkem národa Čerokiů.

V té době žili Čerokiové většinou ve státě Georgia. A protože to je východní pobřeží Ameriky, měli dokonce ještě méně času připravit se na spolužití s bílým mužem. Přesto se svým vlastním způsobem snažili.

Jejich pokus nebyl ani zdaleka tak skvělý a dokonalý jako v případě Japonců, snažili se však.

Rychle převzali technické vymoženosti svých nových sousedů. Vigvamy vystřídal dřevěné sruby a železné nástroje a kovářství se staly každodenní součástí jejich života.

Brzy poznali, co je střelný prach i evropské metody farmaření. Přestože se ta myšlenka mnohým nelíbila, kmen si svého času dokonce držel vlastní otroky.

To bylo po tom, co byli smeteni ve dvou válkách. Dopustili se totiž té chyby, že se přidali na stranu Francouzů v roce 1765, a pak podporovali Korunu během první americké revoluce.

Přesto však měli na začátku devatenáctého století nevelkou, ale vyhovující republiku, zčásti díky tomu, že několik mladých Čerokiů pochytilo dostatek vědomostí bílého muže, aby se stali právníky. Spolu se svými severními irokézskými bratranci si pak v taktice smluvních jednání nevedli nijak špatně.

Prozatím.

Nyní přichází můj předek.

Se-quo-yi byl člověk, kterému se nelíbila žádná z možností nabízených jeho lidu, a sice zůstat ušlechtilými divochy a nechat se vyhladit, nebo přijmout způsoby osadníků se vším všudy a zmizet jako národ. Zvláště viděl sílu v psaném slově, domníval se však, že indián bude vždycky v nevýhodě, bude-li se muset učit anglicky, aby se stal gramotným.“

Jacob by rád věděl, jestli někdo postřehl spojitost a přirovnává situaci, které čelil Se-quo-yi a Čerokiové, k současnému dilematu lidstva tváří v tvář Knihovně.

Soudě podle výrazu Martinové, alespoň jedna osoba byla překvapená, že slyší takový dlouhý historický příběh z úst jinak mlčenlivého Jacoba Demwy. Neexistoval způsob, jak by mohla vědět (nebo se kdy dozvědět) o dlouhých lekcích historie a rétoriky, které on i ostatní děti Alvarezů musely přestát. Přestože ukázal politice záda – černá ovce rodiny – některé schopnosti mu zůstaly.

„A tak Se-quo-yi ten problém vyřešil k vlastní spokojenosti tím, že vymyslel psanou formu čerokijského jazyka. Byl to herkulovský úkol, dokončený za cenu četných případů mučení a života v exilu, neboť mnozí z jeho vlastního kmene se těmto snahám bránili. Když však skončil, celý svět literatury a techniky byl k dispozici nejenom intelektuálovi, který mohl studovat angličtinu celá léta, ale také průměrně inteligentnímu Čerokiovi.

Brzy uznali dílo Se-quo-yiova ducha dokonce i zastánci asimilace. Jeho vítězství dalo počáteční impuls všem pozdějším generacím Čerokiů. No a tito lidé, jediní indiáni, jejichž hlavním hrdinou byl vzdělanec a nikoli válečník, se rozhodli, že budou vybíraví.

A to byla jejich největší chyba. Kdyby bývali nechali místní misiónáře, aby je přeměnili na imitace osadníků, pravděpodobně by byli schopní splynout s třídou sedláků a Evropané by se na ně dívali jako na typ lehce pořádného bílého muže.

Místo toho si však mysleli, že se mohou stát *moderními indiány* a ponechat si základní prvky své letité kultury... zde je očividný rozpor v pojmech.

Najdou se však učenci, kteří si myslí, že toho snad i mohli dosáhnout. Všechno šlo hladce, dokud skupina bělochů neobjevila na území Čerokiů zlato. To osadníky rádně vzrušilo. Prostřednictvím legislature Georgie prosadili zákon, podle kterého byla země volně k mání.

Nato Čerokiové udělali divnou věc, něco, co po dalších sto let nemělo obdobu. Tenhle indiánský národ zažaloval zákonodárný orgán státu Georgia za nezákonné zabránění země! Získali určitou podporu od několika sympatizujících bělochů a podařilo se jim ten případ dostat až k Nejvyššímu soudu Spojených států.

Soud rozhodl, že obsazení je nelegální. Čerokiové si mohli zem ponechat.

Ale právě tady je neúplnost v jejich přizpůsobení zradila. Protože neučinili žádný významný pokus, aby se začlenili do základní struktury společnosti osadníků, neměli Čerokiové žádnou *politickou moc*, kterou by podpořili oprávněnost svého případu: Důvěřovali a chytře využili ušlechtilé a účtě se těšící *zákony* nového národa, neuvědomili si však, že veřejné mínění má naprosto stejnou moc jako zákon.

Pro většinu svých bílých sousedů byli jen dalším indiánským kmenem. Když Andy Jackson poslal soud k čertu a na indiány armádu, aby je stejně vyhnala, neměli, kam by se obrátili.

Takže si Se-quo-yiův lid musel sbalit tu trochu majetku a vydat se na tragickou Slzavou stezku do nové 'indiánské rezervace', někde na západě, v zemi, kterou nikdo z nich nikdy neviděl.

Příběh Slzavé stezky byl eposem lidské odvahy a vytrvalosti. Utrpení Čerokiů během té nekonečné cesty bylo hluboké a žalostné. Vzešla z něj velice dojmavá literatura stejně jako tradice síly v období strádání, která ovlivňuje ducha tohoto lidu po celou dobu, a dokonce ještě dnes.

Vyhnání však nebyla poslední rána, která čerokijské indiány postihla.

Když Spojené státy vedly Občanskou válku, vedli ji i Čerokiové. Bratr zabíjel bratra, když se indiánští dobrovolníci Konfederace střetli s indiánskou brigádou Unie. Bojovali stejně zarputile jako bílé oddíly a většinou s lepší disciplínou. Během války byly jejich nové domovy zpustošeny.

Později následovaly problémy s bandity, nemocemi a dalším zabíráním půdy. Díky svému stoicismu byli nakonec známi jako „indiánští Židé.“ Zatímco některé jiné kmeny byly tváří v tvář zločinům na nich spáchaných v zoufalství rozpuštěny, Čerokiové udržovali svou tradici důvěry v sebe samotné.

Se-quo-yi nebyl zapomenut. Možná, jako symbol hrdosti kmene Čerokiů, byl podle něj pojmenován jistý druh stromu, druh, který roste v mlhou zahalených lesích Kalifornie.

Nejvyšší strom na světě.

Tohle nás ovšem odvádí od pošetilsti Čerokiů. Neboť zatímco jim jejich hrdost pomohla přečkat škody a zpustošení devatenáctého století a opomíjení dvacátého, bránila jim zúčastnit se indiánské útě-

chy století jedenadvacátého. Odmítli „kulturní odškodnění“ nabízené americkou vládou těsně před vznikem Byrokracie; u zbytků indiánských národů se hromadilo bohatství, aby se ukonejšilo křehké svědomí osvícené, vzdělané veřejnosti té doby, o které se dnes, což je ironie, hovoří jako o americkém „Indiánském létě“.

Odmítli zakládat kulturní střediska, kde by se předváděly staré tance a rituály. Zatímco jiní indiánští obrozenci objevovali předkolumbovská plavidla, aby ‘opětovně navázali na svůj dědický odkaz’, Čerokiové se ptali, proč by měli vykopávat ‘Model T’, když si můžou budovat svou vlastní, speciálně ochucenou verzi americké kultury dvacátého prvního století.

Spolu s Mohawky a roztroušenými skupinami ostatních kmenů prodali svou ‘Útěchu’ a polovinu bohatství kmene, aby si koupili členství v Lize energetických družic. Výkvět jejich mládeže pomáhal budovat města ve vesmíru, tak jako jejich dědečkové pomáhali stavět úžasná americká města. Čerokiové zahodili příležitost zbohatnout výměnou za podíl z nebe.

A opět na svou hrdost těžce doplatili. Když Byrokracie začala s útlakem, Liga se vzbouřila. Ti skvělí mladí muži a ženy, poklad jejich národa, umírali po tisících po boku svých kosmických bratrů, potomků i otroků Andy Jacksona. Města Ligy, která vybudovali, byla zpusťována. Ti, co přežili, směli zůstat ve vesmíru jenom proto, že tam někdo být musel, aby ukázal Byrokracií pečlivě vybraným náhradníkům, jak žít.

Čerokiové na Zemi také trpěli. Mnozí se účastnili Revolty konstitucionalistů. Jako jediní z indiánských národů byli *hromadně* spolu s VietAmy a Minnesotany vítězi potrestáni. Druhá Slzavá stezka byla stejně žalostná jako ta první. Tentokrát však nebyli sami.

Samozřejmě, první nemilosrdná generace vůdců Byrokracie přešla a nastoupila éra *skutečných* byrokratů. Hegemonie se více starala o produktivitu než o pomstu. Liga byla znovu pod dohledem vybudována, a v O’Nielových koloniích se rozvinula nová kultura, ovlivněná původními staviteli, kteří přežili.

Čerokiové se však na Zemi *stále* schází, dlouho potom, co se mnoho kmenů ztratilo v kosmopolitní kultuře nebo bizarnosti. Stále ještě se nepoučili. Slyšel jsem, že jejich poslední potrhlý záměr je

společný projekt s VietAmy a Izrael-APU, pokusit se o rekultivaci Venuše. Směšné, samozřejmě.

Ted' ale k věci. Kdyby se můj předek Se-quo-yi a jeho příbuzenstvo *kompletně* přizpůsobili zvykům bílého muže, mohli získat malé místočko v jeho kultuře a v klidu a míru, bez utrpení, být absorbováni. Kdyby vzdorovali s nevybíravou tvrdošíjností, spolu s mnohými indiánskými sousedy, stejně by trpěli, ale nakonec by nějaké to místo *dostali*, a to díky „laskavosti“ příští generace bílého muže.

Oni se však místo toho snažili najít sjednocení mezi zjevně dobrými a silnými prvky západní civilizace a jejich vlastního dědictví. Experimentovali a byli vybíraví. Šest set let byli mlsní a proto trpěli víc než kterýkoli jiný kmen.

Morální ponaučení z tohoto příběhu by mělo být evidentní. My lidé stojíme před volbou podobnou té, před kterou stáli indiáni, a sice, jestli být vybíraví, nebo horlivě přijmout celou tu miliardu let starou kulturu, která je nám nabízena prostřednictvím Knihovny. Ať každý, kdo nutí k vybíravosti, má na paměti příběh kmene Čeroekiů. Jejich cesta je dlouhá a dosud neskončila.“

Když Jacob skončil, následovalo dlouhé ticho. Bubbacub ho stále pozoroval malými černými očky. Culla strnule zíral. Doktorka Martinová hleděla k podlaze, obočí stažené v zamyšlení.

Člen posádky, Dubrowsky, stál vzadu. Jednu ruku měl pokrčenou před sebou, druhou si zakrýval ústa. Kolem očí vějířky; prozrazovaly snad tichý smích?

Musí být členem ligy. Vesmír se jimi jenom hemží. Doufám, že zůstane zticha. Už tak jsem riskoval víc než dost. Cítil, že má sucho v hrdle. Dlouze se napil pomerančové šťávy, kterou si šetřil od snídane.

Nakonec i Bubbacub si dal ručky za krk a posadil se. Na okamžik se na Jacoba zahleděl.

„Dobrý příběh,“ vyštěkl. „Až se vrátíme, požádám vás, aby-ste mi ho nahrál. Obsahuje dobré ponaučení pro lid Země.“

Rád bych se však zeptal na pár věcí. Ted' nebo později. Na něco, čemu nerozumím.“

„Jak si přejete, Pile Bubbacube,“ uklonil se Jacob a snažil se zamaskovat úšklebek. A teď rychle změnit téma, než bude mít čas ptát se na protivný detaily! Jenže jak?

„I mně se líbil příběh přítele Jacoba,“ ozval se za nimi flétnový hlas. „Přiblížil jsem se co nejtišeji, když jsem přišel na doslech. Jsem rád, že moje přítomnost nerušila vyprávění.“

Jacob s pocitem úlevy vyskočil.

„Fagine!“ Zatímco se k nim Fagin sunul, zvedli se i ostatní. V rubínovém světle vypadal černý jako smola. Pohyboval se pomalu.

„Chtěl bych se všem omluvit! Moje nepřítomnost však byla nevyhnutelná. Komendantka ve své laskavosti souhlasila s vpuštěním většího množství záření clonami, abych se mohl posilnit. Bylo však pochopitelně nutné, aby to provedla pouze na neobydlené, opačné straně lodi.“

„To je pravda,“ zasmála se Martinová. „O žádné spáleniny ze sluníčka bychom tady nestáli!“

„Tak, tak. Přesto to tam bylo takové opuštěné. Jsem rád, že mám opět společnost.“

Dvounozí se posadili a Fagin se uhnízdil na palubě. Jacob využil příležitosti, aby se dostal z bryndy.

„Fagine, vzájemně si tu vyprávíme příběhy, než začne surfování. Třeba bys nám mohl říct nějaký o Institutu pokroku?“

Kanten zašustil listovím.

Následovala pauza.

„Bohužel, příteli Jacobe. Na rozdíl od Knihovny, Institut pokroku není nijak důležitá společnost. Samotné jméno je chabý překlad do angličtiny. Tvůj jazyk neobsahuje slova, která by to vyjádřila správně.“

Naše malé sdružení bylo založeno, aby splnilo jednu z posledních instrukcí, které prapředci dali nejstarším rasám, když kdysi dávno opouštěli galaxii. Jednoduše řečeno, zavazuje nás to respektovat ‘Novost’.

Pro druh jako je váš, abych tak řekl sirotky, který až donedávna nepocítil sladkohořká pouta příbuzenství a povinnosti vztahu patrona a vazala, je možná těžké pochopit neodmyslitelný konzervatismus naší galaktické kultury. Tenhle konzervatismus ale není špatný. Ne-

boť uprostřed takové rozmanitosti má víra v tradici a ve společné dědictví příznivý vliv. Mladé rasy dbají slov starších, které se naučily moudrosti a trpělivosti s léty.

Dalo by se říci, a zde si vypůjčím anglický výraz; že chováme hlubokou úctu ke svým kořenům.“

Pouze Jacob si všiml, že Fagin při řeči nepatrně „přešlapuje“, neboť Kanten svinoval a rozvinoval krátké sukovité úponky, které mu sloužily za nohy. Jacob se snažil nezakuckat, jak mu doušek oranžády vběhl do špatné trubice.

„Zároveň však zůstává nutnost čelit budoucnosti“, pokračoval Fagin. „A ve své moudrosti varovali prapředci ty nejstarší před opovrhováním těmi, kteří jsou pod Sluncem noví.“

Faginova silueta se rýsovala proti obrovské rudé kouli, cíli jejich cesty. Jacob bezmocně zavrtěl hlavou.

„Takže když se rozneslo, že někdo našel tlupu divochů sajících z vlčího cecíku, honem jste se tam rozběhli, nemám pravdu?“

Listoví opět zašustilo. „Velice názorné, příteli Jacobe. Avšak tvůj dohad je ve své podstatě správný. Knihovna má důležitý úkol: naučit pozemské rasy, co potřebují k přežití. Můj Institut má skromnější poslání, má si vážit vašeho přínosu, vaší ‘novosti’.“

Doktorka Martinová se ozvala:

„Kante Fagine, vzhledem k vašim vědomostem, mohu se zeptat, zda se něco takového stalo již dříve? Myslím, jestli se někdy vyskytl případ druhu, který vyrazil do galaxie jen tak po svém jako my a přitom nepamatoval, že by byl vychován předky?“

„Ano, ctěná doktorko Martinová. Několikrát se to stalo. Vesmír je nepředstavitelně veliký. Periodické migrace kyslíkových i vodíkových civilizací pokrývají ohromné vzdálenosti a jen zřídkakdy je dokonce i obydlená oblast prozkoumána úplně. Často se při těchto velkých přesunech přihodí, že nějaká malá okrajová rasa, která právě povstala ze své zvířecí úrovně, je opuštěna svými patrony, aby si sama hledala cestu. Takováto svévolná opuštění bývají obvykle pomstěna civilizovanými národy...“ Kanten zaváhal. Náhle si Jacob zděšeně uvědomil proč, zatímco Fagin již spěšně pokračoval. „Ale protože se tyto vzácné případy odehrávají obvykle během období

migrací, je tu ještě další problém. Taková štěněcí rasa může z drobtů techniky patronů vyvinout primitivní kosmický pohon, ale v okamžiku, kdy vstoupí do mezihvězdného prostoru, její část galaxie může být zapovězena. Nevědomky se pak může stát kořistí třeba bytostí dýchajících vodík, na které právě přišla řada, aby tuto hvězdokupu nebo spirální rameno osídlily.

Nicméně, takové druhy se občas najdou. Většinou si však sirotci udržují na své patrony živé vzpomínky. V některých případech je skutečnost nahrazena legendami a mýty. Knihovna je však téměř vždy schopna vypátrat pravdu, neboť právě tam jsou naše pravdy ukládány.“

Fagin sklopil několik větvíček ve směru Bubbacuba. Pil to stvrdil přátelskou úklonou.

„Z toho důvodu,“ pokračoval Fagin, „očekáváme s velkými nadějemi nalezení příčiny, proč není v tomto obrovském archivu ani zmínka o vaší Zemi. Neexistuje žádný přehled, žádný záznam o předchozím osídlení, a to i přes pět úplných migrací, které se v této oblasti odehrály od odchodu prapředků.“

Bubbacub ve své úkloně ztuhl. Zabodl malé černé oči do Kantena s výrazem soustředěné zuřivosti. Kanten však pokračoval dál, zdálo se, že si toho nevšiml.

„Pokud vím, lidstvo je prvním případem, kde existuje velice zajímavá možnost vzniku inteligence *vývojem*. Nepochybuji, že víte, že tato myšlenka je v rozporu s některými osvědčenými principy naší biologické vědy. Přesto je některým argumentům vašich antropologů vlastní nemálo překvapivá ucelenost.“

„To je ale prapo-divná myšlenka,“ odfrkl si Bubbacub. „Jako usta-vičný pohyb je to vychlou-bání se těch, které nazý-váte „Kůže“. Te-orie o ‘při-ro-zeném’ růstu úpl-ného chápání jsou velkým zdrojem dobromyslných vtipů, Jacobe-Demwa.“

Brzy však Kniho-vna dá vaší znepo-kojené rase, co potře-buje; klid vě-domí, odkud pochá-zíte!“

Tiché hučení lodních motorů zesílilo a Jacob se na krátký okamžik cítil slabě dezorientován.

„Prosím všechny o pozornost,“ rozlehl se lodí zesílený hlas komandantky deSilvy. „Právě jsme přešli přes první útes. Od této chví-

le se budou tyto krátkodobé nárazy opakovat. Řeknu vám, až se přiblížíme k cílové oblasti. To je všechno.“

Sluneční obzor byl teď téměř plochý. Všude kolem lodi se táhla do nekonečna řídká červenočerná změt' svíjejících se stínů. Stále větší počet nejvyšších filamentů dosahoval úrovně lodi, aby se z nich na pozadí toho, co zůstalo z černoty vesmíru, staly protuberance, a pak zmizely do červenavého závoje, který houstl nad jejich hlavami.

Celá skupina se sama od sebe přesunula k okraji paluby, odkud mohli hledět přímo do dolní chromosféry. Nějakou dobu zůstali zticha a dívali se, a čas od času se jim pod nohama zachvěla paluba.

„Doktorko Martinová,“ řekl Jacob. „Jste s Pilem Bubbacubem připraveni na své pokusy?“

Ukázala na dvojici mohutných kosmických kufrů na palubě vedle svého a Bubbacubova stanoviště.

„Máme tu vše, co potřebujeme. Já si s sebou vezu nějaké vybavení k detekci psí, které jsem používala už při předchozích ponorech, většinou však budu pomáhat Pilu Bubbacubovi, jak to jen bude možné. Moje zesilovače mozkových vln a Q-přístroje jsou jako medicimanova kostěná chrastítka a čajové lístky ve srovnání s tím, co má ve svém zavazadle *on*. Budu se však snažit být nápomocná.“

„Vaše pomoc bude při-jata s ra-dostí,“ řekl Bubbacub. Když se však Jacob zeptal, zda může vidět jeho přístroj na testování psí-vln, zvedl Pil svou čtyřprstou ruku a řekl: „Později, až budeme připraveni.“

Jacobovi se vrátil starý neklid rukou. Co vlastně Bubbacub v těch kufrech má? Pobočka Knihovny nemá o psí téměř nic. Něco fenomenologie, avšak velice málo z metodologie.

Co miliardu let stará galaktická kultura ví, uvažoval, o hlubokých základních rovinách, které, jak se zdá, mají všechny vnímatelné bytosti společné? Očividně nevědí všechno, neboť galaktické kultury stále působí na této úrovni reality. A co vím, je fakt, že přinejmenším *některé* z nich nejsou schopny telepatie o nic víc než *já*.

Říká se, že starší druhy se pravidelně vytrácejí z galaxie; někdy v důsledku přirozeného opotřebení, války nebo apatie, občas však také

prostě „odejdou“... a zmizí v úkazech a procesech, které jejich vazalům ani sousedům neříkají nic.

Proč nemá naše pobočka Knihovny nic o těchto případech, dokonce ani o praktických aspektech psí?

Jacob se zamračil a pevně propletl prsty obou rukou. Ne, rozhodl se. Nechám Bubbacubův kufr na pokoji!

V palubním telefonu se znovu ozval hlas Helene deSilvy.

„Za třicet minut se přiblížíme cílové oblasti. Kdo má zájem, může teď vstoupit do pilotního prostoru, aby měl dobrý výhled na cíl naší cesty.“

Jak si jejich oči zvykaly na vyšší jas cílové oblasti, zbytek Slunce jako by lehce pohasl. Hluboko dole tvořily zářící hroty fakule, znovu a znovu šlehající s překvapivou jasností. V jisté neurčité vzdálenosti se táhla velká skupina slunečních skvrn. Nejbližší vypadala jako otevřená šachta dolu, propadlina v zrnitém „povrchu“ fotosféry. Tmavý stín byl velice klidný, avšak oblasti polostínu kolem okraje skvrny se nepřetržitě čerily směrem ven, jako vlnky od oblázku vhozeného do rybníka. Hranice byla nejasná, chvěla se jako struna piana po úderu kladívka.

Nad tím vším a všude kolem se rýsoval obrovitý útvar spletitého filamentu. Musela to být největší věc, jakou Jacob kdy spatřil. Podél siločar magnetických poli, které se prolínaly, kroutily a vzájemně obtačely, vířila a proudila gigantická oblaka. Z nicoty se vynořil široký pás, vystoupal, ovinul se kolem jiného, a pak se rozplynul v „řídkém vzduchu“.

Všude kolem nich vířily ve všudypřítomném růžovém závoji, teď již bez oné uklidňující temnoty vesmíru, menší, téměř neviditelné útvary.

Jacob si tak pro sebe dumal, co by člověk pera z takovéhle scenerie vytvořil. Přes všechny své nechvalně známé – a možná vražedné – chyby měl LaRoque pověst založenou na úžasné lehkosti, s níž používal slova. Jacob několik jeho článků četl a líbil se mu ten elegantní styl, i když se třeba musel smát konečným úsudkům. Tohle byla scenerie, která si žádala básníka už byly jeho názory jakékoli. Cítil, že je škoda, že tu LaRoque není... a to z nejednoho důvodu.

„Naše přístroje zachytily zdroj anomálního polarizovaného světla. Tam začneme pátrání,“ oznámila deSilva.

Culla přistoupil k okraji paluby a napjatě zíral do místa, které mu jeden člen posádky ukázal.

Jacob se velitelky zeptal, co Culla dělá.

„Culla dokáže zachytit barvy s daleko větší přesností než my,“ vysvětlila deSilva. „Je schopen rozeznat rozdíly ve vlnové délce až asi do jednoho angströmu. Kromě toho si nějakým způsobem dokáže podržet fázi světla, které vidí. Interferenční úkaz, řekla bych. Je to ale šikovné k vypátrání koherentního světla, které tyhle laserové potvory vydávají. Je téměř vždycky první, kdo je vidí.“

Cullový golfové hlavice o sebe hlasitě třeskly. Ukázal štíhlou rukou.

„Támhle,“ konstatoval. „Je tam hodně švětelných bodů. Je to velké stádo a myslím, že tam jsou i paštyři.“

DeSilva se usmála. Lod' se přibližovala stále rychleji.

15.

O ŽIVOTĚ A SMRTI...

Uprostřed filamentu se loď pohybovala jako ryba polapená v rychlém proudu. Ten proud byl elektrický a příliv, který strhával zrcadlovou kouli s sebou, byla zmagnetizovaná plazma neuvěřitelné spletnosti. Masy i cáry ionizovaného plynu šlehaly všemi směry, zkroucené silami, které vyvolával právě jejich průlet. Do zorného pole explodovaly a stejně rychle mizely proudy zářící hmoty, jak se působením Dopplerova efektu shodovaly či rozcházely emisní čáry plynu s pásmy spektra používanými pro pozorování.

Loď se řítí turbulentními chromosférickými větry a za pomoci jemných změn ve vlastních magnetických štítech křižovala proti silám plazmy... plula s plachtami z téměř hmotné matematiky. Zesilování těchto energetických štítů – díky kterým byl tah střetávajících se vírů pociťován v jednom směru a ne v opačném – pomohlo snížit otřesy a nárazy vyvolané bouří.

A stejné štíty držely v bezpečné vzdálenosti většinu toho fantastického žaru a zbytek měnily na snesitelné formy. Co se dostalo skrz, bylo odsáto do jedné z komor, aby pohánělo chladicí laser, ledvinu, jejíž filtrovaný odpad byl proud rentgenových paprsků, které na cestě ven rozrážely dokonce i plazmu.

Tohle však byly obyčejné vymoženosti pozemšťanů. Co udělalo sluneční loď bezpečnou a elegantní, byla věda galaktiků. Gravitační pole vzdorovala láskyplné a drtivé přitažlivosti Slunce, takže loď klesala nebo plula podle vlastního přání. Síly centra filamentu byly absorbovány nebo neutralizovány a samotné trvání podléhalo změně v časové kompresi.

Ve vztahu k nějakému pevnému bodu na Slunci (kdyby něco takového existovalo), byla loď hnána podél onoho magnetického oblouku rychlostí tisíců mil za hodinu. Ovšem pokud šlo o okolní obla-

ka, loď jako by se v honbě za kořistí, viděnou jen v letmých záblescích, prodírala ohněm jen pomalu.

Jacob tu štvanci chvilku sledoval a po zbytek času nespustil pohled z Cully. Útlý cizinec byl lodním pozorovatelem. Stál u kormidelníka, oči mu zářily, rukou ukazoval do ponuré mlhy.

Cullovo navigování bylo jen o málo lepší než údaje lodních přístrojů, ty však Jacob dokázal číst jen s velkými obtížemi. Oceňoval přítomnost někoho, kdo ukáže cestujícím i posádce, jak se dívat.

Asi hodinu pronásledovali skvrny, zářící ve vzdáleném oparu. V modrých a zelených pásmech, které byly na příkaz deSilvy otevřeny, byly skvrny mimořádně slabé, tu a tam však z jedné nebo druhé vytryskl proud zelenavého světla jako hledáček, který na okamžik zachytí loď a zase se přežene.

Nyní se záblesky objevovaly častěji. Bylo tam přinejmenším sto takových objektů, všechny přibližně stejné velikosti. Jacob pohlédl na ukazatel vzdálenosti. Sedm set kilometrů.

Ze dvou set kilometrů se jejich tvar stal zřetelný. Každý z „magnetožravců“ byl torus. Z této vzdálenosti kolonie vypadala jako velká sbírka maličkých modrých snubních prstýnků. Všechny byly vyrovnány podél oblouku filamentu.

„Řadí se podél magnetického pole, v místě, kde je nejsilnější,“ vysvětlila deSilva. „A točí se kolem vlastní osy, aby vytvářely elektrický proud. Nebesa vědí, jak se dostávají z jedné aktivní oblasti do druhé, když se pole stěhují. Pořád se snažíme přijít na to, co je drží pohromadě.“

U okraje skupiny se několik torů při rotaci pomalu kymácelo, něco na způsob precese.

Náhle loď na krátký okamžik zaplavila pronikavá zelená záře. Pak se vrátilo okrové zabarvení. Pilot vzhlédl k Jacobovi.

„Právě jsme prošli laserovým ohonem některého z torů. Občasný zásah, jako byl tenhle, nezpůsobí žádnou škodu,“ řekl. „Kdybychom se však blížili k hlavnímu stádu zezadu a odspodu, mohly by nastat potíže!“

Před lodí přecházela masa temné plazmy, buď chladnější nebo pohybující se mnohem rychleji než okolní plyn, a zablokovala jim výhled.

„K čemu ten laser slouží?“ zeptal se Jacob.

DeSilva pokrčila rameny. „Že by dynamická stabilita? Nebo pohon? Možná, že ho používají ke chlazení stejně jako my. Kdyby tomu tak bylo, řekla bych, že se v jejich složení může vyskytovat i pevná hmota.

Ať už slouží čemukoli, jisté je, že je velice výkonný, když protlačí zelené světlo těmito červeně vyladěnými clonami. Z toho jediného důvodu jsme je také objevili. Jakkoli jsou veliké, vypadají jak pyl nesený větrem. Bez toho laseru jako vodítka bychom mohli pátrat miliony let a nikdy nenarazit na jediný toroid. Ve vodíku alfa jsou neviditelné, takže abychom je mohli lépe pozorovat, otevřeli jsme pár pásem v zelené a modré. Samozřejmě, že *nebudeme* otvírat vlnovou délku, na jakou je ten laser vyladěný! Čáry, které jsme zvolili, jsou klidné a opticky silné, takže cokoli vidíte, co je zelené nebo modré, pochází od jedné z těch potvor. Mělo by to být něco jako příjemná změna.“

„Uvítali bychom všechno kromě téhle zatracené červeně.“

Lod' prolétla onou temnou masou a náhle se ocitli téměř mezi těmi tvory.

Jacob ztěžka polkl a na chvíli zavřel oči. Když je opět otevřel, zjistil, že polykat už nedokáže. To, co spatřil na dovršení uplynulých tří dnů neuvěřitelných podívaných, ho zbavilo řeči a zaplavilo mocným emocionálním rozechvěním.

Jestliže je hejno ryb charakteristické svou disciplínou a skupina lvů vznešeným postojem, nenašel Jacob pro tento shluk slunečních bytostí jiný výraz než „superzáře“. Jejich jas byl natolik intenzivní, že se zdálo, že na temném pozadí svítí.

Nejbližší toroidi svítily barvami pozemského jara. Pouze se vzdáleností jejich barvy slábly. Pod osami, kde se laserové světlo rozptylovalo v plazmě, se mihotala bledá zeleň.

Všude kolem nich se třpytilo a rozlévalo halo bílého světla.

„Synchrotronní radiace,“ konstatoval někdo z posádky. „Tihle milánkové se tedy musí pořádně točit! Dostávám proud o síle 100 KeV!“

Nejbližší toroid, o průměru čtyři sta metrů a vzdálený více než dva tisíce, rotoval jako šílený. Po jeho okraji se míhaly geometrické obrazce jako kameny náhrdelníku a neustále se měnily, takže tmavomodré diamanty přecházely v nachové zvlněné pruhy, které obe- mykaly zářící smaragdový prsten. To vše v rozmezí sekund.

Komandantka deSilva stála u řídicího panelu, oči jí hbitě přejíždě- ly z ručiček k číselníkům, ostrážité a citlivé na každý detail. Hledět na ni znamenalo pozorovat mírnější verzi venkovní podívané, neboť vířící a měňavé barvy nejbližšího toroidu zalévaly její tvář a bílou uniformu, a byly tedy zkrocené a rozptýlené na zbývajících částech cesty k Jacobově sítnici. Nejdříve velmi slabě, potom však jasněji, jak se zelená a modrá spolu mísily a vytlačovaly růžovou, zazářily tyto bar- vy pokaždé, když vzhledla a usmála se.

Náhle modrá vzkypěla, to když se bujarý výtrysk z toroidu časově shodl se spletitou ukázkou obrazců, jako ganglia vpletených do ob- vodu onoho prstencového tvora.

Představení bylo jedinečné.

Tepny vybuchovaly v zeleni, propletené s žilami znázorněnými v pulzující, neposkvrněné modři. Ty tepaly v kontrapunktu, bobtnaly jako gravidní réva, aby se pak otevřely a vypustily oblaka malinka- tých trojúhelníčků – spršky dvourozměrného pylu, který se rozptýlil ve spoustě miniaturních třibodových kolizí kolem ne-euklidovského tělesa toru. Motiv rázem přešel v rovnoramenný a okraj koblihy se stal změtí stran a úhlů.

Ukázka dosáhla maximální intenzity, pak pohasla. Okrajové vzory ztratily na jasu a torus se stáhl zpět, aby si našel místo mezi svými druhy, zatímco se postupně vracela červeň a vytlačovala zelenou i modrou z paluby lodi a tváří přihlížejších.

„Tak *tohle* byl pozdrav,“ řekla nakonec deSilva. „Na Zemi jsou skeptici, kteří si stále myslí, že magnetožravci jsou jen jakousi mag- netickou úchylkou. Ať tedy přijdou a sami se přesvědčí. Jsme svědky života. Stvořitel se očividně nenechá ve svém díle příliš omezovat.“

Lehce se dotkla pilotova ramene. Jeho ruce pohladily ovládací prvky a loď se začala odklánět.

Jacob s Helene souhlasil, třebaže její logika byla nevědecká. Neměl nejmenší pochyby, že toroidy jsou živé. Projev toho tvora, ať už to byl pozdrav nebo prostá teritoriální reakce na přítomnost lodi, byl příznakem něčeho živoucího, pokud ne myslícího.

Ta anachronická nárážka na nejvyšší božství zněla podivně, takto vpravena do krásy onoho okamžiku.

Jak skupina magnetožravých ustupovala a paluba se odvracela, promluvila komendantka opět do mikrofonu.

„Ted’ se vydáme za duchy.“

Nezapomeňte, že ve skutečnosti tu nejsme proto, abychom studovali magnetožravce, ale dravce, kteří se jimi živí. Posádka bude provádět nepřetržitá pozorování, abychom zachytili sebemenší stopu těchto vyhýbavých tvorů. Protože byli téměř pokaždé zjištěni pouhou náhodou, byli bychom vděční, kdyby pomohl každý z vás. Prosím, abyste mi hlásili cokoli neobvyklého.“

* * *

DeSilva a Culla se o něčem radili. Cizinec zvolna přikyvoval a občasné bělostné záblesky mezi jeho masivními dásněmi prozrazoval vzrušení. Nakonec zamířil, kolem křivky centrální kopule, pryč.

DeSilva vysvětlila, že poslala Cullu na odvrácenou stranu paluby, kde byly normálně instalovány pouze přístroje, aby tam působil jako pozorovatel pro případ, že by se laserové bytosti objevily od nadiru, kde by je zařízení umístěná podél okraje neměla možnost zachytit.

„Už několikrát jsme je zpozorovali od zenitu,“ opakovala deSilva. „A to byly často ty nejzajímavější případy, ty, při kterých jsme viděli antropomorfické podoby.“

„A ty podoby se vždycky ztratily dřív, než se loď stačila obrátit?“ zeptal se Jacob.

„Ano. Nebo se ty bestie točily s námi, aby zůstaly nahoře. Přivádělo nás to k šílenství! Poskytlo nám to ale první náznak, že by v tom mohlo být psí. Stejně, ať už byly jejich pohnutky jakékoli, jak by

mohly vědět, že umístíme přístroje na okraj paluby a kopírovat naše pohyby tak dokonale, aniž by věděly, co máme v úmyslu udělat?“

Jacob v zamyšlení vraštil čelo. „Proč tedy nedáte několik kamer sem nahoru? Určitě by to nedalo takovou práci.“

„Ne, takovou práci by to nedalo,“ souhlasila deSilva. „Ale servisní ani provozní týmy nechtějí narušovat původní symetrii lodi. Muse-li bychom vést další instalační trubku palubou do hlavního zaznaménávacího počítače a Culla nás ujistil, že tohle by vyloučilo každou, byť sebemenší možnost manévrovat při stázovém selhání... třebaže tahle situace je pravděpodobně zanedbatelná. Jak o tom svědčí případ chudáka Jeffa.“

Jeffreyova loď, ta malá, kterou jste si prohlížel na Merkuru, byla hned od počátku konstruována tak, aby nesla nahrávací přístroje namířené k zenitu a nadiru. Jediná jeho měla tuhle modifikaci. Budeme si muset vystačit s přístroji po obvodu paluby, vlastníma očima a několika ručními kamerami.“

„A těmi psí experimenty,“ dodal Jacob.

DeSilva přikývla, obličej bez výrazu.

„Ano, jistě, doufáme, že navážeme přátelský kontakt.“

„Promiňte, komandantko.“

Pilot vzhlédl od přístrojů. U ucha si držel mikrosluchátko. „Culla říká, že na severním konci stáda došlo ke změně barvy. Mohlo by se jednat o telení.“

DeSilva přikývla.

„V pořádku. Pokračujte podél severní tangenty k toku pole. Stoupejte přitom spolu se stádem a nepřibližujte se natolik, abyste ho vyplašili.“

Loď se začala odklánět pod novým úhlem. Po levé straně narůstalo Slunce, dokud netvořilo stěnu, táhnoucí se vpřed a vzhůru do nekonečna. Po křivce od nich dolů, k fotosféře, spadal světélkující pás. Jeho jiskřící stopa byla rovnoběžná s vyrovnanou řadou stáda torů.

„To je superionizační stopa, kterou za sebou nechal chladící laser, když jsme se pohybovali tím směrem,“ vysvětlila deSilva. „Musí být pár set kilometrů dlouhá.“

„To je ten laser tak silný?“

„To je tak, musíme se zbavovat velkého množství tepla. A princip spočívá v *zahřátí* malé části Slunce. Jinak by chladič nefungoval. A když už jsem u toho, to je další důvod, proč jsme tak opatrní, aby se to stádo nedostalo před nás *nebo* za nás.“

Jacob zůstal na okamžik ohromený.

„Kdy budeme na dohled toho... jak to říkal? Telení?“

„Ano, telení. Máme velké štěstí. Viděli jsme to teprve dvakrát. A pokaždé tam byli pastýři. Zdá se, že pomáhají, kdykoli nějaký tor rodí. Je to logické místo, kde je začít hledat.“

Pokud jde o to, kdy tam dorazíme, to záleží na tom, jak divoce to vypadá mezi námi a oním místem a kolik časové komprese budeme potřebovat, abychom se tam pohodlně dostali. Může to trvat den. A budeme-li mít štěstí...“ pohlédla na řídicí panel, „...můžeme tam být za deset minut.“

Poblíž stál člen posádky s jakousi mapou, evidentně čekal, až bude moci hovořit s deSilvou.

„Měl bych jít a upozornit Bubbacuba a doktorku Martinovou, aby se připravili,“ řekl Jacob.

„Ano, to je dobrý nápad. Až budu vědět, kdy tam dorazíme, ohlásím to.“

Jak odcházel, měl Jacob zvláštní pocit, že se na něj deSilva nepřestává dívat. Trvalo to, dokud nezmizel na druhé straně centrální kopule.

Bubbacub i Martinová přijali zprávu klidně. Jacob jim pomohl dovléci bedny s vybavením na místo nedaleko řídicího panelu.

Bubbacubovo náčiní bylo nepochopitelné a ohromující. Jeden nástroj zabíral polovinu přepravky; byl složitý a zářil nesčetným počtem broušených plošek. Jeho spirálovité hroty a sklu podobná okénka svědčila o záhadných funkcích.

Bubbacub vybalil další dva předměty. Jeden byla baňatá přílba, zjevně konstruovaná tak, aby pasovala na hlavu Pila. Druhý vypadal jako kus niklželezného meteoroidu se sklovitým koncem.

„Exi-stují tři způ-soby, jak se dívat na psí,“ řekl Bubbacub prostřednictvím vodoru a čtyřprstou rukou Jacobovi ukázal, aby se posadil. „Podle jed-noho je psí pouze velmi jemná smy-slová síla, která

vnímá mozkové vlny na velkou vzdálenost a dešifruje je. Po ní se podívám tímhle-tím.“

Ukázal na přílbu.

„A tohle velké zařízení?“ Jacob se pohnul, aby se podíval zblízka.

„To pozná, jestli není čas a prostor zakřiven silou vůle nějakého sofonta. To se někdy dělá. Málokdy dovoleno. Říká se tomu *pi-ngrli*. Vy pro to slovo ne-máte. Většina, včetně lidí, o tom nepotřebuje nic vědět, protože je to vzácné.

Kniho-vna vyba-vuje těmito ka-ngrl,“ pohládl stranu zařízení, „každou po-bočku, pro případ, že by se psanci poku-sili použít *pi-ngrli*.“

„To dokáže tu sílu neutralizovat?“

„Ano.“

Jacob zavrtěl hlavou. Znepokojovalo ho, že existuje určitý druh síly, ke které člověk nemá přístup. Nedokonalost v technice je jedna věc. Ta se dá časem napravit. Avšak nedostatek v kvalitě člověka v něm vyvolával pocit zranitelnosti.

„VÍ Konfederace o těchto... ka-ka...?“

„Ka-ngrl. Ano. Mám její souhlas k odvezení toho-to ze Země. Dojde-li k jeho zničení, bude nahrazen.“

Jacob se hned cítil lépe. To zařízení náhle vypadalo přívětivěji. „A tahle poslední věc...?“ Jacob udělal krok k onomu kusu železa.

„To je P-is,“ řekl Bubbacub, rychle po něm chňapl a vrátil ho do bedny. Odvrátil se od Jacoba a začal se zabývat přílbou na mozkové vlny.

„Je na tu věc pořádně háklivý,“ pronesla Martinová, když Jacob přišel blíž. „Jediné, co se mi z něj podařilo dostat je, že se jedná o relikvii Lethaniů, pátých vysokých předků jeho rasy. Pochází z doby těsně před tím, než ‘odešli’ do jiné roviny reality.“

Věčný úsměv se rozšířil. „Poslyšte, nechtěl byste vidět dávné náčiní alchymistů?“

Jacob se zasmál.

„Tedy, náš přítel Pil vlastní kámen mudrců. Jaká zázračná zařízení na mísení kadidel a zařikání vysoce kalorických duchů máte vy?“

„Kromě normálních sériově vyráběných psí detektorů tak, jak jsou známy, toho tady moc není. Přístroj na mozkové vlny, čidlo setrvač-

ného pohybu, které je v poli potlačení času pravděpodobně zbytečné, tachistoskopická třídimenzní kamera s projektorem...”

„Můžu ji vidět?“

„Jistě, je na druhém konci zavazadla.“

Jacob se natáhl a vyndal těžký přístroj. Položil ho na palubu a zkoumal nahrávací a přehrávací hlavy.

„Víte,“ řekl tiše. „Je totiž možné...”

„Co je možné?“ zeptala se Martinová.

Jacob na ni pohlédl. „Tohle plus snímač sítnice, jaký jsme použili na Merkuru, by mohlo dát dohromady dokonalý testovač mentálních sklonů.“

„Vy myslíte zařízení, jaké se používá k určování statutu osoby pod dohledem?“

„Ano. Kdybych věděl, že tohle je na základně k dispozici, mohli jsme LaRoqueho podrobit testu přímo tam. Nemuseli bychom posílat na Zemi masergram a prodírat se vrstvami omylné byrokracie kvůli odpovědi, která mohla být zfalšovaná. Mohli jsme najít jeho index násilí přímo na místě!“

Martinová seděla chvíli nehnutě. Pak sklopila pohled. „Myslím, že by v tom nebyl žádný rozdíl.“

„Ale vždyť jste si byla jistá, že ta zpráva ze Země není v pořádku!“ řekl Jacob překvapeně. „To by mohlo LaRoquea zachránit od dvou měsíců vojenské basy, pokud byste měla pravdu. Vždyť je i možné, že by tu byl teď s námi. A také bychom si byli méně nejistí, pokud jde o možnost nebezpečí ze strany duchů!“

„A co ten jeho pokus o útěk na Merkuru! Říkal jste, že se choval násilnický!“

„Panické násilí ještě nedělá dohledáře. A vůbec, co je to s vámi? Měl jsem zato, že jste si jistá, že to na něj bylo zahrané!“

Martinová vzdychla. Vyhýbala se jeho pohledu.

„Obávám se, že jsem na základně byla tak trochu hysterická. Jen si to představte, vymyslet si spiknutí jen kvůli polapení chudáka Petera!“

Stejně je těžké představit si, že by byl dohledářem. A třeba k nějaké chybě přece jenom došlo. Už si však nemyslím, že by to bylo

úmyslné. Koneckonců, kdo by mohl chtít hodit na něj vinu za smrt toho ubohého šimpanze?“

Jacob chvíli nehybně civěl, nejistý, jak si vysvětlit náhlou změnu jejího postoje. „Tedy... skutečný vrah, například,“ řekl tiše.

A okamžitě toho litoval.

„O čem to mluvíte?“ zašeptala Martinová. Rychle se rozhlédla na obě strany, aby se ujistila, že nikdo není poblíž. Oba věděli, že Bubbacub, který byl od nich jen pár metrů, šepot neslyší.

„Mluvím o tom, že Helene deSilva, jakkoli pravděpodobně La-Roqueho nesnáší, si myslí, že je nepravděpodobné, že by omračovač mohl poškodit stázový mechanismus Jeffovy lodi. Domnívá se, že personál odvedl fušerskou práci, ale...“

„Takže Peter bude propuštěn na základě nedostatečných důkazů a bude mít zase o čem psát v další knize! My najdeme pravdu o Solarianech a všichni budou spokojeni. Jakmile nastanou dobré vztahy, jsem si jistá, že nebude až zas tak vadit, že chudáka Jeffa zabili v záchratu zraněné pýchy. Stane se mučedníkem vědy a všechny tyhle řeči o vraždě jednou provždy skončí. Stejně jsou tak nechutné.“

Jacob začínal shledávat rozhovor s Martinovou také nechutným. Proč se tak *kroutí*? Bylo naprosto nemožné vést s ní logický rozhovor.

„Možná máte pravdu,“ pokrčil rameny.

„Jistěže mám pravdu.“ Poplácala ho po paži a obrátila se k přístroji na mozkové vlny. „Nechcete se jít podívat za Faginem? Budu teď mít chvíli co dělat a je možné, že on o telení ještě neví.“

Jacob přikývl a vstal. Když přecházel jemně vibrující palubu, přemýšlel o tom, na jaké podivné věci jeho druhé, podezíravé já právě myslí. To vyhrknutí o „skutečném vrahovi“ ho znepokojilo.

Fagina potkal v místě, kde fotosféra vyplňovala nebe ve všech směrech jako obrovská stěna. Filament, ve kterém se právě vezli, se před tím strom připomínajícím Kantenem stáčil ve spirále dolů a mizel v rudé mlze. Napravo, nalevo i hluboko pod nimi se svíjely pralesy spikul jako větrem zmítaný orobinec.

Chvilku spolu mlčky přihlíželi.

Zvlněný úponěk ionizovaného plynu, který prolétl kolem lodi, připomněl Jacobovi už po několikáté chaluhu vznášející se v příboji.

Náhle ho něco napadlo. Musel se tomu usmát. Představil si Makakai, oblečenou do waldokompletu z kermetu a stáze, jak šplouchá a skáče mezi těmito strmými fontánami vířících plamenů, noří se ve své gravitační skořápce, aby si hrála s dětmi tohoto nejúžasnějšího oceánu.

Krátí si sluneční duchové eóny zpíváním, tak jako to dělají naši kytovci? napadlo ho náhle.

Ani jedni nemají stroje (ani žádný neurotický spěch, který stroje přinášejí – včetně chorobné posedlosti ctižádostí), protože ani jedni na to nemají prostředky. Velryby nemají ruce a nedokáží používat oheň. Sluneční duchové nemají pevnou hmotu, zato mají přespříliš ohně.

Je to pro ně požehnání nebo prokletí?

(Zeptej se šedivky, co si remcá v tichu pod hladinou. Nejspíš se nebude obtěžovat s odpovědí, ale jednoho dne třeba tu otázku přidá ke své písni.)

„Jste tu právě včas. Už jsem se chystala volat,“ deSilva ukázala do růžového závoje.

Před nimi pestrobarevně rotoval tucet či více toroidů.

Tahle skupina se lišila. Místo, aby se pasivně vznášeli, pohybovali se sem a tam a strkali se o místa kolem něčeho hluboko uprostřed jejich stáda. Blízký torus, vzdálený pouhou míli, uhnul stranou a v tu chvíli Jacob spatřil předmět jejich pozornosti.

Tenhle kus byl větší než ostatní. Namísto měnivých mnohoplošných geometrických útvarů se po jeho obvodu střídaly tmavé a světlé pásy, líně se kolébal a povrch se mu četil. Jeho sousedé se motali všude kolem, avšak v jisté vzdálenosti, jako by se báli přiblížit.

DeSilva vydala jakýsi příkaz. Pilot se zlehka dotkl řízení a loď se začala otáčet a brzy byla fotosféra opět pod nimi. Jacobovi se ulevilo. Bez ohledu na to, co mu říkala pole lodi, se Sluncem po levé ruce se cítil jaksi šejdrem.

Toroid, kterého Jacob sám pro sebe nazval „Mackem“, rotoval a zjevně si nevšímal své družiny. Pohyboval se liknavě a s výrazným kolébáním.

Bílé halo, které zalévalo všechny ostatní tory, mu tlumeně poblíkávalo na hranách jako skomírající plamen. Tmavé a světlé pruhy pulzovaly rozdílným vlněním.

Každý pulz vyvolal odezvu v okolní skupině toroidů. Okrajové obrazce se ostře zvýraznily do jasně modrých diamantů a spirál, jak každý z magnetožravců držel svůj vlastní, sekundární rytmus s pomalu sílicím rytmem Macka.

Náhle si to nejbližší z doprovodných torů rychle zamířil k pruhovanému Mackovi, nechávaje za sebou pás zelených záblesků.

Z prostoru kolem gravidního toru vylétlo vetřelci vstříc několik desítek zářivě modrých bodů. Během okamžiku byly u něj, před jeho těžkopádným trupem, tancovaly jako třpytivé kapky vody na rozpálené pánvi. Začaly ho tlačit zpět, štípaly a dorážely, tak to alespoň vypadalo, dokud téměř nezmizel pod lodí.

Pod pilotovým vedením se loď otočila, aby nastavila okraj nejbližší ze zářících částíček, vzdálené pouhý kilometr. A v tu chvíli Jacob poprvé spatřil živou formu, které se říkalo sluneční duch.

Vznášel se jako přízrak, lahodně, jako kdyby chromosférické větry byly vánkem, ve kterém stačí jen tak volně poletovat. Od pevných, jako derviši vířících torů se lišil jako se liší motýl od rotující káči.

Vypadal jako medúza či jako zářivě modrá osuška třepotající se na šňůře ve větru. Možná, že byl spíše chobotnicí s pomíjivými chapadly, která se záchvěvy vznikala a opět zanikala podél nerovných okrajů. Někdy se Jacobovi zdálo, že vypadá jako povrch samotného moře, jakýmsi způsobem nabraný a přenesený sem; zázrakem udržovaný v plynulém pohybu příboje.

Duch se vlnil. Minutu se zvolna pohyboval směrem k lodi, pak se zastavil.

Taky si nás prohlíží, napadlo Jacoba.

Na okamžik se vzájemně pozorovali, posádka bytostí z vody ve své lodi a duch.

Potom se ta bytost natočila tak, že její plochý povrch směřoval k lodi. Náhle palubu zaplavil proud jasného, mnohobarevného světla. Clony udržovaly zář snesitelnou, avšak bledá červeň chromosféry byla potlačena.

Jacob si zastínil oči rukou a užasle mžoural. Tak takhle nějak to vypadá uvnitř duhy, pomyslel si poněkud nesouvisle.

A stejně rychle, jak ta barevná podívaná začala, tak i skončila. Rudé Slunce bylo zpět a spolu s ním i filament, sluneční skvrna hluboko dole a vířící toroidy.

Zmizeli však duchové. Vrátili se k obřím magnetožravci a opět tancovali jako téměř neviditelné body kolem jeho okraje.

„On... on po nás prásknul svým laserem!“ řekl pilot užasle. „*Tohle* nikdy předtím neudělali!“

„Nikdy taky žádný nepřišel tak blízko ve své normální podobě,“ dodala deSilva. „Nejsem si ale jistá, co to vlastně mělo znamenat.“

„Myslíte si, že nám chtěl ublížit?“ zeptala se doktorka Martinová váhavě. „Možná, že takhle začali i s Jeffreyem!“

„Nevím. Třeba to bylo varování...“

„Nebo se možná chtěl prostě vrátit do práce,“ řekl Jacob. „Byli jsme téměř opačným směrem než ten veliký magnetožravec. Nejspíš jste si všimli, že ve stejném okamžiku se vrátili i všichni jeho společníci.“

DeSilva zavrtěla hlavou.

„Nevím. Myslím, že bude v pořádku, když zůstaneme tady a budeme je sledovat. Uvidíme, co udělají, až skončí s tím telením.“

Veliký torus před nimi se začal ještě více kolébat. Tmavé a světlé pruhy po jeho okraji se zvýraznily, tmavší přecházely v úzká zaškracení, světlejší se s každým zakolísáním více vyduly.

Jacob dvakrát zahlédl, jak se zářivé skupiny pastýřů vyřítily jako ovčáctí psi v patách vzpurného berana, aby zahnal magnetožravce, který se příliš přiblížil, zatímco ostatní zůstali s bahnicí.

Kolébání se prohloubilo, tmavé pruhy se stále ztenčovaly. Zelené laserové světlo, rozptýlené pod obřím torem, bledlo a nakonec zmizelo.

Duchové se přiblížili. Když obrův výkyv dosáhl téměř horizontální polohy, shlukli se u jeho okraje, jakýmsi způsobem se ho chopili a náhlým trhnutím dokončili naklopení.

Monstrum nyní líně rotovalo kolem osy kolmé na magnetické pole. Na okamžik si tuto pozici zachovalo, pak se náhle začalo rozpadat.

Tam, kde se jeden z tmavých pruhů zúžil až do nicoty, rozdělil se torus jako přetržený náhrdelník. Jak se mateřské těleso zvolna otáčelo, odletovaly jednotlivé koblížkové útvary na svobodu, jakmile dorotovaly k místu, kde došlo k přerušení. Postupně byly vrhány vzhůru podél neviditelných siločar magnetického pole, až se táhly přes oblohu jako řada korálků. Z Macka, jejich rodiče, nezůstalo nic.

Asi padesát malých koblížků vířilo závratnou rychlostí v ochranném roji zářivě modrých pastýřů. Nejistě se kolébaly a z jejich středu váhavě poblikávala slabounká zelená záře.

I přes pečlivé hlídání duchové o několik ze svých nevypočitatelných svěřenců přišli. Někteří nezletilci, aktivnější než jejich sourozenci, vystřelili z řady. Krátký záblesk zelené záře vynesl jedno mládě z chráněného prostoru a hnál ho k jednomu z dospělců, který číhal poblíž. Jacob doufal, že bude pokračovat směrem k lodi. Kéž by ten dospělý torus uhnul z cesty!

A jako kdyby vyslyšel jeho prosby, začal dospělý kus klesat mimo dráhu blížícího se mláděte. Když se novorozenec dostal nad něj, okraj dospělého toru zapulzoval zelenomodrými diamanty a vzápětí vystřelil vzhůru na sloupci zelené plazmy. Příliš pozdě se mládě pokusilo uniknout. Obrátilo svůj chabý plamen proti okraji pronásledovatele a odpálilo pryč.

Dospělého tora to však nezastrašilo. Během chvilky bylo mládě dohnáno, vtaženo do pulzujícího centrálního otvoru dospělého a v explozi plynů zkonsumováno.

Jacob si uvědomil, že tají dech. Vydechl a znělo to jako povzdechnutí.

Mládě teď byla vychovateli seřazena do spořádaného útvaru. Pomalu se začali vzdalovat stádu, zatímco několik pastýřů zůstalo, aby drželo dospělé v lati. Jacob ty zářící světelné prstýnky sledoval, dokud mu hustý chuchvalec filamentu nezastínil výhled.

„A teď se dáme do práce, abychom si zasloužili svou výplatu,“ zašeptala deSilva a obrátila se k pilotovi. „Držte zbývající pastýře v rovině paluby. A požádejte Cullu, aby držel oči na stopkách. Chci vědět, jakmile se cokoliv přiblíží od nadiru.“

Oči na stopkách! Jacob potlačil nechtěné zachvění a pevně si řekl *ne*, když si to jeho fantazie snažila představit. Z jaký doby tahle ženská pochází!

„Jdeme na to,“ řekla komandantka. „Pomalů se přibližujte.“

„Myslíte, že si všimli, že jsme čekali, dokud to telení nebudou mít za sebou?“ zeptal se Jacob.

Pokrčila rameny.

„Kdo ví. Možná si mysleli, že jsme jenom plachý druh dospělého tora. Třeba si ani nevzpomínají na naše předchozí návštěvy.“

„Ani Jeffovu?“

„Dokonce ani Jeffovu. Dělat velké závěry není k ničemu. Jistě, věřím doktorce Martinové, když říká, že její přístroje zaznamenávají základní inteligenci. Co to ale znamená? V prostředí jako je tohle... dokonce jednodušším, než je oceán na zemi, jaký by to mělo smysl, aby se u nějaké rasy vyvinula funkční sémantická dovednost? *Nebo* paměť? Ta výhrůžná gesta, která jsme viděli při předchozích pono-rech, nutně neukazují na kdovíjakého ducha.

Třeba jsou jako byli delfíni, než jsme před několika sty lety začali s genetickými pokusy. Spousta inteligence a vůbec žádné duševní ambice. K čertu, měli jsme sem přizvat lidi ze Střediska pro pozvednutí druhů, jako jste vy, už dávno!“

„Mluvíte, jako kdyby inteligence vzniklá vývojem byla jedinou možnou cestou,“ usmál se Jacob. „Necháme-li teď na okamžik stranou galaktický názor, neměla byste alespoň uvážit jinou možnost?“

„Vy myslíte, že duchové mohli být kdysi pozvednuti?!“ DeSilva vypadala na okamžik šokovaně. Potom se ta myšlenka vstřebala a ona skočila po důsledcích, v očích bystrý pohled. „Ale kdyby tomu tak bylo, pak by muselo...“

Přerušil ji pilot.

„Kapitáne, dali se do pohybu.“

Ve žhavém chuchvalci plynu se třepotali duchové. Na jejich povrchu se čerily zelené a modré úseky ostrého světla, lenivě se vzná-

šli sto tisíc kilometrů nad fotosférou. Pomalu couvali před lodí a zároveň dovolili, aby se vzdálenost zmenšovala, až bylo vidět, že každý je obklopen slabou korunou bílého světla.

Jacob cítil, že k němu zleva přistoupil Fagin.

„Bylo by smutné,“ ozvala se tiše Kantova flétna, „kdyby taková krása měla být poskvrněna zločinem. Asi bych měl velké potíže vycítit zlo, kdybych byl zkoprnělý úžasem.“

Jacob pomalu přikývl.

„Andělé jsou jasní...“ začal. Samozřejmě, že Fagin zbytek zná.

Andělé jsou jasní, leč i ti nejjasnější hřeší.

Třebas vše zkažené tvář půvabu nosí,
přec půvab půvabný být musí.

„Culla říká, že se k něčemu chystají!“ oznámil pilot s pohledem upřeným vpřed a rukou na uchu.

Do oblasti se hbitě přesunul chuchvalec temnějšího plynu a na okamžik jim zastínil výhled na duchy. Když se opět vyjasnil, všichni, až na jednoho, se vzdálili.

Jak se loď zvolna přibližovala, tento jediný čekal. Vypadal jinak, byl poloprůsvitný, větší a modřejší. A prostší. Zdál se nehybný a nevlínil se jako ostatní. Pohyboval se rozvážněji.

Velvyslanec, napadlo Jacoba.

Jak se blížili, Solarian pomalu stoupal.

„Držte se k němu hranou,“ řekla deSilva. „Ať přístroje neztratí kontakt!“

Pilot se po ní pochmurně podíval a se sevřenými rty se obrátil k řízení. Loď se začala otáčet.

Cizinec stoupal rychleji a přibližoval se. Jeho vějířovité tělo bilo do okolní plazmy jako pták, který se snaží získat na výšce.

„Hraje to na nás,“ zamumlala deSilva.

„Proč myslíte?“

„Protože se vůbec nemusí takhle dřít, aby se udržel nahoře.“ Požádala pilota, aby zrychlil rotaci.

Napravo vyšlo Slunce a sunulo se k zenitu. Duch se nepřestával pracovat k pozici nad jejich hlavami, přestože se musel točit

spolu s pohybem lodi. Slunce se jim překulilo nad hlavou a zapadlo. Pak opět během necelé minuty vyšlo a zapadlo.

Cizinec zůstal nahoře.

Rotace se zrychlovala. Dny a noci se střídaly v rozmezí sekund a Jacob skřípal zuby a bránil se nutkání chytit se Faginova kmene, aby neztratil rovnováhu. Poprvé od zahájení cesty ke Slunci ho polilo horko. Bylo to k zešílení. Duch jim zůstal nad hlavami a fotosféra pulzovala jako stroboskop.

„Dobrý, necháme toho,“ ozvala se deSilva.

Rotace se zpomalovala. V okamžiku, kdy úplně ustala, se Jacob zapotácel. Měl pocit, jako když stojí na studeném větru. Nejdříve horko, potom mrazení: znamená to snad, že budu nemocný? podívil se.

„Vyhrál,“ řekla deSilva. „Vždycky vyhraje, ale za pokus to stálo. Stejně bych to jednou jedenkrát chtěla zkusit s chladícím laserem v provozu!“ Pohlédla na cizince. „Co by se asi stalo, když by se dostal na krůček od rychlosti světla?“

„To znamená, že jsme měli vypnutý chladič?“ Teď už si Jacob nemohl pomoci. Lehce se dotkl Faginova kmene.

„Jistě,“ řekla komandantka. „Snad si nemyslíte, že bychom chtěli usmažit tucty nevinných torů a pastýřů, nebo ano? Proto jsme také byli omezeni časem. Jinak bychom mohli zkoušet dostat ho na úroveň přístrojů třeba až do soudného dne!“ Upřela na ducha žhnoucí pohled.

Opět ten dojemný sklon k frázím. Jacob si nebyl jistý, zda kouzlo té ženy spočívá v jejích zjevnějších kvalitách, nebo právě ve způsobu, jakým používá prapodivné výrazy. Tak jako tak, tím se vysvětlilo to přehřátí a následné ochlazení. Na malou chvíli bylo žáru Slunce dovoleno proniknout dovnitř.

Jsem rád, že v tom nebylo nic jiného, napadlo ho.

16.

... A ZJEVENÍCH

„Je to jenom nejasný obraz,“ oznámil jeden z členů posádky.

„Stázové clony musí zřejmě duchův obraz nějak ohýbat, protože vypadá zborcený... jako když se láme paprsek pod určitým úhlem při průchodu čočkou.“

„Nicméně,“ pokrčil rameny a dál rozdával fotografie, „tohle je to nejlepší, co můžeme získat z ručního aparátu.“

DeSilva si prohlížela snímek, který měla v ruce. Byla na něm modrá, tyčkovitá karikatura člověka, postavička s vytáhlýma nohama, dlouhými pažemi a velikýma, rozplácíma rukama. Fotografie byla pořízena těsně před tím, než se ruce sevřely v pěsti, primitivní, ale zřetelné.

Když přišel na řadu Jacob, soustředil se na obličej. Oči byly prázdné otvory, stejně jako kostrbatá ústa. Na fotografii vypadaly černé, ale Jacobovi se vybavilo, že skutečnou barvou byl karmín chromosféry. Oči zářily rudě a chřtán se pohyboval, jako by pronášel strašlivé kletby, všechno v rudé barvě.

„Je tu ale jedna věc,“ pokračoval muž. „Ten chlapík je průsvitný. H-alfa prochází rovnou skrz. Vidíme to pouze u očí a úst, protože ta modrá, kterou předvádí, tam obsažena není. Pokud však můžeme říci, jeho tělo nic z toho neblokuje.“

„Dobrá, to je vaše definice ducha, pokud jsem vůbec někdy nějakou slyšel,“ řekl Jacob a podal obrázek zpět.

Pak již posté pohlédl vzhůru a zeptal se: „Jste si jistí, že se Solarian vrátí?“

„Vždycky se vrátil,“ odpověděla deSilva. „Ještě nikdy se nespojožil s jediným kolem urážek.“

Poblíž odpočívala Martinová s Bubbacubem, připraveni nasadit si přilby, kdyby se cizinec znovu objevil. Culla, osvobozen od svých

povinností na opačné straně, ležel na lůžku a pomalu ucucával z tuby s modrou tekutinou. Jeho veliké oči se leskly a vypadal unaveně.

„Myslím, že bychom se měli všichni natáhnout,“ řekla deSilva. „Nemá cenu kroutit si krky pohledem vzhůru. Až se duch ukáže, bude to právě tam.“

Jacob si zvolil místo vedle Cully, aby mohl pozorovat Bubbacuba a Martinovou při práci.

Při první návštěvě ducha neměli moc času něco výrazného podniknout. Jakmile sluneční duch zaujal pozici poblíž zenitu, změnil se ve vyhrožující lidskou postavu. Sotva si Martinová nasadila kuklu, vrhlo na ně to stvoření poťouchlý pohled, mávlo symbolem zaťaté pěsti a ztratilo se.

Bubbacub však měl čas vyzkoušet svůj ka-ngrl. Oznámil, že Solarian nepoužívá onen obzvláště silný druh psí, na jehož zjištění a neutralizování bylo zařízení zkonstruováno. Alespoň ne v té chvíli. Maličký Pil ho však nechal zapnutý, jen tak pro jistotu.

Jacob se pohodlně opřel, stiskl tlačítko a nechal opěradlo pomalu klesat, dokud nehleděl na růžové, chomáčovité nebe nad hlavou.

Byla to úleva, dozvědět se, že se tu neuplatňuje síla pi-ngrli. Potom ale jaký je *důvod* toho podivného duchova chování? Lenivě znovu zvažoval, jestli LaRoque nemohl mít pravdu... že Solariané vědí, jak se do jisté míry dorozumět, protože znají lidstvo z dřívějších dob. Jistě, člověk Slunce v minulosti nikdy nenavštívil, avšak nevypravily se kdysi bytosti z plazmy na Zemi a neodchovaly tam dokonce civilizaci? Znělo to absurdně, ale stejně kdysi zněl Sluneční poutník.

Další úvaha: pokud LaRoque nebyl zodpovědný za zničení Jeffovy lodě, potom duchové mohou být schopni kdykoli je všechny zabít.

Je-li tomu tak, pak Jacob doufal, že novinář-astronaut měl pravdu, pokud jde o zbytek; že totiž při jednání s lidmi, Pilem a Kantenem projeví Solariané více zdrženlivosti než vůči šimpanzovi.

Jacob zvažoval možnost sám zkusit své štěstí s telepatí, až se bytost znovu objeví. Jednou byl testován a zjistil, že i přes mimořádné hypnotické a paměťové schopnosti nemá žádný talent na psí, snad by to ale přesto měl zkusit.

Koutkem levého oka zahlédl pohyb. Culla, oči upřené do bodu čtyřicet pět stupňů pod zenitem, zvedl k ústům palubní mikrofon.

„Kapitáne,“ řekl, „myšlím, že še to vračí. Žkuste úhly 120 až 30 stupňů,“ rezonoval lodí Pringův hlas.

Culla odložil mikrofon. Elastická šňůra ho vtáhla zpět do úzkého otvoru vedle jeho útlé pravé ruky a nyní prázdné nápojové tuby.

Jak chuchvalec temnějšího plynu míjel loď, rudý závoj na okamžik ztmavl. A pak byl duch zpátky. Zdálky ještě malý, jak se však blížil, stále se zvětšoval.

Tentokrát byl zářivější a kolem okrajů jiskřivý. Brzy se jeho modř stala bolestivě oslnivou.

Opět měl podobu tyčkovité postavy člověka, oči i ústa mu žhnuly jako uhlíky. Vznášel se na půl cesty k zenitu.

Po několik nekonečných minut zůstal, kde byl, k ničemu se neměl. Vypadal jednoznačně nepřátelsky. Jacob to cítil! Klení doktorky Martinové ho vrátilo do skutečnosti, uvědomil si, že zatajuje dech.

„K čertu s tím!“ zavrčela a strhla si přilbu. „Takovýho rámusu! V jednu chvíli jsem si myslela, že něco mám... tady náznak, támhle náznak... a najednou je to pryč!“

„Nevy-rušovat,“ promluvil Bubbacub. Úsečný hlas maličkého Pila přicházel z vodoru, který nyní ležel na palubě vedle něj. Bubbacub měl nasazenou svou vlastní helmu a upřeně na ducha upíral černá očka.

„Lidé ne-mají psí, jaké pou-žívají oni. Váš pokus jim, po pravdě řečeno, pů-sobí bolest a při-spívá k jejich hněvu.“

Jacob rychle polkl. „Vy jste s nimi v kontaktu?“ zeptal se s Martinovou téměř jedním hlasem.

„Ano,“ odpověděl mechanický hlas. „A nevy-rušovat.“ Bubbacub zavřel oči. „Řekně-te mi, když se pohne. Jenom, když se pohne!“ Víc už z něj nedostali.

Co mu asi říká? přemýšlel Jacob. Pohlédl na zjevení. Co se vůbec dá říct takovéhle bytosti?

Náhle Solarian začal mávat „rukama“ a hýbat „pusou“. Tentokrát byly jeho rysy jasnější. K žádnému zborcení obrazu, jak to viděli, když se objevil poprvé, teď nedošlo. Ta bytost se musela naučit poradit si se stázovými clonami. Další příklad její schopnosti adaptovat

se. Jacobovi se nechtělo uvažovat o tom, co to znamená pro bezpečnost lodi.

Barevný záblesk přitáhl Jacobovu pozornost na levou stranu. Hmátl naslepo na panel vedle sebe, vytáhl mikrofon a přepnul ho na osobní hovor.

„Helene, podívejte se asi ve směru jedna osm na šedesát pět. Myslím, že máme další společnost.“

„Ano,“ vyplnil tichý hlas deSilvy prostor lehátka v místě jeho hlavy. „Vidím to. Vypadá to, že je ve standardní podobě. Podíváme se, co udělá.“

Druhý duch se váhavě blížil z levé strany. Jeho vlnící se amorfni forma připomínala olejovou skvrnu na mořské hladině. Jeho podoba v ničem nepřipomínala lidskou.

Když doktorka Martinová spatřila druhého vetřelce, prudce vdechla a začala si nasazovat přílbu.

„Myslíte, že bychom měli vyrušit Bubbacuba?“ zeptal se rychle.

Na okamžik se zamyslela, pak pohlédla na prvního Solariana. Stále mával „rukama“, pozici však neměnil. Stejně tak Bubbacub. „Řekl upozornit, jenom když se pohne,“ odpověděla.

Pak dychtivě pohlédla na nového příchozího. „Možná bych měla zapracovat na tomhle novém a nechat ho nerušeně pokračovat s tím prvním.“

Tím si Jacob nebyl jistý. Bubbacub byl dosud jediný, kdo přišel s něčím pozitivním. Pohnutka Martinové neinformovat ho o druhém Solarianovi vypadala podezřele. Záviděla snad Pilovi jeho úspěch?

Ale jo, pokrčil Jacob rameny, mimozemšťané stejně nesnáší, když je někdo vyrušuje.

Druhý duch se obezřetnými pohyby přibližoval k místu, kde jeho větší a zářivější bratranec ztvárňoval postavu rozhněvaného člověka.

Jacob pohlédl na Cullu.

Neměl bych říct alespoň *jemu*? Zdá se tak soustředěný pozorováním toho prvního. Pročpak to Helene neoznámila? A kde je Fagin? Doufám, že o to nepřichází.

Někde nahoře se zablesklo. Culla se pohnul.

Jacob pohlédl vzhůru. Druhý duch zmizel. První duch se pomalu stáhl a pak byl pryč.

„Co se stalo?“ zeptal se Jacob. „Jen jsem se na vteřinu otočil...“

„Nevím, příteli Jacobe! Šledoval jsem, jestli vizuální chování té bytošti třeba neprožradí nějaké vodítko k její podstatě, když se na jednou objevila další. Ta první napadla tu druhou světelným výbojem a přiměla ji zmizet. Pak se šama vzdálila!“

„Měli jste mi říct, když se ob-jevil ten druhý,“ ozval se Bubbacub. Stál, vodor opět kolem krku. „No ne-nevadí. Mám, co jsem potřeboval vědět. Teď to oznámím lidské by-tosti de-Silva.“

Otočil se a odešel. Jacob rychle vstal a vydal se za ním.

Fagin na ně čekal vedle deSilvy u pilotního panelu. „Viděl jsi to?“ zašeptal Jacob.

„Ano, měl jsem dobrý výhled. Jsem celý nedočkavý, až uslyším, co se náš drahý a vážený přítel dozvěděl.“

S teatrálním máchnutím paže Bubbacub všechny vyzval, aby mu věnovali pozornost.

„Řekl, že je starý,“ začal. „Věřím tomu. Je to velice stará rasa.“

Jistě, pomyslel si Jacob. To je první věc, jakou si Bubbacub musí zjistit.

„Sola-rianové ří-kají, že toho šim-panze za-bili. Zabil ho i La-Roque. Začnou za-bíjet i lidi, pokud navždy neo-dejdou.“

„Cože?“ vykřikla deSilva. „O čem to mluvíte? Jak by mohli být zodpovědní LaRoque i duchové!“

„Uklid-něte se, žádám vás o to,“ Pilův hlas, moderovaný vodor, nesl podtón hrozby. „Ten Sola-rian mi řekl, že k tomu toho člověka při-měli. Do-dali mu jeho ne-návist. Do-dali mu po-třebu zabít. Do-dali mu i pravdu.“

Jacob právě zakončoval stručné shrnutí Bubbacubových poznámek Martinové.

„...Nakonec řekl, že existuje jenom jeden způsob, jak duchové mohli ovlivnit LaRoqueho na takovou dálku. A pokud tu metodu použili, vysvětluje to zmíněnou nepřítomnost faktů v Knihovně. Každé místo, kde se tato síla používá, je tabu, kompletně uzavřené. Bubbacub chce, abychom se tady zdrželi jen tak dlouho, než se to ověří, a pak odtud horempádem zmizeli.“

„Ale jaká síla?“ naléhala Martinová, která tam seděla s primitivní přílbou na detekci psí na klíně. Poblíž seděl a naslouchal Culla, mezi rty další úzkou tubu s nápojem.

„Pi-ngrli to není. To se někdy užívá legálně. Kromě toho nedosáhne tak daleko a stejně by to nedokázal nijak vystopovat. Ne, ne, myslím, že Bubbacub se chystá použít tu věc podobnou kameni.“

„Tu lethaninskou relikvii?“

„Ano.“

Martinová zavrtěla hlavou. Sklopila oči a nervózně si pohrávala s jakýmsi knoflíkem na přílbě.

„Je to tak komplikované. Vůbec tomu nerozumím. Co jsme se vrátili na Merkur, všechno se hrouť. Nikdo není tím, čím se zdá být.“

„Co tím chcete říct?“

Parapsycholožka se odmlčela a pak pokrčila rameny. „Nikdy si nebud’te nikým jistý... Byla jsem si tak jistá, že ta hloupá Peterova nevraživost vůči Jeffreyovi byla nejen nefalšovaná, ale i neškodná. Teď jsem přišla na to, že byla uměle vyprovokovaná a smrtelná. A taky myslím, že měl pravdu o Solarianeche. Akorát, že to nebyla jeho myšlenka, ale jejich.“

„Vy si myslíte, že jsou skutečně našimi ztracenými patrony?“

„Kdo ví?“ odpověděla. „Je-li to tak, je tragické, že se sem už nikdy nemůžeme vrátit a hovořit s nimi.“

„Takže vy bez výhrad přijímáte Bubbacubův příběh?“

„Ale ano, samozřejmě! Je jediný, kdo s nimi kdy navázal kontakt a kromě toho ho znám. Bubbacub by nás nikdy neklamal. Pravda je jeho životní poslání!“

Jacob však už věděl, o kom mluvila, když říkala „nikdy si nebud’te nikým jistý“. Doktorka Martinová měla strach.

„Jste si jistá, že Bubbacub byl jediný, kdo navázal nějaký druh kontaktu?“

Oči se jí rozšířily, potom uhnula pohledem. „Zdá se, že je jediný, kdo tu schopnost má.“

„Proč jste tedy zůstala stranou s nasazenou přílbou, když nás Bubbacub svolal kvůli své zprávě?“

„Přece se od vás nemusím nechat vyslýchat!“ odpověděla dopáleně. „Jestli vám do toho vůbec něco je, zůstala jsem, abych se o to na-

posledy pokusila. Žárlila jsem na jeho úspěch a chtěla jsem to ještě jednou zkusit! Nepodařilo se mi to, samozřejmě.“

Jacoba to nepřesvědčilo. Její podrážděnost mu připadala neodůvodněná a bylo jasné, že ví víc, než říká.

„Doktorko Martinová, co víte o léku zvaném Warfarin?“ zeptal se ještě Jacob.

„Takže i vy!“ vyhrkla a zrudla. „Řekla jsem šéflékaři základny, že jsem o něm nikdy neslyšela a samozřejmě že nevím, jak se nějaký mohl dostat mezi léky Dwayne Keplera. Jestli tam vůbec někdy nějaký byl; to především!“

Odvrátila se. „Myslím, že bych si teď měla odpočinout, pokud vám to nebude vadit. Chci být vzhůru, až se Solariané vrátí.“

Jacob její nepřátelství ignoroval; s tím podezřením musela uniknout i troška tvrdosti jeho druhého já. Bylo však zjevné, že Martinová už víc neřekne. Zvedl se. Natáhla se na lehátko a okázale ho přehlížela.

U automatů s občerstvením se setkal s Cullou. „Vy jšte rožčilený, příteli Jacobe?“

„Rožčilený? Ne, neřekl bych. Proč se ptáš?“

Vysoký mimozemšťan na něj hleděl. Vypadal unaveně. Útlá ramena měl svěšená, jeho veliké oči však zářily.

„Doufám, že ší to příliš neberete, ty žprávy, které nám ožnánil Bubbacub.“

Jacob se otočil k automatům zády a pohlédl Cullovi do tváře: „Co jestli si neberu příliš vážně, Cullo? Jeho tvrzení jsou informace. To je vše. Byl bych zklamán, kdyby se ukázalo, že mise Poutníka musí skončit. A budu si chtít nějakým způsobem ověřit, co říká, než uznám, že to je nutné... alespoň záznamem v Knihovně. Ale spíš než to se mnou lomcuje zvědavost.“ Jacob, podrážděný otázkou, pokrčil rameny. Oči ho pálily, zřejmě z nadměrné dávky červeného světla.

Culla pomalu zavrtěl svou velkou hlavou. „Myšlím, že to je jinak. Odpuště mi troufaloš, ale myšlím ší, že jšte veliče rožrušen.“

Jacob pocítil krátký nával vzteku. Tak tak, že ho nedal najevo, podařilo se mu ho však potlačit. „Ještě jednou, Cullo, o čem to mluvíš?“ řekl pomalu.

„Jacobe, počínáte ší dobře, že žůštáváte neutrální v tom požoruhodném vnitřním konfliktu vašeho druhu. Ale všichni šofonti mají názory. Těžce váš žasáhlo, když jšte žjištil, že Bubbacub dosáhl kontaktu tam, kde lidé šelhali. Přeštože jšte nikdy nevyjádřil švůj názor na otážku původu, vím, že váš nijak neteší žjištění, že lidštvo skutečně mělo patrony.“

Jacob opět jen pokrčil rameny.

„To je pravda. Avšak ten příběh o Solarianeche, kteří v šeré minulosti pozvedají lidstvo a ještě před dokončením úkolu ho opouštějí, mě stále ještě nepřesvědčil. Nic z toho nedává smysl.“

Jacob si masíroval pravý spánek. Cítil, že na něj jde bolest hlavy. „A všichni v tomhle projektu se chovají nějak podivně. Kepler trpí jakýmsi druhem nevysvětlené hysterie a je přespříliš závislý na Martinové. LaRoque jednal ještě neomaleněji, než je u něj obvyklé, chvílemi i sebevražedně. A nezapomeň i na jeho údajnou sabotáž. Potom samotná Martinová přejde od citové obrany LaRoqueho k podivnému strachu říct cokoli, co by oslabilo Bubbacubovu pozici. Tak bych rád věděl...“ náhle se odmlčel.

„Možná jsou ža tohle všechno žodpovědní Šolariani. Pokud dokázali na takovou dálku přimět pana LaRoquea k vraždě, mohli žpůsobit i další úchyvky v chování.“

Jacob zaťal pěsti. Pohlédl na Cullu a jen stěží potlačoval vztek. Pohled cizincových jasných očí byl tvrdý a deprimující. Nelíbilo se mu pod ním takhle stát.

„Nepřerušuj,“ procedil sevřenými rty, jak nejkldněji dokázal.

Věděl, že něco není v pořádku. Jako by ho obklopoval jakýsi mrak. Nic nebylo jasné, stále však cítil potřebu říct něco důležitého.

Cokoliv.

Rychle se rozhlédl po palubě.

Bubbacub a Martinová byli opět na svých stanovištích. Oba měli nasazené přílby a hleděli jeho směrem. Martinová mluvila.

Ta děvka! Nejspíš tomu neotesanému arogantnímu mrňavému šaškovi povídá všechno, co jsem řekl. Vlezprdelka!

Na své pravidelné obchůzce se u nich zastavila Helene deSilva a odpoutala jejich pozornost od něj a Cully. Na okamžik se cítil lépe.

Přál si, aby Culla odešel. Bylo zlé, že ho musel takhle umlčet, ale vald musí vědět, kde je jeho místo!

DeSilva mezitím domluvila s Bubbacubem a Martinovou a zamířila k automatům s občerstvením. Bubbacubova malá černá očka se na něj opět upřela.

Jacob zavrčel a jako na obrtlíku se od těch dvou civějících korálků otočil k nápojovému automatu.

K čertu se všema. Přišel jsem si sem pro pití a to si taky vezmu. Stejně neexistujou!

Automat před ním se mihotal. Jakýsi vnitřní hlas vykřikoval něco o výjimečném stavu, on se však rozhodl, že ani ten hlas neexistuje.

To je ale divná mašina, napadlo ho. Doufám, že není jako ta zákeřná na *Bradburym*. Ta tedy nebyla vůbec přátelská.

Ne, tahle má hromadu průsvitných trojrozměrných tlačítek, která vyčnívají mezi ostatními. Po pravdě řečeno jsou tu nekonečné řady malých knoflíčků a všechny trčí do prostoru.

Natáhl se, aby namátkově nějaký stiskl, pak se zarazil. Ha-há, tentokrát si ty nápisy *přečteme*!

A teď, co vlastně chci. Kafe?

Slabý vnitřní hlásek se ječivě dožadoval Gyroády. Ano, to je rozumné. Skvělý pitivo, ta Gyroáda. Nejen, že je lahodná, ale taky tě dá do kupy. Dokonalý pití ve světě plným halucinací.

Musel připustit, že to není špatný nápad, jednu si dát. Něco tady skutečně nebylo v pořádku. Proč se všechno odehrává tak pomalu?

Ruka se mu pohybovala jako had k tlačítku, které si zvolil. Několikrát sebou cukla, ale nakonec ji zamířil správně. Už už se chystal ho stisknout, když se ten hlásek vrátil a tentokrát prosil, aby to nedělal!

No tohle! Nejdřív mi dobře poradíš a pak zbaběle couvneš. K čertu s tebou, kdo tě vlastně potřebuje? Stiskl. Čas se trochu zrychlil a on zaslechl zvuk prýšící tekutiny.

Kdo sakra má vůbec koho zapotřebí! Ztracenej mlad'as Culla. Nadutej Bubbacub a jeho jak psí čumák studená lidská společnost. Dokonce i ten bláznivej Fagin... takhle mě odvléct ze Země na *tohle* stupidní místo.

Předklonil se a vytáhl z otvoru tubu s nápojem. Vypadala svůdně.

Čas se opět zrychlil, téměř k normálu. Už se cítil lépe, jako by z něj spadl drtivý tlak. Zdálo se, že antagonismus a halucinace zmizely v dálce. Jak se Helene deSilva přibližovala, usmál se na ni. Potom se otočil, aby se usmál na Cullu.

Později, napadlo ho, se omluvím za to, že jsem byl hrubý. Pozvedl nápoj v gestu přípitku.

„...se tam vznášejí, těsně na hranici zjititelnosti,“ říkala deSilva. „Kdykoli tomu tak je, býváme připraveni, takže byste možná měl...“

„Nepijte to, Jacobe!“ zvolal Culla.

DeSilva vykřikla, vrhla se k němu a sevřela mu ruku. Culla se připojil a přidal svou vlastní nepatrnou sílu, aby mu odtáhl tubu s nápojem od rtů.

Otravové, zkazíte každou legraci, pomyslel si přívětivě. Ukaž nedomrlému cizinci a devadesátileté stařence, co dokáže chlap.

Zbavil se jich, nepřestávali však útočit. Komandantka se dokonce pokusila o několik ošklivých úderů, které ho měly zneškodnit, odrazil je však a vítězoslavně zvedl nápoj ke rtům.

Zed' se prolomila a čich, o němž nevěděl, že ho ztratil, přisupěl jako parní válec. Zakašlal a pohlédl na tu odpornou břечku.

Uvolňovaly se z ní hnědé jedovaté výpary, plavaly v ní bubliny a chuchvalce. Odhodil ji. Všichni se na něj dívali. Ze země, kam Cullu odhodil, se ozývalo drkotání. DeSilva vyčerpaně vstala. Ostatní členové posádky se shromáždili kolem.

Odněkud slyšel přicházet starostlivé hvízdání Fagina. Kde je vůbec Fagin? napadlo ho, když vrávoravě vykročil. Udělal tři kroky, pak se zhroutil na palubu přímo před Bubbacubem.

Pomalou přicházel k sobě. Měl tak stažené čelo, že to nebylo vůbec snadné. Cítil, že kůži má napjatou jako membránu na bubnu. Nebyla však suchá jako membrána. Byla vlhká, nejdříve potem, potom něčím jiným, chladivým.

Zachroptěl a zvedl ruku. Dotkla se pokožky ruky někoho jiného, teplé a jemné. Ženské, napadlo ho podle vůně.

Otevřel oči. Poblíž seděla doktorka Martinová, ve snědé ruce mycí žínku. Usmála se a ke rtům mu přiložila tubu s nápojem.

Na okamžik se vyděsil, pak zvedl hlavu a ucucel. Byla to limonáda a chutnala fantasticky.

Zatímco se rozhlížel, zlikvidoval ji do dna. Lehátka rozmístěná po obvodu paluby byla zaplněna ležícími postavami.

Podíval se vzhůru. Obloha byla téměř černá!

„Vracíme se,“ řekla Martinová.

„Jak...“ Cítil, jak mu hlasivky drhnou, a slyšel, jak sípe. „Jak dlouho jsem byl mimo?“

„Asi dvanáct hodin.“

„Byl jsem pod sedativy?“

Přikývla. Ten věčný profesionální úsměv tu byl zase. Nyní se však nezdál tak hraný. Dotkl se rukou čela. Stále bolelo.

„Takže se mi to asi nezdálo. Co to bylo, to, co jsem chtěl včera vypít?“

„To byla sloučenina čpavku, kterou s sebou vezeme pro Bubbacuba. Pravděpodobně by vás to nezabilo. Ale bylo by to zlé, hodně zlé. Můžete mi říct, proč jste to udělal?“

Jacob nechal hlavu klesnout zpět do polštáře. „Tedy... v tom okamžiku se mi to zdálo jako skvělý nápad.“

Zavrtěl hlavou. „Vážně, mám za to, že se mnou nebylo něco v pořádku. Ale ať mě vezme ďas, jestli vím, co to bylo.“

„Měla jsem si uvědomit, že je něco v nepořádku hned, když jste začal povídat ty divné věci o vraždách a spiknutích,“ prohlásila. „Je to zčásti moje chyba, že jsem nepoznala příznaky. Není se za co stydět. Řekla bych, že se jen jedná o případ orientačního šoku. Ponor ve sluneční lodi může mít strašlivě matoucí účinek v tolika směrech!“

Promnul si rukama oči, aby zahnal ospalost.

„Ano, v tom posledním máte nepochybně pravdu. Ted' mě ale napadlo, že někteří lidé si pravděpodobně myslí, že jsem byl ovlivněn.“

Martinová sebou trhla, jako by ji překvapilo, že bude tak brzo a rychle reagovat.

„Ano,“ řekla. „Po pravdě řečeno, komandantka deSilva si myslí, že to je práce duchů. Řekla, že pravděpodobně demonstrovali své síly psí, aby dokázali, že to myslí vážně. Dokonce začala mluvit o odvetném opatření. Ta teorie má jisté přednosti, já však dávám přednost své vlastní.“

„Že jsem se zbláznil?“

„Ach, to ne, v žádném případě! Jste jen dezorientovaný a zmatený! Culla říkal, že jste se choval... nenormálně... v posledních několika minutách před vaší... nehodou. Plus moje vlastní pozorování...“

„Ano,“ přikývl Jacob. „Dlužím Cullovi skutečnou omluvu... a sakra! Nebyl zraněn, že ne? Nebo Helene?“ Začal se zvedat.

Martinová ho zatlačila zpět. „Ne, ne, všichni jsou v pořádku. Nemusíte se znepokojovat. Jsem si naprosto jistá, že jediné starosti, které si kdo dělá, jsou o vaše zdraví.“

Jacob se uvolnil. Pohlédl na prázdnou tubu. „Mohl bych dostat ještě jednu?“

„Jistě. Hned jsem zpátky.“

Odešla a nechala ho o samotě. Slyšel, jak její tiché kroky míří k oddělení s občerstvením... místu, kde se ta „nehoda“ stala. Trhl sebou, jen na to pomyslel. Cítil směsici hanby a znechucení. Ze všeho nejvíc ho však pálila jediná otázka: PROČ?

Někde za ním tiše hovořili dva lidé. Doktorka Martinová se musela s někým potkat.

Jacob věděl, že dříve nebo později ho čeká ponor, vedle kterého se Poutník bude zdát nudný a nezajímavý. Ten trans bude *něco*, musí však k němu přistoupit, pokud má pravda vyjít najevo. Zbývá už jenom otázka kdy? Teď, když by mu mohl široce rozpoltit mysl? Nebo na Zemi ve Středisku, v přítomnosti terapeutů, kde však jeho odpovědi nijak neposlouží ani jemu, ani Poutníkovi, ani jeho práci?

Martinová se vrátila. Posadila se vedle něj a nabídla mu plnou nápojovou tubu. Helene deSilva přišla s parapsycholožkou a posadila se vedle ní.

Několik minut strávil ujišťováním, že je v pořádku. Nad jeho omluvami mávla rukou.

„Nevěděla jsem, že jste tak dobrý v N.B., Jacobe,“ byla její jediná odpověď.

„V čem?“

„V neozbrojeném boji. Docela ho ovládám, i když připouštím, že jsem drobet zrezivěla. Vy jste ovšem lepší. Zjistili jsme to tím nejspolehlivějším způsobem, bojem mezi soupeři, z nichž každý dychtí

vyřadit druhého, aniž ho zraní nebo mu způsobí bolest. Je to strašně obtížné, vy jste ale expert.“

Nikdy by ho nenapadlo, že je možné se při podobném druhu komplimentu červenat, cítil však, že rudne.

„Díky. Je těžké si na něco vzpomenout, ale mám takový dojem, že jste byla taky pěkně rafinovaná.“

Pozorovali jeden druhého v naprostém porozumění a křenili se na sebe.

Martinová je přejela pohledem, pak si odkašlala.

„Myslím, že by pan Demwa neměl tolik mluvit. Šok, jako byl tento, vyžaduje spoustu odpočinku.“

„Chtěl bych vědět jen pár věcí, doktorko, pak budu spolupracovat. V první řadě, kde je Fagin? Nikde ho tu nevidím.“

„Kant Fagin je na odvrácené straně,“ odpověděla deSilva. „Posiluje se.“

„Měl o vás velkou starost. Nepochybuji o tom, že ho potěší, až se dozví, že jste v pořádku,“ prohlásila Martinová.

Jacobovi se ulevilo. Z jakéhosi důvodu se strachoval o Faginovo bezpečí.

„A teď mi řekněte, co se stalo, když jsem ztratil vědomí.“

Martinová a deSilva si vyměnily pohledy. Pak deSilva pokrčila rameny a řekla: „Měli jsme další návštěvu. Trvala slušnou dobu. Několik hodin se ten Solarian jen tak vznášel na hranici viditelnosti. To stádo toroidů jsme nechali daleko vzadu a spolu s ním i všechny jeho společníky.

Je ale dobře, že čekal. Měli jsme tu chvíli pěkný zmatek kvůli, tedy...“

Jacob si povzdychl:

„Kvůli mému sugestivnímu představení? Ale pokusil se někdo navázat kontakt, zatímco se tam třepotal?“

DeSilva pohlédla na Martinovou. Doktorka nepatrně zavrtěla hlavou.

„Nic moc se neudělalo,“ pokračovala komandantka spěšně. „Všichni jsme byli pořádně rozrušení. Potom ale, asi ve čtrnáct nula nula, zmizel. Později se znovu objevil ve své... ‘výhrůžné formě’.“

Jacob nechal vzájemnou spolupráci obou žen bez komentáře. Náhle ho však něco napadlo.

„Poslyšte, jste si všichni jistí, že to vůbec byli titíž duchové? Možná, že ‘normální’ a ‘výhrůžné formy’ jsou ve skutečnosti dva různé druhy!“

Martinová se na okamžik zdála zaražená. „To by *mohlo* vysvětlit...“, pak zmlkla.

„Jo, a už jim neříkáme duchové,“ oznámila deSilva. „Bubbacub říká, že to nemají rádi.“

Jakob pocítil krátké podráždění, rychle ho však potlačil ze strachu, aby si toho některá z žen nevšimla. Touhle debatou se ovšem nikam nedostanou!

„Takže co se stalo, když se objevil v té výhrůžné formě?“

DeSilva se zamračila.

„Bubbacub s ním po nějakou dobu mluvil. Pak se rozčílil a přinutil ho odejít.“

„Cože se?“

„Snažil se s ním dohadovat. Citoval knihu o právech ve vztahu patron-vazal. Dokonce slíbil i obchod. Solarian však nepřestával vyhrožovat. Vyjádřil se, že pošle na Zemi poselství formou psí vln a způsobí katastrofu nějakého nepopsatelného druhu.“

Nakonec Bubbacub řekl, že toho má dost. Všichni jsme si museli lehnout a on vytáhl tu hroudu železa s křišťálem, se kterou nadělal tolik tajností. Všem přikázal zakrýt si oči, vyslovil nějaké zaklínadlo a poslal ho k čertu!“

„A co na to on?“

Pokřčila rameny. „To ví jenom prapředci, Jacobe. Následovalo oslnivé světlo, pocit tlaku v uších... a když jsme znovu otevřeli oči, Solarian byl pryč!“

A nejenom to! Vrátili jsme se tam, kde jsme si mysleli, že jsme opustili stádo toroidů. I to bylo pryč. Kam oko dohlédlo, nebylo jediné živé bytosti!“

„Vůbec žádná?“ Vzpomněl si na ty krásné tory a jejich zářivé mnohobarevné pány.

„Žádná,“ konstatovala Martinová. „Všichni byli zahnáni. Bubbacub nás ujistil, že nebyli nijak zraněni.“

Jacob měl pocit otupělosti. „Dobrá, alespoň je nějaká obrana. Můžeme se Solariany vyjednávat z pozice síly.“

DeSilva zavrtěla smutně hlavou.

„Bubbacub říká, že žádné vyjednávání nepřichází v úvahu. Jsou zlí, Jacobe. Zabijí nás, jakmile k tomu dostanou možnost.“

„Ale...“

„A s Bubbacubem už nemůžeme počítat. Řekl jim, že stane-li se něco Zemi, bude následovat pomsta. Ale s ničím jiným už nepomůže. Ta relikvie se vrací na planetu Pila.“

Sklopila oči k palubě. Náhle byl její hlas zastřený: „Sluneční poutník doputoval.“

ČÁST VI.

*Měřítkem (mentálního) zdraví je pružnost (nikoli
přirovnání se k jakési „normě“), svoboda učit se ze
zkušenosti... ovlivnitelnost rozumnými argumenty... a
přístupnost emocím... a obzvláště kázeň a střídmost.*

*Podstatou nemoci je zmrazení chování do
nezměnitelných a neukojitelných modelů.*

Lawrence Kubie

17.

STÍN

Pracovní stůl byl holý, každý kus nářadí, který obvykle tvořil součást chaosu na pracovní ploše, visel nepoužíván na příslušné skobě na zdi. Nářadí bylo čisté. Poškrábaný a dolíčky posetý povrch stolu zářil novou vrstvou vosku.

Halda zčásti rozebraných přístrojů, které Jacob odsunul, ležela vyčítavě na podlaze, a podobně vypadal i šéftechnik, který pozoroval se zahálčivou nedůvěrou, jak si přivlastňuje ponk. Jacoba to nevzrušovalo. Navzdory nebo možná kvůli fiasku na palubě sluneční lodi nikdo neměl námitky, když se rozhodl pokračovat vlastním badáním. Zmíněný pracovní stůl byl velký a pro jeho úmysly vhodný, a nikdo další ho právě teď nepotřeboval.

Kromě toho se podílel na snížení pravděpodobnosti, že ho najde Millie Martinová.

Usídlený v jedné apsidě ohromné jeskyně slunečních lodí, viděl srpek oné gigantické stříbřité lodi, zčásti zakryté skalní stěnou. Vysoko nad hlavou se mu stěna klenula do mlhy kondenzačních par.

Jacob seděl na vysoké stoličce před ponkem. Vytáhl dva listy papíru a položil je na stůl. Na listech byly napsány otázky, formou ano či ne, které vystihovaly alternativy možné skutečnosti.

Ten nalevo říkal:

B MÁ PRAVDU S DUCHY, ANO(I)/NE(II)

Druhý byl na první pohled ještě složitější:

ZCVOKNUL JSEM SE, ANO(III)/NE(IV).

V těchto otázkách se Jacob nemohl nechat ovlivňovat cizími soudy. Proto se také od návratu na Merkur vyhýbal Martinové i ostatním. Než konat zdvořilostní návštěvy u zotavujícího se doktora Keplera, stal se radši poustevníkem.

Otázka nalevo se týkala Jacobovy práce, i když nemohl vyloučit případnou spojitost s otázkou napravo.

Otázka napravo bude obtížná. Chce-li dojít ke správné odpovědi, bude třeba odložit veškeré emoce.

Umístil nový list označený římskou I těsně pod otázku nalevo a sestavoval seznam důkazů, že Bubbacubovo podání je správné.

ODDÍL I: B PODÁNÍ JE PRAVDIVÉ.

Vydalo to na slušný seznam. Především tu byla ta úhledná celistvost Pilova vysvětlení pro chování slunečního ducha. Už od začátku se vědělo, že ty bytosti používají jakýsi druh psí. Ta výhrůžná lidem podobná zjevení prozrazovala znalost člověka a nepřátelské sklony. Byl zabit „pouze“ šimpanz a pouze Bubbacub dokázal úspěšně navázat kontakt se Solariany. Tohle všechno zapadá do LaRoqueova příběhu – toho, který mu byl údajně těmi bytostmi vložen do vědomí.

Nejpůsobivějším výkonem, tím, který se odehrál na palubě lodi, zatímco byl Jacob v bezvědomí, byl Bubbacubův úspěch s lethaninskou relikvií. Byl to důkaz, že Bubbacub nějaký kontakt se slunečními duchy skutečně navázal.

Zahnat jednoho ducha světelným zábleskem by snad bylo i možné (i když si Jacob nedokázal představit, jak by bytost, vznášející se v zářivé chromosféře, mohla z šerého vnitřku sluneční lodě vůbec něco zachytit), avšak úprk celého stáda magnetožravců včetně pastýřů naznačoval, že Pil musel použít značně mocnou sílu (psí?).

Všechny tyto prvky bude třeba v průběhu morfologické analýzy ještě znovu přezkoumat. Avšak při zběžném pohledu nezbylo Jacobovi než připustit, že oddíl číslo I působí pravdivým dojmem.

Číslo II bude hlavolam, neboť předpokládalo opak tvrzení v oddílu I.

ODDÍL II: B PODÁNÍ JE CHYBNÉ – (IIA) MÝLÍ SE/(IIB) LŽLE.

IIA Jacobovi neposkytlo žádné nápady, Bubbacub se zdál příliš jistý, příliš sebevědomý. Samozřejmě, mohl být oklamán *samotnými duchy*... Jacob v tom smyslu naškrábal na ústřížek poznámku a přiřadil ji k IIA. Byla to skutečně velice důležitá možnost, Jacoba však nenapadl žádný způsob, jak ji dokázat či vyvrátit, kromě toho, že bu-

de nutno uskutečnit další ponory. A politická situace další ponory vylučovala.

Bubbacub, podporován Martinovou, trval na tom, že bez něj a jeho lethaninské relikvie budou jakékoli další výpravy zbytečné a zároveň pravděpodobně skončí osudně. A co bylo divné, doktor Kepler se tomuto tvrzení nepostavil. A skutečně, bylo na jeho příkaz, že sluneční loď odstavili, zastavili běžnou údržbu a dokonce i převod dat, zatímco jednal se Zemí.

Keplerovy pohnutky Jacoba mátlý. Několik minut civěl na papír, který říkal: PODRUŽNÝ PROBLÉM – KEPLER? Nakonec ho zmačkal a se zaklením mrskl na hromadu rozebraných přístrojů. Kepler měl očividně politické důvody k tomu, že chtěl, aby za ukončení projektu Poutníka padla zodpovědnost na Bubbacuba. Obrátil se k listu IIB.

Myslet si, že Bubbacub lže, bylo lákavé. Jacob už k tomu mrňavému představiteli Knihovny nedokázal předstírat žádnou náklonnost. Přiznal svou osobní zaujatost. Přál si, aby IIB byla pravda.

Samozřejmě, že Bubbacub měl *důvod* lhát. Neschopnost Knihovny přijít s jakoukoli zmínkou o solárním typu životních forem mu byla nepřijemná. Zároveň měl totální odpor k nezávislému výzkumu prováděnému „štěněcí“ rasou. Oba problémy by byly vyřešeny, kdyby byl projekt slunečního poutníka přerušen způsobem, který by posílil postavení odvěké vědy.

Avšak hypotéza, že Bubbacub lhal, s sebou nesla moře problémů.

Zaprvé, jak velká část jeho příběhu je lež? Ten výkon s lethaninskou relikvií je očividně skutečný. Ale kde jinde se může něčeho chytit?

A jestli Bubbacub lhal, musel si být pekelně jistý, že nebude přistižen. Galaktické instituty, a zvláště Knihovna, se opíraly o pověst naprosté poctivosti. Kdyby byl Bubbacub odhalen, usmažily by ho zaživa.

Oddíl IIB obsahoval veškerou podstatu problému. Vypadalo to beznadějně, ale Jacob bude muset nějak dokázat, že IIB je pravda, jinak je s Poutníkem konec.

A to bude velice složité. Jakákoli teorie, že Bubbacub lhal, bude muset vysvětlit Jeffreyovu smrt, LaRoqueův nenormální stav a chování, výhružné chování slunečního ducha...

Jacob načmáral poznámku a hodil ji na arch IIB.

OKRAJOVÁ POZNÁMKA: DVA DRUHY SLUNEČNÍCH DUCHŮ? Vzpomněl si na připomínku, že nikdo nikdy opravdu neviděl, že by se „normální“ sluneční duch změnil do té poloprůsvitné formy předvádějící onu výhružnou pantomimu.

Napadla ho další věc.

OKRAJOVÁ POZNÁMKA: CULLOVA TEORIE, ŽE PSÍ SOLARIANŮ VYSVĚTLUJE NEJENOM LR, ALE I DALŠÍ PODIVNÁ CHOVÁNÍ.

Když to Jacob psal, myslel na Martinovou a Keplera. Když se však nad tím zamyslel, pečlivě opsal stejnou poznámku na další papír a hodil ho na arch nadepsaný ZCVOKNUL JSEM SE – NE(IV)

Čelit otázce vlastního zdravého rozumu si vyžádalo odvahu. Systematicky zanesl důkazy, že něco není v pořádku, na papír číslo III.

1. OSLEPUJÍCÍ „SVĚTLO“ V BAJA. Trans, který prodělal ještě před zahájením setkání v Informačním středisku, poslední hluboký, kterým prošel. Byl z něj vytržen očividným psychologickým artefaktem – jakousi „modrostí“, která prořala jeho hypnotický stav jako paprsek světlometu. Avšak ať už jeho podvědomí vysílalo jakékoli varování, bylo přerušeno příchodem Cully.

2. NEZVLÁDNUTÉ POUŽÍVÁNÍ MR. HYDA. Jacob si uvědomoval, že rozdvojení jeho mysli na normální a abnormální část je přinejlepším dočasné řešení dlouhodobého problému. Před několika sty lety by jeho stav byl klasifikován jako schizofrenický. Avšak hypnotický smír údajně umožní, aby se jeho rozdělené poloviny znovu v klidu a míru spojily pod vedením jeho dominující osobnosti. Situace, při kterých jeho divoké já vystoupí na povrch nebo převezme kontrolu, jsou logicky ty, kdy je ho potřeba... kdy se Jacob *musí* navrátit k tomu chladnému, tvrdému, vrchovatě sebevědomému šťoura-
lovi, kterým kdysi byl.

Jacoba pozoruhodné skutky jeho druhé poloviny dříve ani tak netrápily, jako spíš přiváděly do rozpaků. Například vzít vzorky léků doktora Keplera na *Bradburym* bylo víc než logické, vezme-li se v

úvahu, čeho byl do té doby svědkem, i když jiné prostředky, jak dosáhnout stejných cílů, by snad byly vhodnější.

Avšak něco z toho, co řekl na palubě sluneční lodi doktorce Martinové, předpokládalo buď nemalé množství opodstatněného podezření, které kypělo v jeho podvědomí, nebo velice hluboké problémy tamtéž.

3. CHOVÁNÍ NA SLUNEČNÍ LODI:

POKUS O SEBEVRAŽDU? Bolelo to méně, než si myslel, že bude, když to psal. Jacob se tou epizodou cítil vyvedený z rovnováhy. Kupodivu však byl spíše rozhněvaný než zahanbený, jako kdyby byl přinucen chovat se jako blázen někým dalším.

To samozřejmě mohlo znamenat cokoli, včetně horečného ospravedlňování sebe sama. Na tohle to však nevypadalo. Nepocítil žádný vnitřní vzdor, když zkoumal tenhle postup logického uvažování. Pouze negaci.

Číslo tři *mohlo* být součástí celkového obrazu mentálního rozkladu. Nebo možná bylo izolovaným případem dezorientace, jak určila diagnózu doktorka Martinová (která ho od přistání naháněla po celé základně, aby se podrobil terapii). Nebo to mohlo být vyvoláno tím *něčím* z vnějšku, jak o tom již uvažoval.

Odsunul se od ponku. Tohle zabere čas. Jediná cesta, jak něčeho dosáhnout, bude dělat časté přestávky a nechat proniknout nápady z podvědomí, z toho podvědomí, které zkoumal.

No, není to *jediná*, cesta, ale dokud nevyřeší otázku vlastního duševního zdraví, nebude zkoušet zbývající možnosti.

Ustoupil a začal tělem pohybovat v řadě relaxačních poloh, známé pod jménem Tai-či Chuan. Od nepohodlného sezení na stoličce mu loupalo v zádech. Vypjal se a nechal energii, aby se vrátila do těch částí těla, které ztratily cit.

Lehké sako, které nosil, mu svíralo ramena. Přerušil proceduru a svlékl ho.

Přes údržbářskou dílnu u kanceláře šéftechnika byl poblíž fontánky s pitnou vodou věšák. Jacob k němu zamířil, lehce, na bříškách chodidel; Tai-či mu dodalo pocit svěžesti a nové energie.

Šéftechnik jen mrzutě přikývl, když kolem něj Jacob přešel; ten muž byl očividně nešťastný. Seděl za svým stolem v kanceláři z pě-

nových panelů, ve tváři výraz, jakých Jacob viděl od přistání spoustu, zvláště mezi nižšími kádry. Při té vzpomínce zase splaskl.

Jak se nakláněl nad fontánkou, zaslechl řinčivý zvuk. Když se opákoval, zvedl hlavu. Zvuk přicházel od lodi. Z místa, kde stál, bylo vidět polovinu lodi. Jak mířil k rohu skalní stěny, postupně se objevil i zbytek.

Trojhramný vchod do lodi pomalu klesal. Dole stáli Culla s Bubbacubem, mezi sebou drželi dlouhé válcovité zařízení. Jacob se schoval za skalní stěnu. Copak to tam ti dva provádějí?

Slyšel, jak se z okraje paluby vysouvá úzký můstek, potom zvuky, jak Pil s Pringem táhnou zařízení do lodi.

Jacob se opřel zády o stěnu a vrtěl hlavou. Tak to hle už je moc. Ještě jedno tajemství a pravděpodobně se už *doopravdy* zcvokne... tedy za předpokladu, že se tak už nestalo.

Znělo to, jako by v lodi běžel vzduchový kompresor nebo vysavač. Rachocení, šoupání a občasné kvičivé Pilovy kletby naznačovaly, že je stroj vlečen po celém interiéru lodi.

Jacob podlehl pokušení. Bubbacub s Cullou byli v lodi a nikdo další v dohledu.

Bude-li přistižen při špehování, jediné, o co v podstatě může přijít, je zbytek své reputace.

Pružný můstek překonal několika mocnými skoky. Před vrcholem rampy zalehl a jukl dovnitř.

Měli skutečně vysavač. Zády k Jacobovi ho tahal Bubbacub, zatímco Culla manipuloval dlouhou, pevnou sací částí na konci ohebné hadice. Pring zvolna kroutil hlavou, chrup mu tiše drkotal. Bubbacub vychrlil na svého vazala sérii ostrých šteknutí a drkotání zesílilo, zároveň však zrychlilo i Cullovo tempo.

Bylo to velice podivné a zneklidňující. Culla vysával prostor mezi palubou a zakřivenou stěnou lodi! Až na silová pole, která drží palubu na místě, tam bylo *prázdné*!

Na cestě podél okraje zmizeli Culla s Bubbacubem za centrální kopulí. Každým okamžikem se vynoří na druhé straně a tentokrát čelem k němu. Jacob sklouzl po rampě o pár stop níž a zbytek sešel. Vrátil se do apsidy a opět se posadil na stoličku před papírové ústřižky.

Kéž by tak měl čas! Kdyby ta centrální kopule byla větší nebo Bubbacub pracoval pomaleji, mohl by najít způsob, jak se dostat do té mezery se silovým polem a vzít si vzorek toho, co tam vysávali, ať už to bylo cokoli. Jacob se při té představě otrásl, za pokus by to však stálo.

Nebo dokonce snímek Cully a Bubbacuba při práci! Kde by však vzal fotoaparát v těch několika minutách, které mu zbývaly?

Přestože nebyl způsob, jak dokázat, že má Bubbacub za lubem něco nekalého, došel Jacob k závěru, že teorie IIB dostala pořádnou injekci. Na kousek papíru načmáral: B PRACH ČI CO... NA PALUBĚ VYPUŠTĚN HALUCINOGEN? Hodil ho na příslušnou hromádku a hnal se do kanceláře šéftechnika.

Když ho Jacob požádal, aby šel s ním, muž jen nevrle zabrblal. Tvrdil, že musí zůstat u telefonu a dodal, že nemá představu, kde by se poblíž dal sehnat fotoaparát. Jacob měl zato, že lže, neměl však čas se dohadovat. Musel se dostat k telefonu.

Jeden přístroj byl instalován na zdi nedaleko rohu, odkud pozoroval, jak Culla s Bubbacubem stoupají po rampě. Když ho však zvedl, napadlo ho, že ani neví, komu volat a co vůbec říct.

Zdravíčko, to je doktor Kepler? Pamatujete si ještě na mě, Jacob Demwa? Ten chlápek, co se chtěl zasebevraždit na jedné z vašich slunečních lodí. Jo ten... tedy, byl bych rád, kdybyste mohl přijít sem dolů a podívat se, jak Pil Bubbacub provádí jarní úklid...

Ne, to by nešlo. Než by se sem kdokoli dostal, Culla s Bubbacubem by už byli pryč a jeho telefonát by se stal další položkou na seznamu jeho podivného chování na veřejnosti.

Náhle na něj plně dolehla váha té myšlenky.

Nevymyslel jsem si náhodou celou tu věc? Ted' nebyl slyšet žádný vysavač. Nic než ticho. Celá ta věc byla stejně tak zatraceně symbolická...

Zpoza rohu se ozvalo zakvičení, klení a rachot padajícího zařízení. Jacob na okamžik zavřel oči. Ten zvuk byl tak nádherný. Riskl to a jukl za roh.

Bubbacub stál na spodku rampy, v ruce jeden konec vysavače, štětiny kolem očí mu trčely jako hřebíky a srst kolem šíje měl zježenou do podoby krejzlíku. Upíral žhnoucí pohled na Cullu, který se

potýkal se západkou na prachovém pytlí vysavače. Z otvoru se vysypala malá hromádka červeného prášku.

Bubbacub jen zhnuseně supěl, jak Culla hrnul hrsti prachu na jednu hromadu a pak na ni znovu namířil zkompleťovaný vysavač. Jacob si byl jistý, že jedna hrst šla místo na hromádku do kapsy Cullových stříbrných tunik.

Zbylý prach Bubbacub rozkopával kolem, dokud nesplynul s podlahou. Potom nenápadně pohlédl do všech koutů, čímž bleskem zahnal Jacobovu hlavu zpět za skálu, vyštěkl krátký příkaz a vedl Cullu k výtahům.

Když se Jacob vrátil k ponku, našel tam šéftechnika, jak se sklání nad rozházenými papíry jeho morfologické analýzy. Když se přiblížil, muž k němu zvedl hlavu.

„Co se tam dělo?“ kývl bradou ke sluneční lodi.

„Ále nic,“ odpověděl Jacob a chvíli se jemně kousal do tváře. „Jen se nějaký marťáci poflakovali po lodi.“

„Po lodi?“ Šéftechnik se prudce napřímil. „To je to, o čem jste prve blekotal? Proč jste to k čertu neřekl!“

„Počkejte, stůjte!“ Jacob popadl muže za paži zrovna, když se otočil, aby spěchal k lodi. „Už je pozdě, jsou pryč. Kromě toho, na to, abyste zjistil, o co jim jde, nestačí prostě je přistihnout při nějaké podivné činnosti. Koneckonců, v podivnosti jsou marťáci experti.“

Technik koukal na Jacoba, jako by ho viděl poprvé. „Hm, to teda jo,“ řekl pomalu. „To jste vystihl. Ale snad byste mi teď měl říct, co jste viděl.“

Jacob jen pokrčil rameny a všechno mu řekl, od okamžiku, kdy zaslechl zvuk otevíraného vstupního otvoru, až k té komedii s rozsypaným práškem.

„Tomu tedy nerozumím,“ škrábal se šéftechnik na hlavě.

„S tím se netrapte. Jak říkám, k tomu, aby někdo inkasoval na zadnici pápadlo, jedno vodítko nestačí.“

Jacob se opět posadil na stoličku a začal čmárat po listcích.

C MÁ VZOREK PRÁŠKU... PROČ? JE NEBEZPEČNÉ POŽÁDAT HO, ABY SE SVĚŘIL?

JE C DOBROVOLNÝ KOMPLIC? JAK DLOUHO?

ZÍSKAT VZOREK!!!

„Hele, co to tady vůbec děláte?“ zeptal se šéftechnik.

„Hledám vodítka.“

Po chvilce mlčení muž poklepal na papíry na pravém kraji stolu. „Já bych tedy tak klidný nebyl, kdybych si představil, že cvokatím! Jaký to byl pocit? Myslím, když vám ruplo v kouli a pokusil jste se vypít jed?“

Jacob vzhlédl od psaní. Viděl jakýsi obraz. Gestalt. Do nosu mu pronikl zápach čpavku, ve spáncích mu začalo mocně bušit. Měl pocit, jako by strávil celé hodiny v záři vyšetřovatelovy lampy.

Živě si na ten obraz vzpomínal. Poslední věc, kterou viděl, než zkolaboval, byla Bubbacubova tvář. Zpod přílby se na něj upírala malá černá očka. Pil jako jediný ze všech na palubě nezúčastněně pozoroval, jak Jacob zavrával a zhroutil se v bezvědomí na palubu jen pár stop od něj.

Při té představě Jacoba zamrazilo. Dal se do psaní, ale pak toho nechal. Bylo to příliš významné. Napsal si krátkou poznámku v del-fínském-trinárním kódu a hodil ji na hromádku IV.

„Promiňte,“ zamumlal a vzhlédl k šéftechnikovi. „Říkal jste něco?“

Technik jen zavrtěl hlavou.

„Ále, stejně mi do toho nic není. Neměl bych do toho strkat nos. Jen jsem byl zvědavý, co děláte.“

Na okamžik se odmlčel.

„Vy se snažíte ten projekt zachránit, vidíte?“ zeptal se nakonec.

„Ano, snažím.“

„Pak jste tedy jedinej sekáč, který tu ještě je,“ řekl trpce. „Mrzí mě, že jsem na vás předtím zavrčel. Nechám vás na pokoji, abyste mohl pracovat.“ Otočil se k odchodu.

Jacob se na okamžik zamyslel a pak se zeptal:

„Chtěl byste mi pomoci?“

Muž se otočil. „Co potřebujete?“

Jacob se usmál. „No, pro začátek bych vystačil se smetáčkem a lopatkou.“

„Hned jsem tady!“ odpověděl šéftechnik a odkvačil.

Jacob chvílku bubnoval prsty na desku stolu. Pak posbíral rozházené papíry a nacpal si je do kapsy.

18.

FOKUS

„Víte, ředitel říkal, že dovnitř nikdo nemá chodit.“

Jacob vzhlédl od své práce. „A safra,“ zašklebil se divoce, „to já přece nevím! Jen se snažím otevřít ten zámek, dělám to pro svoje zdraví!“

Druhý muž nervózně přešlápl a mumlal něco o tom, že nikdy nečekal, že se bude podílet na vloupání.

Jacob se zapotácel, místnost se zhoupala a on se chytil plastické nohy od stolu, aby udržel rovnováhu. V šeru fotolaboratoře bylo špatně vidět, zejména po dvaceti minutách piplačky s malinkými nástroji.

„Už jsem vám to řekl předtím, Donaldsone,“ řekl Jacob pomalu. „Nemáme na vybranou. Čím se vůbec můžeme pochlubit? Špetkou prachu a zmatenou teorií? Přemýšlejte trochu. Je to něco jako začarovaný kruh. Nepustí nás k tomu důkazu, protože nemáme dost důvodů, abychom dokázali, že ho potřebujeme!“

Jacob si masíroval svaly na šíji. „Ne, tohle budeme muset udělat sami... jinými slovy, jestli jste ochoten chvilku počkat...“

Šéftechnik zavrčel. „Vždyť víte, že zůstanu.“

„Dobrý, dobrý.“ Přikývl Jacob. „Omlouvám se. Podal byste mi teď, prosím vás, támhleten malý nástroj? Ne, ten s háčkem na konci. Ano, ten. Co kdybyste teď šel ke dveřím a dával pozor? Řekněte mi včas, když někdo půjde, abych to tu mohl uklidit. A dávejte pozor tamhle na tu nášlapku!“

Donaldson kousek poodešel, pak však zůstal stát a pozoroval, jak se Jacob znovu pustil do práce. Opřel se o chladné křídlo dveří a z tváří a čela si setřel pot.

Demwa se zdál rozumný a uvažoval logicky, ale z té divoké cesty, po které se jeho představivost pustila v několika posledních hodinách, se Donaldsonovi točila hlava.

Nejhorší na tom bylo, že to do sebe tak dobře zapadalo. Bylo to vzrušující, tahle honba za důkazy. A to, co zjistil sám, než potkal Demwu, jeho teorii jenom podporuje. Ale i z toho jde hrůza. Vždycky tu je možnost, že ten člověk je skutečně blázen, bez ohledu na důslednost jeho argumentů.

Donaldson si povzdechl.

Otočil se od tichých škrábavých zvuků kovu o kov a huňaté Jacobovy hlavy a pomalu zamířil k vnějším dveřím fotolaboratoře.

Nakonec, vždyť je to jedno. Na Merkuru je něco shnilého. Pokud někdo něco brzy neudělá, nebudou další sluneční lodě.

Jednoduchý zámek na jednoduchý klíč. Nic nemůže být snadnější. Po pravdě řečeno, Jacob si nemohl nevšimnout, že na Merkuru bylo jen málo moderních zámků. Na planetě, kde magnetický obal dotírá na pustý, nechráněný povrch, vyžaduje elektronika stínění. Stínit není nijak mimořádně nákladné, avšak investovat do zámků musel někdo považovat za směšné. Kdo by se chtěl vloupávat do vnitřní fotolaboratoře? A kdo by vůbec věděl *jak*?

Jacob věděl jak. Zdálo se však, že to nepomáhá. Měl pocit, že něco není, jak má být. Ty nástroje k němu nepromlouvaly. Mezi rukama a kovem necítil žádnou kontinuitu.

Tímhle tempem to může trvat celou noc.

Pusť mě k tomu.

Jacob zaskřípal zuby, vytáhl háček ze zámku a položil ho na zem.

Přestaň s tím personifikováním, řekl si v duchu. Nejsi nic než sada asociálních tendencí, kterou jsem dal na čas pod hypnotický zámek. Nepřestaneš-li jednat jako oddělená osobnost, dostaneš nás... mě do pokročilého schizofrenického stavu!

Tak vidíš, kdo *personifikuje*.

Jacob se usmál. Vůbec bych tu neměl být. Měl jsem celé ty tři roky zůstat doma a v klidu a míru dokončit mentální domácí úklid. Modely chování, které jsem chtěl... *potřeboval* nechat dřímat, teď moje práce potřebuje kompletně probuzené.

Proč je tedy *nepoužít*!

Když bylo tohle mentální uspořádání navrženo, nebylo míněno jako strnulé a nepružné. Takovéhle potlačování by skutečně mělo za následek potíže! Ony amorální chladnokrevné vlastnosti unikaly stálým proudem, třebaže obvykle pod naprostou kontrolou. Šlo o to, aby byly k dispozici v případě nouze.

Potlačování a personifikace, kterými na tento proud v poslední době reagoval, mohly nakonec být *příčinou* části jeho problémů. Jeho zlověstná polovina měla správně *spát*, zatímco pracoval na odeznění traumatu ze smrti Tanii... nikoli být amputována hned u zápěstí.

Tak mě k tomu pusť.

Jacob si vzal jiný háček a točil jím v prstech. Ocel nástroje byla na dotyk hladká a chladivá.

Mlč. Nejsi osoba, jenom talent, naneštěstí spjatý s neurózou... jako dobře trénovaný pěvecký hlas, použitelný pouze tehdy, když jeho majitel stojí na jevišti nahý.

V pořádku. Tak ten talent využij. Ty dveře už mohly být dávno otevřené!

Jacob opatrně odložil nástroje a přišoural se ke dveřím. Opřel si o ně čelo. Mám? Co když jsem se na té sluneční lodi opravdu zcvokl? Moje teorie může být chybná. A taky je tu ten modrý záblesk během transu v Baja. Můžu to risknout a poslechnout, když se tam uvnitř něco osvobodilo?

Oslabený nerozhodností cítil, jak jím prostupuje trans. S námahou ho zastavil, pak ale v duchu mávl rukou a nechal ho postupovat. Když napočítal do sedmi, zarazila ho bariéra strachu. Byla to známá bariéra. Připomínala mu okraj propasti. Nevšímal si jí a pokračoval.

Při dvanácti nařídil: Bude to dočasné. Cítil souhlas.

Odpočítávání bylo dílem okamžiku. Otevřel oči. Pažemi mu běželo slabé brnění, proniklo do prstů, nedůvěřivě, jako když pes čenichá při návratu do starého domova.

Zatím je to dobré, pomyslel si. Necítím se o nic méně mravný. O nic méně „sám sebou“. Nemám pocit, že moje ruce řídí neznámá síla... jenom jsou živější.

Když zvedl nástroje, nebyly na dotyk chladné. Byly teplé, jako prsty jeho rukou. Háček smyslně vnikl do zámku. Otáčel se a laskal hradítka. Jedno za druhým, nesla se kovem tichounká cvakání jako telegraf. A pak byly dveře odemčené.

„Vy jste to dokázal!“ Donaldsonovo překvapení trochu zabořelo.

„Samozřejmě,“ bylo jediné, co řekl. Bylo konejšivě snadné umlčet urážlivou odpověď, která ho rázem napadla. Zatím je to dobré. Džin se zdá být neškodný. Jacob dveře otevřel a vstoupil.

Levá stěna úzké místnosti byla lemována registraturami. Podél druhé stěny podpíral nízký stůl řadu fotoanalytických přístrojů. Otevřené dveře na vzdáleném konci vedly do neosvětlené a zřídka používané temné komory.

Sehnutý, aby viděl na nálepky, začal Jacob na jednom konci řady registratur. Donaldson se zaměřil na pracovní stůl. Chvilku nato šéf-technik ohlásil: „Našel jsem je!“ Ukázal na otevřenou krabici poblíž prohlížečky v polovině délky stolu.

Cívky byly v měkce vyložené přihrádce, po stranách nadepsané datem, časem zachycených okamžiků a kódem přístroje, který byl použit. Minimálně deset přihrádek byl prázdný.

Jacob zvedl několik kazet ke světlu. Pak se obrátil k Donaldsonovi.

„Někdo tu byl před námi a vyfoukl nám všechny kazety, které potřebujeme.“

„Ukradl?... Ale jak!“

Jacob pokrčil rameny. „Možná stejně jako my, vloupáním. Nebo měl klíč. Jediné, co víme je, že chybí poslední cívka od každého nahrávacího zařízení.“

Chvilku stáli mlčky v šeru místnosti.

„Takže nemáme vůbec žádný důkaz,“ konstatoval Donaldson.

„Ne, pokud se nám nepodaří vypátrat ty chybějící cívky.“

„Tím myslíte, že máme vtrhnout taky do Bubbacubova apartmá?... Nevím, nevím. Podle mě jsou už spálené. K čemu by je schovával?“

Ne, já navrhuju, abychom odtud zase zmizeli a nechali doktora Keplera nebo doktorku deSilvu, aby sami přišli na to, že chybí. Není

to nic moc, ale můžou v tom vidět jistý důkaz na podporu naší teorie.“

Jacob váhal. Pak přikývl.

„Ukažte mi ruce,“ vyzval ho.

Donaldson obrátil dlaně vzhůru. Slabá vrstvička elastické hmoty zůstala netknutá. Pravděpodobně jim nehrozilo, že budou vypátráni podle otisků prstů nebo chemickou metodou.

„V pořádku,“ řekl. „Teď dáme všechno nazpátek, přesně, jak si pamatujete, že to bylo. Nehýbejte s ničím, čeho jste se dosud nedotkl. Pak zmizíme.“

Donaldson se otočil, aby uposlechl, když se náhle z vnější fotolaboratoře ozvala rána, jako by něco spadlo. Zvuk zazněl přes zavřené dveře tlumeně.

Past, kterou Jacob narafičil u dveří z chodby, splnila účel. Někdo byl ve vnější laborce. Jejich úniková cesta byla zablokováná!

Oba se rozběhli do neosvětleného vchodu temné komory. Stihli to za roh právě včas. Úzkou místností se rozlehlo zarachocení klíče v zámku.

Přes subjektivní hluk vlastního rychlého dechu zaslechl Jacob, jak se dveře s povzdechem pomalu otevřely. Prohmatal si kapsy overalu. Polovina lupičského vercajku zůstala ležet v místnosti na jedné z registratur.

Zubařské zrcátko mezi ním našťestí nebylo. Měl ho stále v pouzdru v kapsičce na prsou.

Vetřelcovy kroky tiše klapaly místností jen pár stop od nich. Jacob pečlivě porovnal riziko s případnými výhodami a nakonec zrcátko pomalu vyňal z pouzdra. Poklekl a vystrčil kulatý, lesklý konec na práh, pár palců nad podlahu.

Doktorka Martinová se skláněla nad registraturou a probírala se kroužkem kovových klíčů. V jednom okamžiku vrhla kradmý pohled k vnějším dveřím. Zdála se nervózní, i když se to z toho malinkatého zrcátka, chvějícího se dva metry od jejích nohou, dalo poznat jen s obtížemi.

Jacob cítil, jak se přes něj naklání Donaldson ve snaze juknout zpoza dveří. Podrážděně se ho pokusil mávnutím zahnat, avšak Do-

naldson místo ucouvnutí přepadl. Levá ruka mu vylétla, aby našla oporu, a přistála Jacobovi na zádech.

„Uff!“ vyhekl Jacob, když na něj dolehla váha šéftechnika. Vší silou se vzepřel na levé ztuhlé paži, až cítil, že skřípe zaťatými zuby. Jakýmsi způsobem se mu podařilo zadržet oba před pádem do prostoru dveří, avšak zrcátko mu z ruky vypadlo a tiše zazvonilo o práh.

Donaldson se stáhl dozadu do tmy, těžce oddechoval a dojemně se snažil chovat se tiše. Jacob se kysele usmál. Jenom někdo úplně hluchý by tenhle debakl nezaslechl.

„Kdo... kdo je tam?“

Jacob vstal a oprášil se. Na Donaldsona, který tam seděl skleslý s očima upřenýma do země, vrhl krátký, opovržlivý pohled.

Z vedlejší místnosti se ozval zvuk vzdalujících se kroků. Jacob vstoupil do dveří.

„Počkejte chvíli, Millie.“

Martinová ztuhla uprostřed kroku. Ramena jí poklesla, pomalu se otočila, její tvář byla maska strachu. Pak poznala Jacoba. Tmavé, patricijské rysy zalila temná červeň. „Co tady k čertu *děláte!*“

„Pozoruju vás, Millie. Většinou zábavná kratochvíle, ale tentokrát obzvláště zajímavá.“

„Vy jste mě špehoval,“ vyjekla.

Jacob vyšel ze dveří, doufaje, že Donaldson bude mít dost rozumu, aby zůstal schovaný. „Nejenom vás, dušinko, každého. Něco tu není v pořádku, víme? Každý si píská jinou písničku, jen aby nemusel pískat tu správnou. Mám takový pocit, že víte víc, než říkáte.“

„Nevím, o čem mluvíte,“ řekla Martinová chladně. „To ovšem není nic překvapivého. Neuvažujete racionálně a potřebujete pomoc...“ Začala couvat ke dveřím.

„Snad ano,“ přikývl s vážným výrazem Jacob. „Ale možná budete potřebovat pomoc zrovna vy, až budete vysvětlovat důvod vaší přítomnosti zde.“

Martinová ztuhla. „Já mám klíč od Dwayne Keplera. A co vy?“

„Vzala jste si ten klíč s jeho vědomím?“

Martinová zrudla a mlčela.

„Chybí několik kazet z kolekce nahrané při posledním ponoru... všechny z doby, kdy Bubbacub provedl ten úkon s lethaninskou relikvií. Vy náhodou nevíte, kde jsou, že?“

Martinová zírala na Jacoba.

„Vy si děláte legraci! Ale kdo...? Ne...“ zavrtěla pomalu hlavou, celá zmatená.

„Vzala jste je vy?“

„Ne!“

„Tak kdo tedy?“

„Nevím. Jak bych to *já* měla vědět? A co mě tady vůbec vyslýcháte...“

„Mohl bych okamžitě zavolat Helene deSilvě,“ zahřměl Jacob zlověstně. „Třeba jsem právě přišel a našel tyhle dveře otevřené, vás uvnitř s klíčem, na kterém jsou vaše otisky. Bude pátrat a najde chybějící cívky a jaká budete? Děláte pro někoho a já mám jistý nezávislý důkaz, že vím, kdo to je. Pokud hned teď nevyklopíte všechno, co víte, přísahám, že to bude váš konec, s vaším přítelem či bez něj. Sama víte, že obsluha téhle základny přímo hoří touhou někoho ukamenovat.“

Martinová váhala. Zvedla ruku a dotkla se spánku.

„Já nevím...já, já nevím...“

Jacob ji vmanévroval do křesla. Pak zavřel a zamkl dveře.

Hele, klídek, ozvala se část jeho nitra. Zavřel na okamžik oči a počítal do deseti. Kruté svrbění dlaní zvolna opadalo.

Martinová si držela obličej v dlaních. Jacob zahlédl, jak Donaldson vykukuje zpoza dveří temné komory. Mávl rukou a hlava šéftownika hbitě zmizela.

Jacob otevřel registraturu, kterou si žena prohlížela.

Á. Tak tady je.

Vytáhl stenokameru a odnesl ji ke stolu, připojil přehrávací konektor k jedné z prohlížeček a zapnul oba přístroje.

Většina materiálu byla celkem nezajímavá. Byly to záznamy událostí mezi přistáním na Merkuru a oním ránem, kdy si vzal kameru do jeskyně slunečních lodí; právě před osudovou prohlídkou Jeffovy lodě. Zvukovou část Jacob ignoroval. V poznámkách určených sobě samému měl LaRoque sklon k ještě větší upovídanosti než v publi-

kované próze. Náhle se však charakter obrazové části změnil, a to hned po panoramatickém záběru interiéru sluneční lodi.

Jak se obrázky střídaly jeden za druhým, zůstal na okamžik zmatený. Potom se hlasitě rozesmál.

Millie Martinovou to překvapilo natolik, že na něj útrpně pohlédla zarudlýma očima. Jacob na ni bodře kývl.

„Věděla jste, pro co jste si sem přišla?“

„Ano,“ odpověděla zastřeným hlasem a váhavě přikývla. „Chtěla jsem vrátit Peterovi kameru, aby mohl napsat svůj příběh. Myslela jsem, že když na něj byli Solariani tak krutí... tak ho využili...“

„Je pořád v izolaci, nemám pravdu?“

„Ano. Myslí si, že je to tak nejbezpečnější. Solariani s ním už jednou manipulovali, vždyť víte. Mohli by to udělat znovu.“

„A čím to byl nápad vrátit mu tu kameru?“

„Jeho, samozřejmě. Chtěl ty záznamy a mě napadlo, že to nikomu neublíží...“

„Když se mu dostane do rukou zbraň?“

„To ne? Ten omračovač by se vyřadil z pro... provozu. Bubb...“ Rozšířily se jí oči a hlas odumřel.

„Pokračujte, jen to dořečnete. Vždyť já to stejně vím.“

Martinová sklopila oči.

„Bubbacub řekl, že se se mnou sejde v Peterově apartmá, kde vyřadí omračovač z provozu, jako laskavost a důkaz, že nechová žádnou nevraživost.“

Jacob vzdychl. „Tak to je v čudu,“ zamumlal.

„Cože...?“

„Ukažte mi ruce,“ vyzval ji, a když váhala, rezolutně po nich sáhl. Zatímco si je prohlížel, její dlouhé štíhlé prsty se třáslы.

„Co to znamená?“

Jacob si jí nevšímal. Chodil po úzké místnosti pomalu sem a tam. Obdivoval symetrii té pasti. Jestli vyjde, nezůstane na Merkuru jediná lidská bytost bez neposkvrněné reputace. Sám by to neprovedl lépe. Zbývala jediná otázka: kdy má sklapnout?

Otočil se a pohlédl ke vchodu do temné komory. Ve stejném okamžiku zahlédl, jak Donaldsonova hlava opět bleskově zmizela.

„To je v pořádku. Pojdte ven. Budete muset pomoci doktorce Martinové zbavit to tady jejích otisků prstů.“

Jak se statný šéftechnik vynořil ze dveří, na tváři rozpačitý úsměv, Martinová zalapala po dechu.

„Co chcete dělat?“ zeptal se.

Místo odpovědi Jacob zvedl telefon vedle dveří a vytočil číslo.

„To je Fagin? Ano. Jsem připraven na ‘pokojevou scénku’. Skutečně? No, nebud’ si tím ještě tak jistý. Bude to záležet na tom, jaké budu mít štěstí během několika příštích minut.“

Vyzval bys, prosím tě, hlavní skupinu, aby se za pět minut shromáždila dole v LaRoqueově izolaci? Ano, teď hned, a prosím tě, trvej na tom. S doktorkou Martinovou si nedělej starosti, ta je tady.“

Doktorka Martinová vzhledla od registratury, kterou utírala, zmatená tónem Jacobova hlasu.

„To je v pořádku,“ pokračoval Jacob. „A prosím tě, jako první pozvi Bubbacuba a Keplera. Pozvi je, jak umíš nejlépe, víš, jak to myslím. Já už budu muset běžet. Jo, díky.“

„Takže co teď?“ zeptal se Donaldson na cestě ke dveřím.

„Teď jste se, vy dva učedníci, vyučili na prvotřídní lupiče. A budete sebou muset mrsknout. Doktor Kepler za chvíli odejde ze svého apartmá a vy byste měli na shromáždění přijít co nejdřív za ním.“

Martinová se na místě zastavila. „Vy si děláte legraci. To nemůžete myslet vážně, abych šmejdila po Dwayneově apartmá!“

„A proč ne?“ zavrčel Donaldson. „Ládovala jste ho jedem na krysy! Ukradla jste mu klíče a vloupala se do fotolaborky.“

Martinové se bojovně roztáhlo chřípí. „Já jsem ho žádným jedem na krysy neládovala! Kdo vám to řekl?“

Jacob si povzdechl. „Warfarin. V dřívějších dobách se používal k trávení krys. Než se vůči němu a skoro všemu ostatnímu staly imunní.“

„Už jsem vám to řekla jednou, nikdy jsem o Warfarinu *neslyšela*! Nejdřív šéflékař a teď vy na sluneční lodi. Proč si každý myslí, že jsem travička!“

„Já ne. Zato si myslím, že byste měla spolupracovat, jestli nám chcete pomoci dostat se až k jádru téhle záležitosti. Takže, vy máte klíče od apartmá doktora Keplera, je to tak?“

Martinová si skousla ret, pak přikývla.

Jacob řekl Donaldsonovi, co má hledat a jak s tím naložit, až to najde. Vzápětí nato se hnál pryč, směrem k sekci mimozemšťanů.

19.

V OBÝVACÍM POKOJI

„Tím chcete říct, že Jacob svolal toto shromáždění a sám tu není?“ zeptala se Helene deSilva od dveří.

„S tím bych si nedělal starosti, komendantko deSilvo. On se dostaví. Nepamatuji, že by pan Demwa svolal shromáždění, kterého se nestálo za to zúčastnit.“

„To tedy rozhodně!“ zasmál se LaRoque z rozložené pohovky, s nohama hozenýma na podnožce. S troubelem dýmky v ústech sarkasticky spustil přes clonu dýmu: „A proč by ne? Co jiného tu máme na práci? ‘Výzkum‘ skončil a studie jsou hotové. Slonovinová věž se samou arogancí zhroutila a tohle je měsíc dlouhých nožů. Jen ať si dá Demwa na čas. Ať už chce říct cokoli, bude to zábavnější, než pozorovat všechny tyhle vážné tváře!“

Z opačného konce pohovky se kabonil Dwayne Kepler. Posadil se od LaRoquea nejdál, jak to šlo. Nervózně ze sebe strhl příkrývku, kterou mu zdravotník právě naaranžoval. Ten pohlédl na lékaře, který jen pokrčil rameny.

„Mlčte, LaRoque,“ vyštěkl Kepler.

LaRoque se jen zakřenil a zvedl jakýsi nástroj, kterým se št'oural v dýmce. „Stejně si myslím, že bych měl mít něco na nahrávání. Jak znám pana Demwu, mohl by to být přímo historický okamžik.“

Bubbacub si odfrkl a odvrátil se. Celou tu dobu chodil sem a tam. A co bylo netypické, nepřiblížil se k žádnému z polštářů, poházených v místnosti po koberci. Zastavil se před Cullou, stojícím u zdi, a vyťukal svými čtyřstranně symetrickými prsty složitý rytmus. Culla přikývl.

„Mám vám oznámit, že nahrávací zařízení pana LaRoquea žpůsobilo už došť neštěstí. Žároveň Pil Bubbacub nažnačil, že po dalších pěti minutách odchází.“

Kepler to prohlášení ignoroval. Systematicky si třel šíji, jako by pátral po svědění. V posledních týdnech výrazně zhubl.

LaRoque jen lhostejně pokrčil rameny. Fagin mlčel. Nepohnuly se dokonce ani stříbrné rolničky na konci jeho zelenomodrých větvíček.

„Pojďte dál a posaďte se, Helene,“ vyzval ji lékař. „Jsem si jistý, že ostatní tu budou co nevidět.“ Očima vyjadřoval účast. Vstoupit do tohoto pokoje bylo jako vbodit se do tůně s ledovou a nepřítliš čistou vodou.

Našla si místo co nejdále od ostatních. Sklíčeně přemýšlela, o co Jacobu Demwovi jde.

Doufám, že to není *ta* záležitost, napadlo ji. Pokud má tato sešlost něco společného, je to fakt, že nechtějí slovo „Poutník“ ani slyšet. Moc jim nechybí, aby skočili jeden druhému po krku, současně však zarytě mlčí.

Zavrtěla hlavou. Jsem ráda, že tahle akce brzy skončí. Možná, že za dalších padesát let se věcilepší.

Moc tomu však nevěřila. Už jen to, že jste mohli slyšet hudbu Beatles pouze v podání symfonického orchestru, taková zrudnost. A dobrý jazz se mimo prostory knihoven neslyšel.

Proč jsem vůbec kdy opustila domov?

Vešli Mildred Martinová a šéftechnik Donaldson. Jejich snaha vypadat nenuceně připadala Helene dojmavá, zdálo se však, že si toho nikdo další nevšiml.

Zajímavé. To bych ráda věděla, co mají tihle dva společného.

Rozhlédli se po pokoji, pak zamířili do rohu k jediné pohovce, kterou pro sebe zabrali LaRoque s Keplerem a jejich vzájemná nevraživost. LaRoque pohlédl na Martinovou a usmál se. Bylo to spiklenecké znamení? Martinová se jeho pohledu vyhnula a LaRoque vypadal zklamaně. Vrátil se k zapalování dýmký.

„Už toho mám dost!“ vybuchl Bubbacub a zamířil ke dveřím. Ty se však, ještě než k nim došel, jakoby samy od sebe otevřely. Pak se v nich objevil Jacob Demwa s bílým plátěným pytlem přes rameno. Vešel do místnosti a tiše si při tom pohvizdoval. Helene nevěřícně zamrkala. Melodie zněla *úplně* jako „Přichází k vám Ježíšek“. Ovšem, samozřejmě...

Jacob máchl pytle, ten opsal oblouk a dopadl na čajový stolek s bříknutím, při kterém Martinová napůl vylétla z křesla. Kepler se ještě víc zamračil a pevně sevřel opěradlo pohovky.

Helene si nemohla pomoci. Anachronická, přátelská, stará melodie, hlasitá rána a Jacobovo chování roztržily atmosféru napjatého mlčení, jako když se rozprskne šlehačkový dort ve tváři osoby, kterou nijak zvlášť nemilujete. Zasmála se.

Jacob mrkl. „Ho ho.“

„Jste tu, abyste hrál di-vadlo?“ ptal se Bubbacub. „Okrá-dáte mě o čas! Žádám odškod-nění!“

Jacob se usmál. „Ale samozřejmě, Pile Bubbacube. Nepochybuji, že vás moje ukázka poučí. Nejprve však, neposadil byste se laskavě?“

Bubbacub sklapl čelisti. Zdálo se, že jeho malá černá očka na okamžik vzplála, pak si odfrkl a hodil sebou na nejbližší polštář.

Jacob si prohlížel tváře v místnosti. Výrazy na nich byly povětšinou zmatené nebo nepřátelské, až na LaRoquea, který zůstal poměrně povznesený, a Helene, která se nejistě usmívala. A samozřejmě Fagina. Již po tisíci si přál, aby ten Kanten měl oči.

„Když mě doktor Kepler pozval na Merkur,“ začal, „měl jsem o projektu Slunečního poutníka jisté pochyby, avšak s myšlenkou jako takovou jsem souhlasil. Po onom prvním setkání jsem očekával, že se zúčastním jedné z nejúžasnějších událostí od Kontaktu... komplexního problému mezidruhových vztahů s našimi nejbližšími a nejpodivnějšími sousedy, slunečními duchy.“

Místo toho se zdá, že problém Solarianů se zvrátil v komplikovanou pavučinu mezihvězdných intrik a vraždy.“

Kepler žalostně pohlédl na Jacoba. „Jacobe, prosím vás. Všichni víme, že jste pod velkým duševním vypětím. Millie si myslí, že bychom na vás měli být laskaví a já souhlasím. Ale všechno má své meze.“

Jacob široce rozpažil. „Pokud mi má laskavost pomoci, tak se, prosím, tak zachovejte. Už mám dost toho věčného přehlížení. Nechcete-li mě vyslechnout vy, jsem si jistý, že pozemské úřady ano.“

Keplerův úsměv zmrzl. Zabořil se do pohovky.

„Pokračujte tedy, budu vás poslouchat.“

Jacob se postavil na širokou předložku uprostřed místnosti.

„Za prvé: Pierre LaRoque nepřestává popírat, že zabil šimpanze Jeffreye nebo že použil omračovač k sabotáži menší sluneční lodi. Popírá, že byl kdy dohledářem a tvrdí, že záznamy na Zemi byly nějakým způsobem zfalšovány.

Nicméně, od našeho návratu ze Slunce odmítá podrobit se D-testu, který by mohl značně přispět k prokázání jeho nevin. Podle všeho očekává, že výsledky testu by byly rovněž padělány.“

„To souhlasí,“ přikývl LaRoque. „Znamenalo by to jen další lež.“

„I kdybychom společně dohlíželi šéflékař Laird, doktorka Martinová a já?“

LaRoque zavrčel: „Mohlo by to nepříznivě ovlivnit soudní proces, zvláště jestli se rozhodnu podat žalobu.“

„Ale proč *chodit* k soudu? Neměl jste přece žádný důvod zabíjet Jeffreye, když jste otevřel vstupní panel k ladicímu zařízení R.Q...“

„Což popírám!“

„...a jenom dohledář by zabil člověka v návalu vzteku. Tak proč zůstat v izolaci?“

„Možná se tu cítí dobře,“ ozval se zdravotník. Helene se zamračila. V poslední době šla disciplína spolu s morálkou k čertu.

„Odmítá test, protože ví, že neprojde!“ vykřikl Kepler.

„Proto si ho také slu-neční by-tosti vy-braly, aby pro ně za-bíjel,“ doplnil ho Bubbacub. „A to mi také řekly.“

„A jsem snad *já* dohledář? Zdá se, že si pár lidí myslí, že mě duchové přinutili pokusit se o sebevraždu.“

„Vy jste byl ve stresu. Dok-torka Marti-nová to říká. Že?“ Bubbacub se obrátil k Martinové. Sevřela ruce, až jí zbělaly klouby, neřekla však nic.

„K tomu se dostaneme za několik minut,“ řekl Jacob. „Ale ještě než budeme pokračovat, rád bych si promluvil soukromě s doktorem Keplerem a panem LaRoquem.“

Doktor Laird a zdravotník zdvořile odstoupili.

Bubbacub, přinucený zvednout se, na něj nasupeně pohlédl, následoval však jejich příkladu.

Jacob obešel pohovku zezadu a s rukou za zády se sklonil mezi oba dva muže. Donaldson se natáhl a vložil mu do ní malý předmět, který Jacob pevně stiskl.

Střídavě hleděl na Keplera i LaRoquea.

„Myslím, že už byste toho měli nechat. Zvláště vy, doktore Keplere.“

Kepler sykl.

„O čem to tady proboha mluvíte?“

„Myslím, že máte jistou věc pana LaRoquea. Bez ohledu na to, že ji získal nelegálně. Hrozně ji potřebuje. Tak hrozně, že si dočasně nechá hodit na krk něco, o čem ví, že se neudrží. Možná tolik, že změní tón článků, které se nepochybně o tomhle všem chystá napsat.“

Stejně si nemyslím, že ta dohoda bude dál platná. Chápejte, teď mám tu věcičku já.“

„Moje kamera!“ zachrčel LaRoque a oči mu zasvítily.

„Tak, tak. Taková docela malinká kamerka. Kompletní malinkatý akustický spektrograf. Ano, mám ho. A taky mám kopie záznamů, které jste pořídil a které byly ukryty v apartmá doktora Keplera.“

„Vy z-zrádče,“ vykřikl Kepler. „Myslel jsem si, že jste přítel...“

„Zavři zobák, ty vyzáblej parchante!“ téměř vykřikl LaRoque. „Zrádce jste vy.“ Z malého novináře vytrysklo opovržení jako příliš dlouho zadržovaná pára.

Jacob položil oběma mužům ruku na záda. „Oba dva skončíte na oběžné dráze bez návratu, nebudete-li mluvit potichu! LaRoque může být obviněn ze špionáže a Kepler z vydírání a spoluviny při špionáži!

Po pravdě řečeno, vzhledem k tomu, že důkaz o LaRoqueově špionáži je zároveň vedlejším důkazem, že neměl čas dopustit se sabotáže Jeffreyovy lodi, padne okamžité podezření na poslední osobu, která kontrolovala lodní generátory. Eh, nemyslím si, že jste to byl vy, doktore Keplere. Na vašem místě bych si však dával pozor!“

LaRoque mlčel. Kepler si kousal konec kníru.

„Co tedy chcete?“ zeptal se konečně.

Jacob se snažil odolat, avšak potlačené já bylo už příliš vyburcované. Neodpustil si malé rýpnutí.

„Ále, ještě si nejsem jistý. Třeba něco vymyslím. Hlavně svou fantazii držte zkrátka. Moji přátelé na Zemi už touhle dobou vědí všechno.“

Nebyla to pravda. Ovšem Mr. Hyde věřil v opatrnost.

Helene deSilva se snažila zaslechnout, co si ti tři povídají. Kdyby patřila mezi ty, co věří v posedlost duchy, neměla by nejmenší pochybnosti, že se ty známé tváře pohybují podle jejich pokynů. Jemný doktor Kepler, od jejich návratu ze Slunce mlčenlivý a tajnůstkářský, brblal jako rozhněvaný vědátor, jemuž je odpírána vlastní vůle. La-Roque – přemýšlivý a opatrný – se choval, jako kdyby celý jeho svět závisel na pečlivém zhodnocení událostí.

A Jacob Demwa... předchozí dojmy svědčily o jistém osobním kouzlu pod jeho mlčenlivou, někdy nanicovatou hloubavostí. Přitažoval ji a zároveň znechucoval jeho bezelstný výraz. Ovšem *nyní*, nyní z něj kouzlo přímo vyzařovalo. Sálalo jako plamen.

Jacob se napřímil a oznámil: „Pro tentokrát doktor Kepler laskavě svolil upustit od všech obvinění proti Pierru LaRoqueovi.“

Bubbacub vstal z polštáře. „Jste blázen. Pokud lidé přehlí-žejí zabí-je-ní vlast-ních va-zalů, je to jejich problém. Ovšem slu-neční bytosti ho mohou opět zne-užít k pá-chání zla!“

„Sluneční bytosti ho nikdy k ničemu nezneužily,“ řekl Jacob pomalu.

Bubbacub vyštěkl.

„Jak jsem řekl, jste blázen. Já jsem s nimi ho-vořil. Ne-lhaly.“

„Jak si přejete,“ uklonil se Jacob. „Rád bych však pokračoval dál.“

Bubbacub si hlasitě odfrkl a opětovně sebou hodil na polštář. „Blázen!“ vyštěkl.

„Za prvé,“ prohlásil Jacob, „bych rád poděkoval doktoru Keplero-vi za jeho laskavé svolení, abychom, šéftechnik Donaldson, doktorka Martinová a já, směli navštívit fotolaboratoře a prostudovat si filmy z posledního ponoru.“

Při vyslovení jména doktorky Martinové se Bubbacubův výraz změnil. Tak takhle vypadá ustaraný Pil, pomyslel si Jacob. Dokázal

se do situace maličkého cizince vcítit. Byla to nádherná past, teď však naprosto zneškodněná.

Jacob je seznámil se zkrácenou verzí jejich objevu ve fotolaboratorii, a sice, že cívky z odvrácené strany z poslední, třetí výpravy, chybí. Jediným dalším zvukem v místnosti bylo šustění Faginových haluzek.

„Chvilku jsem hádal, kde cívky mohou být. Měl jsem jistou představu, kdo je vzal, avšak jestli je zničil nebo to riskl a schoval je, tím jsem si nebyl jistý. Nakonec jsem se rozhodl a vsadil na to, že správná „datastraka“ nikdy nic nezahodí. Prohledal jsem apartmá jistého sofonta a chybějící cívky našel.“

„Vy jste se opovážil!“ zasyčel Bubbacub. „Kdybyste měl pořádné pány, nechal bych vás po-trestat nervo-vými šoky! Ta-ková opovážlivost!“

Helene zavrtěla překvapeně hlavou. „Chcete tím říct, že připouštíte, že jste ukryl datapásky projektu Slunečního poutníka, Pile Bubbacube? Proč!“

Jacob se zakřenil. „To se hned objasní. Po pravdě řečeno, podle cesty, kterou se tenhle případ ubíral, jsem cítil jistotu, že bude komplikovanější, než je. Ve skutečnosti je však docela prostý. Sami vidíte, že pásky jasně dokazují, že Pil Bubbacub lhal.“

Bubbacubovým hrdlem stoupalo hluboké bručení. Stál naprosto ztuhle, jako kdyby se nehýbal z nedostatku důvěry v sebe sama.

„Dobrá tedy, kde jsou ty pásky?“ naléhala deSilva.

Jacob sebral pytel ze stolu.

„Prožil jsem si nicméně svoje peklo. Jen šťastnou náhodou mě napadlo, že cívky se přesně vejdou do prázdného filtru od plynové masky.“ Vytáhl jakýsi předmět a podržel ho ve vzduchu.

„Lethaninská relikvie!“ zalapala po dechu deSilva. Faginovi unikl tichý překvapený trylek. Mildred Martinová prudce vstala, ruku na hrdle.

„Ano, lethaninská relikvie. Nepochybuju o tom, že Bubbacub spolehl právě na reakci, jako je vaše, na vzdálenou možnost, že jeho apartmá bude prohledáno. A skutečně, nikoho by ani nenapadlo zabývat se poloposvátným předmětem uctívání staré a mocné rasy; tím spíše, když vypadá jako kus obyčejného meteorického šutru a skla!“

Obrátil ji v rukách. „A teď se dívejte!“

Zakroutil s ní a relikvie se otevřela. Do jedné půlky byla vsazena jakási plechovka. Uvnitř něco tiše rachotilo. Jacob druhou půlku odložil a zabral za konec plechovky. Ta se náhle uvolnila a ven se vykutálel tučet malých černých předmětů a spadl na podlahu. Cullový golfové hlavice zacvakaly.

„Cívky!“ LaRoque pokýval spokojeně hlavou, zatímco zápolil s dýmkou.

„Správně,“ řekl Jacob. „A na vnější straně této ‘relikvie‘ můžete nalézt knoflík, který uvolnil předchozí obsah tohoto, nyní prázdného, filtru. Zdá se, že uvnitř zůstaly jakési stopy. Vsadím cokoli, že to odpovídá látce, kterou jsme s šéftechnikem Donaldsonem dali včera doktoru Keplerovi, když se nám nepodařilo přesvědčit...“ Jacob se zarazil. Pak pokrčil rameny.

„...Stopy jakési nestálé monomolekulární látky, kterou jistý zručný sofont rozptýlil, aby pokryl vnitřní povrch *horní* polokoule pláště sluneční lodi...“

DeSilva pomalu vstala. Jacob teď musel mluvit hlasitěji, aby přehlušil narůstající Cullovo drkotání.

„...Ta v ‘explozi světla a zvuku‘ účinně zabránila pronikání veškerého zeleného a modrého světla – jediných vlnových délek, ve kterých jsme schopni rozeznat sluneční duchy od jejich okolí!“

„Ty cívky!“ vykřikla deSilva. „Měly by ukázat...“

„A taky že *ukazují* – toroidy, duchy... celé stovky! A co je zajímavé, nejsou mezi nimi žádné antropoidní postavy, je ale možné, že se k nim neuchýlili, protože naše vzorce psí jim ukázaly, že je nevidíme.“

Ovšem ten zmatek ve stádu, když jsme se vřítili rovnou do něj a bez pardonu rozehnali toroidy i ‘normální’ duchy na všechny strany... a to všechno proto, že jsme nemohli vidět, že jsme přímo mezi nimi!“

„Ty praštěný mimozemšťane!“ vykřikl LaRoque a pohrozil Bubbacubovi pěstí. Pil mu odpověděl zasyčením, zůstal však nehybný, pomalu svíral a rozvíral prsty a dál pozoroval Jacoba.

„Ta látka byla vymyšlena tak, aby se rozložila, jakmile opustíme chromosféru. Po vyprchání z ní zbude tenká vrstva prášku na silovém

poli kolem okraje paluby, kde si ho nikdo nevšimne, dokud se Bubbacub nebude moci vrátit s Cullou a vysát ho. Bylo to tak, Cullo, že?“

Culla zbědovaně přikývl.

Jacoba vzdáleně potěšilo, že upřímný soucit se dostavil stejně snadno jako předtím amorální vztek. Jedno jeho já si začínalo dělat starosti. Povzbudivě se usmál. „To je v pořádku, Cullo. Nemám žádné důkazy, že bys figuroval ještě v něčem jiném. Pozoroval jsem vás, když jste to dělali, a bylo víc než jasné, žes byl pod nátlakem.“

Pringovy oči se rozjasnily. Náhle byly zářivě průzračné. Ještě jednou přikývl a drkotání za jeho masitými rty pomalu ustupovalo. Fagin se k tomu útlému mimozemšťanovi přisunul blíž.

Donaldson posbíral rozkutálené cívky a vstal.

„Myslím, že bychom měli udělat nějaké opatření ohledně vazby.“

Helene už byla mezitím na cestě k telefonu. „Právě si to беру na starost,“ pronesla tiše.

Martinová se přikradla k Jacobovi a zašeptala:

„Jacobe, teď je to věc zahraničních záležitostí. Měli bychom je nechat, aby se s tím vypořádali sami.“

Jacob zavrtěl hlavou. „Ne. Ještě ne. Je tu ještě něco, co potřebuje ven.“

DeSilva zavěsila. „Budou tu za chvíli. Co kdybyste mezitím pokračoval, Jacobe. Máte ještě něco?“

„Ano. Dvě věci. A jedna z nich je tohle.“

Z pytle na stole vytáhl Bubbacubovu psí-přílbu. „Navrhují, aby se tohle uschovalo. Nevím, jestli si na to ještě někdo vzpomíná, ale Bubbacub ji měl na hlavě a upřeně mě pozoroval, když jsem tehdy na palubě lodi zkolaboval. Nechat sebou manipulovat mě přivádí k šílenství, Bubbacube. Neměl jste to dělat.“

Bubbacub udělal rukou jakési gesto, které se Jacob ani nepokoušel vysvětlit.

„No a ještě ta záležitost se smrtí šimpanze Jeffreye. To je, po pravdě řečeno, vůbec nejsnadnější část.“

O galaktické technice, uplatněné v projektu Poutníka, ví Bubbacub téměř všechno, co se vědět dá; pohon, počítačový systém, způsoby komunikace... věci, o které pozemští vědci ještě ani nezavadili.

Nedá se nijak prokázat, že v době, kdy Bubbacub pohrdavě ignoroval přednášku doktora Keplera, tedy v době, kdy Jeffova z velké části dálkově řízená loď selhala, činil se u laserového komunikačního stožáru. U soudu by to nikoho nepřesvědčilo, na tom však nezáleží, neboť planeta Pila má extrateritorialitu a jediné, co můžeme udělat, je deportovat ho.

Další věc, kterou by bylo těžké prokázat, je hypotéza, že Bubbacub uvedl falešné vodítko do vesmírného identifikačního systému... tedy systému, který je přímo napojen na Knihovnu v La Paz... a vytvořil tak falešnou zprávu, že LaRoque je osobou pod dohledem. Přesto je úplně jasné, že to udělal. Byla to dokonalá taktika. Když už si byl každý jistý, že viníkem je LaRoque, nikdo se už neobtěžoval projet ještě jednou telemetrii Jeffova ponoru. Právě teď si vzpomínám, že Jeffova loď se dostala do potíží přesně v okamžiku, kdy Jeff zapnul kamery pro záběry zblízka, dokonalá samospoušť, pokud tuhle techniku Bubbacub použil. Tak jako tak, to se zřejmě nikdy nedozvíme. Telemetrický záznam byl mezitím zřejmě zničen nebo prostě zmizel.“

Ozval se Faginův flétnový hlas. „Jacobe, Culla tě žádá, abys přestal. Prosím, neuváděj Pila Bubbacuba do ještě hlubších rozpaků. Ničemu to neposlouží.“

Ve dveřích se objevili tři ozbrojení zaměstnanci základny. Tázavě pohlédli na komendantku deSilvu. Naznačila jim, aby ještě počkali.

„Malý okamžik,“ řekl Jacob. „Ještě jsme se nedostali k nejdůležitější části, k Bubbacubovým motivům. Proč by se důležitý sofont, představitel věhlasné galaktické instituce, uchýloval ke krádeži, falšování, psychickému útoku a vraždě?“

Začneme tím, že Bubbacub cítil vůči Jeffreyovi i LaRoqueovi osobní zášť. Jeffrey pro něj představoval něco sprostého, druh, který byl pozvednut před pouhými sto lety a už si dovoloval odmlouvat. Jeho zlobě ještě přispěly Jeffovo „sebevědomí“ a jeho přátelství s Cullou.

Myslím ale, že ze všeho nejvíc nenávidí to, co šimpanzi reprezentují. Spolu s delfíny znamenají okamžitý statut pro primitivní, vulgární lidskou rasu. Pilové museli bojovat půl milionu let, aby se dostali tam, kde jsou teď. Mám zato, že Bubbacubovi se nelíbí, že to máme ‘snadné’.

Pokud jde o LaRoquea, tady bych řekl, že ho Bubbacub prostě nemá rád. Příliš hlučný a troufalý, řekl bych...”

LaRoque se syčivě nadechl.

„A zřejmě byl uražen, když LaRoque nadhodil, že Sorové kdysi možná byli našimi patrony. ‘Smetánka’ galaktické společnosti pohlíží s nelibostí na druhy, které nechaly svoje vazaly na holičkách.“

„To jsou ale osobní dohady,“ namítla Helene. „Nemáte něco lepšího?“

„Jacobe,“ ozval se Fagin. „Prosím...”

„*Samozřejmě*, že Bubbacub měl ještě jiný důvod,“ nedal se Jacob odbýt. „Měl v úmyslu ukončit projekt Poutníka způsobem, který by uvrhl koncept nezávislého výzkumu do hanby a zároveň posílil postavení Knihovny. Zaonačil to tak, aby to vypadalo, že on, Pil, byl schopen navázat kontakt tam, kde se to lidem nepodařilo, když si vymyslel historku, podle které je Poutník obyčejná hudlařina. Pak zfalšoval zprávu pro Knihovnu, aby podložil svá tvrzení o Solaria-nech a pojistil si, že nebudou následovat další ponory!

Byla to právě neschopnost Knihovny s něčím přijít, co pravděpodobně Bubbacuba dráždilo nejvíc. A zfalšování té zprávy mu doma způsobí nepředstavitelné problémy. Za *tohle* ho potrestají hůř, než bychom to kdy udělali my za zabití Jeffa.“

Bubbacub pomalu vstal. Pečlivě si uhladil srst a pak hlasitě srazil své čtyřprsté ruce dohromady.

„Jste ve-lice bystrý,“ řekl Jacobovi. „Avšak sé-man-tika špat-ná... míří příliš vy-soko. Vybu-doval jste příliš mnoho na nicot-nostech. Lidstvo bude vždy ni-cotné. A více ne-hodlám mluvit vaším po-zemským kaka ja-zykem.“

Nato si sňal vodor a lhostejně ho hodil na stůl.

„Je mi líto, Pile Bubbacube,“ oslovila ho deSilva, „ale jak se zdá, budeme nuceni zabránit vám ve volném pohybu, dokud nedostaneme instrukce ze Země.“

Jacob napůl očekával, že Pil přikývne nebo pokrčí rameny, ten však vykonal pohyb, který opětovně vyjádřil pouze lhostejnost. Obrátil se a toporně vypochoďoval ze dveří, malá podsaditá hrdá postava v čele velkých rozložitých lidských strážců.

Helene deSilva zamyšleně zvedla dno „lethaninské relikvie“ a opatrně ho potěžkávala. Pak sevřela rty a vši silou jím mrštila proti dveřím.

„Vrahouně,“ zaklela.

„Je to pro mne ponaučení,“ pronesla Martinová pomalu: „Nikdy nevěř nikomu nad třicet milionů.“

Jacob stál v omámení. Euforický pocit ustupoval příliš rychle. Nechával za sebou prázdnotu jako droga – návrat do racionality, zároveň však ztrátu jednoty. Brzy se začne sám sebe ptát, jestli udělal dobře, když zveřejnil všechno najednou v orgiastické ukázce deduktivní logiky.

Při poznámce Martinové vzhlédl.

„Vůbec nikomu?“ zeptal se.

Fagin strkal Cullu do křesla. Jacob k němu přistoupil.

„Je mi to líto, Fagine,“ řekl omluvně. „Měl jsem tě na to upozornit a nejdřív to s tebou prodiskutovat. Může to vyvolat komplikace, reakce, které jsem nedomyslel.“ Stiskl si rukou čelo.

„Dal jsi svobodu tomu, co jsi potlačoval, Jacobe. Nechápu, proč jsi byl v používání svých schopností poslední dobou tak zdrženlivý, avšak v tomto případě spravedlnost vyžadovala veškerou tvou vitalitu. Dobře, že jsi to ze sebe uvolnil.“

S tím, co se stalo, si nedělej příliš velké starosti. Pravda byla důležitější než škoda způsobená trochu intenzivnější horlivostí či použitím metod, které dřímaly příliš dlouho.“

Jacob chtěl Faginovi říct, jak hodně se mýlí. Ty „schopnosti“, kterým dal svobodu, byly něco víc. Byly smrtící silou ukrytou v jeho nitru. Měl strach, že napáchaly víc škody než užitku.

„Co myslíš, že se stane?“ zeptal se unaveně.

„Co se stane? Myslím, že lidstvo zjistí, že má mocného nepřítele. Vaše vláda vznese protest. Bude velice důležité, jak to udělá, základní skutečnosti to však nezmění. Oficiálně Pila prohlásí, že se od nešťastných činů Bubbacuba distancuje. Avšak Pilové jsou nevrlí a

arogantní, jestliže pomineš bolestnou, ale nevyhnutelně nepříznivou charakteristiku druhé rasy sofontů.

To je ovšem jenom jeden důsledek tohoto řetězce událostí. Nedělej si však přehnané starosti. Ty jsi to nezavinil. Jediné, co jsi udělal je, že jsi lidstvo na to nebezpečí *upozornil*. Stát se to však muselo. Štěněcím rasám se to vždycky *stávalo*.“

„Ale proč!“

„To, můj nejctěnější příteli, je jedna z věcí, kvůli kterým jsem tady, abych se je pokusil odhalit. Třebaže tě to možná příliš neuklidní, vezmi prosím na vědomí, že je mnoho těch, kteří by rádi, aby lidstvo přežilo. A někteří z nás... by velice rádi.“

MODERNÍ MEDICÍNA

Jacob přitiskl oči k pryžovému okraji okuláru snímače sítnice a opět uviděl tu modrou tečku, jak osamocena mihotá a tancuje na černém pozadí. Zatímco čekal na třetí tachistoskopický obraz, pokusil se *nezaostřovat* na ni, ignorovat její provokativní vybízení k partnerství.

Náhle se rozzářila a vyplnila celé jeho zorné pole trojrozměrným obrazem v tmavohnědé barvě. Výjev, který v tom nezaostřeném okamžiku zaznamenal, byla pastorální scéna. V popředí běžela žena, buclatá a kypící zdravím, staromódní sukně za ní vlály.

Na horizontu, nad hospodářskými staveními na kopci, se rýsovaly hrozivé mraky. Vlevo tančili lidé? Ne, bojovali. Byli tam vojáci. Ve tvářích se jim zračilo vzrušení a – strach? Ta *žena* měla strach. Běžela s rukama nad hlavou, zatímco ji pronásledovali dva muži v brnění ze sedmnáctého století, s vysoko zdviženými mušketami s ostrými bajonety. Jejich...

Scéna ztemněla a modrá tečka se vrátila. Jacob zavřel oči a odtáhl se od okuláru.

„A je to,“ řekla doktorka Martinová. Skláněla se nad ovládacím panelem počítače po boku šéflékaře Lairda. „Za minutu budeme mít výsledek vašeho D-testu, Jacobe.“

„Jste si jistá, že jich nepotřebujete víc? Byly jenom tři.“ Ve skutečnosti se mu však ulevilo.

„Ne, od Petera jsme vzali pět, abychom měli jistotu. Vy jste jen jako kontrola. Proč se zatím neposadíte a neodpočínáte si, než s tím tady budeme hotovi?“

Jacob zamířil ke křeslu v přilehlém salonku a cestou si rukávem setřel pot z čela. Test byl třicetivteřinovým očištěm.

První obraz byl portrét mužské tváře, větrem ošlehané a zbrzděné vráskami, příběh života, který zkoumal dvě, možná tři vteřiny, než opět zmizel, vypálený do jeho paměti jako každá jiná efeméra.

Druhý představoval matoucí změt' abstraktních tvarů; vybíhaly a narážely do sebe ve statickém nepořádku... trochu jako ono bludiště obrazců podél okraje slunečních torů, avšak bez té záře či celkové konzistence.

Třetí byla ta scéna v barvě sepie, očividně převzatá ze starého lep-tu výjevu z třicetileté války. Byl jednoznačně násilnický, vybavoval si Jacob, přesně to, co by v D-testu očekával.

Po té příliš dramatické „pokožkové scéně“ o patro níž odmítal Jacob vstoupit i jen do povrchového transu na uklidnění nervů. A zjistil, že se bez transu uklidnit nedokáže.

Vstal a přiblížil se k panelu. Po obvodu dómu, poblíž samotného stázového pláště, se nečinně potuloval

LaRoque, čekal a civěl ven na dlouhé stíny a zpuchýřovatělé skály Merkurova severního pólu.

„Můžu vidět hrubé údaje?“ obrátil se Jacob na Martinovou.

„Jistě, který byste rád viděl?“

„Ten poslední.“

Martinová něco vytřukala na klávesnici, z otvoru pod monitorem se vysunul list papíru. Odrhla ho a podala mu jej.

Byla to „pastorální scéna“. Samozřejmě, že teď znal její skutečný obsah, ovšem veškerý smysl předchozí ukázky spočíval ve zjištění jeho reakcí během prvních okamžiků po spatření, než se zapojí vědomé uvažování.

Přes obraz se klikatila tam a zpět, nahoru a dolů, čára grafu. V každém vrcholu nebo naopak nejnižším bodu bylo malé číslo. Čára znázorňovala průběh jeho pozornosti během prvního krátkého pohledu, jak ji zachytil sítnicový snímač, sledující pohyby oka.

Číslo jedna a začátek zápisu byly blízko středu. Do čísla šest se čára pozornosti jen tak vlekla. Pak se zastavila přímo v mezeře mezi bujnými nadry běžící ženy. Číslo sedm tam bylo zakroužkováno.

Jinak čísla tvořila celý shluk nejenom od sedmi do šestnácti, ale také od třiceti do třiceti pěti a od osmdesáti dvou do osmdesáti šesti.

Při dvacítce čísla náhle přeskočila z ženiných nohou k mrakům nad statkem. Pak se pohybovala rychle mezi zobrazenými lidmi a předměty, někdy byla zakroužkována, někdy umocněná, aby ukázala úroveň dilatace oka, hloubku ohniska a změny krevního tlaku, jak je naměřily drobné cévky oční sítnice. Modifikovaný Stanford-Purkyňův oční snímač, který sestavil pro tento test z tachistoskopu Martinové a dalších drobností, očividně fungoval.

Jacob věděl své, než aby ho jeho reflexivní reakce na ňadra zobrazené ženy uváděla do rozpaků nebo zneklidňovala. Kdyby byl ženou, jeho reakce by byla odlišná. Strávil by více času samotnou ženou, avšak soustředil by se spíše na vlasy, oděv a tvář.

Co ho však znepokojovalo, byla jeho reakce na scénu jako takovou. Vlevo, poblíž bojujících mužů, bylo číslo s hvězdičkou. Znázorňovalo okamžik, kdy si uvědomil, že scéna je násilnická, nikoli pastorální. Spokojeně přikývl. Číslo bylo relativně nízké a záznam okamžitě mířil pryč na dobu pěti pulsů, než se opět vrátil na stejné místo. To představovalo zdravou dávku averze následovanou přímou, nikoli skrývanou zvědavostí.

Už na první pohled to vypadalo, že pravděpodobně prošel. Ne, že by o tom kdy doopravdy pochyboval.

„Rád bych věděl, jestli se někdy někdo naučí D-test oklamat,“ řekl a podával kopii Martinové.

„Někdy možná ano,“ odpověděla, zatímco si shromažďovala materiály. „Avšak podmínky nutné ke změně lidské reakce na okamžitý stimul... obraz promítnutý takovou rychlostí, že pouze podvědomí má čas reagovat... zanechají příliš mnoho vedlejších efektů, nových schémat, které se v testu budou *muset* ukázat.“

Závěrečná analýza je velice jednoduchá; buď dosáhne mysl jedinice kladný nebo nulový výsledný součet a kvalifikuje se tak pro občanství, nebo je náchylná ke sladce zkaženým radostem negativního součtu. Tohle, spíš než nějaký index násilí, tvoří podstatu testu.“

Obrátila se k šéflékaři Lairdovi. „Je to tak, doktore, vidíte?“

Laird pokrčil rameny. „Vy jste expert.“ Pomalu Martinovou nechával, aby si k němu opět našla cestu a získala jeho přízeň, stále jí však ještě úplně neodpustil, že ordinovala Keplerovi léky, aniž se s ním nejdřív poradila.

Po veřejné obžalobě o patro níž vyšlo najevo, že ona nikdy Warfarin Keplerovi nepředepsala. Jacob si vzpomněl na Bubbacubův zvyk usínat na palubě *Bradburyho* na částech oblečení nedbale pohozených na polštářích či křeslech. Bubbacub to musel dělat jako úskok, který mu umožnil podstrčit Keplerovi mezi jeho léky přípravek, který způsobí zhoršení jeho chování.

Dávalo to smysl. Kepler nakonec *byl* z posledního ponoru vyřazen. Díky bystrému chápání by totiž mohl prohlédnout Bubbacubův trik s „lethaninskou relikvií“. Kromě toho jeho vyšínuté chování mělo nakonec přispět k zdiskreditování projektu Poutníka.

Zapadalo to do sebe, avšak Jacobovi všechny tyto dedukce chutnaly jako večere z proteinových vloček. K přesvědčení stačily, neměly však žádnou chuť. Mísa plná domněnek.

Některé z Bubbacubových zločinů byly prokázány. Zbytek zůstane spekulacemi, neboť tento představitel Knihovny je chráněn diplomatickou imunitou.

Připojil se k nim Pierre LaRoque. Francouz byl tichý a zaražený. „Jaký je verdikt, doktore Lairde?“

„Je naprosto zjevné, že pan LaRoque není asociálně násilnická osoba a že se nekvalifikuje pro dohled,“ konstatoval Laird pomalým hlasem. „Po pravdě řečeno, prozrazuje poměrně vysoký index společenského vědomí. To může být součástí jeho problému. Očividně něco sublimuje a udělal by velice dobře, kdyby po návratu domů vyhledal pomoc profesionála na klinice v místě bydliště.“ Laird upřel na LaRoquea přísný pohled. Ten jenom pokorně přikývl.

„A kontrolní skupina?“ zeptal se Jacob. Byl poslední, kdo se podrobil testu. U přístroje se ještě vystřídali doktor Kepler, Helene deSilva a tři namátkově vybraní pracovníci obsluhy. Helene se o výsledky vůbec nezajímala a ihned s obsluhou odešla, aby dohlédla na spěšnou předletovou kontrolu sluneční lodi. Kepler se kabonil, když mu šéflékař Laird četl jeho výsledky mezi čtyřma očima, a z místnosti vypochoďoval ve špatné náladě.

Laird zvedl ruku a stiskl si kořen nosu přímo pod obočím.

„Eh, v celém spolku není jediný dohledář, přesně jak jsme po vašem malém představení o patro níž očekávali. Avšak v hlavách některých lidí kolotají jisté věci a problémy, které mi nejsou tak úplně

jasné. Chápejte, pro venkovského felčara jako jsem já není snadné muset se spokojit s aspirantským výcvikem a dívat se lidem do duše. Nebýt pomoci doktorky Martinové, polovina nuancí by mi unikla. Jak říkám, je těžké tyto skryté nejasnosti interpretovat, zvláště u lidí, které znám a obdivuji.“

„Není to nic vážného, doufám.“

„Kdyby bylo, nezúčastnil byste se toho uspěchaného ponoru, který Helene nařídila! A Dwaynea Keplera nenechávám na zemi kvůli rýmě!“

Laird zavrtěl hlavou a omluvil se. „Promiňte. Prostě na to nejsem zvyklý. Není důvod dělat si starosti, Jacobe. V testu máte nějaké zatraceně podivné zvláštnůstky, avšak základní hodnoty jsou zdravé jako žádné, které jsem kdy viděl. Rozhodně kladný součet – a realistický.“

Přesto tam jsou věci, které mě matou. Nepůjdu do detailů, kvůli kterým byste se během ponoru mohl trápit víc, než si zaslouží, jenom bych ocenil, kdybyste vy i Helene, až se vrátíte, za mnou přišli.“

Jacob mu poděkoval a spolu s ním, Martinovou a LaRoquem zamířil k výtahu.

Vysoko nad jejich hlavami protínal stázový dóm komunikační stožár. Všude kolem, za hranicí sálu s lidmi a přístroji, jiskřily nebo se matně leskly sežehnuté skály Merkuru. Slunce bylo zářící žlutou koulí nad nízkou hradbou hor.

Když přijela kabina výtahu, Martinová a Laird vstoupili, na Jacobově paži však spočinula LaRoqueova ruka a držela ho, dokud se dveře nezavřely a oba muži nezůstali sami.

„Chci svou kameru!“ pošeptal Pierre LaRoque Jacobovi.

„Jistě, LaRoque. Komandantka deSilva zneškodnila omračovač a můžete si ji kdykoli vyzvednout, teď, když jste zbaven obvinění.“

„A záznam?“

„Ten mám já. A taky si ho ponechám.“

„Není to vaše *starost*...“

„Nechte toho, LaRoque,“ zaúpěl Jacob. „Proč aspoň jednou nepřestanete hrát divadlo a neuznáte, že i někdo jiný má mozek! Chci vědět, proč jste dělal akustické záběry stázového oscilátoru Jeffreyo-

vy lodi! A taky chci vědět, jak jste přišel na to, že by o ně měl zájem můj strýc!“

„Hodně vám toho dlužím, Demwo,“ řekl LaRoque pomalu. Výrazný přízvuk téměř zmizel. „Než vám ale odpovím, musím vědět, jestli se vůbec na politiku díváte jako váš strýc.“

„Mám spoustu strýců, LaRoque. Strýc Jeremy je ve Shromáždění Konfederace, já ale vím, že pro něj byste nepracoval. Strýc Juan je skvělý teoretik a pořád v patách nezákonnosti... řekl bych, že se jedná strýce Jamese, rodinného cvoka. Ano, souhlasím s ním ve spoustě věcí, dokonce i v něčem, s čím nesouhlasí zbytek rodiny. Jestli je ale zapleten do nějakých špionážních piklů, nehodlám napomáhat, aby dopadl ještě hůř... zvláště pokud jde o tak neohrabané pikle, jakými se zdají být ty vaše.“

Nemusíte být vrah ani dohledář, LaRoque, jste ale špion. Jediným problémem je přijít na to, pro koho pracujete. Schovám si tu záhadu, až se vrátím na Zemi.

Pak mě třeba můžete i navštívit, vy i James, a oba se můžete snažit rozmluvit mi, abych vás běžel udat. Souhlasíte?“

LaRoque krátce přikývl.

„Já můžu počkat, Demwo. Hlavně ty nahrávky neztraťte, ano? Užil jsem si pravé peklo, než jsem je získal. Chci dostat příležitost přesvědčit vás, abyste mi je odevzdal.“

Jacob se podíval na Slunce.

„Ušetřte mě svých nářků, LaRoque. Žádné peklo jste si neužil... zatím.“

Otočil se a zamířil zpět k výtahům. Zbýval čas na pár hodin spánku ve spacím zařízení. Nechtěl nikoho vidět, dokud nebude čas vyrazit.

ČÁST VII.

V evoluci neexistuje žádná přeměna, žádný „kvantový skok“, který by se dal přirovnat k tomuto. Nikdy předtím se způsob života druhu a proces jeho adaptace nezměnily tak totálně a náhle. Zhruba patnáct milionů let se člověk pídil po potravě jako zvěř mezi zvěří. Od té doby je tempo událostí explozivní... první zemědělské usedlosti... města... supermetropole... toto všechno je vtěsnáno do krátkého okamžiku na evoluční stupnici času, do pouhých 10 000 let.

John E. Pfeiffer

21.

DÉJÀ PENSÉ

„Nepřišlo vám někdy divné, proč většina našich vesmírných lodí poletuje s posádkou, kterou ze sedmdesáti procent tvoří ženy?“

Helene podala Jacobovi první nápojovou tubu s horkou kávou a otočila se zpět k automatu, aby si namačkala také jednu pro sebe.

Jacob sloupł vnější obal na polopropustné membráně a nechal unikat páru, zatímco tmavý nápoj zůstával. Tuba byla tak horká, že se i přes izolované stěny nedala téměř udržet v ruce.

A nebyla by to Helene, kdyby nevyrukovala s dalším provokativním námětem! Kdykoli byli spolu sami, tak sami, jak je jen na otevřené palubě sluneční lodi možné, nepromarnila Helene deSilva jedinou příležitost přimět ho k mentální gymnastice. Divné na tom bylo, že mu to ani trochu nevadilo. Od okamžiku, kdy před deseti hodinami opustili Merkur, výrazně mu ta debata zlepšila náladu.

„Když jsem byl ještě v pubertě, nikdy jsme se s kamarády nestarali, proč tomu tak je. Prostě jsme si mysleli, že to je zvláštní odměna za to, že člověk je na palubě kosmické lodi mužem. ‘Z takovýchto myšlenek se rodí pubertální iluze...‘ Kdo to napsal, John Two-Clouds? Četla jste od něj někdy něco? Myslím, že se narodil v High London, možná jste tedy znala jeho rodiče.“

Helene mu poslala planoucí, vyčítavý pohled. Už po několikáté musel potlačit pokušení říct jí, že tento výraz je prostě roztomilý. A skutečně *byl*, ale k čemu dospělá žena potřebuje, aby jí někdo připomínal, že se jí pořád ještě dělají dolíčky? Nestálo to zato, nechat si zlomit ruku.

„Dobrá, dobrá,“ zasmál se. „Budu se držet věci. Myslím si, že poměr zastoupení mužů a žen má co dělat s tím, že ženy lépe snášejí zrychlení, horko a chlad... lépe koordinují pohybové reakce v závis-

losti na očních vjemech a mají větší pasivní sílu. Díky tomu musí být lepšími astronauty, řekl bych.“

Helene usrkávala z trubičky v tubě. „Ano, v tom všem máte pravdu. Mimoto, většina žen se zdá být odolnější vůči cestovní nemoci. Sám ale víte, že tyto rozdíly nejsou až *zas* tak velké. Ne natolik, aby vynahradily skutečnost, že pro kosmické lety se hlásí víc dobrovolníků z řad mužů než žen.

Kromě toho, na vnitřních linkách tvoří muži víc než polovinu posádky a na vojenských lodích jich je sedm z deseti.“

„No, o obchodních nebo výzkumných lodích nic nevím, ale myslím, že vojenské si vybírají podle válečného nadání. Víím, že to dosud nebylo prokázané, ale mám zato, že...“

Helene se zasmála. „Nemusíte být tak diplomatický, Jacobe. Samozřejmě, že muži jsou lepší válečníci než ženy... tedy podle statistik. Amazonky jako já jsou výjimkou. Po pravdě řečeno, právě tohle je jeden z faktorů při výběru. Nechceme na palubě lodí příliš mnoho válečných typů.“

„To je ale nelogické! Posádky lodí se pohybují po rozsáhlé galaxii, která nebyla Knihovnou ještě úplně prozkoumána. Musíte čelit divoké rozmanitosti cizích ras a většina z nich bude pekelně temperamentní. A Instituty nezakazují boje mezi rasami. Ani by nemohly, i kdyby chtěly, podle toho, co říká Fagin. Snaží se jenom, aby probíhaly decentně.“

„Takže loď s lidmi na palubě by měla počítat s nějakou tou rvačkou?“ Helene, opírající se ramenem o stěnu kopule, se usmála. Ve strakaté červeni vodíku alfa svrchní chromosféry vypadaly její blondě vlasy jako těsně napasovaná růžová čepička. „No ano, máte samozřejmě pravdu. Na boj musíme být skutečně *připraveni*. Teď si ale na chvílku představte situaci, před kterou tam stojíme.

Musíme jednat s doslova stovkami druhů, jejichž jedinou společnou věcí je ta, kterou my postrádáme. A to je řetěz tradic a postupného pozvedávání, který se táhne dvě miliardy let do minulosti. Knihovnu používají už celé eóny a, přestože pomalu, celou tu dobu do ní přispívají.

Většinou jsou svéhlavé, přehnaně dbalé svých privilegií a vůči hloupé ‘štěněcí’ rase od Slunce pochybovačné.

A co můžeme *dělat*, postaví-li se nám jakýsi šestákový druh, jehož vyhynulí patroni ho pozvedli na úroveň poslušných mluvících *komoňů*, kteří teď vlastní dvě malé rekultivované planety, a dřepí po obou stranách naší jediné cesty ke kolonii na Omnivariu? Co můžeme dělat, když tyto bytosti bez jakýchkoli ambicí či smyslu pro humor zastaví naši loď a požadují mýtné ve výši neuvěřitelných čtyřiceti velrybích písni?“

Zavrtěla hlavou a svařila obočí.

„Nebyla by to *krása*, bojovat právě v těchto situacích? Taková krasavice, jako je Calypso, až po okraj naplněná věcmi tak nezbytnými pro malou, životem se probíjející komunitu a dokonce ještě cennějším nákladem... zastavená uprostřed vesmíru dvojicí mrňavých, obstarožních vraků, které byly evidentně zakoupeny, nikoli postaveny, těmi ‘inteligentními‘ velbloudy na palubě!“ Při té vzpomínce se jí zastřel hlas.

„Jen si to představte. Nová a nádherná, i když primitivní, využívající pouze minimální procento galaktické vědy, kterou jsme byli schopni vstřebat v době, kdy byla vylepšena, hlavně pokud jde o pohon... zastavena vraky staršími než sám Cézár, avšak vyrobenými někým, kdo využíval Knihovnu celý život.“

Helene se na okamžik odmlčela a odvrátila se. Jacob byl dojatý, ale spíš se cítil poctěný. Znal už Helene dost dobře, aby si byl vědom, nakolik mu musí důvěřovat, aby se mu takhle otevřela.

Uvědomoval si, že většinu práce také odvádí ona. Pokládá většinu otázek – na jeho minulost, rodinu, pocity – z jakéhosi důvodu odmítal ptát se na ni, na tu osobu uvnitř. Rád by věděl, co mu v tom vlastně brání. Musí tam toho být tolik!

„Takže předpokládám, že princip je v tom nebojovat, protože bychom pravděpodobně prohráli,“ konstatoval tiše.

Pohlédla na něj a přikývla. Odkáslala si.

„Jistě, máme pár triků, kterými si myslíme, že bychom mohli někdy někoho překvapit, jednoduše proto, že jsme Knihovnu neměli, a protože to je to jediné, co vědí. Avšak tyhle triky se musí schovat, až bude nejhůř. Místo toho lichotíme, podlézáme, uplácíme, zpíváme spirituály... stepujeme... a když se nechytáme, utečeme.“

Jacob si představil setkání s nákladní lodí z Pily.

„Někdy musí být útek pěkně krušný.“

„To ano, ale máme tajný způsob, jak si udržet chladnou hlavu,“ rozzářila se nepatrně Helene a na okamžik se znovu objevily v koutcích jejího úsměvu půvabné jamky. „Je to jeden z hlavních důvodů, proč posádky tvoří především ženy.“

„Ale no tak. Je zhruba stejná pravděpodobnost, že žena praští toho, kdo ji urazil, stejně jako muž. V tom žádnou velkou záruku nevidím.“

„Néé, za normálních okolností.“ Opět na něj pohlédla tím „hodnotícím“ pohledem. Na okamžik se zdálo, že bude pokračovat, pak jen pokrčila rameny.

„Pojďme se posadit,“ vyzvala ho. „Chci vám něco ukázat.“

Vedla ho kolem kopule a přes palubu na místo, kde nebyl nikdo z posádky ani cestujících, kde se kruhová paluba vznášela dva metry od pláště lodi.

Tam, kde se pod jejich nohama stázová clona zakřivovala, odrážela se strašidelně jiskřivá záře chromosféry. Úzké podpůrné pole dovolovalo světlu pronikat, avšak lehce ho ohýbalo. Z místa, kde stáli, byla vidět část Velké skvrny, jejíž uspořádání se od posledního ponoru výrazně změnilo. Tam, kde docházelo k intervenci pole, se skvrna mihotala a pulzovala dalšími novými záchvěvy, odlišnými od svých vlastních.

Helene se pomalu posadila na palubu a přisunula se k okraji. Na okamžik seděla s koleny pod bradou, nohy jen pár palců od onoho chvění. Pak se opřela rukama za zády a nohy nechala sklouznout do prostoru pole.

Jacob ztěžka polkl.

„Nevěděl jsem, že je možné udělat tohle,“ řekl nejistým hlasem.

Pozoroval, jak nohama lenivě pohupuje. Pohybovaly se jako v hustém sirupu, přiléhavý povrch jejího oděvu se čeřil jako nějaký živočich.

Se zjevnou lehkostí zvedla nohy nad úroveň paluby.

„Hmm, zdá se, že jsou v pořádku. Moc hluboko je ale zatlačit nejde. Mám zato, že jejich hmota vytlačí do podpůrného pole důlek.“

Alespoň že se *nezdají* vzhůru nohama, když to udělám.“ Opět je nechala sklouznout.

Jacob pocítil slabost v kolenou. „Tím chcete říct, že jste to ještě nikdy neudělala?“

Pohlédla na něj a pousmála se.

„Předvádím se? Asi ano, myslím, že jsem se snažila udělat na vás dojem. Blázen ale nejsem. Po tom, co jste nám řekl to o Bubbacubovi a vysavači, pozorně jsem si prošla rovnice. Je to naprosto bezpečné, nepřidáte se tedy ke mně?“

Jacob otupěle přikývl. Koneckonců, po tolika jiných zázracích a nevysvětlitelných věcech, kterých byl svědkem od okamžiku, kdy opustil Zemi, bylo tohle poměrně zanedbatelné. Tajemství, rozhodl se, spočívalo v tom vůbec nepřemýšlet.

A skutečně, jak nohy tlačil dolů, měl pocit hustého sirupu se stoupající viskozitou. Bylo to pružné a snažilo se ho to vytlačit.

A také se mu zdálo, že nohavice jeho oděvu jsou téměř znepokojivě živé.

* * *

Helene po nějakou dobu mlčela a Jacob ticho respektoval. Zjevně nad něčím uvažovala.

„Byl ten příběh o Vanilové jehle skutečně pravdivý?“ zeptala se konečně, aniž zvedla hlavu.

„Ano.“

„Musela to být žena jaksepatří.“

„Ano, to byla.“

„Myslím kromě toho, že byla statečná. Musela být statečná, když skočila z jednoho balonu do druhého, dvě stě mil nad zemí, ale...“

„Snažila se odvést jejich pozornost, zatímco jsem zneškodňoval zápalnici. Neměl jsem ji nechat,“ zaslechl Jacob svůj hlas, vzdálený a bezbarvý. „Myslel jsem si ale, že ji současně dokážu chránit... měl jsem jisté zařízení, víte...“

„...ale ona musela být člověkem jak se patří i v jiných směrech. Prála bych si ji poznat.“

Jacob si uvědomil, že neřekl jediné slovo nahlas.

„Ehm, jistě, Helene. Tanie byste se líbila.“ Otřásl se. Tohle není k ničemu.

„Myslel jsem ale, že jsme mluvili o něčem jiném, ehm, o poměru žen a mužů na kosmických lodích, nemám pravdu?“

Pozorovala vlastní nohy. „Ale my o tom *mluvíme* pořád, Jacobe,“ odpověděla tichým hlasem.

„Ano?“

„Jistě. Asi si pamatujete, že jsem říkala, že existuje způsob, jak si z větší části ženská posádka zachová při jednání s cizinci větší obezřetnost... způsob, který je zárukou, že se dají spíše na útěk než do boje?“

„To ano, ale...“

„A jistě víte, že dosud bylo lidstvo schopno založit tři kolonie, ale že přepravní výlohy jsou příliš vysoké, aby se dalo převážet velké množství cestujících, takže zvyšování genového potenciálu na izolované kolonii je opravdovým problémem.“ Mluvila rychle, jakoby v rozpacích.

„Když jsme se poprvé vrátili a zjistili, že zase platí Ústava, zařídila to Konfederace tak, že příští let byl pro ženy dobrovolný, nikoli povinný. Přesto se většina z nás přihlásila dobrovolně.“

„Já... Já tomu nerozumím.“

Pohlédla na něj a usmála se.

„Hm, možná, že teď na to není ten správný čas. Měl byste si však uvědomit, že za několik měsíců odlétám s Calypso a jsou jisté přípravy, které musím udělat dopředu.“

A můžu si dovolit být vybíravá, jak chci.“

Pohlédla mu zpříma do očí.

Jacob cítil, jak mu spadla čelist.

„Nuže!“ Helene si přejela rukama po stehnech a chystala se vstát. „Myslím, že bychom se měli vrátit. Už jsme pěkně blízko aktivní oblasti a já bych měla být na svém místě a dohlížet na průběh.“

Jacob se rychle zvedl a nabídl jí ruku. Ani jeden v tom archaickém gestu neviděl nic směšného.

Na cestě k řídicímu stanovišti se Jacob s Helene zastavili, aby si prohlédli parametrický laser. Když se přiblížili, šéftechnik Donaldson na ně pohlédl.

„Nazdárek! Myslím, že je vyladěný a připravený k akci. Chcete absolvovat přednášku?“

„Jasně,“ přitakal Jacob a dřepł si vedle laseru. Jeho šasi bylo přišroubováno k palubě a na kulovém čepu sedělo vlastní výkyvné, dlouhé a štíhlé mnohohlavňové těleso.

Helene se postavila vedle něj a Jacob cítil, jak se mu o ruku otřela jemná tkanina, zakrývající její pravou nohu. Nijak zvlášť mu to nepomohlo soustředit myšlenky.

„Tenhle parametrický laser,“ spustil Donaldson, „je můj příspěvek k pokusu navázat kontakt se slunečními duchy. Došlo mi, že psi nás nedostane nikam, takže proč se nepokusit komunikovat s nimi způsobem, jakým komunikují oni s námi – tedy vizuálně?“

Jak už asi víte, většina laserů pracuje v jednom nebo dvou velice úzkých pásmech spektra, povětšinou na specifických atomových nebo molekulárních přechodech. Jenže tahle věcička vám vyhodí libovolnou vlnovou délku; prostě si ji zvolíte na tomhleto ovládání.“ Ukázal na tři ovládací prvky ve středu čela šasi.

„Ano,“ ozval se Jacob. „O parametrických laserech jsem slyšel, i když jsem žádný neviděl. Dokážu si představit, že musí být pořádně výkonný, aby pronikl našimi clonami a duchům ještě pořád připadal jasný.“

„V minulém životě...“ protahovala deSilva se záměrnou ironií slova (o své minulosti, než nastoupila na Calypso, často hovořila s defenzivním cynismem), „...jsme dokázali vyrobit mnohobarevné laditelné lasery s optickými barvivy. Byly slušně výkonné, účinné a neuvěřitelně jednoduché.“

Usmála se.

„Tedy dokud jste nerozlili barvivo. To byl pak svinčík! Nic mě nepřiměje vážít si galaktické vědy víc než vědomí, že už nikdy nebudu muset čistit louži rhodaminu 6-G z podlahy!“

„To jste skutečně dokázali ladit přes celé optické spektrum s jedinou molekulou?“ zeptal se Donaldson nevěřicně. „A jak jste vůbec poháněli takový... ‘barvivový laser’?“

„Ale, někdy bleskovým světlem. Většinou však vnitřní chemickou reakcí za použití energie organických molekul jako jsou cukry.

Abyste pokryli celé viditelné spektrum, museli jste použít několik barviv. Na modrý a zelený konec pásma se hodně používal polymetyl kumarin. Rhodamin a pár dalších byla barviva pro ladění v červených barvách.

To už je ale stará historie. Chci jen vědět, jaký d'ábelský plán jste s Jacobem upekli tentokrát!“ prohlásila a usadila se na palubu vedle Jacoba a místo, aby hleděla na Donaldsona, upřela svůj zneklidňující a odhadující pohled na Jacoba.

„Tedy,“ vydoloval ze sebe Jacob, „je to v podstatě docela jednoduché. Když jsem nastupoval na palubu *Bradburyho*, vzal jsem si sebou sbírku velrybích písní a delfiních popěveků pro případ, že by se z duchů kromě všeho ostatního vyklubali i básníci. Když se šéftechnik Donaldson zmínil o nápadu namířit na ně jako způsob komunikace paprsek, poskytl jsem pásy.“

„Ještě k tomu přidáme modifikovanou verzi starého matematického kódu pro případy mezidruhových kontaktů. Ten dal dohromady taky on,“ zakřenil se Donaldson. „Já bych Fibonacciho řadu nepoznal, ani kdybych o ni zakopl! Jacob ale říká, že to je jeden ze starých modelů.“

„Býval,“ řekla deSilva. „Od *Vesaria* jsme totiž už žádné běžné matematické postupy nepoužili. O to, aby se ve vesmíru dorozuměl každý s každým, se stará Knihovna, nebyl tedy důvod používat staré kódy z doby před Kontaktem.“

Lehce strčila do štíhlé hlavně. Ta se plynule roztočila kolem čepu. „Nenecháte ale tuhle věc, aby se volně otáčela, až bude laser v provozu, vidíte?“

„Samozřejmě že ne, bude pevně zajištěná, takže laserový paprsek bude sledovat určitý radius ze středu lodi. To zabrání těm vnitřním odleskům, kterých se pravděpodobně obáváte.

Jak to vypadá, budeme všichni potřebovat, až to zapneme, tyhle brejle.“ Z pouzdra vedle laseru Donaldson vytáhl silné, tmavé panoramatické ochranné brýle. „I kdyby nehrozilo žádné nebezpečí sítnici, doktorka Martinová by na jejich používání trvala. Je přímo fanaticky posedlá efekty působení světelné záře na vnímání a osobnost.

Když dorazila, obrátila celou základnu vzhůru nohama a našla všelijaká jasná světla, o kterých nikdo nevěděl, že tam vůbec, jsou. Nejdřív duchy sváděla na ‘masovou halucinaci’. Že ale obrátila, když *spatřila ty potvory!*“

„No, je čas, abych se vrátila do práce,“ oznámila Helene. „Příliš jsem se zdržela. Už musíme být blízko. Budu vás průběžně informovat.“ Oba muži vstali, ona se usmála a odešla.

Donaldson ji pozoroval, jak se vzdaluje.

„Víte, Demwo, nejdřív jsem si myslel, že jste blázen, pak jsem ale *poznal*, že to máte všechno pod kontrolou. Teď začínám zase měnit názor.“

Jacob se posadil. „Jak to?“

„Každý mužskej, kterýho znám, by vrtěl ocasem a kňučel, kdyby tahle ženská jenom zapískala. Nemůžu prostě uvěřit, že v tom je jenom vaše sebeovládání. Ne, že by mi do toho něco bylo, samozřejmě.“

„Máte pravdu, není.“ Jacoba zneklidnilo, že je to tak očividné. Začínal si přát, aby tahle výprava už skončila a on tomu problému mohl věnovat veškerou pozornost.

Pokřčil rameny. Byl to jistý manýrismus, kterého hojně využíval, co opustil Zemi. „Abych se vrátil k naší věci. Přemýšlel jsem o té záležitosti s vnitřními odlesky. Nenapadlo vás, že to všechno může být velký podvod?“

„Podvod?“

„S těmi slunečními duchy. Stačilo by k tomu propašovat na palubu nějaký holografický projektor...“

„Na to zapomeňte,“ zavrtěl Donaldson hlavou. „To bylo první, co jsme prověřovali. Kromě toho, kdo by dokázal vymyslet něco tak složitého a krásného, jako je to stádo torů? Zkrátka a dobře, takovou projekci, která vyplňuje celý zorný úhel, by odhalily obvodové kamery na odvrácené straně!“

„Hm, možná tedy ne stádo, ale co ty „humanoidní“ duchové? Jsou poměrně jednodušší a malí a způsob, jakým unikají obvodovým kamerám tím, že krouží rychleji, než to dokážeme my, aby zůstali nahore, je téměř neskutečný.“

„Co k tomu říct, Jaku. Každý kus zařízení, který se dostane na palubu, je z toho důvodu pečlivě prověřen, stejně tak jako osobní věci každého jednotlivce. Nikdy nebyl žádný projektor nalezen, a kde by se na otevřené lodi, jako je tahle, dal vůbec *ukrýt*? Připouštím, že já sám jsem o tom chvílemi uvažoval. Nevidím ale žádný způsob, jak by se takový podvod dal realizovat.“

Jacob pomalu přikývl. Donaldsonův argument zněl logicky. Kromě toho, jak by někdo dokázal skloubit takovou projekci s Bubbacubovým trikem s lethaninskou relikvií? Nápad s podvodem byl lákavý, ale nezdál se příliš pravděpodobný.

Vzdálený prales spikulí pulzoval jako fontány, jednotlivé výtrysky mezi sebou šermovaly podél okraje pomalu tepajícího supergranulačního pole, které pokrývalo polovinu oblohy. V jeho centru ležela Velká skvrna, obrovské oko černi, ohraničené oblastmi žhavého jasu.

Na palubě, zhruba devadesát stupňů od nich, stála nebo klečela poblíž řídicího panelu skupina tmavých siluet. Proti žhnoucímu karminu záře fotosféry byly patrné pouze obrysy.

Mezi těmi u řídicího stanoviště bylo možno rozeznat dva temné stíny. Vytáhla, útlá postava Cully stála nepatrně stranou, ruku namířenou před sebe na vysoký, chuchvalcovitý oblouk filamentu vznášejícího se nad skvrnou. Jacobovi před očima oblouk pomalu rostl a zřetelně se přibližoval.

Druhý rozpoznatelný stín se oddělil od skupiny a trhavě zamířil k Jacobovi a šéftechnikovi. Na vrcholku byl zakulacený, nahoře větší než dole.

„A pak že není *kde* ukrýt projektor!“ konstatoval Donaldson a kývl bradou k masivní siluetě, která se k nim sunula kymácivými a kroutivými pohyby.

„Cože, *Fagin*?“ zašeptal Jacob.

Ne, že by na tom při kvalitě Faginova sluchu záleželo. „To nemůžete myslet vážně! Vždyť je teprve na druhém ponoru!“

„No jo,“ zahloubal se Donaldson. „Stejně ale, tolik větví a takových... To bych spíš prošacoval Bubbacubovy spodky, než se muset šťourat *támhle* v tom a pátrat po kontrabandu.“

Na okamžik měl Jacob pocit, že v hlase šéfinženýra zaslechl náznak hrdelního „r“. Upřeně se na svého souseda podíval, ten však

měl ve tváři kamenný výraz hráče pokeru. To bylo pro Donaldsona tak trochu štěstí. Bylo by to už příliš, kdyby se ten člověk ve skutečnosti pokoušel být vtipný.

Oba vstali, aby Fagina pozdravili. Fagin zahvízdl srdečnou odpověď a ani v nejmenším nedal najevo, že jejich rozhovor zaslechl.

„Komandantka Helene deSilva vyjádřila názor, že sluneční klimatické podmínky jsou překvapivě klidné. Řekla, že to výrazně přispěje k vyřešení jistých solonomických problémů, které nesouvisí se slunečními duchy. Měření, kterých se to týká, zabereou velice málo času. Mnohem méně, než kolik nám ho tyto vynikající podmínky ušetří.

Jinými slovy, přátelé, máte asi dvacet minut na to, abyste se připravili.“

Donaldson hvízdal. Kývl na Jacoba a oba muži se pustili do fixace laseru a kontroly projekčních pásků.

O několik metrů dál se prohrabovala doktorka Martinová kosmickým zavazadlem, aby si přichystala jednotlivé přístroje. Přílbu pro detekci psí už měla na hlavě a Jacob měl pocit, že zaslechl, jak tiše kleje:

„Zatraceně, tentokrát budeš *mluvit se mnou!*“

22.

DELEGACE

‘Jaký je smysl těchto světelných bytostí?’ ptá se reportér. Spíš by se měl ale zeptat: ‘Jaký je smysl člověka?’ Je to naše poslání, plazit se po metaforických kolenou a ignorující bolest, s bradou zdviženou v dětinské pýše volat do vesmíru: ‘Jen se podívej! Jsem člověk! Lezu, kde ostatní kráčí! Není to ale úžasné, že dokážu lézt kdekoli?’

Adaptabilita, tvrdí neolitic, je ‘specializace’ člověka. Člověk sice nedokáže běhat tak rychle jako gepard, běhat však umí. Nedokáže plavat tak dobře jako vydra, plavat však také umí. Nemá tak ostrý zrak jako sokol, ani si nemůže skladovat potravu ve tvářích. Musí tedy cvičit oči a vytvářet nástroje z kousků zmučené země; nejenom proto, aby mu to umožnilo vidět, ale taky aby předběhl kočku a uplaval vydře. Dokáže přejít arktickou pustinu, přeplavat tropickou řeku, vyšplhat na strom a na konci své cesty postavit pěkný hotel. Tam vydělá peníze, a pak se bude u večere přátelům chlubit svými úspěchy.

A přesto po celou tu dobu je náš hrdina nespokojen. Toužil po tom poznat své místo ve světě. Křičel a hlasitě se dožadoval odpovědi na to, *proč* je tady! A vesmír hvězd jenom s úsměvem hleděl dolů na jeho otázky, s hlubokým dvojznačným tichem.

Toužil po *smyslu*. A protože se mu ho nedostalo, obrátil svoje rozčarování proti ostatním tvorům. Ti specializovaní kolem něj znali svoje role a on je za to nenáviděl. Stali se jeho otroky, jeho fabrikami na proteiny. Stali se obětmi jeho genocidního běsnění.

‘Adaptabilita’ brzy znamenala, že nikoho jiného nepotřebujeme. Druhy, jejichž potomci mohli jednoho dne být historicky významní, se změnili v prach v holocaustu lidského egoismu.

A jenom díky nepatrnému drobtu štěstí jsme se krátce před Kontaktem stali ochránci životního prostředí... a tedy odvrátili spravedlivý hněv našich starších, který by jinak padl na naše hlavy. Bylo to

vůbec štěstí? Je to náhoda, že se John Muir a ti, kteří následovali, objevili brzy po prvních potvrzených ‘zpozorováních‘?

A zatímco onen reportér leží zde, v jakési bublině, obklopen závojem klamných, růžových par, klade si otázku, jestli smyslem člověka nemůže být to, že slouží jako varovný příklad. Ať už naše patrony odradil kdysi dávno jakýkoli prvotní hřích, je splácen komedií.

Člověk jen doufá, že naši sousedé jsou povzneseni a zároveň pobaveni, když nás tu pozorují, jak se plazíme kolem a civíme v úžasu a často s odporem na ty, kdo jsou ztělesněným završením, prostým ambicí.“

Pierre LaRoque zvedl prst z nahrávacího tlačítka a svažil čelo. Ne, ta poslední část není to pravé. Zní to téměř zatrpklé. Je to spíš ukňourané než sžíravé. Po pravdě řečeno, bude se to muset přepracovat celé. Nebyl v tom dostatek spontánnosti. Věty byly příliš šroubované.

Usrkl si z nápojové tuby, kterou držel v levé ruce, a začal si nepřítomně hladit knír. Jak se loď vyrovnávala, pomalu se před ním objevovalo zářící stádo rotujících torů. Manévr trval kratší dobu, než původně očekával. Už mu nezbyval čas odbočit na nepříznivou situaci, ve které se lidstvo nachází. Koneckonců, může to dokončit jindy.

Avšak tohle, tohle bylo něco mimořádného.

Opět stiskl tlačítko a zvedl mikrofon.

„Poznámka pro přepsání,“ řekl. „Více ironie a více o výhodách jistých typů specializace. Také se zmínit o Tymbrimech... o tom, jak jsou přizpůsobivější, než kdy budeme my. Nechat to stručné a zdůraznit optimistické vyhlídky, bude-li celé lidstvo spolupracovat.“

Až dosud tvořily stádo jen malé kroužky, vzdálené padesát či více kilometrů. Ted’ se však objevila s cípem fotosféry hlavní skupina. Nejbližší torus bylo jasně zářící a rotující modrozelené monstrum. Po jeho okraji se rychle mísily a přesouvaly tenké modré čáry, jako když se splétají moaré vzory. Kolem něj se třpytilo bílé halo.

LaRoque vzdychl. Tohle bude největší úkol. Až budou vysílány hologramy těchto bytostí, každý, včetně jeho šimpanzího majordoma, bude sledovat, jestli se jeho slova vyrovnají skutečnosti. Přesto cítil pravý opak pocitů, které musel vyvolávat on v *nich*. Čím hloubě-

ji se loď nořila do Slunce, tím byl lhostejnější. Měl pocit, jako kdyby se nic z toho ve skutečnosti neodehrávalo. Jako by ty bytosti nebyly vůbec skutečné.

Kromě toho, připustil, měl strach.

„Jsou to perly štěstěny, navlečené na náhrdelnících z jiskřivého smaragdu. Ztroskotala-li zde kdysi galaktická galeona a zanechala na těchto chomáčovitých, ohnivých útesech svůj poklad, její diadémy zůstaly v bezpečí. Nezničený časem, blyští se neměnnou krásou. Žádný lovec pokladů si je odtud v pytli neodnese.

Vzpírají se logice, neboť by zde neměly být. Vzpírají se historii, neboť nejsou pamatovány. Vzpírají se moci našich přístrojů a dokonce i galaktiků, našich starších.

Nevyrušitelné z klidu jako Bombadil, ignorují ve svém nekonečném zurčení úbytek kyslíku a vodíku, a přijímají potravu ze zřídla nejvěčnějšího.

Pamatují se... patřily snad *k* prapředkům, v době, kdy galaxie byla mladá? Doufáme, že se budeme moci zeptat, prozatím však zachovávají mlčení.“

Když se stádo přiblížilo na dohled, zvedl Jacob hlavu od práce. Ten pohled už na něj neměl takový účinek jako poprvé. Aby zakusil stejné emoce jako během prvního ponoru, musel by vidět zase něco *jiného* úplně poprvé. A aby někde viděl něco podobně úchvatného, musel by někam dál.

To byla jedna z nevýhod, když jste měli za předky opice.

Přesto však Jacob dokázal strávit celé hodiny pozorováním těch nádherných obrazců, které toroidi vytvářeli. A chvílemi, když si uvědomil význam toho, čeho je svědkem, zůstával na několik okamžiků opět naplněn posvátnou úctou.

Počítačový monitor na Jacobově klíně předváděl měnivý diagram křivek a přímek, izofot ducha, kterého viděli před hodinou.

Nebyl to žádný valný kontakt. Překvapili jednoho osamělého Solariana v okamžiku, kdy se loď vynořila zpoza hustého chuchvalce filamentu poblíž okraje stáda.

Bleskově se vzdálil a pak se nedůvěřivě vznášel ve vzdálenosti několika kilometrů. DeSilva přikázala natočit loď tak, aby se na tu třepetavou bytost dal namířit Donaldsonův parametrický laser.

Duch zprvu couval. Donaldson brblal a nadával, zatímco nastavoval laser, aby mohl přenášet rozmanité modulace Jacobova pásku pro navázání kontaktu.

Potom ta bytost zareagovala. Ze středu prudce vymrštila a napjala svá (chapadla? křídla?) a rozehrála se všemi barvami.

A pak, v záblesku oslňující zeleně, vmžiku zmizela.

Jacob tuto reakci studoval na údajích počítače. Obvodovým kamerám Solarian poskytl dobrý úhel záběru. První záznamy ukázaly, že část jeho čerení odpovídá kmitočtu basového rytmu velrybí melodie. V této chvíli se Jacob snažil zjistit, zda ta složitá ukázka, kterou vyslal okamžik před tím, než zmizel, obsahuje model, který by se dal interpretovat jako odpověď.

Skončil s formulováním analytického programu, kterým chtěl, aby se počítač řídil. Měl hledat variace na téma a rytmus velrybí písně ve třech režimech, v barvě, čase a jas duchova povrchu. Jestliže najde něco konkrétního, bude on pak moci navázat spojení prostřednictvím počítače během příštího setkání.

Tedy, jestli k nějakému příštím setkání vůbec *dojde*. Ta velrybí píseň byla pouze úvodem do sekvence stupnic a matematických řad, které měl Jacob v úmyslu odeslat. Duch však nevydržel, aby si to „vyslechl“ do konce.

Jacob odložil panel počítače stranou a snížil si lehátko, aby mohl pozorovat nejbližší toroidy, aniž by musel zaklánět hlavu. Dva pomalu propluli kolem, v úhlu pětáctýřiceti stupňů k rovině paluby.

„Víření“ torů bylo evidentně složitější, než si původně myslel. Ty komplikované, hbitě se měnící vzory, které se tak rychle míhaly podél okraje, představovaly něco v jejich vnitřním složení.

Když se dva toroidi, ve strkanici o lepší pozice v magnetickém poli, vzájemně dotkli, v rotujících obrazcích nedošlo k žádné změně. Reagovali na sebe, jako kdyby vůbec nerotovali.

Jak loď pronikala do stáda, přetlačování a strkání bylo stále zřejmější. Helene deSilva nadhodila, že to bude proto, že aktivní ob-

last, nad kterou se toroidi zdržují, pomalu zaniká. Magnetická pole postupně řídla.

Se slyšitelným scvaknutím golfových hlavic klesl Culla na lehátko vedle něj. Jacob už začínal poznávat některé rytmy Cullovy zubní aktivity pro různé situace. Trvalo mu poměrně dlouho, než si uvědomil, že jsou součástí Pringova základního výrazového repertoáru, jako je obličejová mimika pro lidi.

„Mohu šet tu posadit, Jacobe?“ otázal se Culla. „Tohle je první příležitost, kdy vám mohu poděkovat za vaši spolupráci na Merkuru.“

„Není třeba, abys mi děkoval, Cullo. Pro incident, jako byl tenhle, je dvouletá přísaha mlčenlivosti věcí společenské etiky. Tak jako tak, jakmile komandantka deSilva dostala ze Země instrukce, bylo víc než jasné, že nikdo nepojede domů, dokud nepodepíše.“

„Stejně, myslím š, že máte právo ožnámit to švětu, celé galakšii. Knihovna byla Bubbacubovými činy žoštuzena. Je to od váš, odhaliatele jeho... chyb, obdivuhodné, že projevujete ždrženlivošt a dovolíte jim, aby ty chyby napravili.“

„Co Institut udělá... kromě toho, že potrestá Bubbacuba?“

Culla usrl ze své nepostradatelné tuby s nápojem. Oči mu zasvítily.

„Pravděpodobně žruší dluh Žemě a po nějakou dobu bude poskytovat služby pobočce ždarma. Po delší čas, bude-li Konfederace šouhlašit š jistou dobou mlčenlivošti. Nemohu přehánět jejich ochotu vyhnout še škandálu.“

Kromě toho, vy budete pravděpodobně odměněn.“

„Já?“ Jacob téměř oněměl. Pro „primitivního“ pozemšťana byla téměř jakákoli odměna, kterou se galaktici rozhodnou dát, něco jako kouzelný proutek. Jen stěží dokázal uvěřit tomu, co slyší.

„Ano, i když pravděpodobně žavládne jistá trpkošt, že jšte švé objevy nedržel více v tajnošti. Rožšah jejich štědrošti bude pravděpodobně nepřímou úměrný všeobecné žnámošti, jakou Bubbacubův případ žíšká.“

„Ano, jistě, chápu.“ Kouzlo bylo pryč. Jedna věc byla obdržet jakýsi důkaz vděčnosti od takzvaných mocností, nabídka úplatku však byla něco úplně jiného. Ne, že by hodnota té odměny byla o to menší. Po pravdě řečeno, její cena bude pravděpodobně ještě vyšší.

Bude skutečně? Žádný cizinec neuvažoval přesně tak, jak by uvažoval člověk. Ředitelé institutu Knihoven byli pro něj záhadou. Jediné, co věděl najisto bylo, že by se jim nelíbila špatná odezva v tisku. Rád by věděl, jestli Culla mluví ze své oficiální funkce, nebo jestli prostě předpokládá, co si myslí, že bude následovat.

Náhle se Culla otočil a vzhlédl ke stádu, které právě mýjelo loď. Oči se mu rozzářily a zpoza silných, chápavých rtů se ozvalo krátké zadrnčení. Z otvoru vedle lehátka vytáhl mikrofon.

„Promiňte, Jacobe. Myšlím ale, že něco vidím. Muším to ohlásit komandantce.“

Promluvil krátce do mikrofonu, oči nehnutě upřené na místo asi třicet stupňů vpravo a dvacet pět stupňů nahoru. Jacob se tam podíval, nic však neviděl. Zaslechl vzdálené ševelení Helenina hlasu, přicházejícího z prostoru hlavy Cullova lehátka. Pak se začala loď otáčet.

Jacob překontroloval monitor počítače. Výsledky už tam byly. Předchozí setkání neukázalo nic, co by se dalo chápat jako odpověď. Budou prostě muset pokračovat v tom, co dělali až dosud.

„Sofonti,“ ozval se hlas Helene v interkomu, „Pring Culla oznámil další výskyt. Vraťte se prosím na svá stanoviště.“

Cullový golfové hlavice hlasitě cvakly.

Jacob vzhlédl.

Pod úhlem asi pětáctýřiceti stupňů rostla přímo za tělesem nejbližšího toroida maličká, chvějící se skvrnka. Byla modrá a stále se blížila, až byli schopni rozeznat pět nestejnomyšných výběžků, oboustranně symetrických. Rychle narůstala a pak se zastavila.

V primitivní, posměšné imitaci člověka na ně poťouchle zíralo zjevení slunečního ducha druhého typu. Zubatými otvory očí a úst zářila červeně chromosféry.

K pokusu dostat zjevení do úrovně přístrojů na odvrácené straně nedošlo. Nejspíš by to bylo zbytečné a kromě toho, tentokrát měl přednost P-laser.

Jacob řekl Donaldsonovi, aby pokračoval s přehráváním původního záznamu od místa, kde došlo k přerušení kontaktu.

Inženýr zvedl mikrofon.

„Prosím, aby si všichni nasadili ochranné brýle. Chystáme se zapnout laser.“ Nasadil si vlastní a rozhlédl se, jestli všichni na dohled uposlechli (Culla byl od té povinnosti osvobozen; přijali jeho ujištění, že mu nehrozí žádné nebezpečí).

Potom stiskl spínač.

Dokonce i přes brýle viděl Jacob proti vnitřnímu povrchu stěny ochranného štítu slabou zář, jak si paprsek prorážel cestu k duchovi. Byl zvědavý, jestli tahle antropomorfská postava bude ochotnější spolupracovat, než bylo ono „normálně tvarované“ zjevení. Domníval se, že je to stejná bytost. Možná se na chvíli vzdálila, aby si pro toto setkání „udělala příslušný make-up“.

Duch se netečně třepotal, zatímco paprsek komunikačního laseru svítil přímo skrz něj. Jacob zaslechl, jak kousek od něj tiše nadává doktorka Martinová.

„Špatný, všechno je špatný!“ syčela. Zpod přílby a brýlí jí vykukovaly jenom nos a brada. „*Něco* tam je, ale není to *tam*. Sakra! Co s tím krámem k čertu je!“

Náhle se zjevení roztáhlo jako motýl připláclý na vnější lodi. Rysy jeho „obličejů“ se rozmázly do dlouhých úzkých pruhů okrové a černi. Paže a tělo se rozpínaly, dokud se bytost nezměnila v modrý pravoúhlý pás přes deset stupňů oblohy. Tu a tam se na něm začínaly objevovat zelené skvrny. Poskakovaly z místa na místo, prolínaly se, spojovaly a nakonec začaly získávat na konkrétní podobě.

„Dobrý Bože na nebesích,“ zamumlal Donaldson.

Odněkud zblízka se ozvalo Faginovo hvízdnutí, roztřesený, zmenšený septakord. Culla začal drkotat.

Po celé své délce byl Solarian pokryt jasně zelenými písmeny latinky. Stálo tam:

ODEJDĚTE. NEVRACEJTE SE.

Jacob křečovitě sevřel boky lehátka. I přes zvukové efekty mimozemšťanů a chrčivé dýchání lidí vládlo nesnesitelné ticho.

„Millie!“ vyhrkl a snažil se seč mohl, aby nekřičel.

„Dostáváte něco?“

Martinová, zaúpěla.

„Ano... NE! Něco dostávám, ale nedává to smysl! Vůbec to neldí!“

„Dobrá, snažte se odeslat otázku! Zeptejte se, jestli dostává vaše psí!“

Martinová přikývla a v soustředění si přitiskla ruce k tvářím. Písmena nad jejich hlavami se okamžitě přeskupila.

SOUSTŘEĎTE SE.

MLUVTE NAHLAS KVŮTLI ZAOSTŘENÍ.

Jacob byl ohromen. Hluboko v nitru cítil, jak se jeho potlačené já třese hrůzou. Mr. Hyda děsilo nevysvětlitelné.

„Zeptejte se, proč je ochoten hovořit s námi teď a ne předtím.“

Martinová otázku nahlas a pomalu zopakovala.

TEN BÁSNÍK. BUDE ZA NÁS MLUVIT. JE ZDE.

„Ne, já nemůžu!“ vykřikl LaRoque. Jacob se rychle otočil a viděl malého novináře, jak se posedlý hrůzou krčí u jídelních automatů.

BUDE ZA NÁS MLUVIT.

Zářila zelená písmena.

Helene deSilva zvolala: „Doktorko Martinová, zeptejte se Solariana, proč se nemáme vracet.“

Po krátké pauze se písmena opět přeskupila.

CHCEME SOUKROMÍ.

PROSÍM, NECHTE NÁS BÝT.

„A když se přesto vrátíme? Co potom?“ zeptal se Donaldson. Ponurým hlasem Martinová otázku zopakovala.

NIC. NEUVIDÍTE NÁS.

MOŽNÁ NAŠE MLADÉ, NÁŠ DOBYTEK.

NÁS NE.

To vysvětluje ty dva druhy Solarianů, pomyslel si Jacob. Ta „normální“ varianta musí být mladí, kteří dostávají jednoduché úkoly – jako je doprovázení stáda toroidů. Kde potom žijí dospělí? Jaký druh kultury mají? Jak mohou bytosti z ionizované plazmy komunikovat s lidskými bytostmi tvořenými vodou? Ta hrozba Jacoba zabolala. Když budou dospělí chtít, můžou se vyhýbat sluneční lodi nebo jakékoli případné flotile slunečních lodí s lehkostí, jakou se dokáže vyhnout orel balonu. Jestli teď přeruší kontakt, lidem se nikdy nepodaří přimět je k tomu, aby ho opět navázali.

„Proším,“ ozval se Culla. „Zeptejte se, jestli je Bubbacub urážil.“ Pringovy oči žhnuly a drkotání tlumeně pokračovalo mezi každým slovem, které řekl.

BUBBACUB NENÍ NIC.
BEZVÝZNAMNÝ.
PROSTĚ ODEJDĚTE.

Solarian začal blednout.

Kostrbatý pravoúhlý útvar se zmenšoval, jak se pomalu vzdaloval.

„Počkej!“ vykřikl Jacob a vstal. Rychle vztáhl ruku, sáhl však do prázdna.

„Neodbývejte nás takhle! Jsme vaši nejbližší sousedé! Chceme se s vámi jenom spřátelit! Alespoň nám řekněte, kdo jste!“

Obraz Solariana byl z té vzdálenosti nejasný. Zakryl ho chuchvalec temnějšího plynu, ale ještě předtím si stačili přečíst poslední vzkaz. Obklopen davem „mladých“, dospělý zopakoval jednu z předchozích vět.

TEN BÁSNÍK. BUDE ZA NÁS MLUVIT.

ČÁST VIII.

Kdysi dávno, ve starověku, si jistí dva vzduchoplavci zhotovili křídla. Daidalos letěl bezpečně ve střední výšce a po přistání se mu dostalo náležitých poct. Ikaros se vznesl vzhůru ke Slunci, kde se mu roztavil vosk, který držel křídla pohromadě, a jeho let skončil fiaskem... Odborníci na klasiku nám samozřejmě tvrdí, že se jenom „pokoušel o akrobatický kousek“; já však dávám přednost myšlence, že to byl člověk, který odhalil vážný konstrukční nedostatek létacích strojů své doby.

Sir Arthur Eddington *Hvězdy a atomy*
(Oxford University Press, 1927, str. 41)

23.

STAV VZRUŠENÍ

Pierre LaRoque seděl zády ke kopuli, objímal si kolena a prázdným pohledem zíral na palubu. Zbědovaně přemítal, jestli mu Millie něco píchne, aby vůbec vydržel, než se s lodí dostanou z chromosféry.

To by však naneštěstí nebylo v souladu s jeho novou roli proroka. Otrásl se. Za celou svou kariéru si neuvědomil, co to vůbec znamená, muset události pouze komentovat a ne je sám formulovat. Nedostalo se mu požehnání, ale prokletí.

Otupěle přemýšlel, jestli si ho ta bytost vybrala v nějakém ironickém rozmaru... jako vtip. Nebo mu nějakým způsobem vpravila hluboko do nitra slova, která, šokující a přivádějící ho do strašných rozpaků, vyplují na povrch, až se vrátí na Zemi?

Nebo mám prostě dál předkládat svoje vlastní názory, jako jsem to dělal až dosud?

Pomalů, zbědovaně se kolébal. Podsouvat myšlenky někomu jinému za pomoci své osobnosti je jedna věc. Avšak hovořit, oděn do prorokova hábitu, je něco úplně jiného.

Ostatní se shlukli kolem velitelského stanoviště, aby prodiskutovali další krok. Slyšel je, jak mluví a přál si, aby šli pryč. Aniž zvedl hlavu, cítil, že se k němu obrátili a civí na něj.

Přál si umřít.

„Říkám, že bychom ho měli vyřídit,“ navrhoval Donaldson. „Jestli se ten člověk bude volně pohybovat po Zemi, nadělá nekonečnou řadu problémů,“ doplnil ještě. Jeho hrdelní „er“ bylo velice výrazné. Jacob, který poslouchal poblíž, si přál, kéž by se etnické jazyky nikdy neuchytily.

Martinová se chvilku kousala do rtu. „Ne, to by nebylo moudré. Lepší bude spojit se se Zemí, až se vrátíme na Hermes. Federálové se možná rozhodnou dát ho do izolace, nemyslím si ale, že by někomu prošlo, kdyby Petera skutečně odstranil.“

„Překvapuje mě, jak na šéftechnikův návrh reagujete,“ řekl Jacob. „Člověk by čekal, že se nad tím nápadem zhrozíte.“

Martinová pokrčila rameny. „Teď už vám všem musí být jasné, že zastupuji jednu z frakcí Shromáždění Konfederace. Peter je můj přítel, kdybych však cítila, že je mou povinností vůči Zemi odstranit ho z cesty, udělala bych to sama.“

Vypadala zlověstně.

Avšak Jacoba to až zas tak nepřekvapilo. Pokud šéfinženýr cítil potřebu předvést jistou dávku prostořekosti, aby překonal šok z poslední hodiny, mnoho dalších odhodilo veškerou přetvářku. Martinová byla ochotná myslet na nemyslitelné. LaRoque, který se kolébal o kus dál a očividně se o nikoho nestaral, nijak nezastíral, že má strach.

Donaldson zvedl ukazováček.

„Všimli jste si, že Solarian neřekl vůbec nic o laserovém paprsku? Procházel přímo skrz něj a zdálo se, že je mu to jedno. Zatímco předtím, ten druhý duch...“

„Ten mladistvý.“

„...ten mladistvý, jednoznačně reagoval.“

Jacob se poškrábal na ušním lalůčku. „Je to samá záhada. Proč se ta dospělá bytost pokaždé snažila nedostat se do úrovně našich obvodových přístrojů? Má snad co skrývat? A k čemu všechna ta výhružná gesta při předchozích ponorech, když přitom byla schopna komunikovat už od okamžiku, kdy si před několika měsíci doktorka Martinová přinesla na palubu přílbu na detekci psí?“

„Třeba jí ten váš P-laser dodal určitý prvek, který potřebovala,“ nadhodil jeden z členů posádky, orientálec jménem Chen, se kterým se Jacob setkal pouze na začátku cesty. „Podle jiné hypotézy třeba čekal na někoho s přiměřeným postavením, s kým by hovořil.“

Martinová si odfrkla.

„To je teorie, na které jsme pracovali při posledním ponoru a nebyla k ničemu. Bubbacub předstíral kontakt a Fagin, i přes všechny své schopnosti, selhal... ach tak, vy myslíte Petera...“

Ticho, které zavládlo, by se dalo krájet nožem.

„Skutečně bych si přál, abychom nějaký projektor přece jen našli, Jacobe,“ usmál se Donaldson kysele. „Vyřešilo by to všechny naše problémy.“

Jacob mu úsměv bez jediné stopy humoru opětoval. „*Deux ex machina*, inženýře? Vy moc dobře víte, že od vesmíru nemůžete očekávat žádné zvláštní laskavosti.“

„To to můžeme rovnou vzdát,“ ozvala se Martinová. „Zřejmě už nikdy dalšího dospělého ducha neuvidíme. Lidé na Zemi byli stejně vůči všem těmto historkám o „antropomorfických podobách“ nedůvěřiví. Je tu jen slovo několika tuctů sofontů, že je viděli, plus pár rozmazaných fotografií. Časem to možná připíšou hysterii, bez ohledu na mé testy.“ Trudnomyslné pohlédla na zem.

Jacob cítil, že nedaleko něj stojí Helene deSilva. Od okamžiku, kdy je před několika minutami svolala, byla nezvykle zticha.

„Tentokrát alespoň není ohrožen projekt Slunečního poutníka,“ konstatoval. „Solonomický výzkum může pokračovat a stejně tak studium stád toroidů. Solarian řekl, že nebudou zasahovat.“

„Jasně,“ přitakal Donaldson. „A co *on*?“ ukázal na LaRoquea.

„Musíme se rozhodnout, co dál. Teď se vznášíme nedaleko spodního konce stáda. Nepůjdeme nahoru a nebudeme dál šmejdit kolem?“ navrhl Jacob. „Třeba se Solariané liší jeden od druhého stejně jako my lidé. Možná, že ten, kterého jsme potkali, byl nějaký mrzout.“

„O tom jsem nepřemýšlela,“ ozvala se Martinová.

„Zapneme parametrický laser na automatický provoz a komunikační pásek rozšíříme o část v zakódované angličtině. Zatímco budeme pozvolna stoupat ve spirále, bude mířit do stáda a třeba nám přiláká přátelštěji naladěného dospělého Solariana.“

„Jestli takový existuje; doufám totiž, že mi z něj nespadne srdce do kalhot jako při tom posledním setkání,“ mumlal si Donaldson.

Helene deSilva si třela ramena, jako by se do ní dala zima. „Chce ještě někdo z vás, co jste tady, něco říci? V tom případě tuto diskuzi hodlám ukončit s tím, že zakazuji jakýkoli unáhlený čin vůči osobě pana LaRoquea. Prostě z něj jenom nespouštějte oči.“

A teď naše jednání přerušuji. Přemýšlejte o tom, co dál. A požádejte někdo, prosím, Fagina a Cullu, aby se k nám za dvacet minut připojili v bufetu. To je všechno.“

Jacob ucítil na své paži ruku. Helene stála vedle něj.

„Jste v pořádku?“ zeptal se.

„Jo... dobrý,“ usmála se nepříliš přesvědčivě. „Jen bych... šel byste, prosím vás, se mnou do mé kanceláře, Jacobe?“

„Samozřejmě, račte až po vás.“

Helene zavrtěla hlavou, zabořila mu prsty do paže a vlekla ho rychlým krokem do kumbálku ve stěně kopule, který sloužil jako kapitánská kancelář. Uvnitř udělala místo na titěrném pracovním stole a naznačila mu, aby se posadil. Pak zavřela dveře a vyčerpaně se o ně opřela.

„Ach, Bože,“ vzdychla.

„Helene...“ Jacob se k ní vrhl, pak se však zarazil. Upírala na něj žhnoucí pohled modrých očí.

„Jacob,“ usilovně se snažila zachovat klid. „Můžete mi slíbit, že mi na pár minut prokážete laskavost a pak o tom nebudete mluvit? Nemohu vám říct, o co se jedná, dokud mi to neslíbíte.“ V očích se jí zračila tichá, naléhavá prosba.

Jacob o tom ani nepotřeboval přemýšlet. „Žádejte, co chcete. Ale řekněte mi, co se...“

„Tak mě, prosím vás, obejměte.“ Hlas jí zanikl ve vzlyku. Vrhla se mu na prsa, ruce skrčené před sebou. Oněmělý překvapením, pomalu ji objal a pevně k sobě přitiskl.

Kolébal ji, zatímco jejím tělem probíhaly mocné záchvěvy. „Šš-šš... Všechno bude v pořádku...“ Šeptal jí konejšivá, nesmyslná slůvka. Její vlasy ho šimraly na tváři a zdálo se, že její vůně naplnila celou místnost. Bylo to opojné.

Chvilku stáli mlčky, na rameni cítil pomalé pohyby její hlavy.

Záchvěvy ustupovaly. Postupně se uvolňovala. Jednou rukou ji hladil po napjatých svalech zad, které se postupně poddávaly.

Jacoba napadla otázka, kdo komu vlastně prokazuje laskavost. Takový klid a mír necítil už velice, velice dávno. Snad jen sama Ifni ví, jak dávno. Dojalo ho, že mu tak důvěřuje.

A co víc, cítil se *šťastný*. Někde dole se ozýval a cenil zuby tenký hlásek, on ho však neposlouchal. Měl pocit, že to, co právě teď dělá, je přirozenější než samo dýchání.

Po chvíli zvedla Helene hlavu. Když promluvila, měla zastřený hlas.

„Ještě nikdy v životě jsem nebyla tak vyděšená,“ řekla. „Chtěla bych, abyste věděl, že tohle mít *nemusím*. Mohla bych zůstat železnou dámou po zbytek cesty... ale byl jste tu vy, k dispozici... musela jsem. Mrzí mě to.“

Jacob si všiml, že se Helene nijak nepokusila vymanit z jeho náruče. Nepřestával ji objímat.

„Vždyť o nic nejde,“ promluvil tiše. „Někdy později vám řeknu, jak příjemné to bylo. Hlavně se nebojte mít strach. Když jsem viděl ta písmena, myslel jsem si, že to bude můj konec. Zvědavost a otupení citů jsou moje obranné mechanismy. Sama jste viděla, jak reagovali ostatní. Vy prostě máte větší zodpovědnost, to je vše.“

Helene neodpověděla. Aniž se odtáhla, zvedla ruce a položila mu je na ramena.

„Tak jako tak,“ pokračoval Jacob, zatímco jí vracel uvolněné pramínky vlasů zpět do účesu, „během těch mezihvězdných letů jste musela být častokrát vyděšená ještě víc.“

Helene deSilva ztuhla a odtáhla se od něj.

„Pane Demwa, vy jste nesnesitelný! Vy a to vaše věčné připomínání mých letů! Myslíte si, že už jsem byla *někdy* takhle vyděšená?! Kolik si vlastně myslíte, že mi *je*?“

Jacob se usmál. Neodtáhla se od něj natolik, aby ze sebe setřásla jeho paže. Očividně se ještě nechystala zbavit se ho.

„No, z hlediska relativity...“ začal.

„*Do prdele* s relativitou! Je mi dvacet pět! Možná jsem viděla větší kus *oblohy*, poznala jsem však zatraceně málo *skutečného* vesmíru než vy... a můj kvalifikační koeficient neříká nic o tom, jak se cítím uvnitř! Je to *děsivé*, muset být dokonalá a neotřesitelná a zodpovědná za lidské životy... alespoň pro *mne*, na rozdíl od vás, vy nepřístupné, chladnokrevné předpotopní hrdinské nedochůdce. Stojíte si tu klidně, stejně jako kapitán Beloc na Calypso, když jsme proklouzli tou bláznivou falešnou bloádou na říjišti J8 a... teď vysoko přestoupím svo-

je pravomoce a *přikáží* vám, abyste mě políbil, neboť jak se zdá, nehodláte to udělat sám od sebe!“

Vyzývavě na něj pohlédla. Když se Jacob usmál a přitáhl ji k sobě, na okamžik se vzepřela. Potom se mu její ruce ovinuly kolem šíje a rty se přitiskly na jeho.

Jacob vzdáleně pocítil, že se opět chvěje. Tentokrát to však bylo jiné. Nebylo snadné říct jak jiné, neboť byl v té chvíli zaneprázdněn.

Něčím fantastickým.

Náhle si s bolestí uvědomil, jak dlouho to je, co... dva nekonečné roky. Zahnal tu myšlenku. Tania je mrtvá a Helene je krásně, nádherně živá. Stiskl ji ještě pevněji a na její vášeň odpověděl jediným možným způsobem.

„Skvělá terapie, doktore,“ škádlila ho, zatímco se snažil učesat si rozčuchané vlasy. „Cítím se milionově, i když připouštím, že vy vypadáte, jako byste prošel ždímačkou.“

„Co je to... eh, co je ta ždímačka? Ale vždyť je to jedno. Nestojím o žádná vysvětlení těch vašich anachronismů. Podívejte se na sebe! Vy jste snad ještě *pyšná* na to, že se cítím jako kus roztaveného a zkrouceného železa!“

„No jasně.“

Jacob neúspěšně potlačil úšklebek. „Mlčte a respektujte starší. Mimochodem, kolik máme ještě času?“

Helene pohlédla na prstýnek. „Asi dvě minuty. Pěkně pitomý čas na poradu. Zrovna jsi začínal být zajímavý. Kdo ji k čertu svolal v tak nevhodnou dobu?“

„Vy.“

„Ach ano. Já. Příště vám dám alespoň půl hodiny a podíváme se na celou záležitost víc zblízka.“

Jacob nejistě přikývl. Někdy bylo těžké poznat, kdy si tahle žena dělá legraci.

Než odjistila dveře, natáhla se Helene a střízlivě ho políbila.

„Děkuji ti, Jacobe.“

Pohládl jí tvář. Krátce se přitiskla k jeho ruce, a když ji opět od táhl, nebylo co dodat.

Helene otevřela dveře a vyhlédla ven. Kromě pilota nebyl na dohled nikdo. Ostatní se pravděpodobně shromáždili v bufetu k poradě.

„Pojďme,“ vyzvala ho. „Mám hlad, že bych snědla koně!“

Jacob se zachvěl. Pokud má v úmyslu poznat Helene lépe, měl by svou představivost připravit na spoustu tělocviku. Takže koně, to tedy je síla!

Nicméně následoval Helene o necelý krůček pozadu, aby mohl pozorovat její pohyby. Bylo to tak lákavé, že si ani nevšiml, že kolem lodi proplul vířící torus, pokrytý jiskřivými barvami a obklopený halem bílým a jasným jako peří na náprsence holubice.

24.

SPONTÁNNÍ EMISE

Když se vrátili, Culla právě doloval z Faginova listoví nápojovou tubu. Jednu ruku měl zabořenou v Kantenových větvích, zatímco v druhé ruce držel další.

„Vítejte,“ zahvízdl Fagin. „Pring Culla mi právě asistoval při doplňkové výživě. Obávám se, že přitom zanedbal svou vlastní.“

„To je v pořádku, šire,“ odpověděl Culla a pomalu tahal za tubu.

Jacob se postavil za Pringa, aby se podíval. Byla to příležitost dozvědět se víc o tom, jak to chodí u Fagina. Kanten mu kdysi vysvětlil, že jeho druh nemá žádné tabu pokud jde o cudnost, takže mu jistě nebude vadit, když se Jacob podívá ve směru Cullovy paže, aby viděl, jaký druh otvoru ten napůl rostlinný cizinec používá.

Byl tedy právě sehnutý, když Culla náhle prudce škulbl paží a tubu uvolnil. Jeho loket bolestivě narazil do kosti nad Jacobovým okem a Jacob si kecl na zadek.

Culla začal hlasitě drkotat. Tuby mu vypadly z rukou, jak mu paže ochable splihly podél boků. Helene měla problémy nevyprsknout smíchy. Jacob honem vstal. Jeho „to ti jednou vrátím“ grimasa, kterou na ni vrhl, jenom přidala na intenzitě jejímu pokašlávání.

„Zapomeň na to, Cullo,“ obrátil se na Pringa. „Nic se nestalo. Byla to moje chyba. Kromě toho mám ještě jedno oko.“ Potlačil nutkání třít si bolavé místo.

Ze své výšky ho Culla pozoroval zářícíma očima. Drkotání utichlo.

„Jste mimořádně laškový, příteli Jacobe,“ ozval se konečně. „V řádném vztahu važala a štaršího jsem se právě provinil nepozorností. Děkuji vám za odpuštění.“

„Ale no tak, příteli,“ Jacob nad tím mávl rukou. Ve skutečnosti už cítil, že se mu začíná formovat parádní boule. Stálo by však zato změnit téma a ušetřit Cullu dalších trapných pocitů.

„Když už je řeč o náhradních očích, dočetl jsem se, že váš druh i většina těch na Pringu měli jenom jedno oko, než přišli Pilové a rozjeli svůj genetický program.“

„Ano, Jacobe. Pilové nám dali dvě oči z estetických důvodů. V galakšii je většina dvounohých také dvouokých. Nechtěli, aby ši ž náš ošatní mladé rašy... utahovaly.“

Jacob se zamračil. Bylo tu něco... věděl, že Mr. Hyde na to už přišel, ale nechává si to pro sebe, stále ještě nevrlý a podrážděný.

K čertu s tím, vždyť je to *moje* podvědomí!

Nedá se nic dělat. Tak dál.

„Ale taky jsem se dočetl, že váš druh byl stromový... dokonce *brachiální*, jestli se dobře pamatuju...“

„Co to znamená?“ dotazoval se šeptem Donaldson deSilvy.

„To znamená, že skákali z větve na větev,“ odpověděla. „A teď pšššt!“

„... Jenže, když měli jenom jedno oko, jak mohli vaši předkové mít dostatečnou schopnost vnímat prostorovou hloubku, aby se neminuli, když sahalí po další větvi?“

Ještě než dokončil větu, pocítil Jacob triumfální radost. *Tohle* byla ta otázka, kterou si Mr. Hyde nechával pro sebe! Takže ten d'áblík přece jenom *nemá* úplnou kontrolu nad podvědomím! Helene už na něm dobře zapracovala. Cullovu odpověď skoro ani nevnímal.

„Myšlel jsem ši, že to víte, Jacobe. Žaslechl jsem, jak komandantka deSilva vyšvětlovala během prvního ponoru, že já vnímám světlo jinak než vy. Moje oči dokáží zachytit *fázi* a štějně tak intenzitu.“

„Správně,“ Jacob se začínal dobře bavit. Bude však muset sledovat Fagina. Starý Kanten ho upozorní, jestli začne pronikat do oblasti, na kterou je Culla háklivý.

„Správně, jenže sluneční světlo, a zvlášť v lese, musí být totálně inkoherentní... s náhodnou fází. A teď dál. Delfín ve svém sonaru používá systém podobný vašemu, kde zachovává fází a tak dále. Jenže on vyrábí *vlastní* pole s koherentní fází tím, že vysílá do okolí správně načasovaná kvíknutí.“

Jacob kousek odstoupil a vychutnával dramatickou pauzu. Přitom šlápl na jednu z nápojových tub, které Culla upustil. Nepřítomně ji zvedl.

„Takže i kdyby jediné, co oči vašich předků dělaly bylo, že si podržely fázi, stejně by to nemohlo fungovat, pokud by neměly zdroj koherentního světla ve vlastním životním prostředí.“ Jacob cítil, že se začíná rozpalovat. „Že by přirozené lasery? Mají vaše lesy nějaké přirozené zdroje laserového světla?“

„A hrome, to by bylo ovšem zajímavé!“ ozval se Donaldson.

Culla přikývl.

„Šprávně, Jacobe. Nažýváme je...“ golfové hlavice mu zarachotily ve složitém rytmu „... roštliny. Je neuvěřitelné, že jste vydedukoval jejich ekšištenči z toho mála záchytných bodů. Muším vám pogratulovat. Až se vrátíme, ukážu vám obrázky jedné takové.“

Koutkem oka Jacob zahlédl, jak se na něj Helene majetnický usmívá. (Hluboko v hlavě zaslechl vzdálené hučení. Nevšímal si ho.)

„Ano, Cullo, rád bych se na ni podíval.“

Nápojová tuba v jeho ruce se lepila. Vzduchem se vznášela vůně čerstvě posečené trávy.

„Na, Cullo,“ zvedl tubu. „Myslím, že ti tohle vypadlo.“ Pak mu ruka ztuhla. Chvilku na tubu zíral potom se rozesmál.

„Millie, pojďte sem!“ vykřikl. „Podívejte se na tohle!“ Zvedl tubu k doktorce Martinové a ukázal na nálepku.

„3-(alfa-acetonfylbenzyl)-4-hydroxykumarin alkalidová směs?“ Chvilku se nejistě dívala, a pak jí klesla čelist. „Vždyť to je Warfarin! Takže to je jeden z Cullových doplňků výživy! Takhle se tedy dostal ten zatracenej vzorek mezi Dwayneovy léky?“

Jacob se žalostně usmál. „Obávám se, že to nedorozumění byla moje chyba. Ještě na palubě *Bradburyho* jsem v roztržitosti sebral jednu z Cullových nápojových tablet. Byl jsem tehdy tak rozespalý, že jsem na to zapomněl. Musela být ve stejné kapse, kam jsem později ulil vzorky léků doktora Keplera. Společně se pak dostaly do laboratoře doktora Lairda.

Byla to vlastně fantastická náhoda, že jeden dietní doplněk Cullovvy stravy je totožný se starým pozemským jodem, ale panečku, že jsem pak bloudil pořád dokola! Myslel jsem si, že ho Bubbacub pod-

strčil Keplerovi, aby byl ještě labilnější, nikdy se mi to ale moc nezdálo.“ Pokrčil rameny.

„No, pokud jde o *mne*, doopravdy se mi ulevilo, že se celá věc vysvětlila!“ zasmála se Martinová. „Nelíbilo se mi, co si o mně lidé myslí!“

Byl to jeden z méně důležitých objevů. Avšak vysvětlení jedné malé, provokující záhady vyvolalo změnu v rozpoložení všech přítomných. Dali se do živé diskuze. Jediný trapný okamžik nastal, když kolem s tichým smíchem prošel Pierre LaRoque. Doktorka Martinová k němu přistoupila a pozvala ho, aby se k nim připojil, mužiček však jen zavrtěl hlavou a pokračoval v pomalé procházce po obvodu lodi.

Helene přistoupila k Jacobovi a dotkla se jeho paže, ve které stále držel Cullovu nápojovou tubu.

„Když už je řeč o náhodách, podíval ses pozorně na vzorec Cullova doplňku?“

Pak se odmlčela a vzhledla, neboť k nim přistoupil Culla a lehce se uklonil.

„Ještlí jšte už škončil, Jacobe, vežmu ši od váš tu lepkavou tubu.“

„Cože? Ano, jistě, Cullo. Tady je. Co jsi to říkala, Helene?“

I v případě, že měla vážnou a zachmuřenou tvář, nebylo snadné nebýt okouzlen její krásou. To je to počáteční „zamilování se“, které na nějakou dobu znemožňuje pozorně naslouchat milované osobě.

„... Říkala jsem jenom, že jsem si všimla zajímavé shody okolností, když doktorka Martinová četla ten chemický vzorec nahlas. Pamatuješ si, jak jsme předtím mluvili o organických barvivových laserech? No a...“

Její hlas se vytrácel. Jacob viděl, jak se jí pohybují rty, jediné, co však dokázal rozeznat, bylo jedno slovo:

„... kumarin...“

Tam uvnitř nastaly problémy. Jeho usměrňovaná neuróza se vzbouřila. Mr. Hyde se snažil zabránit mu, aby naslouchal Helene. Po pravdě řečeno, náhle si uvědomil, že jeho druhé já zadržuje svůj obvyklý podíl na chápání už od okamžiku, kdy při jejich rozhovoru

na okraji paluby Helene naznačila, že chce, aby to byl on, kdo jí předá geny, které vezme ke hvězdám, až Calypso opět vypluje.

Hyde nenávidí Helene! uvědomil si zděšeně. První dívku, kterou jsem potkal, která by mohla nahradit, co jsem ztratil (pulzující bolest podobná migréně mu hrozila rozpolcením lebky) a Hyde ji *nenávidí!* (Bolest hlavy opakovaně přicházela a zase odcházela).

A co víc, ona část jeho podvědomí to před ním skrývala. Viděla všechny útržky a nedovolila jim vyjít na povrch. Bylo to porušení dohody. Bylo to nesnesitelné a on nedokázal pochopit proč!

„Jacobe, jsi v pořádku?“ Helenin hlas se vrátil. Tázavě se na něj dívala. Přes její rameno viděl Cullu, jak na ně hledí od potravinových automatů.

„Helene,“ vyhrkl. „Poslouchej, u pilotního panelu jsem nechal malou krabičku s pilulkami. Jsou na bolesti hlavy, které občas mám... mohla by ses mi, prosím tě, po ní podívat?“ Sáhl si na čelo a zatvářil se trpitelsky.

„No ovšem... jistě,“ dotkla se jeho paže. „Co kdybys šel se mnou? Můžeš se natáhnout. Popovídáme si...“

„Ne,“ vzal ji za ramena a jemně ji natočil správným směrem. „Prosím tě, jdi ty. Počkám tady.“ Zuřivě potlačil paniku, která se o něj v tu chvíli pokoušela, jen aby ji dostal pryč.

„Dobře, hned jsem zpátky,“ odpověděla Heléne. Odešla a Jacob si ulehčeně oddychl. Většina přítomných měla podle platných příkazů své ochranné brýle za opasky. Schopná a výkonná komendantka deSilva si je zapomněla na svém lehátku.

Když ušla asi deset metrů k místu určení, začalo to Helene vrtat hlavou.

Jacob nikdy u pilotního panelu žádné pilulky nenechal. Kdyby ano, věděla bych to. Chtěl se mne zbavit! Ale proč?

Ohlédla se. Jacob se právě odvracel od potravinového automatu s proteinovým rohlíkem. Usmál se na Martinovou a kývl na Chena, pak zamířil kolem Fagina ven na otevřenou palubu. Za ním, poblíž průchodu ke gravitační smyčce, stál Culla a pozoroval skupinu zářícíma očima.

Jacob vůbec nevypadal, že by ho bolela hlava! Helene se cítila dotčená a zmatená.

Dobrá, když mě tam nechce, nic se neděje. Budu předstírat, že se dívám po těch jeho zatracených pilulkách!

Už už se obracela, když najednou Jacob zakopl o jeden z Fagino-vých kořenových oddenků a rozplácl se na palubě. Proteinový rohlík se odrazil a zastavil o skříň parametrického laseru. Než stačila zareagovat, byl Jacob opět na nohou, na tváři rozpačitý úsměv. Udělal krok, aby sebral svůj rohlík. Jak se pro něj sehnul, ramenem zavadil o hlaveň laseru.

Prostor okamžitě zaplavilo modré světlo. Zaječely poplašné sirény. Helene si instinktivně zakryla oči předloktím a sáhla k pasu pro brýle.

Nebyly tam!

Tři metry od ní bylo její lehátko. Dokázala si vybavit, kde přesně je a kde díky své hlouposti nechala brýle ležet. Zamířila k němu, sáhla po nich a vzápětí se napřímila, ochranné brýle na očích.

Všude kolem zářily jasné body. P-laser se vychýlil z roviny kolmé na rádius lodi a jeho paprsek se odrážel od konkávního povrchu pláště sluneční lodi na všechny strany. Záblesky modulovaného „kontaktového kódu“ poletovaly po palubě i kopuli.

Na palubě, poblíž automatů s občerstvením, zahlédla zmítající se těla. Nikdo se však k P-laseru nepřiblížil, aby ho vypnul. Kde vůbec jsou Jacob s Donaldsonem? Nebyli v prvním okamžiku oslepení?

Nedaleko průchodu ke gravitační smyčce zápasilo několik postav. V záblescích mrtvolného světla si všimla, že to jsou Jacob Demwa, šéfinženýr... a Culla. Snažili se... Jacob se snažil natáhnout tomu cizinci přes hlavu *pytel*!

Nebyl čas rozvažovat, co teď. Helene se nepotřebovala rozhodovat, zda zasáhnout do toho záhadného zápasu či eliminovat možné nebezpečí pro její loď. Uhýbajíc před tenkými paprsky, které křižovaly prostor paluby, rozběhla se k P-laseru a vytrhla ho ze zásuvky.

Světelné záblesky rázem zmizely; až na jeden, který se časově shodl s výkřikem bolesti a žuchnutím poblíž průchodu. Sirény zmlkly a náhle bylo slyšet jenom sténání.

„Kapitáne, co to bylo? Co se děje?“ ozval se hlas pilota v interkomu. DeSilva sáhla po mikrofonu u nejbližšího lůžka.

„Hughesi,“ řekla rychle. „Jaké je postavení lodi?“

„Postavení nominální, kapitáne. Ale ještě štěstí, že jsem měl nasazené brýle! Co se to tam k čertu dělo?“

„Uvolnil se P-laser. Pokračujte jako dosud. Držte se za stádem. Za chvíli jsem u vás.“ Vrátila mikrofon na místo, zvedla hlavu. „Chen, Dubrowsky! Podejte hlášení!“ vykřikla a civěla kolem sebe do tmy.

„Tady, kapitáne!“ ozval se Chenův hlas. Helene zaklela a strhla si brýle. Chen byl za průchodem. Skláněl se nad postavou ležící na palubě.

„To je Dubrowsky,“ řekl. „Je mrtvý. Vypálilo mu to mozek.“

Doktorka Martinová se krčila za Faginovým silným kmenem. Jak Helene spěchala kolem, Kanten tiše hvízdla.

„Jste vy dva v pořádku?“ zeptala se.

Fagin vydal dlouhý akord, který vzdáleně připomínal legatové „ano“. Martinová vyjeveně přikývla, nepřestávala však svírat Faginův kmen. Brýle měla přes obličej šejdrem. Helene jí je sňala.

„Tak pojďte, doktorko. Máte tu pacienty.“ Zatáhla Martinovou za předloktí. „Chene! Jděte do mé kanceláře a přineste lékárníčku! Poklusem!“

Martinová se začala zvedat, pak se jí podlomily nohy a zavržela hlavou.

Helene zatřásla zuby a vší silou trhla za paži, kterou pevně svírala, až ji s heknutím prudce postavila. Martinová nejistě zavravorala.

Helene ji pleskla přes tvář. „Proberte se, doktorko! Pomozte mi s těmi lidmi, nebo vás snad zakousnu!“ Vzala ji za paži a podepírala ji těch několik metrů k místu, kde leželi Jacob Demwa a šéftechnik Donaldson.

Jacob zasténal a pohnul se. Když si sundal ruku z tváře, zaplavil Helene pocit úlevy. Popáleniny byly povrchové a nezasáhly oči. Jacob měl nasazené brýle.

Vedla Martinovou dál k Donaldsonovi a přiměla ji, aby se posadila. Šéfinženýrovi se přes levou stranu obličeje táhla ošklivá vypálená brázda. Levé sklo brýlí bylo roztržštěné.

Přiběhl Chen s lékárníčkou.

Doktorka Martinová se od Donaldsona odvrátila a otřásla se. Pak vzhledla a uviděla Chena s lékařským kufříkem. Natáhla po něm ruce.

„Budete potřebovat pomoc, doktorko?“ zeptala se Helene.

Martinová začala rozkládat nástroje po palubě. Zavrtěla hlavou, aniž vzhledla.

„Ne. Mlčte.“

Helene si zavolala Chena. „Jděte se podívat po LaRoqueovi a Cullovi. Až je najdete, podejte hlášení.“ Muž odběhl.

Jacob znovu zasténal a pokoušel se vzepřít. Z nedaleké fontánky vzala Helene žínku a navlhčila ji. Poklekla vedla něj a položila si jeho hlavu do klína.

Jemně se dotkla spálenin a Jacob sebou bolestně cukl.

Zasténal a dotkl se rukou temene hlavy. „Mělo mě to napadnout. Jeho předchůdci skákali ze stromu na strom. Musí mít sílu jako šimpanz. A přitom se zdá tak slabý!“

„Můžeš mi říct, co se tu vlastně stalo?“ zeptala se tlumeným hlasem.

S hekáním šmátral Jacob levou rukou pod sebou. Tucetkrát za něco zatáhl a nakonec vytáhl velkou brašnu, ve které přišly ochranné brýle. Podíval se na ni a odhodil ji.

„Cítím se, jako když mám ošmirglovanou hlavu,“ zaúpěl.

Sedl si, chvilku se kymácel s rukama přioplácnutýma k hlavě, pak je nechal klesnout.

„Culla tu čirou náhodou neleží někde v bezvědomí, co? Doufal jsem, že se ze mne stal bojechtivý maniak, po tom, co jsem dostal takovou, až se mi zatočila hlava, jak se ale zdá, normálně jsem zhasl.“

„Nevím, kde je Culla,“ odpověděla Helene. „Ale, o co...?“

V interkomu zaburácel Chenův hlas.

„Kapitáne? Našel jsem LaRoquea. Je v pořádku. Po pravdě řečeno, ani nevím, že se něco dělo!“

Jacob se přesunul k doktorce Martinové a začal k ní naléhavě hovořit. Helene vstala a zamířila k palubnímu telefonu vedle bufetu.

„Viděl jste Cullu?“

„Ne, kapitáne, není po něm ani stopy. Musí být na odvrácené straně.“ Chen ztišil hlas. „Měl jsem pocit, že došlo k nějaké *rvačce*. Už víte, co se stalo?“

„Přijdu tam, až budu něco vědět. Zatím byste měl vystřídat Hughese.“

Jacob k ní přistoupil.

„Donaldson bude v pořádku, potřebuje ale nové oko. Poslouchej, Helene, musím jít za Cullou. Půjč mi někoho z posádky, ano? A pak bys nás odtud měla co nejrychleji dostat.“

Prudce se k němu otočila. „Právě jsi *zabil* jednoho z mých lidí! Dubrowsky je mrtvý! Donaldson je oslepený a ty po mně ještě chceš, abych ti dala někoho *dalšího*, abys s ním mohl týrat ubohého Cullu ještě víc? Co je to za šílenost?“

„Nikoho jsem nezabil, Helene.“

„Já jsem tě *viděla*, ty nemotorný nemešlo! Vrazil jsi do laseru a ten začal bláznit! A ty s ním! Proč jsi napadl Cullu?“

„Helene...“ Jacob sebou trhl. Dotkl se rukou hlavy. „Není čas nic vysvětlovat. Musíš nás odtud dostat. Nikdo nedokáže říct, co tam dole vyvede, teď, když ví že víme.“

„Nejdřív chci vysvětlení!“

„Já... do toho laseru jsem vrazil schválně... já...“

Helene padl lodní oděv natolik těsně, že by Jacoba nikdy nenapadlo, že u sebe bude mít tu maličkou omračovací pistoli, která se jí právě objevila v ruce. „Jen pokračuj, Jacobe,“ řekla vyrovnaným hlasem.

„... Pozoroval mě. Věděl jsem, že pokud na sobě dám znát, že jsem pochopil, oslepí nás všechny v jediném momentě. Poslal jsem tě pryč, abys zůstala stranou, a šel jsem pro tu brašnu od brýlí. Strčil jsem do laseru, aby se uvolnil a zmátl ho... všechny ty laserové záblesky...“

„A zabil jsi a zmrzačil moje lidi!“

„Poslouchej, ty natvrdlá huso!“ Jacob se nad ní tyčil. „Já jsem ten paprsek stáhl. Možná by oslepil, nedokázal by však spálit!“

A teď, jestli mi nevěříš, klidně mě uspi! Dej mě svázat! Jenom nás odtud dostaň, než nás Culla pozabíjí všechny!“

„Culla...“

„Jeho oči, ksakru! *Kumarin*! Jeho ‘doplňkem výživy’ je barvivo, které se používá do laserů! To *on* zabil Dubrowskyho, když se snažil pomoci Donaldsonovi a mně!

O té laserové rostlině na jeho domovské planetě lhal! Druh *Pring* má svůj *vlastní* zdroj koherentního světla! Celou dobu promítal ‘dospělou’ formu slunečních duchů! A... můj bože!“ Jacob udeřil pěstí do vzduchu.

„... jestliže je jeho projektor dostatečně citlivý, aby promítl falešné „duchy“ na vnitřní stranu pláště lodi, musí být dost dobrý, aby ovlivnil optické informace Knihovnou konstruovaných počítačů! To *on* naprogramoval počítače, aby odhalily LaRoquea jako dohledáře. A... a já jsem stál *vedle* něj, když naprogramoval Jeffovu loď na sebe-destrukci! Po celou tu dobu, co jsem obdivoval ty pěkný světýlka, krmil počítač příkazy.“

Helene ucouvla a odmítavě vrtěla hlavou. Jacob se jí o krok přiblížil, rozložitý, ruce zatáaté v pěst, jeho tvář však byla maska vlastních výčitek.

„Proč byl *Culla* vždycky první, kdo zahlédl humanoidní duchy? Proč nebyli spatřeni žádní, když byl s *Keplerem* na *Zemi*? Proč jsem jen nepřemýšlel už tenkrát, při tom prověřování totožnosti, o *Cullo*ových důvodech, nechat si na vlastní přání přechíst svou „sítnici“!“

Slova přicházela příliš rychle. Helene vraštila obočí ve snaze přemýšlet.

Jacobovy oči úpěnlivě prosily. „Helene, musíš mi prostě věřit.“

Zaváhala a pak vykřikla: „Ach, k čertu!“ a vrhla se k interkomu.

„Chene, rychle odtud pryč! Nestarej se o výzvu k připoutání, prostě tam vraž maximální tah a vyžeh časovou kompresi! Než dvakrát mrknu, chci vidět černou oblohu!“

„Samo, kapitáne!“ přišla odpověď.

Lod' se proti nim vzejpjala, neboť kompenzační pole byla dočasně přemožena, až Helene a Jacob zavrávali. Komandantka setrvala u interkomu.

„Každý, bez výjimky, bude mít od této chvíle nepřetržitě nasazené ochranné brýle. A prosím, aby se každý co nejrychleji připoutal. *Hughesi*, hlaste se u průchodu ke gravitační smyčce, poklusem!“

Toroidé venku je začínali míjet zvýšenou rychlostí. Jak jeden tvor za druhým mizeli pod okrajem paluby, jejich vlastní okraje jasně zazářily, jako by jim dávali sbohem.

„Taky mě to mělo napadnout,“ řekla Helene deprimovaně. „Místo toho jsem vypnula P-laser a nejspíš mu umožnila utéct.“

Jacob ji krátce a tvrdě políbil, že ještě chvilku cítila, jak jí hoří rty.

„Nemohla jsi to vědět. Na tvém místě bych udělal totéž.“

Dotkla se rtů a pohlédla za něj na tělo Dubrowského. „Poslal jsi mě pryč, protože...“

„Kapitáne,“ přerušil ji Chenův hlas. „Mám problémy s vyřazením časové komprese z automatického chodu. Můžu si tu nechat Hughe-se, aby mi s tím pomohl? Kromě toho jsme právě ztratili maserové spojení s Hermem.“

Jacob jen pokrčil rameny. „Nejdřív maserové spojení, aby se ani slovo nedostalo ven, potom časová komprese, potom gravitační pohon a nakonec stáze. Pokud ani to nebude stačit, myslím, že posledním krokem bude zničení clon. Stačit by to ale mělo.“

Helene stiskla tlačítko interkomu.

„Zamítnuto, Chene. Chci Hughe-se teď hned! Udělej, na co sám stačíš.“ Přerušila spojení.

„Jdu s tebou.“

„Ne, nejdeš,“ odpověděl. Nasadil si ochranné brýle a zvedl z podlahy brašnu. „Když bude Culla chtít, usmaží nás všechny tři, a to doslova. Ovšem, když se mi podaří aspoň zčásti překazit jeho úmysly, ty jsi jediná, kdo má naději nás z toho dostat. A teď mi, prosím tě, dej tu bouchačku, mohla by se hodit.“

Helene mu ji podala. Dohadovat se za těchto okolností by bylo směšné. Jacob převzal velení. Ji samotnou vůbec nic nenapadalo.

V poklidném předení lodi nastala změna, přešlo v tiché, nepravidelné hučení.

Na Jacobův tázavý pohled Helene odpověděla:

„To je časová komprese. Právě nás začal zpomalovat. Už nám nezbývá moc času, a to v nejednom směru.“

25.

V BEZVÝCHODNÉ SITUACI

Jacob se krčil v průchodu, připravený okamžitě se stáhnout zpět, objeví-li se vysoká, klátivá postava mimozemšťana.

Zatím to probíhalo dobře. Culla v gravitační smyčce nebyl.

Zakřivená cesta na odvrácenou stranu (vůbec jediná cesta tím směrem) by mohla být dobrým místem k nastražení léčky. Jacoba však Cullova nepřítomnost nijak zvlášť nepřekvapila, a to ze dvou důvodů.

První byl taktický.

Cullova zbraň účinkovala ve směru pohledu. Smyčka se zakřivovala velice ostře, takže se oba muži mohli přiblížit až na pár metrů, aniž by byli zpozorováni. Předmět vržený podél smyčky proletí většinu své dráhy nezmenšenou rychlostí. Tím si byl Jacob nyní jistý. Když totiž s Hughesem vstoupili dovnitř, mrštili několik nožů z lodní kuchyně. Teď je našli nedaleko východu na odvrácené straně, v louži čpavku, který cestou po převrácené dráze před sebe vymačkávali z nápojových tub.

Možná, že se Culla skrývá přímo za průchodem. Má však ještě jeden důvod, proč je nucen nechat si nechráněná záda. Má pouze omezené množství času, než sluneční loď dosáhne nejvyšší oběžné dráhy. Až se dostanou do volného prostoru, budou už lidé mimo nebezpečí zmítání v chromosférických bouřích a pevný, reflexivní plášť lodi dokáže odrazit dostatek slunečního žáru, aby přežili, než přijde pomoc.

Takže Culla musí vyřídit je, i sám sebe, velice rychle. Jacob si byl téměř jistý, že pringský odborník stojí u terminálu počítače, devadesát stupňů vpravo kolem kopule, a používá oči k pomalému přeprogramování zařízení přes bezpečnostní jištění.

Proč to dělá je otázka, která musí počkat.

Hughes posbíral nože. Tvořily spolu s kabelou, několika nápojovými tubami a tou malou omračovací pistolí celou jejich výzbroj.

A už tradičně – vzhledem k tomu, že jedna z alternativ znamenala smrt pro všechny – se jeden z mužů musí obětovat, aby druhý mohl Cullu zneškodnit.

Jacob s Hughesem měli možnost pečlivě si načasovat příchod z různých směrů a překvapit tak Cullu ve stejném okamžiku, nebo se mu jeden mohl postavit čelem a druhý namířit omračovač přes jeho rameno.

Avšak ani jeden způsob by nevyšel. Jejich soupeř doslova dokázal zabít člověka pohledem. Na rozdíl od falešných projekcí „dospělých“ duchů, které byly nepřerušovaným tokem světelných paprsků, byly Cullovy smrtelné údery světelnými výboji. Jacob si přál, aby si dokázal vzpomenout, kolikrát Culla vypálil během zápasu na horní straně... nebo jak dlouhé byly jednotlivé přestávky. Stejně na tom nejspíš nezáleželo. Culla měl dvě oči a dva nepřátele. Každému by měl stačit jeden výboj.

A co bylo nejhorší, neměli jistotu, že Cullova schopnost holografického zobrazování mu neumožní lokalizovat je z reflexů vnitřní strany pláště, jakmile vkročí na palubu. Reflexy je pravděpodobně zranit nedokáže, to však byla chabá útěcha.

Kdyby nedocházelo k tak značnému poklesu intenzity paprsku během odrazů od vnitřního povrchu, mohli by se pokusit zneškodnit Cullu P-laserem tím, že by ho nechali bičovat celou loď, zatímco by se lidé a Fagin shromáždili v gravitační smyčce.

Jacob zaklel. Nechápal, proč jim to s tím P-laserem trvá tak dlouho. Vedle něj Hughes tiše promlouval do nástěnného interkomu. Pak se k němu obrátil. „Jsou připraveni!“ zašeptal.

Díky brýlím byli z větší části ušetřeni bolesti, když prostor vně kupole zaplavila oslňující záře. I tak jim však trvalo několik okamžiků, než se mžouráním zbavili slz a oči přivykly jasu.

Komandantka deSilva, pravděpodobně s doktorkou Martinovou, přetáhla P-laser na nové místo poblíž okraje horní paluby. Pokud si to dobře spočítala, paprsek by měl zasáhnout stěnu kupole na odvrácené straně přesně v místě počítačového terminálu. Komplikovanost dráhy paprsku, který musel z bodu A dorazit do bodu B úzkou meze-

rou mezi palubou a pláštěm lodi, naneštěstí znamenala, že Culla pravděpodobně nebude zasažen.

Přesto ho to vylekalo. V okamžiku, kdy paprsek udeřil a kdy Jacob držel oči křečovitě zavřené, zaslechli daleko vpravo náhlé drkotání a zvuky pohybů.

Když byl zase schopen vidět, všiml si Jacob, že vzduchem se táhne tenká síť jasných čar. Paprsek P-laseru zanechával i v tom nevelkém množství poletujícího prachu viditelnou stopu. To bylo dobře. Pomůže jim to vyhnout se mu.

„Interkom je na maximum?“ zeptal se rychle.

Hughes zvedl oba palce.

„Dobrá, jdem na to!“

P-laser zatím nazdařbůh měnil barvy z modré na zelenou a zpět. Doufali, že to vnese zmatek do reflexů na vnitřní straně pláště.

Připravil se a počítal: „Jedna, dva. Teď!“

Jacob se vyřítil do otevřeného prostoru a zalehl za těleso jednoho z nahrávacích zařízení na okraji paluby. Slyšel, jak Hughes tvrdě přistál o dvě mašiny dál ve směru hodinových ručiček.

Když se Jacob ohlédl, Hughes mávl rukou v záporném gestu. „Tady není!“ zašeptal chraplavě. Pomocí zrcátka z lékárničky, které bylo pomazáno tukem, se Jacob podíval za roh vlastního přístroje. Hughes měl jiné, z kabelky Martinové.

Culla nebyl v dohledu.

Mezi sebou měli oba partneři přehled zhruba nad třemi pětinaми paluby. Počítačový vstup byl na druhé straně kopule, kam už Hughes neviděl. Jacob bude muset vykonat cestu kolem a skákat od jednoho nahrávacího zařízení k druhému.

V místech, kde se paprsek P-laseru odrážel, zářil plášť sluneční lodi jasnými body. Barvy se neustále měnily. Jinak je obklopovalo růžovočervené miazma chromosféry. Před několika minutami opustili velký filament a s ním i stádo toroidů, v tuto chvíli již stovky kilometrů hluboko dole.

Dole bylo ve skutečnosti přímo nad Jacobovou hlavou. Fotosféra, s Velkou skvrnou uprostřed, tvořila obrovský, plochý, nekonečný ohnivý strop, se spikulemi visícími jako krápníky.

Skrčil nohy pod sebe a sehnutý, s tváří odvrácenou od případného směru útoku, vyrazil. Přeskočil paprsek P-laseru tam, kde byla jeho dráha vyznačena v poletujících prachových částech a zalehl za další stroj. Rychle vystrčil zrcátko, aby obhlédl nový prostor.

Cullu neviděl.

Ani Hughese. Zapískal dva krátké tóny v signálu, na kterém se předem domluvili. V odpověď zaslechl jeden tón. Všechno v pořádku.

Při následujícím skoku se musel pod paprskem sehnout. Celou cestu přes tu nevelkou vzdálenost cítil mravenčení po těle a každým okamžikem očekával, že mu světelný výboj sežehne celý bok.

Za přístrojem se zapotácel a musel se ho přidržet, přitom ztěžka oddechoval. To je nějaké divné! Jak to, že je tak unavený? Něco není v pořádku.

Jacob ztěžka polkl a začal vysouvat zrcátko na té straně zařízení, která byla v protisměru hodinových ručiček.

Konečky prstů mu projela prudká bolest. S výkřikem zrcátko upustil. Už už se chystal vrazit si ruku do úst, místo toho ji však podržel pár palců před obličejem, ústa sešklebená mučivou trýzní.

Automaticky zahájil lehký trans na utišení bolesti. Červené spáleniny postupně bledly, jak se zdálo, že se prsty vzdalují. Potom se proud úlevy zastavil. Připomínalo to přetahovanou. Dál se nedostal ani o krůček; protitah bránil hypnóze stejnou silou, bez ohledu na to, jak intenzivně se soustředil.

Další z Hydeových triků. Nebyl však čas se s ním dohadovat... ať už mu šlo o cokoli. Pohlédl na ruku v okamžiku, kdy byla bolest téměř nesnesitelná. Ukazováček a prsteníček byly ošklivě spálené. Ostatní na tom byly trochu lépe.

Podářilo se mu zapískat signál Hughesovi. Byl čas rozjet jeho plán, jediný plán s reálnou šancí na úspěch.

Jejich jedinou možností je dostat se do volného prostoru. Časová komprese zůstala zablokovaná na automatickém chodu – první věc, o kterou se Culla postaral po přerušení maserového spojení – jejich subjektivní čas se tedy nebude příliš lišit od skutečného času, který potřebují k opuštění chromosféry.

Protože otevřený útok proti Cullovi by byl téměř určitě zbytečný, nejlepší způsob, jak oddálit cizincovu vraždu a sebevraždu, bude hovořit na něj.

Jacob se opřel zády o holorekordér, několikrát se nadechl a dával si pozor, aby nepřestával špicovat uši. Při chůzi byl Culla vždycky hlučný. To byla jediná naděje proti otevřenému Pringovu útoku. Zasluchne-li podezřelý hluk, může to znamenat šanci použít omračovač, který svíral ve zdravé ruce. Má široký paprsek a nevyžaduje zvláštní míření.

„Cullo!“ vykřikl. „Nemyslíš si, že už to zašlo dost daleko? Co kdybys vyšel ven a popovídali jsme si!“

Naslouchal. Ozývalo se sotva slyšitelné drnčení, jako když Cullové golfové hlavice tiše drkotají za masivními chápavými rty. Polovina problémů, které měli on s Donaldsonem během boje na vrchní palubě, spočívala ve snaze vyhnout se těm třpytivým bílým drtičům.

„Cullo!“ zavolal znovu. „Vím, že je pitomost posuzovat cizince podle hodnot vlastního druhu, opravdu jsem si ale myslel, že jsi přítel. Dlužíš nám vysvětlení! Mluv s námi! Pokud jednáš podle příkazů Bubbacuba, můžeš se vzdát a já přísahám, že všichni řekneme, že jsi bojoval jako drak!“

Drnčení zesílilo. Ozvaly se krátké, šoupavé zvuky. Jeden, dva, tři... a konec. Ne dost, aby se daly lokalizovat.

„Jacobe, mě to mrzí,“ donesl se k němu přes palubu Cullův tichý hlas.

„Mušíš še to dožvědět, než žemřeme, nejdřív ale nech vypnout ten lašer. Hrozně to bolí!“

„Moje ruka taky, Cullo.“

Cullova slova zněla bolestně a zbědovaně. „Je mi to tolik, tolik líto, příteli. Proším pochop, že ty mým přítelem jsi. Dělán to žčáští pro váš druh.“

Jsou to nežbytné zločiny, Jacobe. A jšem jenom rád, že šmrt je už blížko, takže še mi doštane žapomnění.“

Jacob byl ohromen cizincovou sofistikou. Ať už měl Culla k tomu, co udělal, jakékoli důvody, nikdy by od něj neočekával takové studentské kňourání. Už už se chystal odpovědět, když z interkomu

zaburácel hlas Helene. „Jacobe? Slyšíš mě? Gravitační tah se rychle zhoršuje. Ztrácíme rychlost.“

O tom, co jim hrozí, se už nezmínila. Pokud se něco rychle neudělá, započne dlouhý pád do fotosféry, pád, ze kterého není návratu.

Jakmile se loď ocitne v moci konvektivních polí, stáhnou ji dolů, do hvězdného jádra. Jestli v té době bude ještě nějaká loď existovat.

„Tak vidíš, Jacobe,“ ozval se Culla. „Ždržovat mě nevede k ničemu. Už je to dokonáno. Žůstanu tu, abych měl jistotu, že to neopravíš.“

Mluvme ale až do konce, prosím. Nechči, abyšme umřeli jako nepřátelé.“

Jacob civěl ven do chuchvalce vodíkově červené atmosféry Slunce. Chapadla hořícího plynu se stále natahovala dolů (vzhůru k němu) a kolem lodi, mohla to však být jen momentální aktivita plynu v tomto místě a okamžiku. V každém případě se pohybovali mnohem pomaleji. Bylo i možné, že loď už pomalu padá.

„To, že jsi objevil moje schopnosti i můj švindl, bylo od tebe veliče mažané, Jacobe. Žkombinoval jsi špouštu mlhavých štop a našel šsprávnu odpověď! Hledat špojitoš v počátčích mého druhu byl brilantní tah!

Řekni mi, i když jsem še še švými fantomy vyhýbal okrajovým detektorům, nežmátlo tě, že še někdy objevovali na horní straně, zatímčo *já* jsem byl na odvrácené straně?“

Jacob se snažil přemýšlet. Ke tváři si tiskl chladný kov omračovací pistole. Bylo to příjemné, nepomáhalo mu to však přijít s nějakými nápady. A jistou část pozornosti si musel nechat pro udržování rozhovoru s Cullou.

„Tím jsem si nikdy hlavu nelámал, Cullo. Předpokládám, že jsi se prostě vyklonil a poslal paprsek průhledným podpurným polem paluby. To by vysvětlovalo, proč se ten obraz zdál lomený. On byl totiž ve skutečnosti *odražený* pod jistým úhlem na vnitřním povrchu pláště.“

A opravdu, tohle byla cenná stopa. Jacob se divil, jak mu mohla uniknout.

A co to jasné modré světlo během jeho hlubokého transu v rezervaci Baja! Objevilo se těsně předtím, než se probral a viděl, že tam

stojí Culla! Ten mimozemšťan si musel vzít jeho hologram! Dokonalý způsob, jak někoho poznat a nikdy nezapomenout jeho tvář!

„Cullo,“ řekl pomalu. „Ne, že bych k tobě choval zášť či co, ale nejsi náhodou zodpovědný za to moje bláznivé chování na konci posledního ponoru?“

Následovala pauza. Pak Culla opět promluvil. Jeho šišlání se ještě zhoršilo.

„Ano, Jacobe. Je mi to líto, ale začínal jsi být příliš žvědavý. Doufal jsem, že ti žkažím pověst. Nepodařilo se mi to.“

„Ale jak...“

„Pošlouchal jsem, jak doktorka Martinová mluvila o účinných žáre na lidský organizmuš, Jacobe!“

Pring téměř křičel. Vůbec poprvé, co si Jacob pamatoval, skočil Culla někomu do řeči. „Čelé měšíce jsem ekšperimentoval na doktoru Keplerovi! Pak na LaRoqueovi a Jeffovi... a pak na tobě. Použil jsem úzký ohnutý papršek. Nikdo ho nemohl vidět, ovšem rožoštřil tvoje myšlenky!

Nevěděl jsem, čo uděláš. Jenom, že to bude něco trapného. Ještě jednou še omlouvám. Bylo to nutné!“

S konečnou platností přestali stoupat. Ten ohromný filament, který teprve před několika minutami opustili, se zlověstně vznášel Jacobovi nad hlavou. Ohnivé jazyky se svíjely a natahovaly k lodi jako prsty, které se chystají loď chňapnout.

Jacob se snažil něco vymyslet, avšak jeho představivost byla zablokována mocnou bariérou.

Tak dobře! Vzdávám to!

Vyzval svou neurózu, aby si stanovila podmínky. Co k čertu od něj vůbec ta ztracená věc *chce*?

Zavrtěl hlavou. Bude muset použít klauzuli pro nouzové situace. Bude muset nastoupit Hyde a stát se jeho součástí jako za starých zlých časů. Jako když na Merkuru pronásledoval LaRoquea a když se vloupal do fotolaboratoře. Připravil se vstoupit do transu.

„Ty, Cullo, řekni mi, *proč* jsi tohle všechno dělal!“

Ne, že by na tom záleželo. Je možné, že Hughes poslouchá. Helene možná nahrává. Jacob byl příliš zaneprázdněn, než aby se o to staral.

Rezistence! V nelineárních, neortogonálních souřadnicích myšlení třídil jemným sítem pocity a tvary. Bez ohledu na to, do jaké míry staré automatické systémy stále ještě pracovaly, nechal je, ať si dělají svou práci.

Vnější fasáda a maska pozvolna spadly a on se ocitl tváří v tvář svému druhému já.

Hradby, nezdolatelné během všech předchozích obléhání, byly nyní dokonce ještě impozantnější. Hliněné předprsně byly nahrazeny kamenem. Dvě stě mil dlouhé záseky tvořily ostré štíhlé jehly. Na vrcholku nejvyšší věže povlávala vlajka. Bylo na ní napsáno „Věrnost“. Vlála nad dvěma kůly, na kterých byly napíchnuty hlavy.

Jednu poznal okamžitě. Byla to jeho vlastní. Krev, která odkapávala z odervané šíje, se ještě leskla. Ve tváři měl výraz lítosti.

Pohled na druhou hlavu jím otrásl. Patřila Helene. Její tvář byla plná skvrn a posetá jizvami od neštovic. Všiml si, že víčka se chabě zachvěla. Ta hlava stále žila.

Ale proč! Proč tahle zášť vůči Helene! A proč ty vzdálené sebevražedné asociace... ta neochota přidat se k němu a vytvořit toho téměř *nadčlověka*, kterým kdysi byl?

* * *

Kdyby se Culla rozhodl zaútočit teď, byl by bezmocný. V uších mu skučel vichr, slyšel řev tryskových motorů a zvuk padajícího těla... volání lidského hlasu, jak padala kolem něj.

A poprvé dokázal rozeznat jednotlivá slova.

„*Jaku! Bacha na první krok...!*“

A to je všechno? Proč s tím tedy tolik nadělal? K čemu celé ty *měsíce* snažení vydolovat něco, z čeho se nakonec vyklubalo poslední Taniino rýpnutí?

Samozřejmě. Jeho neuróza mu dovolila, tváří v tvář smrti, aby poznal, že ta skrytá slova byla jen další falešnou stopou. Hyde skrýval ještě něco jiného. A byla to...

Vina.

Věděl, že od oné události na Vanilové jehle v sobě nosí břímě viny. Jak velké, to si však nikdy neuvědomoval. Teď poznal, jak morbidní je ve skutečnosti tohle uspořádání mezi Jekyllem a Hydem, se kterým celou tu dobu žije. Místo, aby pozvolna vyléčil trauma z bolestivé ztráty, izoloval umělou bytost, která v něm narůstala a sytila se na něm a na jeho hanbě za to, že nechal Taniu spadnout... za nebetýčnou domýšlivost muže, který si v onom šíleném dni, ve výšce dvaceti mil nad zemí, myslel, že dokáže zvládnout dvě věci najednou.

A tohle byla jen další forma domýšlivosti... víra, že dokáže obejít normální, lidský způsob zotavování se ze žalu, ten nekonečný koloběh bolesti a transcendentna, který miliardám jeho lidských soukmenovců umožní vypořádat se se ztrátou, která je postihla.

To a útěcha blízkosti jiných lidí.

A teď byl v pasti. Význam toho plamence na cimbuří byl nyní jasný. Ve své morbiditě si myslel, že smyje část viny demonstrací věrnosti osobě, kterou nechal na holičkách. Žádnou veřejnou věrností, ale tou hlubokou, niternou... tou morbidní věrností založenou na izolaci od ostatních lidí... přičemž celou dobu bude přesvědčen, že je vlastně v pořádku, protože *má* milenky!

Žádný div, že Hyde nenávidí Helene! Žádný div, že chce Jacoba Demwu mrtvého!

Tania by s tebou nikdy nesouhlasila, řekl mu. On však neposlouchal. Měl svou vlastní logiku a tu jeho použít nechtěl.

K čertu, vždyť ona by Helene *milovala*!

Nepomohlo to. Bariéra se nepohnula. Otevřel oči.

Červeně chromosféry ztmavla. Byli ve filamentu. Barevný záblesk, viditelný dokonce i přes ochranné brýle, ho přiměl pohlédnout doleva.

Byl to toroid. Vrátili se doprostřed stáda.

Zatímco se díval, proplulo kolem několik dalších, s okraji ověnčenými girlandami jasných vzorů. Vířili jako zblázněné koblihy, lhostejné k nebezpečí hrozícímu sluneční lodi.

„Jacobe, ty nič neříkáš,“ zaduněl na pozadí jeho myšlenek Cullův šiřlavý hlas. Při zvuku svého jména Jacob zpozorněl.

„Určitě máš na moje motivy nějaký názor. Copak nevidíš, že ž téhle... vzejde větší dobro, nejenom pro můj druh, ale i pro tvůj a vaše važaly?“

Jacob energicky zatřásl hlavou, aby si ji pročistil. Hydem vyvolaná ospalost byla věc, které se musí postavit. Jediným úspěchem bylo, že ho už nebolela ruka.

„Cullo, potřebuju o tom chvilku popřemýšlet. Necháš nás odejít a poradit se? Můžu ti přinést něco k jídlu a možná něco vymyslíme.“

Následovala pauza. Potom Culla pomalu promluvil.

„Jsi veliče rafinovaný, Jacobe. Jsem v pokušení, teď ale vidím, že bude lepší, když ty a tvůj přítel žůštanete, kde jste. Vlastně še pojištím. Ještlí še některý ž váš pohne, ‘podívám‘ še na něj.“

Jacob, celý otupělý, se divil, co je na tom, že mu nabídl jídlo, tak rafinované. Jak ho to vůbec napadlo?

Nyní padali rychleji. Stádo torů nad jejich hlavami se táhlo až k zlověstné stěně fotosféry. Jak se kolem nich míhali, zářili nejbližší z torů modrými a zelenými barvami. Se vzdáleností jejich barvy bledly. Nejvzdálenější tvorové vypadali jako drobounké, nejasné snubní prstýnky, usazené na malinkatých jiskřičkách zeleného světla.

Mezi nejbližšími magnetožravci vládl shon. Jak loď padala, jeden za druhým uhýbali a „klesali“ pryč z Jacobavy převrácené perspektivy.

V jednom okamžiku zaplavil loď zelený záblesk, to když se přes ně přehnal laserový ohon. Skutečnost, že nebyli zničeni, znamenala, že automatické clony stále fungují.

Venku, někde nahoře nad Jacobovou hlavou, se mihl třepetavý útvar, prolétl kolem něj a zmizel pod palubou. Pak se objevilo další rozčrežené zjevení, tělo zářící duhovými barvami, chvilku otálelo u vnější strany pláště nedaleko od něj, a pak vyrazilo kvapem vzhůru a zmizelo z dohledu.

Shromažďovali se sluneční duchové. Možná, že právě volný pád sluneční lodi nakonec probudil jejich zvědavost.

Touto dobou už za sebou měli větší část stáda. Přímo nad hlavou, ve směru jejich klesání, byla skupina velkých magnetožravců. Kolem

ní tancovaly jasné skvrnky pastýřů. Jacob doufal, že uhnou z cesty. Zářivá stopa chladicího laseru lodi ťala nebezpečně blízko.

Jacob se vzchopil. Nic jiného se stejně nedalo dělat. Budou se s Hughesem muset pokusit o přímý útok proti Cullovi. Zapískal signál, dvakrát krátce, jednou dlouze. Chvilku bylo ticho, pak přišla odpověď. Hughes byl připraven.

Počká na první zvuk. Shodli se na tom, že až budou dostatečně blízko, jediný útok, který má jakousi naději na úspěch, bude muset následovat ve stejném okamžiku, kdy se ozve nějaký zvuk, aby Culla nemohl být varován. Protože to měl Hughes dál, bude to pravděpodobně na něm, aby se pohnul jako první.

Strnul v podřepu a přinutil se soustředit pouze na nadcházející útok. Omračovač svíral ve zpocené dlani levé ruky. Rušivých záchvěvů, které tryskaly z odloučené oblasti jeho vlastní mysli, si nevšímal.

Odněkud zprava se ozval zvuk, jako když někdo upadne. Jacob vystoupil zpoza přístroje a ve stejném okamžiku stiskl tlačítko spouště omračovače.

Neuvítal ho žádný světelný výboj. Culla tam nebyl. Jeden z cenných nábojů byl promarněn.

Vyrazil co nejrychleji vpřed. Podaří-li se mu nachytat Cullu natočeného zády, aby se vypořádal s Hughesem...

V okolním světle nastala změna. Jen co uběhl pár kroků, rudou záři fotosféry nad jeho hlavou rychle vystřídal modrozelený svit. Blížil se shora. Jak se Jacob řtil vpřed, bleskově pohlédl vzhůru. Svit přicházel od torů. Ta obrovitá sluneční stvoření se k nim rychle blížila od spodu lodi po dráze, která nevyhnutelně skončí srážkou.

Rozječely se sirény a ozval se hlas Helene deSilvy hlasitým varováním. Zatímco modravá záře rychle sílila, vrhl se Jacob po hlavě přes paprsek P-laseru, viditelný v rozptýleném prachu, a přistál dva metry od Cully.

Přímo za Pringem klečel na zemi Hughes, nad hlavou držel zakrvácené ruce, nože rozházené kolem sebe. Tupě civěl vzhůru na Cullu a očekával ránu z milosti.

V momentu, kdy Jacob zvedl omračovač, Culla, varovaný hlukem jeho příchodu, se otočil jako na obrtlíku. Na zlomeček okamžiku, když tiskl tlačítko spouště, Jacoba napadlo, že to dokázal.

Potom mu v celé levé ruce explodovala strašlivá bolest. V křeči vylétla vzhůru a pistole odletěla. Na chvílku měl pocit, že se paluba zakymácela, pak se mu vidění rozjasnilo a před ním stál Culla, oči bez výrazu. Pringovy golfové hlavice byly úplně odhaleny, chapadlovité „rty“ se chvěly.

„Je mi líto, Jacobe.“ Mimoszemšťan vyslovoval tak mizerně, že Jacob stěží rozeznával jednotlivá slova. „Muší to být právě takhle.“

Ten mimozemšťan se s ním chystal skoncovat těma svýma sekáčkami! Strachy a hnusem Jacob vrávoravě ustupoval. Culla ho následoval a pomalu a energicky cvakal drtiči v rytmu kroků.

Jacoba zaplavil intenzivní pocit rezignace, vědomí porážky a nadcházející smrti. Kroky se zkracovaly. Pulzující bolest v ruce neznamenal nic ve srovnání s blízkostí zániku.

„Ne!“ vykřikl chraplavě a se skloněnou hlavou se vrhl proti Cullovi.

Ve stejném okamžiku znovu promluvil Helenin hlas a všechno pohltila modrá záře nad jejich hlavami. Ozvalo se tiché zahučení, mocná síla je zvedla z podlahy a vymrštila do vzduchu nad divoce se zmítající palubou.

ČÁST IX.

Byl jednou jeden chlapec a byl tak ctnostný, že mu bohové slíbili, že mu splní jedno přání. Přál si tedy, aby se mohl na jeden den stát vozatajem slunečního kočáru. Když Apollón varoval před strašlivými následky, nikdo ho neposlouchal, avšak události, které pak následovaly, mu daly za pravdu. Říká se, že Sahara je oním místem zkázy, kterou ten nezkušený kočí uvalil na Zemi, když nechal svůj kočár příliš se přiblížit k jejímu povrchu. Od té doby se bohové snaží zaměstnávat jen vlastní lidi.

M. N. Plano

26.

TUNEL

Jacob přistál na opačné straně počítačového panelu. Dopadl tvrdě na záda, aby si chránil krvácející, puchýři pokryté ruce. Pružný materiál paluby náraz našťestí zčásti ztlumil.

U ústech cítil krev a v hlavě mu zvonilo. Převalil se na lokty. Paluba stále ještě nadskakovala, jak magnetožravci nad jeho hlavou vráželi do trupu lodi. Celý prostor odvrácené strany byl zalit jasným modrým světlem. Tři z nich se opírali o loď asi pětáctýřicet stupňů „nad“ palubou a nechali širokou mezeru přímo nad jeho hlavou, čímž se udělalo místo pro chladicí laser, který vzápětí vypudil svůj smrtící proud nahromaděného slunečního žáru dolů k fotosféře.

Jacob neměl čas přemýšlet o tom, co vlastně dělají... zda útočí, nebo si jen tak hrají. (To je tedy nápad!) Musel téhle přestávky rychle využít.

Hughes přistál poblíž. V tuto chvíli byl už na nohou, v šoku vrávorál. Jacob se rychle zvedl a zahákl mužovu paži svou vlastní... chtěl se vyhnout dotyku jejich poraněných rukou.

„Pojďme, Hughesi. Jestli je Culla omráčený, mohli bychom na něj vlítnout oba!“

Hughes přikývl. Ten muž byl sice popletený, ale ochotný. Jeho pohyby však byly nepřirozeně přehnané. Jacob ho musel vést správným směrem. Vyrázili.

Oběhli křivku centrální kopule právě v okamžiku, kdy se Culla zvedal. Mimoszemšťan vrávorál, jakmile se však k nim otočil, Jacob pochopil, že tahle akce je beznadějná. V jednom Cullově oku se jasně zablesklo, bylo to poprvé, kdy Jacob na vlastní oči viděl, jak to vypadá v praxi. To znamená...

Ucítíl zápach spálené gumy a páska na levé straně jeho brýlí povolila. Brýle mu spadly a okamžitě ho oslnila modrá záře okolního prostoru.

Vstrčil Hughese za křivku kopule a vrhl se za ním. Každým okamžikem očekával pronikavou bolest v šíji, společně se však dopotáceli až ke vchodu do gravitační smyčky a padli dovnitř, do bezpečí.

Fagin uhnul stranou, aby je vpustil. Hlasitě přitom zatrylkoval a zakomíhal větvemi.

„Jacobe! Žiješ! A tvůj společník taky! Obával jsem se nejhoršího!“

„Jak...“ lapal Jacob po dechu. „Jak je to dlouho, co jsme začali padat?“

„Asi pět nebo šest minut. Jen co jsem se vzpamatoval, následoval jsem tě dolů. Možná, že nejsem schopen bojovat, mohu se však postavit paprsku do cesty svým tělem. Culla nikdy nebude mít dost energie, aby se prodral *skrz* mne a dostal se nahoru!“ Kanten vypísl pronikavým smíchem.

Jacob svraštil čelo; to je ovšem zajímavá poznámka. Kolik energie Culla vlastně *má*? Co to kdysi četl o tom, že lidské tělo produkuje v průměru sto padesát watů? Culla je schopen daleko většího výkonu, ovšem jenom v krátkých, půlsekundových výbojích.

Ted', když měl Jacob chvilku času, dokázal to celé domyslet. Když Culla promítal falešné Solariany, nechal je existovat asi dvacet minut. Potom ti antropomorfní duchové „ztratili zájem“ a Culla měl najednou hlad jako vlk. Všichni jeho apetit připisovali nervozitě, ve skutečnosti si však Pring musel doplnit zásoby kumarinu... a pravděpodobně také vysokoenergetických chemikálií na pohon reakcí svého barvivového laseru.

„Ty jsi zraněný!“ hvízdal Fagin překvapeně a rozrušením se mu zachvěly větve. „Nejlepší by bylo, kdybys vzal svého kolegu nahoru a oba jste si nechali ošetřit rány.“

„Asi ano,“ přikývl Jacob, nijak zvlášť ochotný nechat tam Fagina samotného. „Mám několik důležitých otázek, na které bych se chtěl zeptat doktorky Martinové, zatímco nás bude ošetřovat.“

Kanten si dlouze, hvízdavě povzdychl: „Jacobe, za *žádných* okolností nevyrušuj doktorku Martinovou! Je ve spojení se Solariany. Je to naše jediná šance!“

„V čem že je!“

„Přilákala je záře parametrického laseru. Když se přiblížili, nasadila si přílbu psí a navázala spojení! Umístili pod nás několik svých magnetožravců a výrazně zbrzdili náš pád!“

Jacob cítil, jak mu poskočilo srdce. Znělo to jako záchrana na poslední chvíli. Pak se ale zamračil.

„Výrazně? Takže nestoupáme?“

„Bohužel ne. Pomalu klesáme. A nikdo neví, jak dlouho nás ti toroidi mohou udržet.“

Jacob vzdáleně cítil úžas nad úspěchem doktorky Martinové. Spojila se se Solariany! Byl to jeden z nejkolosalnějších úspěchů všech dob, a *přesto* byli odsouzeni k záhubě.

„Fagine,“ řekl opatrně. „Vrátím se, jak nejdříve budu moci. A ty zatím, dokázal bys napodobit můj hlas tak, abys oklamal Cullu?“

„Myslím, že ano. Pokusím se.“

„Tak na něj mluv. Hlasitě, ať tě slyší. Využij všechny svoje triky, abys ho zaměstnal a udržoval v nejistotě. Nesmí se už ani na chvíli dostat k terminálu počítače!“

Fagin hvízdal na souhlas. Jacob se otočil a s paží zavěšenou do Hughesovy se vydal přes gravitační smyčku.

Cestou měl divný pocit, jako kdyby gravitační pole smyčky začala lehce kolísat. Zatímco Hughesovi pomáhal překonat ten krátký oblouk, mátl ho jeho vnitřní ucho jako nikdy předtím, a musel se soustředit, aby udržel vlastní krok.

Horní strana byla stále rudá – rudou barvou chromosféry. Avšak venku, blíž, než je kdy spatřil, tancovali třepetaví modrozelení Solariani. Jejich *motýlí* křídla byla široká téměř jako samotná loď.

I tady nahoře svítily v prachu modré ornamenty Plaseru. Blízko okraje si na svém masivním podstavci hučel sám laser.

Vyhnuli se několika tenkým paprskům.

Kdybychom tak měli potřebné nástroje a mohli tu věc odmontovat z držáku, napadlo Jacoba. Co naplat, přát si mohl, co chtěl. Podpíral

svého druhu, dokud neměl možnost uložit ho na lehátko. Pak ho připoutal a šel se porozhlédnout po lékárnice.

Našel ji u pilotního panelu. Protože nikde neviděl Martinovou, bylo zřejmé, že si pro svůj důvěrný rozhovor se Solariany vybrala jiný palubní kvadrant. Poblíž pilotního panelu leželi LaRoque, Donaldson a tělo mrtvého Dubrowského. Všichni byli pevně připoutáni, Donaldsonův obličej byl zpoloviny pokrytý hojivou pěnou.

Helene deSilva a její zbývající člen posádky se skláněli nad přístroji. Když se přiblížil, komandantka zvedla hlavu.

„Jacobe! Co se stalo?“

Držel ruce za zády, aby zbytečně neodváděl její pozornost. Začalo mu však dělat potíže vůbec se udržet na nohou. Bude muset rychle něco udělat.

„Nebylo to k ničemu. Ale přiměli jsme ho k řeči.“

„Já vím, tady nahoře jsme to všechno slyšeli, a pak ten hrozný rachot. Snažila jsem se vás varovat, než jsme se srazili s těmi toroidy. Myslela jsem si, že byste toho mohli využít.“

„Ale jo, ten náraz pomohl. Pořádně nás načechrál, ale zachránil nám život.“

„A co Culla?“

Jacob pokrčil rameny. „Je pořád dole. Myslím, že mu dochází šťáva. Během toho zápasu tady nahoře spálil Donaldsonovi půl tváře jediným zásahem. Tam dole se z něj stal lakomec. Střílí chabé ranky na strategická místa.“

Řekl jí o Cullově útoku golfovými hlavicemi. „Pochybuju ale, že se vyčerpá včas. Kdybychom měli hodně lidí, mohli bychom je vrhat proti němu, dokud by nevyschl. Jenže je nemáme. Hughes je ochotný, jenže ten už bojovat nemůže. Předpokládám, že vy dva nemůžete opustit svá místa.“

Helene se otočila, aby zareagovala na varovné bzučení na řídicím panelu. Prudce stiskla jedno tlačítko a zvuk rázem ustal. Pak na něj opět pohlédla, ve tváři omluvný výraz.

„Je mi líto, Jacobe, ale jestli můžeme ještě něčeho dosáhnout, je to právě odtud. Pokoušíme se dostat k počítači aktivizováním lodních senzorů kódovanými rytmy. Je to zdlouhavá práce a každou chvilku toho musíme nechat a zabývat se mimořádnými situacemi. Obávám

se, že se propadáme. Řízení je stále obtížnější.“ Otočila se, aby zareagovala na další signál.

Jacob odstoupil. Rozptylovat ji bylo to poslední, co chtěl.

„Mohu nějak pomoci?“ Z lehátka vzdáleného několik stop na něj hleděl Pierre LaRoque. Mužíček ležel připoutaný, bezpečnostní pásy lehátka měl zajištěné mimo dosah. Jacob na něj skoro zapomněl.

Zaváhal. LaRoqueovo chování těsně před bitkou zde na horní palubě nevzbuzovalo důvěru. Helene a doktorka Martinová ho připoutaly, aby po nikom nevyjel.

Na manipulaci s lékárníčkou však Jacob potřeboval *něčí* ruce. Vzpomněl si na LaRoqueův téměř podařený útěk na Merkuru. Ten člověk nebyl spolehlivý, byl však schopný, pokud se rozhodl své schopnosti použít.

A teď se zdálo, že LaRoque ví, co říká, a myslí to upřímně. Jacob požádal Helene o dovolení pustit ho. Jen na něj pohlédla a pokrčila rameny.

„Dobrá, ale jestli se přiblíží k přístrojům, zabiju ho. Řekni mu to.“

To nebylo třeba. LaRoque přikývl, že to bere na vědomí. Jacob se sehnul a zdravými prsty pravé ruky zápasil s háčky popruhů.

Helene za ním sykla. „Jacobe, ty ruce!“

Starostlivý pohled na její tváři ho příjemně zahřál. Když se však začala zvedat, zarazil ji. Právě teď byla její práce důležitější než jeho. A ona si toho byla vědoma. Fakt, že je vůbec takto rozpolcena, bral jako úžasnou ukázkou náklonnosti. Krátce se povzbudivě zasmála, a pak se sklonila, aby odpověděla na půl tuctu poplašených signálů, které se rozječely ve stejném okamžiku.

LaRoque vstal, chvíli si třel ramena, pak zvedl kufřík s lékárníčkou a s ironickým úsměvem kývl na Jacoba.

„Tak koho dáme do kupy prvního? Vás, toho druhého muže, nebo Cullu?“

EXCITACE

Helene potřebovala získat čas k přemýšlení. Přece musí být něco, co by mohla udělat! Systémy založené na galaktické vědě krok za krokem selhávaly. Dosud se to týkalo časové komprese a gravitačního pohonu, včetně několika periferních mechanismů. Pokud odejde regulace *vnitřní* gravitace, budou bezmocní proti zmítání chromosférickými bouřemi a skončí utlučení uvnitř trupu vlastní lodi.

Ne, že by na tom záleželo. Toroidům, kteří je tlačili vzhůru proti sluneční přitažlivosti, očividně ubývaly síly. Výškoměr klesal. Zbytek stáda zůstal vysoko nad nimi, téměř ztracený v růžovém oparu svrchní chromosféry. Už to nebude trvat dlouho.

Rozzářilo se poplašené světlo. Signalizovalo pozitivní zpětnou vazbu ve vnitřním gravitačním poli. V duchu provedla bleskurychlý výpočet a pak vložila soustavu parametrů k její eliminaci.

Chudák Jacob, dělal, co mohl. Celé své vyčerpání měl vepsáno do tváře. Cítla se zahanbená, že se nezúčastnila boje na odvrácené straně, i když, samozřejmě, nikdy nebylo zvlášť pravděpodobné, že by se jim podařilo vypudit Cullu od počítačového terminálu.

A teď to bylo na ní. Ale *jak* na to, když se všechny ty zatracené systémy hrouť.

Všechny ne. Až na maserové spojení s Merkurem fungovala vybavení odvozená od pozemské technologie stále perfektně. S žádným z nich se Culla nezatežoval. Chlazení bylo stále v provozu. Stejně tak E.M. pole, obklopující pevný plášť lodi, nicméně ztratili schopnost regulovat podle potřeby množství slunečního světla pronikajícího na odvrácenou stranu. Pochopitelně.

Lod' se otrásla a poskočila, jak do ní něco jednou či dvakrát drclo. Pak se u hrany paluby objevila záře a hned na to okraj toroida, drhnoucího o plášť lodi. Nad ním se třepotalo několik Solarianů.

Drcání přešlo ve skřípavý zvuk, hlasitý a odporný. Po obvodu toroid zářil jasnými purpurovými skvrnami, chvěl se a pulzoval pod šťouchanci svých trýznitelů. A pak, v náhlém záblesku světla, odpálil a byl pryč. Loď se naklonila, neboť její přední strana zůstala náhle bez podpory a poklesla. DeSilva s kolegy se zoufale snažili loď vyrovnat.

Když pohlédla vzhůru, viděla, jak její sluneční spojenci zvolna odplouvají i s oběma zbývajícími toroidy.

Udělali, co mohli. Toroid, který je opustil, byl už jenom jasnou skvrnkou nad jejich hlavami, rychle se vzdaloval na vrcholku sloupu zeleného plamene.

Výškoměr začal klesat rychleji.

Na monitorech už Helene dokázala rozeznat proudy granulí fotosféry a Velkou skvrnu, větší než kdy jindy.

Byli blíže než kdokoli před nimi. Už brzy budou tam uvnitř – první lidé ve Slunci.

Už brzy.

Zvedla oči k nyní vzdáleným Solarianům a napadlo ji, jestli by neměla všechny svolat, aby... aby jim zamávali na rozloučenou nebo něco takového. Přála si, aby byl Jacob s ní.

Ten však opět odešel dolů. Dopadnou dřív, než se stačí vrátit.

Zírala na ta malinkatá zelená světýlka a divila se, jak je možné, že se ten toroid dokáže pohybovat tak rychle.

Se zaklením se prudce napřímila. Chen k ní zvedl pohled.

„Co se děje, kapitáne? Odcházejí clony?“

S triumfálním výkřikem začala zběsile mačkat spínače.

Přála si, aby na Merkuru mohli sledovat jejich telemetrii, protože jestliže *ted'* na Slunci zemřou, bude to bezpochyby unikátním způsobem!

Jacobovi nepřestávalo tepat v pažích. A co víc, *svědily* ho. Samozřejmě, že se nemohl poškrábat. Levou ruku měl v pevném krunýři hojivé pěny a stejně tak dva prsty pravé ruky.

Opět se krčil ve východu z gravitační smyčky, pohled upřený na palubu odvrácené strany. Fagin mu uhnul stranou, aby mohl vysu-

nout nové zrcátko, tentokrát přilepené ke konci tužky trochou hojivé pěny, co nejdál.

Culla nebyl nikde vidět. Na modře pulzujícím pozadí magnetožravců, kteří se lopotili na této straně lodi, se rýsovala masivní tělesa kamer. Rozptýlený prach vyznačoval dráhu paprsku P-laseru, křížem krážem protínajícího prostor nad palubou.

Gestem naznačil LaRoqueovi, aby svůj náklad složil přímo ve vchodu, vedle Fagina.

Střídali se a vzájemně si nanášeli na krky a obličeje vrstvy hojivé pěny. Brýle měli utěsněné několika kapkami měkké, pružné hmoty.

„Jistě víte, že je to nebezpečné,“ řekl LaRoque. „Možná nás to ochrání před krátkým zásahem, ale jinak je tahle látka vysoce hořlavá. Je to jediný hořlavý materiál, který je na kosmických plavidlech povolen, a to právě kvůli jeho mimořádným hojivým účinkům.“

Jacob přikývl. Jestli vypadal alespoň trochu jako právě teď LaRoque, měli slušnou šanci, že toho mimozemšťana vyděsí k smrti!

Potěžkal hnědou nádobu a vystříkl z ní krátkou dávku na palubu. Neměla příliš velký dosah, jako zbraň se však hodit může. Nebyla ještě ani zdaleka prázdná.

Paluba pod nimi poskočila, pak se ještě dvakrát otrásla. Jacob pohlédl ven a viděl, že se naklání. Magnetožravec, který přizvedával loď na této straně, se sunul stále níž, k okraji paluby, opačným směrem, než kde fotosféra pokrývala oblohu.

Jedno stvoření na opačné straně tedy zřejmě nevydrželo. To v podstatě znamená konec.

Loď se otrásla, pak se začala vyrovnávat. Jacob se zhluboka nadechl. Pořád by ještě mohl být čas loď zachránit, kdyby se mu podařilo okamžitě zneškodnit Cullu. To však bylo evidentně nemožné. Přál si, aby mohl jít nahoru a zůstat s Helene.

* * *

„Fagine,“ obrátil se na Kanta. „Už nejsem tím člověkem, jakého jsi znával. Ten by touhle dobou už Cullu dávno měl. Byli bychom odsud pryč a v bezpečí. Oba víme, čeho všeho byl schopen. Snaž se

to, prosím, pochopit. Dělal jsem, co jsem mohl. Ale prostě už nejsem, čím jsem byl.“

Faginovy větve zašelestily. „Já vím, Jacobe. Prvořadým důvodem, proč jsem tě přizval do Slunečního poutníka, bylo dosáhnout téhle změny.“

Jacob zůstal na mimozemšťana nechápavě civět.

„Ty jsi takový můj prohnaný ulejšák,“ pokračoval Kanten flétnovým hlasem. „Vůbec jsem ale netušil, že situace tady je tak kritická, jak se nakonec ukázala. Pozval jsem tě sem výhradně proto, abych pomohl narušit kuklu, ve které ses schovával od Ekvádoru, a pak tě seznámil s Helene deSilvou. Plán dopadl úspěšně. Jsem velice rád.“

Jacob byl v rozpacích.

„Ale Fagine, můj rozum...“ hlas mu selhal.

„Tvůj rozum je v pořádku. Máš jenom příliš bujnou představivost. Nic víc. Skutečně, Jacobe, vymýšlíš si takové fantastické představy. A jak jsou propracované! Ještě nikdy jsem se nesetkal s hypochondrem tvého kalibru!“

Jacobovy myšlenky se rozběhly jako o závod. Buď je Kanten zdvořilý, nebo se mýlí, nebo... nebo má pravdu. Nikdy předtím mu Fagin nelhal, a zvláště ne v osobních záležitostech.

Je možné, že Mr. Hyde nebyl žádnou neurózou, ale obyčejnou *hrou*? Jako dítě si v představách vytvářel vesmíry do takových podrobností, že se stěží daly odlišit od reality. Jeho světy skutečně *existovaly*. Neo-říšští terapeuti se pouze usmívali a přisoudili mu obrovskou nechorobnou představivost, protože testy pokaždé ukázaly, že ví, že si hraje, když záleželo na tom, aby to věděl!

Byl snad Mr. Hyde jeho hračkou?

Je pravda, že až dosud nikdy nezpůsobil žádné skutečné zlo. Byl ustavičným trápením, pokaždé se ale ukázalo, že pro věci, které ho „přiměl“ udělat, existoval dobrý důvod. Pokaždé, až dosud.

„Nějakou dobu jsi nebyl duševně v pořádku, když jsem tě potkal, Jacobe. Ta Jehla tě však vyléčila. To uzdravení *děsilo*, tak jsi začal hrát. Detaily tvé hry neznám; byl jsi velice tajnůstkářský. Teď však vím, že jsi procítl. Trvá to asi tak posledních dvacet minut.“

Jacob se rozhodl. Ať už má Fagin pravdu nebo ne, on nemá čas jen tak tu postávat a blábolit. Na záchranu lodi zbývají už jenom minuty. Je-li to vůbec ještě možné.

Venku se chvěla chromosféra, nad hlavou se jim hrozivě vznášela fotosféra. Prachové cestičky P-laseru křížovaly prostor odvrácené strany lodi.

Jacob chtěl lusknout prsty a bolestí sebou škubl.

„LaRoque! Utíkejte nahoru a přineste svůj zapalovač. Rychle!“

LaRoque o krok ustoupil, pak se zarazil. „Vždyť ho mám u sebe,“ řekl. „Ale k čemu ho...“

Jacob už byl na cestě k interkomu. Jestli má Helene nějakou energetickou rezervu, kterou si stále ještě schovává, je čas ji použít. Potřebuje trochu času! Než ho však mohl zapnout, zaplavil loď jekot poplašné sirény.

„Sofonti,“ ozval se hlas Helene. „Připravte se, prosím, na zrychlení. Za okamžik opustíme Slunce.“

Její hlas zněl pobaveně, téměř rozmarně.

„Vzhledem ke způsobu našeho bezprostředního odjezdu doporučuji všem cestujícím, aby se co nejtepleji oblékli! V této roční době může být Slunce velmi chladné!“

STIMULOVANÁ EMISE

Z ventilačních kanálků kolem krytu chladícího laseru nepřetržitě proudil studený vzduch. Jacob s LaRoquem se choulili nad ohníčkem ve snaze zabránit studenému vzduchu, aby k němu pronikl.

„No tak, brouku, hoř přece!“

Na palubě doutnala hromádka kousků ztuhlé hojivé pěny. Jak postupně přidávali další, plamínky se pomalu prodlužovaly.

„Ha ha!“ zasmál se Jacob. „Jednou pračlověkem, vždycky pračlověkem, co, LaRoque? Člověk se dopravuje až ke Slunci a tam si udělá oheň, aby se zahřál!“

LaRoque se chabě usmál a nepřestával přikládat stále větší a větší kousky. Od chvíle, kdy ho Jacob osvobodil z lehátka, hovořil ten obvykle výmluvný novinář velmi málo. Nicméně tu a tam něco vztekle zamumlal a odplivl si.

Jacob přidržel v ohni pochodeň. Tvořila ji hrouda hojivé pěny přilípnutá na konec nápojové tuby. Hrouda začala doutnat a unikal z ní hustý černý kouř. Bylo to nádherné.

Brzy měli pochodní několik. Kouř se nesl vzduchem a šířil odporový puch. Aby vůbec mohli dýchat, museli ustoupit k průduchu vzduchového kanálku. Fagin se stáhl do hloubky gravitační smyčky.

„Stačí,“ oznámil Jacob. „Jdeme na to!“ Vyskočil z průchodu na levou stranu a na konec paluby, kam ještě viděl, hodil jednu z doutnajících pochodní. Za ním udělal LaRoque totéž na opačnou stranu.

S těžkopádným šelestěním je Fagin následoval ven. Z průchodu pokračoval pořád rovně k opačnému konci paluby, aby tam fungoval jako pozorovatel a případně na sebe stáhl Cullovu palbu. Odmítl nechat se pokrýt hojivou pěnou.

„Vzduch je čistý,“ zahvízdal Kanten tiše. „Cullu není nikde vidět.“

To byla dobrá i zlá zpráva. Tím byl Culla lokalizován. Znamenalo to, že mimozemšťan pravděpodobně pracuje na zničení chladícího laseru.

A byla stále větší ZIMA!

Jakmile Helene jednou rozjela svůj plán, uvědomil si Jacob dokonale celý jeho smysl. Protože měla stále ještě pod kontrolou clony obklopující loď (důkazem toho byla žijící posádka), mohla dovnitř nechat proudit jakékoli množství slunečního žáru. Tento žár byl odváděn rovnou do chladícího laseru a vyháněn zpět do chromosféry spolu s odpadním teplem lodní elektrárny. Pouze *takto* se proud stal přívalem a směřoval dolů. Jeho tah zastavil jejich pád a začali stoupat.

Samozřejmě, že takové neoprávněné zasahování do automatického systému tepelné regulace lodi muselo být nepřesné. Helene nezbyvalo, než se rozhodnout naprogramovat mechanismus tak, aby se jeho nedostatky projevovaly ve směru ochlazování. Takto bude možné jednotlivé chyby lépe napravovat.

Byl to skvělý nápad. Jacob doufal, že se dostane k tomu, aby jí to řekl. Právě teď však bylo na něm, aby té myšlence zajistil šanci osvědčit se.

Sunul se podél kopule, dokud nedosáhl bodu, kam už Fagin neviděl. Aniž se rozhlédl, hodil před sebe na různá místa paluby další dvě pochodně. Z obou se valil černý dým.

Prostor nad palubou se zvolna zamlžoval houstnoucím kouřem. Ve vzduchu se jasně mihotala stopa paprsku P-laseru. Některé z méně jasných cestiček se ztrácely, pohlceny opakovaným pronikáním nahromaděným dýmem.

Jacob se vrátil do Faginova zorného pole. Zbývaly mu ještě tři pochodně. Vycouval na otevřenou palubu a hodil je různými směry přes vrchol centrální kopule. LaRoque se k němu přidal a udělal se svými totéž. Jedna z pochodní prolétla přímo nad středem kopule, kde se setkala s rentgenovými paprsky chladícího laseru a zmizela v oblaku plynů.

Jacob doufal, že se tím svazek paprsků příliš neodchýlil. Koherentní rentgenové paprsky údajně procházely pláštěm s téměř nulo-

vým zamořením lodi, nepředpokládalo se však, že se jim do cesty postaví pevné předměty.

„Dobrý!“ zašeptal a spolu s LaRoquem se rozběhli ke stěně kopule, kde byly uskladněny náhradní součástky k nahrávacím zařízením. LaRoque otevřel jednu skříňku a šplhal vzhůru, dokud nacházel oporu pro nohy, potom nabídl ruku.

Jacob se vyškrábal vedle něj.

Nyní byli všichni zranitelní. Culla přece musí zareagovat na zjevnou hrozbu, kterou představovaly hořící pochodně! Viditelnost již byla hluboko pod normálem. Celý prostor byl prosycený odporným puchem a Jacob zjistil, že mu dělá stále větší potíže dýchat.

LaRoque se vzepřel ramenem v nejvyšším bodě skříňky a nastavil Jacobovi propletené ruce. S jejich pomocí se Jacob vyšplhal na LaRoqueovo rameno.

Zde se kopule svažovala, avšak její povrch byl hladký a Jacob měl pouze tři prsty namísto deseti. Pomohla mu však vrstva hojivé pěny, která byla ještě tak trochu lepkavá. Po dvou neúspěšných pokusech se Jacob soustředil a odrazil se od LaRoqueova ramene s takovou silou, že se novinář málem neudržel.

Povrch kopule byl jako rtuť. Musel se k němu přitisknout a plazit se palec za palcem.

Poblíž vrcholu si musel dát pozor na chladící laser. Když se neda-leko od něj zastavil, viděl jeho ústí. Ve vzdálenosti dvou metrů tiše hučelo; vzduch plný kouře se chvěl a Jacob se mohl jen dohadovat, jaká je bezpečná vzdálenost od toho smrtícího jícnu.

Odvrátil se, aby na to nemusel myslet.

Nemohl zapískat, aby jim dal vědět, že to zvládl. Při sledování jeho pohybů a načasování správného okamžiku, kdy odvést Cullovu pozornost, se budou muset spolehnout na Faginův jedinečný sluch.

Zbývalo mu ještě přinejmenším několik sekund čekání. Jacob se rozhodl, že to riskne. Převalil se na záda a pohlédl na Velkou skvrnu.

Všude kolem bylo Slunce.

Z místa, odkud se díval, neexistovala žádná loď. Žádná bitva. Neexistovaly žádné planety, hvězdy či galaxie. Přes okraj brýlí neviděl dokonce ani vlastní tělo. Neexistovalo nic než fotosféra.

Pulzovala. Lesy spikulí, podobné rozvlněným palisádám, ho zaplavovaly svým hukotem, zvukové vlny se mu jako příboj tříštily přímo nad hlavou, dělily se a podél lodi mířily do prázdnoty vesmíru.

Fotosféra burácela.

Velká skvrna mu jeho upřený pohled opětovala. Na okamžik se její široká rozloha stala tváří, naježenou, nevrlou tváří patriarchy. Pulsování bylo jeho dech. Hukot byl dunění jeho hlasu, zpívajícího miliardy let starou píseň, již byly schopny slyšet a porozumět jenom ostatní hvězdy.

Slunce bylo živé. A co víc, všimlo si ho. Zaměřilo na něj veškerou svou pozornost.

Nazývej mě životodárcem, neboť já jsem tvou potravou. Hořím, a svým hořením ti umožňuji žít. Stojím a svou nehybností ti poskytuji kotviště. Vesmír, moje přikrývka, víří kolem a proudí do tajemství mých útrob. Čas naklepává svou kosu v mé výhni.

Živý tvore, všimla si Entropie, moje zlomyslná teta, našeho společného spiknutí? Myslím, že dosud ne, neboť ty jsi ještě příliš malý. Tvůj titěrný boj proti jejímu přílivu je plácání se ve vichru. A ona mě má stále za svého spojence.

Nazývej mě životodárcem, živý tvore, a lkej. Nepřestávám hořet, a hoření stravuje to, co nemůže být nahrazeno. A zatímco labužnický upíjíš z mé fontány, její zdroj pomalu vysychá. Až nezbude ani kapka, jiné hvězdy zaujmou mé místo, avšak ne, nebude to napořád!

Nazývej mě životodárcem a směj se!

Říká se, že ty, živý tvore, občas slýcháš hlas skutečného životodárce. Hovoří k tobě, ne však k nám, svým prvorozeným!

Polituj hvězdy, živý tvore! Nekonečné eóny zpíváme v předstírané radosti, zatímco se dřeme pro Jeho krutou sestru, a čekáme na den tvé dospělosti, ty nepatrné embryo, až ti On dá svobodu, aby znovu změnil chod věcí.

Jacob se tiše zasmál. To je ale fantazie! Fagin měl, koneckonců, pravdu. Zavřel oči a poslouchal. Stále čekal na smluvený signál. Od chvíle, kdy dosáhl vrcholu kopule, uplynulo přesně sedm sekund.

„Jaku...“

Byl to ženský hlas. Aniž otevřel oči, pohlédl vzhůru.

„Tanio.“

Stála u pionskopu ve své laboratoři, přesně tak, jak ji viděl tolikrát, když se pro ni zastavil. Do copu spletené hnědé vlasy, lehce nerovné bílé zuby štědře odhalené v úsměvu a velké oči s náznaky vějířků vrásek. Zamířila k němu jistým krokem, u ní tak půvabným, a stanula před ním, ruce vbok.

„Myslím, že už je čas!“ oznámila.

„Tanio, já... já ti nerozumím.“

„Už je čas, abys vyrukoval s nějakou představou, kde dělám něco jiného, než že zrovna padám! Myslíš si, že to je kdovíjaká zábava, dělat to pořád dokola? Proč si mě nevybavíš při nějaké příjemné činnosti!“

Náhle si uvědomil, že je to pravda! Celé ty dva roky si pamatoval Taniu jen v tom posledním okamžiku, aniž vůbec myslel na chvíle strávené společně!

„No, musím připustit, že ti to tak trochu prospělo,“ přikývla souhlasně. „Zdá se, že ses konečně zbavil té zatracené nabubřelosti. Jenom na mě, proboha, tu a tam *mysli*. Nesnáším, když mě někdo přehlíží!“

„Ano, Tanio. Budu si to pamatovat. Slibuju.“

„A dávej pozor na tu hvězdu! A přestaň si myslet, že si všechno jenom představuješ!“

Zněžněla. Obraz začínal blednout. „Máš pravdu, Jaku, drahoušku, opravdu se mi líbí. Přeju vám...“

Otevřel oči. Nad hlavou se mu vzdouvala fotosféra. Skvrna mu opětovala upřený pohled. Granule pulzovaly jako úderý odpočívajícího srdce.

To je tvoje práce? zeptal se potichu.

Odpověď jím pronikla, provrtala se mu tělem a druhou stranou zase vylétla. Léčba neuróz neutrinu. Velice originální přístup.

Zdola k němu dolétlo krátké hvízdnutí. Než si vůbec uvědomil, že se dal do pohybu, plazil se už tiše a bez jediného zbytečného pohybu za zvukem a zároveň doprava.

Jukl přes okraj a pod sebou měl hlavu Cully ta-Pring ab-Pil-ab-Kisa-ab-Soro-ab-Hul-ab-Puber.

Mimozemšťan byl obrácen vzhledem k Jacobovi doleva, ruku stále na otevřeném přístupovém panelu počítačového terminálu. Přestože ten se v kouři téměř ztrácel, v místě, kam pronikal paprsek P-laseru, byla stále patrná slabá záře.

Z levé strany se ozývalo šustění. Odněkud zprava se blížil zvuk běžících nohou, jak LaRoque obíhal kopuli.

Zpoza křivky kopule vykouklo několik větvíček se stříbrnými konečky. Culla se přikrčil a jeden z Kantenových blyštivých světelných receptorů se v obláčku kouře zkroutil. Kanten vysokým pronikavým tónem zakvílel a stáhl se z dohledu. Culla se rychle otočil. Jacob vytáhl z kapsy sprej s hojivou pěnou, namířil a stiskl trysku. Ke Cullovým očím vylétl obloukem tenký proud tekutiny. Těsně než dopadl, objevil se Pierre LaRoque, hlavu skloněnou, a řtil se kouřem proti Cullovi.

Culla uskočil. Proud pěny mu proletěl před očima a ve stejném okamžiku se v jednom bodě jasně rozzářil. S hlasitým zahučením vyšlehla celá dávka plamenem. Culla vrávoravě ucouvl, ruce před obličejem. LaRoque proběhl mezi padajícími žhnoucími chuchvalci a vrazil do Cully v místě, kde by Pring měl mít pas.

Culla v hustém kouři málem upadl. Sevřel LaRoquea kolem krku, nejdříve, aby udržel rovnováhu, potom přitlačil, aby zmáčkl LaRoqueovi dýchací trubici. Ozvalo se sípění. LaRoque bojoval jako lev, jeho setrvačnost však už byla pryč. Bylo to jako snažit se uniknout páru hroznýšů královských. Obličej mu zbrunátněl a začínal otékat.

Jacob se připravil ke skoku. Kouř byl tak hustý, že mu dělalo potíže nerozkašlat se. Zoufale to nutkání potlačil. Pokud ho Culla spatří, ještě než se mu podaří skočit, nebude se obtěžovat zdlouhavým zabíjením LaRoquea. Vyřídí oba dva pohledem.

Svaly se mu napjaly jako ocelové pružiny. Vrhł se dolů.

Let vzduchem byl napínavý. V důsledku jeho vlastní subjektivní verze časové komprese se pohyb prostorem zdál pomalý a neuspěchaný. Byl to trik ze starých zlých časů, a teď ho znovu automaticky použil.

Když překonal třetinu vzdálenosti, viděl, že se Cullova hlava začíná otáčet. Bylo těžké poznat, co přesně v tom okamžiku mimozemšťan dělá s LaRoquem. Hustý chuchvalec kouře zakryl všechno, kromě Cullových jasně rudých očí a dvou záblesků bělma pod nimi.

Oči se zvedaly.

Podobalo se to závodu, kdo první dorazí do jistého bodu v prostoru, vpravo nad cizincovou hlavou. Jacoba napadla otázka, pod jakými úhly asi může Culla vystřelit úzký paprsek.

Ta nejistota ho ubíjela. Byla to téměř satira. Rozhodl se, že věci urychlí a uvidí, co se stane.

Následoval záblesk, cvaknutí zubů a ochromující úder, jak se jeho rameno střetlo s Cullovou hlavou. Chytil a pevně sevřel předek cizincova hávu, když je oba dva strhla jeho setrvačnost s hlasitým zaduněním na palubu.

Uprostřed záchvatů kašle, zmítající se ve změti končetin, zápasili člověk a mimozemšťan o dech. Jakýmsi způsobem se Jacobovi podařilo dostat se za svého protivníka a pevně sevřít jeho štíhlý krk, zatímco soupeř sebou zmítal ve snaze otočit hlavu a scvaknout sekáčky, popřípadě spálit laserovými očima.

Výkonné chapadlovité paže se stáčely dozadu a pokoušely se Jacoba chňapnout. Ten uhnul hlavou a snažil se Cullu otočit, aby ho mohl sevřít nohama do kleští. Když se překutáleli téměř přes polovinu paluby, podařilo se mu to a odměnou mu byla pronikavá bodavá bolest v pravém stehnu.

„Jen tak dál,“ zachřel. „Dělej, Cullo. Vypotřebuj to!“

Ještě dvakrát mu výboje zasáhly nechráněné nohy a poslaly do mozku malé cunami ochromující bolesti. Bolest Jacob vyrušil a svíral dál a v duchu se modlil, aby Culla už další nevyslal.

Culla však přestal vyčerpávat svůj laser a začal se převalovat rychleji a při každém obratu tvrdě udeřil Jacobem o palubu. Oba kašlali, Culla při každém sípavém vdechnutí hustého kouře vydával zvuky jako půl tuctu kuličkových ložisek natřásaných v láhvi.

Neexistuje způsob, jak udusit d'ábla! Pokud se Jacob zrovna nedržel Cully, aby si zachránil život, snažil se mu provést na krku škrtící chvat. Zdálo se však, že tam nemá žádná zranitelná místa! To nebylo fér. Měl sto chutí klít, neměl však dechu nazbyt. Pokaždé, když se na něj Pring převálil, zmohly se jeho plíce stěží na chabé zakašlání.

Pálily ho oči a pohled měl rozmazaný proudy slz. Náhle si uvědomil, že nemá brýle! Buďto je Culla v tom prvním okamžiku, když se na něj z kopule vrhl, opět spálil, nebo o ně přišel v průběhu zápasu.

Kde je k čertu LaRoque!

Paže se mu trásly vypětím a v břiše a slabinách cítil tupou bolest od toho věčného převalování po palubě. Cullovo kašlání znělo žalostněji a namáhavěji a v jeho vlastním se ozývalo zlověstné bublání. Pociťl první příznaky kolapsu z přehřátí a děsivý strach, že to utrpení nikdy neskončí, když se náhle v zápalu boje ocitla jeho záda na jedné ze žhnoucích pochodní.

Zdusila se a současně uvolnila žár, až zaječel. Ta bolest byla příliš náhlá a z naprosto neočekávané strany, než aby ji mohl jen tak odvést. Jeho sevření kolem Cullova hrdla na krátký okamžik ochromující bolesti ochablo a mimozemšťan mu škulbl za ruce. Sevření se roztřhlo a Culla se vymanil, právě když po něm Jacob znovu chňapl.

Minul. Culla rychle odlezl o kus dál a hbitě se k němu otočil. Jacob zavřel oči, levou rukou v pouzdru z hojivé pěny si zakryl tvář a očekával zásah laserem.

Snažil se vstát, něco však bylo v nepořádku s jeho plícemi. Nechtěly pracovat, jak měly. Jeho dech byl mělký, a jak se pomalu zvedal na kolena, cítil, že stěží udrží rovnováhu. Měl pocit, že místo zad má spálený hamburger.

Nedaleko něj, nanejvýš dva metry, se ozvalo hlasité klapnutí! A pak další. A další, tentokrát blíže.

Jacobovi klesla paže. Už neměl sílu držet ji zvednutou. Stejně nebyl důvod mít oči zavřené. Otevřel je a spatřil Cullu, klečícího metr od něj. V husté cloně čpavého kouře byly vidět pouze jeho rudé oči a zářivě bílé zuby.

„Cu... Cullo...“ zasípěl. Slova zněla jako když dobíhá drobounký rozbitý setrvačník. „Vzdej to, je to tvoje poslední šance. Já tě... varuju...“

Tohle by se Tanie líbilo, pomyslel si. Byl to skoro stejně dobrý špek na rozloučenou jako byl ten její. Doufal, že to Helene slyšela.

Špek na rozloučenou? No sakra, pročpak nedat jeden Cullovi! I když mi rozsápe krk nebo vyvrtá díru do mozku očními víčky, ještě pořád mám čas věnovat mu dárek!

Zpoza opasku vytáhl sprej s hojivou pěnou a začal jej zvedat. Dá Cullovi pořádnou dávku! Ať to třeba znamená okamžitou smrt laserem místo dekapitace.

Jako ocelová jehla mu levým okem pronikla nesnesitelná bolest. Měl pocit, že mu hlavou prolétl blesk a druhou stranou vylétl ven. Ve stejném okamžiku zmáčkl trysku a namířil ji na Cullovu hlavu.

29.

ABSORPCE

Helene rychle vzhledla. Loď právě stoupala kolem stáda toroidů po levé straně.

Odstíny modré i zelené vybledly, pohlcené vzdáleností. I tak však torové svítili jako drobounké žhnoucí prstýnky, živé skvrnky, seřazené do miniaturního konvoje, zmenšeného nesmírností chromosféry.

Pastýři byli už příliš daleko na to, aby je bylo možné zahlédnout.

Pak se stádo dostalo za temnou masu filamentu a zmizelo z dohledu.

Helene se usmála. Kéž bychom tak nepřišli o maserové spojení, pomyslela si. Mohli vidět, jak jsme bojovali. Věděli by, že nás Solariani nezabili, jak si budou někteří myslet. Snažili se nám pomoci. Dokonce jsme s nimi *mluvili*!

Sklonila se, aby zareagovala na dva současné varovné signály.

Za ní a druhým pilotem bezcílně bloudila doktorka Martinová. Parapsycholožka sice nepřestala uvažovat logicky, byla však poněkud zmatená. Právě se vrátila z opačného konce horní paluby. Chvillemi se zastavovala a něco si potichu brblala.

Naštěstí jí zůstalo dost rozumu, aby je nechala na pokoji. Odmítla se však připoutat. Helene váhala, jestli ji nemá požádat, aby zašla na odvrácenou stranu. V jejím současném stavu jim tu nebude příliš platná.

Ve vzduchu byl cítit odporný zápach. Monitory pro odvrácenou stranu ukazovaly jen hustý mrak kouře. Zrovna před několika minutami zaslechla křik a zvuky hrozné rvačky. Dvakrát se v interkomu ozvalo něčí zaječení. A před chvilkou zaslechla jakot, který by vzbudil i mrtvého. Pak nastalo ticho.

Jediný cit, kterému dovolila, aby se projevil, byl vzdálený pocit pýchy. Skutečnost, že boj trval už tak dlouho, jim byla poklonou, a zvláště Jacobovi. Cullovy zbraně by je měly vyřídít už dávno.

Jistě, nebylo pravděpodobné, že to dokážou. To by už něco slyšela. Rázně uzavřela poklop ke svým citům a namluvila si, že se chvěje chladem.

Teplota klesla na pět stupňů Celsia. Čím neúčinnější byly v důsledku únavy její reakce, tím větší důraz kladla na funkci stále nepravidelnějšího chodu chladícího laseru. Horko by znamenalo katastrofu.

Odpověděla na posun v E.M. poli, který hrozil otevřít okno v pásmu XUV. Ten pod jejími citlivými pokyny odezněl a pole nadále přetrvalo neporušené.

Chladící laser úpěl. Nasával žár z chromosféry a opět ho vypuzoval ven, dolů, v podobě rengenových paprsků. Stoupali s bolestnou pomalostí.

Náhle zařinčel poplašný signál. Nebylo to varování, že jsou snášení, byl to výkřik umírající lodi.

* * *

Puch byl už strašlivý! A co bylo horší, byl mrazivý. Někdo poblíž se třásl a kašlal stejně jako on. Matně si uvědomil, že to je on sám.

V záchvatu dusivého kašle, který zmítal celým jeho tělem, se Jacob napřímil. Ještě dlouho po tom, co ho zkrotil, jen tak seděl a otupěle se divil, jak je možné, že je naživu.

Kousek nad palubou se vzduch pomalu čistil. Kolem něj, směrem ke kvílejícím vzduchovým kompresorům, pluly cáry a spirály kouře.

Skutečnost, že vůbec viděl, byla ohromující. Zvedl ruku a dotkl se levého oka.

Bylo otevřené a slepé. Bylo však celé! Zavřel víčko a znovu a znovu se ho dotýkal svými třemi prsty. Bylo tam pořád a za ním mozek... zachráněný hustým kouřem a tím, že Cullův energetický zdroj byl vyčerpán.

Culla! Jacob se rychle rozhlédl a pátral po mimozemšťanovi. Jak tak kolem sebe civěl, cítil, že ho zaplavuje vlna nevolnosti. Potlačil ji.

Dva metry od něj, v mezeře kouřové clony, ležela na podlaze štíhlá, bílá ruka. Vzduch se ještě trochu vyčistil a odhalil zbytek Cullova těla.

Mimozemšťanův obličej byl příšerně popálený. Ze zbytků ohromných očí visely spečené cáry pěny. Z velkých prasklin po stranách unikala modrá tekutina a syčela.

Culla byl očividně mrtvý.

Jacob popolezl. Nejdřív musí zjistit, co je s LaRoquem. A potom s Faginem. Ano, takhle to musí udělat.

Pak honem nahoru pro někoho, kdo dokáže zacházet s počítačem... jestli je pořád ještě naděje napravit škodu, kterou Culla způsobil.

LaRoquea našel podle sténání. Byl několik metrů za Cullou, seděl a držel si hlavu. Obrátil k Jacobovi zkalené oči.

„Éééh... to jste vy, Demwo? Ne, neodpovídejte. Mohla by mi explodovat moje ubohá, chatrná hlava!“

„Jste... v pořádku, LaRoque?“

LaRoque přikývl. „Oba jsme naživu, to znamená, že Culla nejspíš není, co? Nechal svou práci nedokončenou, takže si můžeme akorát *přát*, abychom byli mrtví. *Mon Dieu!* Vypadáte jak z kovbojky! To vypadám taky tak?“

Ať už měl boj jakékoli následky, vrátil novináři jeho slovní apetit.

„Pojďte, LaRoque. Pomozte mi vstát. Ještě nás čeká práce.“

LaRoque se začal zvedat, pak se zapotácel. Aby udržel rovnováhu, chytil se Jacoba za rameno. Ten potlačil slzy bolesti. Nejistými, vrávoravými pohyby pomohli jeden druhému na nohy.

Pochodně už musely vyhořet, neboť vzduch se rychle čistil. A zatímco vzduchem putovaly chuchvalce kouře a vznášely se jim před obličejí, s klopýtáním se vydali ve směru hodinových ručiček kolem kopule.

Jednou narazili na paprsek P-laseru, tenkou, přímou nitku v jejich cestě. Neschopni překročit ho nebo podlézt prošli skrz. Jacob sebou

trhl, jak mu paprsek vykreslil krvavou stopu na vnější straně pravého stehna a vnitřní straně levého. Pokračovali dál.

Když našli Fagina, byl Kanten v kómatu. Z dýchacího otvoru vycházel slabý zvuk a jeho stříbrné rolničky cinkaly, na otázky však nedostali žádnou odpověď. Když se s ním pokusili pohnout, zjistili, že to je nejde. Z Faginových kořenových oddenků vyjely ostré drápy a začaly se do pevného, pružného materiálu paluby. Byly jich tucty a neexistoval způsob, jak je uvolnit.

Jacoba však čekala ještě jiná práce. Neochotně vedl LaRoquea pryč. Dovrávorali do vchodu ve stěně kopule.

Postavil se k interkomu a ztěžka lapal po dechu.

„Hel... Helene...”

Čekal. Nikdo však neodpovídal. Vzdáleně slyšel ozvěnu vlastního hlasu z horní paluby. Věděl tedy, že to není přístrojem. Kde je tedy chyba?

„Helene, slyšíš mě? Culla je mrtvý! A my jsme na tom hodně mizerně... Přijď... nebo Chen sem... sem dolů opravit...”

Studený vzduch fičel od chladícího laseru a způsobil mu záchvat zimnice. Už nedokázal mluvit. S LaRoqueovou pomocí odklopýtal od průduchu a zhroutil se na šikmou podlahu gravitační smyčky.

Převalil se na bok, aby ulevil svým spaleným zádům, a divoce se rozkašlal. Záchvat pomalu ustoupil a zůstala po něm ostrá, řezavá bolest v prsou.

Odehnal dotírající spánek. Jen trochu odpočinku, jenom na chvíličku, a pak dál nahoru na horní palubu. Zjistit, kde je chyba.

Z paží a nohou mu proudily do mozku záchvěvy pronikavé bolesti. Bylo jich příliš mnoho a jeho mysl byla příliš rozostřená, aby všechny ty vzkazy uťala. Měl pocit, že má naprasklé jedno žebro, pravděpodobně následek zápasu s Cullou.

To však nebylo nic ve srovnání s tou pulzující trýzní v levé části hlavy. Bylo to, jako by tam měl žhavý uhlík.

Podlaha gravitační smyčky byla na dotek podivná. To těsné, dokonale přiléhavé G-pole by přece mělo tlačit na celé jeho tělo stejnoměrně. Místo toho však měl pocit, že se mu pod zády dme jako hladina oceánu, čeří se drobnými vlnkami střídavé lehkosti a tíhy.

Něco bylo zjevně v nepořádku. Ve skutečnosti to však bylo příjemné. Jako ukolébavka. Spánek bude tak sladký.

„Jacobe! Díky Bohu!“ kolem něj duněl hlas Helene, pro něj však stejně zůstával vzdálený – přátelský, rozhodný, hřejivý – zároveň však nedůležitý.

„Není čas na řeči! Přijď *hned* nahoru, drahoušku! G-pole odchází! Posílám Martinovou, ale...“ Ozvalo se zarachocení a hlas zmlkl.

Bylo by to příjemné vidět zase Helene, pomyslel si mlhavě. Tentokrát však spánek zaútočil v plné síle. Myšlenky ho opustily.

Zdálo se mu, že je Sysifos, muž kletbou navěky odsouzený valit balvan do nekonečného kopce. Jacoba napadlo, že ví, jak nad tím vyvrát. Věděl, jak kopec přimět, aby si myslel, že je placatý, zatímco pořád vypadá jako kopec. Už to udělal předtím.

Tentokrát se však kopec hněval. Byl pokrytý mravenci, kteří mu lezli po celém těle a všude ho bolestivě štipali.

Do oka mu vosa kladla vajíčka.

A co víc, kopec podváděl. Místy byl lepkavý a nechtěl ho pustit. Jinde byl kluzký a jeho tělo bylo příliš lehké, aby se mohlo vzepřít o povrch. Zvedal se a klesal s odpornou nepravidelností.

Nepamatoval si, že by v pravidlech bylo něco o plazení. Zdálo se však, že to patří k věci. Alespoň zvýšilo tření.

Balvan také pomáhal. Stačilo ho jen trochu postrkovat. Většinou však lezl sám. Bylo to příjemné, jenom si přál, aby tolik neúpěl. Balvany by úpět neměly. A zvlášť ne francouzsky. Nebylo to fér, nutit ho to poslouchat.

Probudil se zmámeně nedaleko průchodu. Který to je průchod, to si nebyl jistý, nebyl však příliš zakouřený.

Venku za okrajem paluby viděl začínající úseky temnoty a průsvitnosti, ve které opět přecházel rudý závoj chromosféry.

Byl támhleto horizont? Okraj Slunce? Daleko dopředu se táhla plocha fotosféry, chomáčovitý koberec karmínových a černých plamenů. V jejích hlubinách se to hemžilo drobounkými pohyby. Pulzovala a nad jasnými, mávajícími výtrysky tkaly svoje protáhlé vzory filamenty.

Mávaly. Sem, tam, pořád dál, Slunce mu mávalo před okem.

Ve dveřích se objevila Millie Martinová, ruku před ústy sevřenou v pěst, ve tváři výraz hrůzy.

Chtěl ji uklidnit. Všechno je v nejlepším pořádku. Odted'ka bude. Mr. Hyde je mrtev, není to tak? Jacob si vzpomněl, že ho někde viděl, někde v troskách svého hradu. Měl spálenou tvář, oči pryč a vydával strašný puch.

Pak se k němu něco natáhlo a chopilo se ho to. *Dolů* bylo najednou směrem k průchodu. Mezi byl příkrý svah. Zapotácel se a přepadl, už si však nepamatoval, že se s žuchnutím zastavil až těsně za otvorem dveří.

ČÁST X.

*Jaký krásný pohled: vidět dírami v okně z papíru
galaxii.*

Kobajaši Issa
(1763 – 1828)

30.

TEMNOTA

Zmocněnec Abatsoglou: „Bude tedy spravedlivé, řekneme-li, že všechny systémy projektované Knihovnou selhaly ještě před koncem?“

Profesor Kepler: „Ano, pane zmocněnče. Všechny do jednoho byly nakonec naprosto nepoužitelné. Jediné mechanismy, které nakonec stále fungovaly, byly systémy projektované na Zemi, pozemskými pracovníky. Mechanismy, které, mohl bych dodat, prohlásil Pil Bubbacub a mnoho dalších během stavby za nadbytečné a nepotřebné.“

Z.A.: „Nenaznačujete tím, že Bubbacub věděl předem...“

P.K.: „Samozřejmě, že ne. Svým způsobem byl stejným hlupákem jako my všichni. Jeho opozice byla založena výhradně na estetickém pohledu na věc. Nechtěl, aby galaktické systémy časové komprese a řízené gravitace byly nacpány do keramické skořápky a napojeny na archaický chladicí systém.

Reflexní pole a chladící laser jsou založeny na fyzikálních zákonech, které znali lidé dvacátého století. Ve skutečnosti nesouhlasil s naší ‘pověřivou’ tvrdošíjností postavit loď tak trochu podle nich, nejenom proto, že se díky galaktickým systémům staly nadbytečnými, ale také proto, že považoval pozemskou vědu z doby před Kontaktem za dojemný mišmaš polopravd a zaklínadel.“

Z.A.: „Ovšem ta ‘zaklínadla’ fungovala, zatímco nové vymoženosti selhaly.“

P.K.: „Abych byl upřímný, komisaři, asi bych měl říct, že to byla vlastně šťastná náhoda. Ten sabotér byl přesvědčený, že nehrají žádnou roli, a tak se je nesnažil poškodit, aspoň zpočátku. K tomu, aby napravil svou chybu, už nedostal příležitost.“

Zmocněnec Montes: „Je tu jedna věc, kterou nechápu, doktore Keplere. A jsem si jistý, že někteří z mých kolegů zde můj zmatek sdílí. Chápu, že komandantka použila chladicího laseru, aby se dostala z chromosféry. Aby to však mohla udělat, museli dosáhnout zrychlení *většího, než je povrchová přitažlivost Slunce!* To se mohlo podařit, dokud držela vnitřní gravitační pole. Co se však stalo, když selhala? Cožpak nebyli okamžitě vystaveni síle, která je měla rozmačkat na placku?“

P.K.: „Ne okamžitě. Selhání přicházelo po etapách; nejprve to byla jemně vyladěná pole udržující v provozu tunel gravitační smyčky do přístrojové polokoule, nazývané ‘odvrácená strana’, potom automatické regulace turbulencí a nakonec postupná ztráta hlavního pole, které vnitřně vyrovnává přitažlivost Slunce. V době, kdy selhalo to poslední, dosáhli už spodní korony. Když k tomu došlo, byla komandantka deSilva připravena.

Byla si vědoma toho, že šplhat přímo, poté, co selže vnitřní kompenzace, by byla sebevražda, přestože i to zvažovala, aby se její záznamy dostaly k nám. Alternativou bylo nechat loď padat a brzdit jenom tolik, aby cestující byli vystaveni asi třem G nebo tak nějak.

Naštěstí existuje způsob, jak padat ve směru gravitace a přesto uniknout. Co Helene udělala bylo, že se pokusila o hyperbolickou únikovou orbitu. Téměř veškerý laserový tah byl pak použit k tomu, aby udal lodi tangenciální rychlost, zatímco padala ke Slunci.

V podstatě zopakovala program, se kterým se počítalo pro lety s lidskou posádkou desítky let před Kontaktem; mělká orbita, za použití laserů k tahu a chlazení a E.M. polí jako ochrany. Jen s tím rozdílem, že tenhle ponor nebyl záměrný a nebyl ani příliš mělký.“

Z.A.: „Jak blízko se dostali?“

P.K.: „Asi si vzpomenete, že během toho zmatku padali už dvakrát předtím: jednou, když selhal G-pohon a jednou, když se loď vysmekla toroidům. No, a během tohoto třetího pádu se přiblížili fotosféře víc než při kterémkoli z předchozích případů. Doslova se otřeli o její povrch.“

Z.A.: „Ale co ty turbulence, doktore! Bez vnitřní gravitace či časové komprese – jak to, že loď nebyla zničena?“

P.K.: „Z tohoto nechtěného ponoru jsme se dozvěděli hodně o fyzice Slunce, sire. Alespoň v tomto případě byla chromosféra daleko méně turbulentní, než by kdo vůbec očekával... tedy kromě několika mých kolegů, kterým dlužím nejponížejší omluvu... Jsem ale přesvědčen, že nejdůležitějším faktorem bylo pilotování lodi. Helene prostě dokázala nemožné. Pracovníci TAASF teď studují záznamy autorekordéru. Jediná věc, která intenzitou předčí jejich potěšení z těch pásků, je zklamání, že jí nemohou dát medaili.“

Generál Wade: „Ano, stav posádky vyvolal mimořádné znepokojení v záchranném týmu TAASF. Loď připomínala Napoleonův ústup od Moskvy! Na palubě nebyla jediná živá bytost schopná říct, co se stalo. Určitě tedy pochopíte naši mystifikaci až do doby, než byly ty pásky přehrány.“

Zplnomocněnec Nguyen: „To si dokážu představit. Málokdy se vám stane, že dostanete speciální zásilku sněhových koulí přímo z pekla. Můžeme se tedy domnívat, doktore, že komandantka zatížila žárový čerpací systém na jeho studené straně z tohoto důvodu?“

„Ve vší upřímnosti, pane zmocněnce, myslím, že nemůžeme. Řekl bych, že jejím úmyslem bylo udržovat vnitřek chladný, aby všechny záznamy přežily. Pokud by byl chladící laser příliš nepřesný v *opačném* směru, byly by shořely. Myslím si, že jejím jediným cílem bylo chránit ty pásky. Pravděpodobně očekávala, že Slunce opustí v podobě zhruba připomínající jahodovou marmeládu.

Nevěřím, že myslela na účinky mrazu na živý organismus.

Víte, v mnohém směru byla Helene tak trochu naivní. Ve svém oboru šla plně s dobou, nemyslím si ale, že věděla něco o pokrocích v kryochirurgii, kterých jsme mezitím dosáhli. Řekl bych, že bude nemálo překvapena, až se odedneška za rok probudí.

Ostatní to pravděpodobně vezmou jako zázrak rutiny. Samozřejmě, kromě pana Demwy. Nemyslím, že by pana Demwu vůbec něco překvapilo... nebo, že by své znovuzrození považoval za zázračné. Ten člověk je nezníčitelný. Ted' už vím, že ať už se jeho vědomí vznáší ve svém zmrzlém spánku kdekoli, on to ví.“

31.

PROPAGACE

Na jaře táhnou velryby znovu na sever.

Některé kusy šedivé velryby dlouhoploutvé, které v dálce prorážely zpěněnou hladinu, nebyly ještě na světě, když naposledy stál na břehu a pozoroval kalifornskou migraci v pohybu. Napadlo ho, jestli některé šedivky stále zpívají „Baladu o Jacobovi a Sfinze“.

Nejspíš ne. Stejně nikdy nepatřila k jejich oblíbeným. Ta píseň byla příliš bezvýznamná pro jejich střízlivý temperament... spíš tak pro běluhy. Šedivky jsou samolibí snobové, stejně je však miluje.

Vzduchem se nesl rachot příboje bušícího do skalisek u jeho nohou. Vzduch byl vlhký a plnil mu plíce paradoxním pocitem hladu i nasycení, jakého jiní dosáhnou, nadechnou-li se zhluboka v obchodě s pečivem. S tepem oceánu se dostavoval klid a vyrovnanost; společně s očekáváním, že příboj vždycky vyvrhne na břeh změny.

V nemocnici v Santa Barbaře mu nabídli kolečkové křeslo, Jacob dal však přednost holi. Byl sice méně mobilní, ale pohyb zase zkrátí dobu jeho rekonvalescence. Tři měsíce, které strávil v té antiseptické továrně na orgány, v něm vzbudily zoufalou touhu postavit se zase na vlastní nohy a zakusit něco příjemně a přirozeně špinavého.

Jako třeba Helenin způsob vyjadřování. Popíral veškerou logiku, že člověk narozený ve výšinách staré byrokracie bude mít tak neskrupulózní ústa, že vyvolá na tváři Občana Konfederace ruměnec. Když však Helene cítila, že je mezi přáteli, byl její jazyk rázem úchvatný a slovník naprosto úžasný. Říká, že jeho původ je třeba hledat na energetickém satelitu, kde vyrůstala. Pak se usměje a odmítne podat jakékoli vysvětlení, dokud on na oplátku nepřistoupí k činům, o kterých ona ví, že je dosud není schopen vykonat. Jako kdyby *ona* byla!

Ještě zbývá, měsíc, než lékaři skončí s podáváním hormonálních tlumících prostředků, kdy bude dokončen růst převážné většiny buněk nových tkání. A další měsíc, než jim bude umožněno zúčastnit se něčeho tak rigorózního, jako je mezihvězdný let. A ona přesto pořád vytahuje ten výtisk *NASA Sutra*, plný oslích uší, a škádlivě spekuluje, jestli on bude mít potřebnou výdrž!

No, doktoři říkají, že frustrace pomáhá zotavování. Posiluje vůli vrátit se do normálu, nebo nějaké podobné nesmysly.

Nepřestane-li Helene brzy s tím škádlením, budou nakonec překvapeni úplně všichni! Na časové harmonogramy on stejně nijak zvlášť nevěří.

Ifni! Jak krásně ta voda vypadá! Tak příjemně a chladně. Přece musí být nějaký způsob, jak urychlit růst nervů! Něco, co pomáhá ještě lépe než autosugesce.

Odvrátil se od skalisek a pomalu se vracel k patiu strýcova dlouhého, podivně rozlezlého domu. Hůl používal štedře, možná víc, než bylo nutné, a vychutnával ten vzrušující dotyk. Ulevovalo to tak trochu jeho vědomí, že není v pořádku.

Jako obvykle flirtoval strýc James a Helene. Ona ho v tom ovšem nestydatě podporovala.

Dobře mu tak, parchantovi starýmu, pomyslel si, po všech těch potížích, které způsobil.

„Chlapče můj,“ rozpažil široce strýc James. „Právě jsme se chystali, že za tebou vyrazíme, doopravdy.“

Jacob se povadle usmál. „Žádný spěch, Jime. Jsem si jistý, že naše vesmírná cestovatelka má pro nás spoustu zajímavých příběhů. Vyprávěla jsi mu ten o černé díře, zlato?“

Helene se smyslně zašklebila a udělala tajné gesto. „Ale Jacobe, vždyť jsi mi sám říkal, že nemám. Jestli si ale myslíš, že by ho tvůj strýc rád slyšel...“

Jacob zavrtěl hlavou. Řekne mu ho sám. Helene by to s tou syrovostí mohla drobet přehnat.

Helene deSilva byla nejen velkým pilotem, ale v posledních týdnech byla také vynalézavým spolupiklencem. Avšak z jejich vztahu šla někdy Jacobovi hlava kolem. Její osobnost byla... dynamická.

Když se po probuzení dozvěděla, že Calypso už odstartovala, přihlásila se do skupiny projektující *Vesaria II*.

Důvodem, který bezostyšně uvedla, bylo získat tři roky, během kterých vystaví Jacoba Demwu intenzivnímu kurzu Pavlovova navýkacího procesu. Na konci řečeného času zacinká malým zvonečkem a on se údajně stane hvězdoplavcem.

Jacob měl jisté výhrady, bylo však nade vše pochybnost, že Helene deSilva má jeho slinné žlázy plně pod kontrolou.

Strýc James byl tak nervózní, jak ho Jacob ještě neviděl. Zdálo se, že jindy chladnokrevný politik je nějak nesvůj. Furiantský irský šarm Alvarezovy strany rodiny byl potlačen. Šedivá hlava nervózně přikyvovavala. Zelené oči vypadaly nepřírozeně smutně.

„Ehm, Jacobe, hochu můj. Přijeli naši hosté. Čekají ve studovně a zatím se o ně stará Christien.

Takže doufám, že budeš v této záležitosti rozumný. Skutečně nebyl důvod zvát toho chlapíka z vlády. Mohli jsme to vyřídit bez něj.

Vidím to tedy tak, že...“

Jacob zvedl volnou ruku. „Strýčku, prosím tě. Tohle už jsme probírali.

Ta záležitost musí být řádně posouzena. Pokud odmítáš služby lidí z Úřadu pro registraci tajemství, budu prostě muset svolat rodinnou radu a předložit to jim! Znáš strýčka Jeremyho, bude pravděpodobně pro, aby se celá věc zveřejnila. Bude to mít dobrý ohlas v tisku, jenže Oddělení pro trestné stíhání tak bude mít případ, a tebe *čeká* pět let s takovou maličkou věcíčkou v zadku, co dělá ‘píp... píp... píp’.“

Jacob se opíral o Helenino rameno, spíše kvůli kontaktu než opoře, a obě ruce střídavě zavíral a otvíral strýci Jamesovi před očima. S každým „pípnutím“ mužův aristokratický obličej o stupínek zbledl. Helene se začala hihňat a nakonec škytla.

„Promiňte,“ pronesla ostýchavě.

„Nebud’ sarkastická,“ okomentoval to Jacob, štípl ji a vrátil se ke své holi.

* * *

Studovna nebyla tak impozantní jako síň Alvarezů v Caracasu, ovšem tento dům byl v Kalifornii. To mnohé vynahrazovalo. Jacob doufal, že s ním strýc bude mluvit i po dnešku.

Štukové stěny a falešné trámy zdůrazňovaly španělský dojem. Mezi policemi s knihami nápadně vyčnívaly vitríny obsahující Jame-sovu sbírku samizdatových publikací z éry byrokracie.

Do krbové římsy bylo vyryto dlouhé motto.

„Lidé, jsou-li jednotní, nebudou nikdy poraženi.“

Fagin zapískal vřelý pozdrav. Jacob se uklonil a zahájil dlouhý, formální pozdrav jen pro Kantenovo potěšení. Fagin ho v nemocnici pravidelně navštěvoval. Nejdříve to měli oba těžké – každý byl totiž přesvědčen, že je druhému velkým dlužníkem. Nakonec se shodli, že toho nechají.

Když záchranný tým TAASF vtrhl na sluneční loď, která se řtila od Slunce po své hyperbolické dráze za asistence laseru, byl ohromen zdecimovaným a zmraženým stavem lidské posádky. Vůbec nevěděli, co si počít s rozbitým tělem Pringa na odvrácené straně. Nejvíce je však šokoval Fagin, který visel vzhůru „nohama“ za malé ostré bodce v kořenových oddencích, zatímco laser stále poháněl loď svým mocným výkonem. Mráz neroztrhal ani čtvrtinu jeho buněk, jak se stalo u lidí, a zdálo se, že drtivý průlet fotosférou absolvoval bez nehody.

Navzdory sám sobě se Fagin z Institutu pokroku – ten neustálý pozorovatel a manipulátor – stal sám jedinečnou osobností. Byl pravděpodobně vůbec jediným živým sofontem, který mohl popsat, jaké to je letět zavěšený vzhůru nohama hutným, temným ohněm fotosféry. Teď měl k vyprávění vlastní příběh.

Muselo to však pro něj být bolestné. Dokud nebyly přehrány Heleniny pásky, nikdo mu z jeho příběhu nevěřil ani slovo.

Jacob pozdravil Pierra LaRoquea. Od jejich posledního setkání získal zpět hodně ze své původní barvy, nemluvě o chuti k jídlu. Právě do sebe házel Christieninu studenou kuchyni. Stále ještě upoután

na vozík, usmál se a mlčky Jacobovi a Helene pokynul. Jacob ho podezíral, že měl příliš plnou pusou, než aby mohl promluvit.

Poslední host byl vysoký muž s úzkým obličejem, blondatými vlasy a bleděmodrýma očima. Vstal z pohovky a podal jim ruku.

„Han Nielsen, k vašim službám, pane Demwa. Jsem hrdý na to, že vás poznávám. A to výhradně na základě toho, co jsem se dozvěděl z běžných zpráv. Samozřejmě, Úřad pro registraci tajemství ví všechno, co ví vláda, takže jsem dvojnásobně potěšen. Domnívám se však, že jste nás přizval k projednání záležitosti, o které se vláda nemá dozvědět.“

Jacob se posadil na pohovku proti němu, zády k oknu s výhledem na oceán.

„Ano, to souhlasí, pane Nielsene. Po pravdě řečeno, těch záležitostí je tu několik. Chtěli bychom požádat o pečeť a rozhodnutí Všezemské Rady.“

Nielsen ze zamračil. „Určitě si uvědomujete, že Rada je z tohoto hlediska teprve v plenkách. Delegáti zvolení koloniemi dokonce ještě ani nedorazili! B... civilním pracovníkům Konfederace (nechystal se náhodou říct to špinavé slovo „byrokratům“?) se dokonce ani nelíbí myšlenka, že by měli mít nadprávní Úřad pro registraci tajemství, který by dohlížel na řádné dodržování sekulárního zákona. Všezemská je ještě méně populární.“

„Dokonce i když se ukázalo, že to je jediný způsob, jak se vypořádat s krizí, kterou procházíme už od Kontaktu?“ zeptala se Helene.

„Dokonce i tak. Federálové se sice s faktem, že Všezemská nakonec převezme úřední pravomoc nad mezihvězdnými a mezidruhovými záležitostmi, smířili, nelíbí se jim to však a každý krok tím směrem jim trvá věčnost.“

„Ale to je právě ono,“ prohlásil Jacob. „Před tímhle debaklem na Merkuru byla krize zlá, dost zlá, aby si vynutila vytvoření Rady. Pořád ale byla zvládnutelná. Slunečním poutníkem se to pravděpodobně změnilo.“

Nielsen vypadal ponuře.

„Já vím.“

„Skutečně?“ Jacob si položil ruce na kolena a naklonil se dopředu. „Viděl jste Faginovu zprávu o pravděpodobné reakci Pily na odhale-

né Bubbacubovy hříchy na Merkuru. A ta zpráva byla napsaná pěkně dlouho předtím, než celá tahle záležitost s Cullou vyšla na světlo!“

„A Konfederace ví všechno,“ zašklebil se Nielsen. „Cullovovy činy, jeho podivné sebeospravedlňování, celý příběh v kostce.“

„Hmm, koneckonců,“ povzdychl si Jacob. „Vždyť je to vláda. Dělá zahraniční politiku. Kromě toho, Helene nemohla ani v nejmenším vědět, co nás tam čeká za hrůzy. Nahrála úplně všechno.“

„Vůbec mě to nenapadlo,“ ozvala se Helene, „dokud mi Fagin nevysvětlil, že by bylo lepší, kdyby se Federálové nikdy nedozvěděli pravdu, nebo že by na vypořádání se s touhle šlamastykou byla vhodnější spíše Všezemská Rada.“

„Vhodnější, to snad ano, ale co očekáváte, že my... Rada... uděláme? Dosáhnout oficiálního uznání a legitimacy bude trvat roky. Proč by intervenováním do téhle situace měli riskovat všechno?“

Chvilí nikdo nepromluvil. Pak Nielsen pokrčil rameny. Z aktovky vytáhl malou nahrávací krychli, kterou uvedl v činnost a umístil na podlahu doprostřed místnosti.

„Tento rozhovor je pod pečeti Úřadu pro registraci tajemství. Prosím, začněte, doktorko deSilvo.“

Helene odpočítávala jednotlivé body na prstech.

„Za prvé víme, že se Bubbacub dopustil zločinu v očích jak Knihovny, tak vlastní rasy tím, že zfalšoval zprávu pro Knihovnu a dopustil se podvodu na Slunečním poutníku; to jest: že údajně komunikoval se Solariany a použil ‘lethaninskou relikvii’, aby nás uchránil před jejich hněvem.“

Myslíme si, že motivy, které Bubbacuba vedly k tomu, co udělal, známe. Vadilo mu, že Knihovna nebyla schopná opatřit informace týkající se slunečních duchů. Kromě toho chtěl, aby si ona „štěněcí“ rasa náležitě vychutnala svoji méněcennost.

Podle galaktické tradice by se tahle situace vyřešila podplacením Země Pilou i Knihovnou, aby ‘držela jazyk za zuby’. Konfederace by měla možnost zvolit si svou odměnu, aniž by jí byly kladeny větší podmínky, nicméně lidská rasa by v budoucnosti musela čelit nepřítelství ze strany Pilů a to jenom proto, že byla uražena jejich pýcha.

Mohli by vystupňovat úsilí, aby byl našim vazalům, šimpanzům a delfínům, odebrán provizorní statut sofontů. Mluví se i o tom, že by

lidstvo bylo postaveno do jakési role ‘adoptivního’ vazala... ‘aby mohlo být vedeno tímto těžkým přechodným obdobím’. Shrnula jsem dosavadní situaci dostatečně jasně?“

Jacob přikývl. „Naprosto. Až na to, že jsi vynechala moji vlastní stupiditu. Na Merkuru jsem Bubbacuba obvinil veřejně! Ten dvouletý závazeček, který jsme podepsali, nebyl nikdy brán vážně, a aby Federálové zabavili celý případ jako výjimečný, na to čekají už příliš dlouho. Touhle dobou už pravděpodobně polovina ramene celou historku zná.

To znamená, že jsme se připravili i o to málo, kterým bychom mohli působit na Pilu formou vydírání. Ta se nijak netají snahou dosáhnout naší ‘adopce’ a ‘reparací’ za Bubbacubovy zločiny využije jako záminky přinutit nás přijmout veškeré druhy pomoci, o kterou nestojíme.“

Kývl na Helene, aby pokračovala.

„Za druhé. Ted’ už víme, že za celým tím fiaskem se skrýval Culla. Culla si očividně nepřál, aby lidstvo odhalilo Bubbacubův švindl. Měl připraven vlastní vyděračský plán.

Tím, že podporoval Jeffreyovo přátelství, dosáhl toho, že se ho šimpanz snažil ‘zrovnoprávnit’, a tím přiváděl Bubbacuba k zuřivosti. Následná Jeffreyova smrt zanechala projekt Poutníka ve stavu takového zmatku, že Bubbacub nabyl na přesvědčení, že ať udělá cokoliv, každý tomu uvěří. Je možné, že zjevné zhoršení duševního stavu Dwaynea Keplera, kterého Culla dosáhl technikou ‘ozařování’, bylo součástí plánu.

Avšak nejdůležitější součástí Cullova plánu byl podvod s antropomorfními duchy. Tato část byla provedena s naprostou dokonalostí. Oklamal každého, bez výjimky. Jsou-li Pringové vybaveni takovými schopnostmi, není těžké pochopit, proč myslí, že si mohou vydobýt na Pilech nezávislost. Je to jedna z nejošidnějších mocných ras, s jakými jsem se kdy setkala či o jakých jsem kdy slyšela.“

„Ale jestli jsou Pilové patrony Pringů,“ namítl James, „a jestli pozvedli Cullovy předky z polozvířat, jak to, že si Bubbacub nebyl vědom možnosti, že duchové jsou Cullovým podvodem?“

„Jestli se k tomu smím vyjádřit,“ ozvala se Faginova flétna, „Pringům bylo umožněno určit asistenta, který bude Bubbacuba do-

provázet. Můj institut má nezávislou informaci, že Culla byl na jedné z jejich rekultivovaných planet osobou jistého významu v jakési umělecké aktivitě, které jsme až dosud neměli možnost být svědky. Jejich uzavřenost v této záležitosti jsme původně připisovali návykům, které zdědili po Pilech. Nicméně nyní můžeme tušit, že to byli právě Pilové, kdo neměl být svědkem jejich umění. Ve své samolibé povýšenosti museli Pilové nevědomky spolupracovat tím, že aktivity svých vazalů shazovali a očerňovali.“

„A ta forma umění je?“

„Musí to být logicky holografická projekce. Je možné, že druh Pring experimentuje tajně, bez vědomí svých patronů, už po větší část z té stovky tisíciletí trvání jejich vnímavosti. Jsem ohromen tou oddaností věci, kterou si muselo udržování celého tajemství po takovou dobu vyžádat.“

Nielsen tiše hvízdal. „To po té svobodě musí tedy pěkně toužit. Pořád však nechápu, i když jsem poslouchal všechny pásky, proč Culla prováděl tyhle lumpárny! Jak by vůbec mohl ten podvod s antropomorfickými slunečními duchy, Jeffova smrt nebo nachytání Bubbacuba na jeho vlastní omyl posloužit Pringům?“

Helene rychle pohlédla na Jacoba. Ten přikývl.

„Tohle je pořád ještě tvůj part, Helene. Na většinu z toho jsi přišla ty.“

Helene se zhluboka nadechla.

„Pochopte, Culla nikdy nechtěl, aby byl Bubbacub na Merkuru odhalen. Zlákal svého šéfa, aby lhal a sehrál ten bravurní kousek s lethaninskou relikvií, očekával však, že Bubbacubovi alespoň v tomhle uvěříme.“

Kdyby mu jeho plán vyšel, oznámil by Knihovně dvě věci; jednak, že jeho šéf je hlupák a lhář, kterého zachránilo před nesnázemi rychlé uvažování jeho asistenta, a za druhé, že lidé jsou jen tlupa neškodných ťulpasů a měli by být ignorováni.

Nejdříve se soustředím na ten druhý bod.

Už na první pohled je zřejmé, že nikdo téhle bláznivé historce o ‘duších v lidské podobě’ poletujících v jakési hvězdě, neuvěří, zvláště, když o nich v Knihovně není ani zmínky!

Ted' si představte, jak by asi reagovala galaxie na příběh o bytos-tech z plazmy, které 'hrozí pěstmi' a jako zázrakem unikají snaze lidí natočit je, aby měli důkaz, že skutečně existují! Už jak by tohle vyslechli, většina pozorovatelů by se nikdy neobtěžovala přezkoumat důkazy, které jsme přece jenom získali, tedy záznamy toroidů a *skutečných* Solarianů!

Galaxie jako taková shlíží na pozemské 'bádání' s pobaveným opovržením. Culla očividně chtěl, aby se Slunečnímu poutníku každý vysmál, aniž si ho vyslechne.“

Pierre LaRoque, usazený na druhém konci místnosti, se začervenal. Nikdo se nezmínil o jeho narážkách na „pozemský výzkum“, které učinil více než před rokem.

„V tom krátkém vysvětlení, které Culla poskytl, když se nás snažil zabít, tvrdil, že duchy falšoval pro naše dobro. Kdybychom vypadali hloupě, zřejmě bychom nenadělali takový rozruch, až bychom oznámili, že na Slunci je život... rozruch, který by udělal lidstvu ještě větší reklamu a to v době, kdy bychom měli pěkně tiše studovat, abychom dohonili ostatní.“

Nielsen zamyšleně sraštil čelo. „Možná, že v tom měl pravdu.“

Helene pokrčila rameny. „Na to je teď už pozdě.

Nicméně se zdá, jak už jsem řekla, že Culla měl v úmyslu oznámit Knihovně a druhu Soro, že lidé jsou neškodní idioti, a co je důležitější, že Bubbacub byl toho idiotství *účastníkem* ... že v ty duchy uvěřil a na základě toho lhal!“

Helene se obrátila na Fagina. „Shrnula jsem správně to, co jsme prodiskutovali, Kante Fagine?“

Kanten tiše zapískal. „Myslím, že ano. Spoléhaje se na 'pečeť' Organizace pro registraci tajemství, důvěrně zde oznamuji, že můj Institut obdržel informace týkající se aktivit Pringů i Pilů, které nyní, ve světle toho, co jsme se zde dozvěděli, dávají smysl. Pringové zjevně rozpoutali kampaň, jejímž účelem je zdiskreditovat Pily. Zde tedy leží příležitost i nebezpečí pro lidstvo.

Ta příležitost spočívá v tom, že vaše Konfederace může nabídnout Pile důkaz Cullový zrady, aby tito sofonti mohli ukázat, jak je s nimi manipulováno. Pokud by pak Sorové udeřili na Pringy, byla by Cul-

lova rasa nemilosrdně tlačena k tomu, aby si našla ochránce. Mohl by jim být snížen statut, sebrány kolonie, „zredukovány“ populace.

Toto rozhodnutí by snad mohlo přinést lidstvu okamžitý prospěch, nijak zvlášť by však neovlivnilo daleko sahající nepřátelství Pilů. Jejich psychologie tímto způsobem nepracuje. Možná, že by na čas zarazili snahy „adoptovat“ lidstvo. Možná, že by byli ochotni projevit zdrženlivost ohledně reparací za Bubbacubovy zločiny, na jejichž placení budou trvat, ale jak ukáže čas, jejich přátelství se tím nezíská. To, že budou dlužníky lidstva, jenom vystupňuje jejich nenávist.

Kromě toho je tu skutečnost, že velký počet z těch „liberálnějších“ druhů, na jejichž ochranu lidstvo dosud spoléhalo, by nijak neocenil, kdybyste poskytli Pile podnět ke sporu pro další z jejich džihádů. Tymbrimiové by mohli zrušit svůj konzulát na Luně.

A nakonec je tu etické hledisko. Trvalo by to však dlouho, kdybych se měl zmínit o všech jeho důvodech. Některé z nich byste pravděpodobně ani nepochopili. Institut pokroku však bude usilovat o to, aby Pringové nebyli zdevastováni. Je to mladý a impulzivní druh. Téměř stejně jako lidstvo. Jsou však velkým příslibem do budoucna. Byla by veliká tragédie, kdyby měl být celý druh zpuštěn jenom proto, že se pár jeho zástupců zapletlo do spiknutí, které mělo ukončit stovky tisíciletí nevolnictví.

Z těchto důvodů bych doporučoval, aby Cullovy zločiny zůstaly pod pečeti tajemství. Samozřejmě, že brzo začnou kolovat pověsti. Avšak nad pověstí, které budou rozšiřovat bytosti jako jsou lidé, budou Sorové povzneseni.“

Oknem zafoukala bríza a Faginovy rolničky se tiše rozcinkaly. Nielsen chvíli civěl do země a pak řekl:

„Není divu, že se Culla snažil zabít sebe a všechny ostatní na pabuč, jakmile ho Jacob prohlédl! Pokud Pilové obdrží oficiální svědectví o Cullových činech, znamená to pravděpodobně konec Prin-gů.“

„A co si myslíte vy, že Konfederace udělá?“ zeptal se ho Jacob.

„Co udělají?“ zasmál se Nielsen beze stopy humoru. „To je přece jasné. Nabídnou ten důkaz Pile se vší parádou, jak jinak. Je to šance, jak jim zabránit, aby nám ‘dali‘ kompletní pobočku Knihovny a deset tisíc techniků na její obsazení! Je to šance, jak jim zabránit, aby nám

‘dali‘ moderní lodě, které žádný lidský inženýr nemá nejmenší naději pochopit a žádná lidská posádka nedokáže řídit bez ‘poradců‘. Na neurčitou dobu to odsune ty zatracené ‘adoptivní procedury‘!“ Rozpřáhl ruce. „A je víc než jasné, že Konfederace nebude riskovat vlastní kůži za rasu sofonta, který zabil jednoho z našich vazalů, má na svědomí zhroucení našeho nejnovějšího projektu a snažil se o to, aby mezi ostatními národy galaxie vypadalo lidstvo jako rasa idiotů!“

A když se na to podíváte pěkně zblízka, můžete jí to vyčítat?“

Strýc James si odkašlal, aby upoutal jejich pozornost.

„Můžeme se pokusit dostat pod pečeť celou tu epizodu,“ navrhl. „Nejsem úplně bez vlivu v jistých kruzích. Přimluvím-li se...“

„Ty se přimluvit nemůžeš, Jime,“ ozval se Jacob. „Ty jsi v menší míře *podílníkem* na téhle šlamastyce. Budeš-li se snažit v té věci angažovat, vyjde pravda nakonec najevo.“

„O jakou pravdu se jedná?“ zeptal se Nielsen.

Jacob se zamračil na strýce, pak na LaRoquea. Francouz mezitím začal nerušeně ozobávat další zákusky.

„Tihle dva,“ začal Jacob, „patří ke spolku, jehož cílem je podkopání Zákona o dohledu. To je ten druhý důvod, kvůli kterému jsem vás požádal, abyste přišel. Něco se bude muset udělat a Úřad pro registraci tajemství je jako první krok lepší, než chodit na policii.“

Při zmínce o policii přestal LaRoque náhle ozdibovat miniaturní sendvič. Podíval se na něj a pak ho odložil.

„Co je to za spolek?“ zeptal se Nielsen.

„Společenství složené z dohledářů a jistých občanských sympatizantů, které se věnuje tajné stavbě kosmických lodí... lodí s posádkami z dohledářů.“

Nielsen se napřímil. „Cože?“

„LaRoque má na starosti program výcviku astronautů. Také je jejich vrchním špiónem. Pokoušel se změřit kalibrační nastavení gravitačního generátoru sluneční lodi. Mám pásky, kterými to mohu dokázat.“

„Proč by ale něco takového dělali?“

„A proč ne? Byl by to nejúčinnější symbolický protest, jaký si člověk dokáže představit. Kdybych já byl dohledářem, určitě bych se

zúčastnil. Cítím s nimi. Zákony o dohledu se mi nelíbí ani v nejmenším.

Jsem ale také realistický. Tak, jak si situace v dnešní době stojí, z dohledářů se stala podřadná vrstva lidí. Jejich psychologické problémy jsou cejchem hanby, který je ani na krok neopustí. Reagují velice lidským způsobem, sdružují se, aby nenáviděli poddajnou a poslušnou společnost, kterou jsou obklopeni.

Říkají: ‘Vy Občani si myslíte, že jsem násilník, dobrá, tak já tedy *budu!*’ Většina dohledářů by nikdy nikomu neublížila, ať už si jejich D-testy říkají, co chtějí. Ovšem tváří v tvář tomuto stereotypu se stanou tím, kým údajně jsou!“

„To může být pravda a taky nemusí,“ poznamenal Nielsen. „Ovšem za této situace, kdyby Dohledáři získali přístup do *vesmíru*...“

Jacob vzdychl. „Máte pravdu, samozřejmě. To se nesmí stát. Zatím ještě ne.“

Na druhé straně stejně tak nemůžeme dovolit, aby kvůli tomu Federálové vybičovali veřejnost k hysterii. Všechno by se tím jenom zhoršilo a později by následovala těžší forma rebelie.“

Nielsen vypadal znepokojeně. „Nechystáte se navrhnout, aby se Všezezemská Rada angažovala v Zákonech o dohledu, vidíte? Vždyť by to byla sebevražda! Veřejnost se za to nikdy nepostaví!“

Jacob se smutně usmál. „To máte pravdu, to neudělá. To bude muset uznat dokonce i strýc James. Dnešní Občan by ani nepomyslel na změny ve statutu dohledáře, a jak se věci mají, Všezezemská nemá žádnou autoritu.“

Jaká je ale sféra vlivu Rady? V současné době to je správa mimosolárních kolonií. Nakonec má převzít dohled nad všemi mimosolárními záležitostmi. A právě tady může zasáhnout do Zákonů o dohledu, alespoň symbolicky, aniž ohrozí něčí klid duše.“

„Nechápu, co tím myslíte.“

„Nuže, nepředpokládám, že jste někdy četl Aldouse Huxleye, je to tak? Ne? V době, kdy dospívala Helene, byla jeho díla stále ještě populární a já, spolu s bratranci a sestřenicemi, jsme coby mládež museli některé z nich studovat a měli jsme to někdy zatraceně těžké – kvůli těm odkazům na podivnou dobu. Stály ale za to, pro neuvěři-

telné schopnosti a důvtip toho člověka proniknout do podstaty problému.

Starý Huxley napsal mimo jiných knih *Konec civilizace...*“

„Ano, slyšel jsem o tom. Něco na způsob dystopie, jestli se nemýlím.“

„Jistým způsobem. Měl byste si to přečíst. Jsou v tom až nesku-tečná proroctví.

V románu vytváří společnost s jistými nechutnými prvky, ale zároveň s celistvostí a svou vlastní formou cti – na způsob etiky úlu, přesto však etiky. Začne-li lidská rozmanitost chrlit jedince, kteří se nehodí do upraveného modelu společnosti, co si myslíte, že s nimi udělá Huxleyův stát?“

Nielsen svažtil čelo. Snažil se uhádnout, kam tím Jacob míří.

„Říkáte stát na způsob úlu? Řekl bych, že se těch úchylek zbavili, zabili je.“

Jacob zvedl významně prst. „Ne, ne tak docela. Tak, jak to Huxley předkládá, je tomuto státu vlastní jistý druh moudrosti. Jeho vůdci si jsou vědomi, že založili nepružný systém, který by se mohl před nějakou nečekanou hrozbou zhroutit. Uvědomují si, že ty úchylky představují jistý vliv, jistou rezervu, po které sáhnou v případě nouze, kdy rasa bude potřebovat všechny prostředky.

Zároveň je však nemohou nechat poflakovat se kolem a ohrožovat stabilitu státu.“

„Co tedy udělali?“

„Vykázali je na ostrovy. Tam měli dovoleno nerušeně uskutečňovat své vlastní představy o civilizaci.“

„Aha, takže ostrovy.“ Nielsen se poškrábal na hlavě. „To je skutečně *neobyčejný* nápad. Po pravdě řečeno, je to pravý opak toho, co děláme s rezervacemi pro mimozemšťany. Vyháníme dohledáře z geograficky kontrolovatelných oblastí, a pak tam pouštíme mimozemšťany, aby se stýkali s Občany, kteří přicházejí a odcházejí podle libosti.“

„Nepříjemná situace,“ mumlal James. „A to nejenom pro dohledáře, ale také pro mimozemšťany. Zrovna před chvílí mi Kanten Fagin říkal, jak hrozně rád by navštívil Louvre, Ágru či Yosemite!“

„Všechno přijde časem, příteli Jamesi Alvarezi,“ zatrylkoval Fagin. „Zatím jsem vděčný za výjimku, která mi umožňuje navštívit tuto malou část Kalifornie. Je to zcela nezasloužená a přehnaná odměna.“

„Nejsem si jistý, jestli by nápad s ostrovy fungoval zas tak dobře,“ prohlásil Nielsen zamyšleně. „Samozřejmě stojí za to zamyslet se nad ním. Do všech důsledků můžeme zajít někdy jindy. Co si však nedokážu představit je, co s tím má mít společného Všezemská Rada.“

„Jen se nad tím zamyslete,“ naléhal Jacob. „*Mohla* by ulehčit celému problému s dohledáři, něco jako založit jakýsi druh ostrovního státu v Pacifiku, kde by si mohli jít svou cestou bez toho stálého pozorování, které musí v dnešní době snášet na každém kroku. Ale to by nestačilo. Mnoho dohledářů má pocit, že jsou už od samého počátku záměrně oslabováni. Nejen, že jsou jejich rodičovská práva omezena zákony, jsou také vyloučeni z nejvýznamnějšího dobrodružství, které lidstvo kdy podniklo, a to je osídlování vesmíru.“

Tahle drobná potíž, do které se zapletli LaRoque a James, je jeden z ukázkových příkladů problémů, kterým budeme muset čelit, pokud pro ně nenajdeme útočiště, kde by měli pocit, že se spolupodílí.“

„Říkáte útočiště. Ostrovy. Vesmír... ach, člověče! To nemůžete myslet vážně! Koupit další kolonii a dát ji dohledářům? Když jsme ještě po uši zadlužení za ty tři, které *máme*? To tedy musíte být optimista, myslíte-li si, že by tohle mohlo projít!“

Jacob cítil, jak mu do dlaně vklouzla Helenina ruka. Jen letmo na ni pohlédl, avšak výraz v její tváři byl dostatečně výmluvný. Hrdá, ve střehu, a jako vždy, na krajíčku smích. Propletl své prsty s jejími, aby byl dotek co největší, a pevně stiskl.

„Ano,“ řekl Nielsenovi. „V poslední době jsem se *stal* optimistou. A myslím si, že by to mohlo být uskutečnitelné.“

„Ale kde dostanete úvěr? A jak ukonejšíte zraněná ega půl miliardy *Občanů*, kteří chtějí kolonizovat, dáte-li kus vesmíru ne-Občanům?“

To je přece nesmysl, kolonizace tomu nijak nepomůže. Vždyť i *Vesarius II* pobere jenom deset tisíc lidí. A dohledářů je téměř sto milionů!“

„Jenže ne každý z nich bude chtít jít, zvlášť, když také dostanou ty ostrovy. Kromě toho jsem si jistý, že jediné, o co jim jde, je slušné zacházení. Spravedlivý podíl. Náš skutečný problém je v tom, že není dost místa ke kolonizaci a dost možností transportu.“

Na Jacobově tváři se objevil váhavý úsměv. „Ale co kdybychom dokázali přimět Knihovnu, aby ‘darovala’ prostředky na kolonii Čtvrté třídy plus několik dopravních lodí typu Orion, zvláště zjednodušených pro lidské posádky.“

„Jak je chcete přesvědčit, aby to udělali? Jsou sice nuceni odškodnit nás za Bubbacubův podvod, budou to však chtít udělat způsobem, jež jim bude vyhovovat. Například přinutit nás k totální závislosti na galaktické technologii. Co je může přinutit změnit formu jejich reparací?“

Jacob rozpráhl ruce.

„Zapomínáte, že teď máme něco, co budou chtít... něco velice cenného, něco, bez čeho se Knihovna nemůže obejít. A sice znalost!“

Jacob sáhl do kapsy a vytáhl kousek papíru.

„Tohle je zašifrovaná zpráva, kterou jsem před nedávnem obdržel od Millie Martinové, která je na Merkuru. Je sice stále ještě odkázaná na vozíček, ale oni ji tam tak strašně chtěli, že ji více než před měsícem nechali letět.“

Říká, že byly obnoveny kompletní ponory do aktivní zóny. Sama už tam jednou byla, s úkolem znovu navázat kontakt se Solariany. Až dosud se jí daří neříkat Federálům příliš mnoho z toho, co objevila, místo toho čeká, aby to projednala s Faginem a se mnou.

Kontakt byl navázán. Solariané s ní hovořili. Jsou bystří a jejich paměť sahá *velmi* daleko.“

„Neuvěřitelné,“ vydechl Nielsen. „Začínám však mít pocit, že si myslíte, že tohle povede k politickým důsledkům týkajícím se problémů, o kterých jsme tu diskutovali. Nebo se mýlím?“

„Zamyslete se nad tím. Knihovna bude přesvědčená, že nás může přinutit přijmout odškodnění za podmínek, které sama stanoví. Pokud se to ale správně zařídí, můžeme ji vydíráním přimět, aby nám místo toho dala to, co chceme *my*.“

Už samotný fakt, že Solariané promluvili a že si pamatují vzdálenou minulost – Millie naznačuje, že pamatují ponory starodávných

sofontů do Slunce, které se odehrály v tak dávné době, že by to mohli být samotní prapředci – znamená, že jsme objevili poklad, jehož rozsah nemá obdoby.

Z toho vyplývá, že Knihovna se *musí* snažit zjistit o nich všechno, co je vůbec možné. A je jasné, že tenhle objev získá spoustu publicity.“

Jacob se zakřenil.

„Nebude to nijak snadné. V první řadě budeme muset hrát na dojem, který už mají, a sice, že Sluneční poutník je jedno velké fiasko. Přimět je k tomu, aby nám přidělili patent na výzkum Slunce. Budou přesvědčeni, že tím ze sebe uděláme ještě větší pitomce. Až jim dojde, co vlastně máme, budou to od nás muset koupit za *námi* stanovenou cenu!

Aby se to provedlo jaksepatří, budeme potřebovat Faginovu pomoc plus veškerou fikanost klanu Alvarezů a taky spolupráci vás, představitelů Všezeenské. Obzvláště strýce Jeremyho potěší, až se dozví, že se chystám oprášit své dlouho dřímající schopnosti a na nějakou dobu se zaplést do ‘špinavého politikaření’, abych pomohl.“

James se zasmál.

„Jen počkej, až to zjistí tví bratránkové a sestřenky. Už je vidím, jak se třesou!“

„Spíš jim řekni, že se nemají čeho bát. Nebo ne, řeknu jim to sám, až Jeremy kvůli té věci svolá rodinnou radu. Mám v úmyslu dohlédnout na to, že celý tenhle galimatyáš bude vyřízen do tří let. Potom z politiky definitivně odcházím.

Vyrážím totiž na dlouhý výlet.“

Helene se lehce zajíkla a zajíkla mu nehty do stehna. Ve tváři měla nepopsatelný výraz.

„Na jedné věci však hodlám trvat,“ obrátil se na ni, a sám sebe se ptal, jestli dokáže (nebo vůbec chce), potlačit nutkání začít se smát či neslyšet říčení ve svých uších. „Budeme muset najít nějaký způsob, jak s sebou vzít alespoň jednu delfínku. Jejich rýmovačky jsou sice pekelně sprosté, mohli bychom si však za ně cestou nakoupit zásoby v několika přístavech.“

David Brin

Sluneční poutník

Obálka Michael G. Herring

Překlad David Hájek

Odpovědný redaktor Tomáš Jirkovský

Jazykový redaktor Helena Šebestová, Petra Nedvědová

Sazba provedena v LaTeXu na počítačích firmy PragComputer

Vydalo Nakladatelství

jako svou 110. publikaci.

Edice SF svazek 55

Plzeň 1995, vydání 1.

Prodejní cena 96 Kč

Je lidstvo jediným druhem, který dosáhl hvězd bez pomoci Patronů?

Existovala ve sluneční soustavě nějaká vyspělá rasa už před věky?

V jeskyních Merkuru se připravuje expedice Sluneční poutník na nejvýznamnější a nejúžasnější cestu v historii lidstva – ponor do Slunce. Lidstvo hledá své kořeny a důstojné místo ve vesmírném řádu.

David Brin má bohatou a všestrannou fantazii, již kombinuje s napětím a svižným stylem. Román má všechny vlastnosti dobré knihy; čtivost, bohatost děje, zajímavou až detektivní zápletku a sympatické hrdiny. Dá se říci, že autor odvedl perfektní práci ve všech směrech.